

प्रकाशक
नाथूराम प्रेमी,
मन्त्री, - श्रीभागिकचन्द-दिगम्बर-
जैनग्रन्थमालासमिति ।
हरिदासग, पो० गिरगांव-बम्बई ।

गोपुच्छिङ्कः श्वेतवासा द्राविडो यादनीयकः ।

निःपिच्छधेति पर्वते जैनामामाः प्रकीर्तिताः ॥ १० ॥

तत्र च काशासंघापग्रनामधेये गोपुच्छके माथुरगच्छ आसीदिति सुन्द-
कीर्त्याचार्यनिर्मितपट्टावल्या ज्ञायते । तथाहि—

काशासंघो भुवि म्यातो जानन्ति नृमुगसुगः ।

तत्र गच्छाश्च चन्वारो गजन्ते विष्णुनाः क्षिप्तौ ॥ १ ॥

श्रीनन्दितटसंज्ञभ मायुरो घागडाभिधः ।

लाडवागड इत्येते विख्याताः क्षितिमण्डले ॥

श्रीमदमितगतिः काशासंघाय आसीदिति श्रीभूषणमूर्तिकृतप्रबोधचिन्ता-
मणिग्रन्थेनापि ज्ञायते । तथाहि—

मानुभूवलये कम्बो काष्ठमघाम्बरे गविः ।

अमितादिगतिः शुद्धः शब्दव्याकरणार्णवः ॥

न केवलमनेन काशासंघायत्वं ज्ञायते किन्तु महात्मनो वैयाकरणत्वमपि-
सूच्यते । अतोऽनुर्मायने यद्वाक्यविषयेऽपि तन्ख्यानिर्दिगन्तव्यापिर्ना-
वमूत्र ।

यद्यपि माथुरसंघः काशासंघस्य गच्छ एव तथापि तस्मिन् किञ्चिद्दिशे-
षत्वमप्यास्ति । अतएवानुर्मायने मन्माथुरगच्छस्यनाम माथुरसंघ इत्यमूत्र ।
दर्शनसारे माथुरसंघोत्पत्तिविषये गाथेयमप्राप्यते ।

ततो दुसपतीदे महुराएमाहुराण गुरुणाहो ।

णामेण रामसेणो णिपिच्छिचं वणिणयं तेण ॥ ४१ ॥

अनया माथुरसंघस्य काशासंघात्स्वतन्त्रता निःपिच्छिकता च ज्ञायते ।
यद्यपि श्रीमदमितगतेः संघः जैनाभासेषु परिगणितस्तथापि नानेनाचार्यस्य
महत्त्वहानिः । पुरा कश्चिन्नाममात्रमतभेदेनाचारभेदेन वा सिद्धान्ताभेदे सत्यपि
जैनाभासतोद्धोपिताऽऽसीत् परन्तु शनैः शनैः सा प्रच्छन्नत्वमगात् । अत
इदमुचितमेवोक्तम् ।

१ ततो द्विशतऽर्शति मथुरायाम्माथुराणां गुरुनाथः ।

नाम्ना रामसेनो निःपिच्छिकं वर्णितं तेन ॥

तावज्जे लद्धु लग्गहु अप्पा भाएह जो णिरालम्बो ।
 अह कटो अह मूलो संकण्णविण्ययं मुयहं ॥
 संपो कोवि ण तारइ कटो मूलो तंहव णिप्पिच्छो ।
 अप्पा तारइ अप्पा तम्हा अप्पावि भाएहि ॥
 पिच्छे णहु सम्मनं करगहिए चमरमोरटंवरए ।
 समभावे जिणादिहं रायाईदोमचनेणं ॥

अमितगम्याचार्यनिर्मिता निम्नलिखितनामानो ग्रन्थाः सन्ति ।

१ धर्मपरीक्षा	६ चन्द्रप्रज्ञप्तिः
२ सुभाषितरत्नसंदोहः	७ सार्द्धद्वयर्द्धापप्रज्ञप्ति
३ भावनाद्वात्रिंशति	८ ध्याख्याप्रज्ञप्तिः
४ श्रावकाचारः	९ योगसारप्राभृत
५ जम्बुर्द्धापप्रज्ञप्तिः	१० पञ्चसंग्रह
	११ मामाधिकपाठः

तत्र धर्मपरीक्षा सुभाषितरत्नसंदोहभावनाद्वात्रिंशतियोगसारप्राभृत
 श्रावकाचारसामाधिकपाठ ग्रन्था मुद्रिताः सन्ति । पञ्चसंग्रहस्तु हस्तस्थ-
 प्थ । शेषाः प्रज्ञप्तिग्रन्था नोपलभ्यन्ते । अयं रचनासंदोहः कवे. सर्व
 मुत्सुनिपाण्डित्यं ध्येयमिति ।

- १ तत्र कार्ये लघु लगतु आत्मान ध्यायतु ष.निगलम्बः ।
 अह कटो. अध मूलः संकण्णविकल्पकं त्वमन ॥
 सप कोवि न तारयति कटो मूलः तथेव नि विष्टः ।
 आत्मा तारयति आत्मान तस्मान् आत्मानं अपि ध्यायत ॥
 पिच्छे न द्वि सम्पन्नं करगृहीते चमरमूरटंषेरे ।
 समभावे जिनेन दृष्ट रागादिदोषव्ययेन ॥

२ "सामाधिक पाठः" इति नाम्ना भावनाद्वात्रिंशति. पृथक् मुद्रिताऽग्नि अयम्
 सामाधिकपाठस्तन्व्यायुष माणिक्यचन्द्रपन्थमात्स्यायः सिद्धान्तसागदिसंग्रहे मयद्वित. ६
 अस्त्येकविंशत्यधिकशत (१२१) श्लोकाः सन्ति ।

अभिगन्ध्याचार्यस्य रचनाः सद्यः सुप्रसिद्धाः सत्योऽपि गम्भीराः
 मधुराश्च सन्ति । अयं हृदयम्बु कणनूपोदकालुप्तम हृदयोभि । रचना-
 शैली स्वयं गोम्भटसाराद्विभ्रजा सन्ता चास्ति । अनेकस्थलेषु तेषु
 विशेषताप्युत्पद्यते । गोम्भटसाराकर्मकान्दत्तयपननु टीकामंकाद्वि-
 धिना न शक्यम् किन्तु पञ्चमपदे, आवृष्टकाङ्कमंदिष्टिः हृदयकारेण तत्रैव
 प्रदर्शिता, टीकायाः अथावश्यकता मूलग्रन्थेव दृशीकृता । अतएवायं
 तावाणामप्युपयोग्यभि । इत्यत्रमतिविस्तरेण ।

धीप्रामित्वातिपरिविः

पंचसंग्रहः

सर्वमंप्रदानिषेधकोऽपि यः पंचसंग्रहविधानदर्शकः ।
सत्त्वमार्गविनिषेदिनेनो जिनः श्रेष्ठुर्षी मम तनोतु संसि
बंधकं वैष्यमानं यो बंधेशं बंधकारणम् ।
भाषते बंधभेदं च तं स्तुवे भावसंग्रहम् ॥ २ ॥
ये षट् द्रव्याणि बुध्यन्ते द्रव्यधेशादिभेदतः ।
जिनेशास्तांश्चिघानत्वा करिष्ये जीवरूपणम् ॥ ३ ॥
अनंतानंतसंख्याना जंतवो द्रव्यतोऽखिलाः ।
अनंतलोकसंख्यानाः संधेपात्क्षेत्रतो मताः ॥ ४ ॥
अतीतकालतोऽनंतगुणिताः कालतः स्मृताः ।
भावतः केवलानंतभागमाना जिनेश्वरः ॥ ५ ॥
परीतानंतपुक्तानंतानंतानंतमेकशस्त्रयाणां जपन्योत्कृष्टजपन्यो-
त्कृष्टभेदेन प्रविध्यादनंतस्य नवधात्वमुद्यमम् ॥ ६ ॥
नवधात्वेऽप्यनंतस्य प्रमाणस्य विचक्षणः ।
अजपन्योत्कृष्टमश्रेदमनंतानंतमीर्यते ॥ ७ ॥

१. विचारिणी । २ जीव । ३ कर्मप्रकृति । ४ गुणस्थानादिषु क्व क्व
क्रियेत्यः प्रकृतयो ध्वं योति । ५ मिध्यात्वादिप्रत्ययाः । ६ प्रकृति-
स्थित्यनुभागप्रवेशभेदेन चतुर्धा । ७ न जपन्य. न उत्कृष्टः अजपन्योत्कृष्टः
द्विन्नु मध्यमः ।

चन्द्रमादयिको मोक्षं क्षायिकाः क्षामिकाश्च ते ।
 उभयं कुर्यते मिथा नोभयं पारिणामिकाः ॥ १४ ॥
 मिथ्यादृष्टिर्जिनगघो द्वितीयः अस्तदर्शनः ।
 तृतीयोऽकधि मिथ्योऽन्यः सम्यग्दृष्टिरसंयतः ॥ १५ ॥
 संयतासंयतस्तस्मात्पंचमः शुद्धदृष्टिकः ।
 षष्ठसंयतः षष्ठः सप्तमोऽतोऽष्टमक्षकः ॥ १६ ॥
 अपूर्णकरणो द्वेषाऽनिवृत्तिकरणो द्विधा ।
 द्वेषा घृक्षमकपायोऽतः क्षमकक्षपकन्वतः ॥ १७ ॥
 शान्तधीणकपायां स्तो योग्ययोगां ततो जिना ।
 चतुर्दशगुणातीता जीवाः मिद्धास्ततः परे ॥ १८ ॥
 तत्त्वानि जिनदृष्टानि यस्तद्व्यानि न रोचते ।
 मिथ्यात्वसोदये जीवो मिथ्यादृष्टिरमो मतः ॥ १९ ॥
 संयोजनोदये भ्रष्टो जीवः प्रथमैदृष्टितः ।
 अन्तराऽनाप्तमिथ्यात्वो वर्ण्यते अस्तदर्शनः ॥ २० ॥
 जपन्यः समयः कालः प्रकृष्टोऽस्य षडावलिः ।
 कथ्यतेऽन्तेर्मुहूर्तस्य शेषभूतो मनीषिभिः ॥ २१ ॥
 सम्यग्मिथ्यारुचिर्निधः सम्यग्द्विध्यात्प्रपाकतः ।
 सुदुष्करः पृथग्मायो दाधिमिथ्यगुडोपमः ॥ २२ ॥
 पाकाश्चारिभ्रमोऽस्य घर्षस्तप्राण्यक्षसंयमः ।
 शिष्येकतमसम्यक्त्वः सम्यग्दृष्टिरसंयतः ॥ २३ ॥
 यस्त्राता प्रसक्तायानां हिंसिता स्थावराङ्गिनां ।
 अपकाष्टकपायोऽसौ संयतासंयतो मतः ॥ २४ ॥

१ सासादनः । २ अनन्तानुबन्धिचतुष्कोदये । ३ उपशमसम्यक्त्वात् ।
 ४ अन्तरालवती । ५ उपशमसम्यक्त्वकालस्य । ६ प्राणीन्द्रियसंयमग्रहितः ।

सम्यग्दृष्टिर्व्रतीज्ञेयः सामाधिकविधायकः ।
 प्रोपधी प्रासुकाहारी निरस्तदिनर्मयुनः ॥ २५ ॥
 ब्रह्मचारी निरारंभः परिग्रहपराङ्मुखाः ।
 निरस्तानुमतिस्त्रेधा विमुक्तोद्देशिकाशनः ॥ २६ ॥
 इत्थमेकादश प्रोक्ता भेदास्तस्य मुनीश्वरैः ।
 त्रायते यदि यत्नेन त्रसानां देशकं सदा ॥ २७ ॥
 न यस्य प्रतिपद्यन्ते कषाया द्वादशोदयं ।
 व्यक्ताव्यक्तप्रमादोऽसां प्रमत्तः संयतः स्मृतः ॥ २८ ॥
 संज्वलनोकषायाणामुदये सत्यनुद्यमः ।
 धर्मे शुद्धचष्टके वृत्ते प्रमादो गदितो यतेः ॥ २९ ॥
 क्षान्तिः शाचंसंयमोऽर्किचनत्वं सत्यं त्यागो ब्रह्मचर्यतपश्च ।
 कार्यो भव्यैरार्जवं मार्दवं च प्राज्ञैर्धर्मो व्यष्ट्येतिप्रणीतः ॥ ३० ॥
 मनोवाक्कायभैक्षेर्याशय्योत्सर्गविनीतिषु ।
 कुर्वतः सर्वदा शुद्धिं शुद्धचष्टकमुदीरितं ॥ ३१ ॥
 पंचपंचत्रिसंख्यानाः समितिव्रतगुप्तयः ।
 वृत्तं निवेद्यते साधोस्त्रयोदशविकल्पकम् ॥ ३२ ॥
 कषायप्रणयस्वापविकथाक्षाणि योगिनः ।
 प्रमादाश्चतुरेकैकचतुः पंच यथाक्रमम् ॥ ३३ ॥
 शमक्षयपराचीनः कर्मणामुद्यसंयमः ।
 निष्प्रमादोऽप्रमत्तोऽस्ति धर्म्यं ध्यानमधिष्ठितः ॥ ३४ ॥
 अपूर्वः करणो येषां भिक्षं क्षणमृपेयुषां ।
 अभिक्षं सदृशोऽन्योवा तेऽपूर्वकरणाः स्मृताः ॥ ३५ ॥

१ पर्याप्तापर्याप्तभेदयुक्तद्वीन्द्रियत्रीन्द्रियचतुरिन्द्रियासंज्ञिसंज्ञिपंचेन्द्रिय-
 भेदरूपम् । २ द्वां+अष्ट=दश ।

न पूर्व करणाः प्राप्ता ये ते भिन्नक्षणस्थितः ।
 गुणस्थानमिदं यानैरपूर्वकरणास्तवः ॥ ३६ ॥
 क्षपयन्ति न ते कर्म शमयन्ति न किञ्चन ।
 केवलं मोहनीयस्य शमनक्षपणोपताः ॥ ३७ ॥
 ये मंथानादिना भिन्नाः समानाः परिणामतः ।
 समानममयावस्थास्ते मवल्पनिवृत्तयः ॥ ३८ ॥
 येनानिवृत्तयस्तुल्या भावान्तुल्यक्षणधिताम् ।
 तेनानिवृत्तयो वाच्या वाच्यवाचकवेदिभिः ॥ ३९ ॥
 क्षपयन्ति महामोहविद्विषं शमयन्ति ते ।
 विनिर्मलतर्रभावंः स्थूलकोपादिवृत्तयः ॥ ४० ॥
 पूर्वापूर्वाणि रिचन्ते स्पर्धकानि विशेषतः ।
 संज्वालस्यानुभागस्य यानि तेभ्यो व्यपेत्य यः ॥ ४१ ॥
 अनन्तगुणहीनानुभागो लोभे व्यवस्थितः ।
 अणीयसि यथार्थाख्यः घृक्षमलोमः स संमतः ॥ ४२ ॥
 लोमसंज्वलनः घृक्षमः शर्म यत्र प्रपद्यते ।
 क्षयं वा मंयतः घृक्षमः संपरायः स कथ्यते ॥ ४३ ॥
 कोमुंमोऽन्तर्गतो रागो यथावस्त्रैश्चतिष्ठते ।
 घृक्षमलोमगुणे लोमः शोष्यमानस्तथा तनुः ॥ ४४ ॥

१ स्पर्धकानां मंथनिरिय—

(शेषमये पृष्ठे.)

वर्गः शक्तिसमूहोऽणोरणुनां वर्गणोदिता ।

वर्गणानां समूहस्तु स्पर्धकं स्पर्धकापदैः ॥ ४५ ॥

वर्धमानं मतं पूर्वं हीयमानमपूर्वकं ।

स्पर्धकं द्विविधं ज्ञेयं स्पर्धकक्रमकोविदैः ॥ ४६ ॥

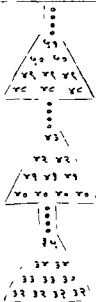
अधोमले यथा नीते कतकेनाम्भोजस्ति निर्मलं ।

उपरिष्टोत्तथा शान्तमोहो ध्यानेन मोहने ॥ ४७ ॥

तदेवाम्भो यथाऽन्यत्र पात्रे न्यस्तं मलं विना ।

प्रसन्नं मोहने क्षीणे क्षीणमोहस्तथा यतिः ॥ ४८ ॥

ख

ग

! उपशमात् । २ मोहकर्मणि ।

घातिकर्मक्षये लब्धा नवकेवललब्धयः ।
 येनासा विश्वतश्चक्षुः सयोगः केवली विभुः ॥ ४९ ॥
 प्रदक्षाऽघातिकर्माणि शुद्धध्यानकृशानुना ।
 अयोगो याति शीलेशो मोक्षलक्ष्मीं निराश्रयः ॥ ५० ॥
 संप्राप्ताष्टगुणा नित्याः कर्माष्टक निराशिनः ।
 लोकाग्रवासिनः सिद्धा भवन्ति निहितापदः ॥ ५१ ॥
 मोहद्वितयमाश्रित्य त्रयो ज्ञेया गुणा नवं ।
 चारित्रमोहमन्ये द्वौ योगं गुणिभिरन्तिमौ ॥ ५२ ॥
 मिथ्यादृष्टौ भवो मिथ्रेभाव आदयिको जिनः ।
 संयोजनोदयोत्थाने मासने पारिणामिकः ॥ ५३ ॥
 धायिकः शामिको भावः धायोपशामिकोऽथवा ।
 कृत्तमोहोदयोपेक्षे मम्यगृष्टावसंयते ॥ ५४ ॥
 धायोपशामिको भावो गुणानां त्रितये परे ।
 धायिकः शामिकोऽन्यत्र शामिकः शान्तमोहने ॥ ५५ ॥
 धायिकः धीणमोहेऽस्ति सयोगायोगयोरपि ।
 आनुपूर्वीरितेतेषामुत्तरोत्तरशुद्धितः ॥ ५६ ॥
 मूर्च्छारिंभपरित्यक्तमुपयोगगुणार्चितं ।
 ते लिंगमपरापेक्षं संयता विभ्रते नवं ॥ ५७ ॥
 रूपतः सट्टशाः सर्वे त्यक्तबाधपरिग्रहाः ।
 असदृशाः परीणामरूपपुंपरिशुद्धयः ॥ ५८ ॥

१ दर्शनचारित्रमोह । २ अविरतादिधीणकथायान्ता । ३ पंचमव-
 ष्टसप्तमगुणस्थानेषु । ४ अपूर्वकरणादिबन्ध । ५ भावानाम् । ६ प्रमनादयो-
 गकेवलिपर्यन्ताः ।

अनन्तानन्तसंख्याना जीवामिथ्यात्ववर्तिनः ।

पल्यासंख्यातभागास्तु परे गुणचतुष्टये ॥ ५९ ॥

शब्दसाम्येऽपि धीमद्भिः संख्याभेदः परस्परं ।

गुणस्यानचतुष्केऽत्र विबोद्धव्योयथागमं ॥ ६० ॥

मि. अ. अ. । सा. प. अ. । मि. प. अ. । अ. प. अ. ।

दे. प. अ. । तदाह—पट्टत्रिंशत्पंचशतपंचषष्टिसहस्रप्रमाणं

(६५५३६) पल्योपमं परिकल्प्यं । द्वात्रिंशता ३२, षोड-

शभिः १६, (भागे) चतुर्भिः ४, अष्टात्रिंशत्तिशतेन १२८ आ-

वलयसंख्यभागेन परिकल्पतेन भागे हृते क्रमेण सासादनाः

अष्टाचत्वारिंशद्द्विसहस्रप्रमाः २०४८ । मित्राः पण्णवत्यधिक-

चतुःसहस्रप्रमाः ४०९६ । असंयताः चतुरशीत्यधिकशतत्रय-

षोडशसहस्रप्रमाः १६३८४ । देशसंयताः द्वादशोत्तरपंचशत-

प्रमाः ५१२ ।

मनुष्यापेक्षया पुनराह—

द्विपंचाशत्तन्भाजो सामने मिश्रके मताः ।

द्विगुणाः सप्त सट्ठी देशे कोट्यग्रपोदश ॥ ६१ ॥

मा. ५२००००००० । मि. १०४००००००० ।

अर्म. ७००००००००० । दे. १३०००००००० ।

प्रमत्ताः कोटयः पंचलक्षाग्निनवतिप्रमाः ।

मद्दद्याष्टानवत्यामा षट्पञ्चशतद्वयं ॥ ६२ ॥

५९३९८२०६

अप्रमत्ता भवन्वेते ङाभ्यां भागे हृते गति ।

शमकश्चपकादीन्द्रियुक्तास्ते सन्ति संयताः ॥ ६३ ॥

द्वाभ्यां भागे हृते प्रमत्ता अप्रमत्ता भवन्ति । २९६९९१-
०३ । ते प्रमत्ताप्रमत्तसंयताः शमकक्षपकार्हाद्भिर्युक्ताः सर्वसं-
यताः भवन्ति । ८९९९९९९७ ।

संयताः पान्तु मां सर्वे त्रिहीना नवकोटयः ।

सर्वशीलगुणाधारा गुणानां नवके स्थिताः ॥ ६४ ॥

शमकाः षोडशापूर्वे त्रिंशत्त्रिचतुरसरा ।

त्रिंशत्त्रिंशदेतेभ्यो द्वाचत्वारिंशदीरिताः ॥ ६५ ॥

चत्वारिंशत्सहाष्टाभिः पंचाशद्द्विचतुर्युताः ।

अष्टासु समयेष्वेते प्रविशन्ति क्षणे क्षणे ॥ ६६ ॥

अपूर्वकरणे सर्वे त्रिंशती चतुरसरा ।

शमकाः मिलिताः सन्ति क्षपकाः द्विगुणस्ततः ॥ ६७ ॥

अपूर्वे शमकाः ३०४ क्षपकाः ६०८ ।

सर्वोत्कृष्टप्रमाक्षिष्टा लल्यन्ते न यतः क्षणाः ।

आचार्यैरपरैरुक्ताः पंचमी रदितास्ततः ॥ ६८ ॥

शमका मिलितास्तस्मादेकोनत्रिंशत्प्रमाः ।

घ्नपदशतसंख्याना अपूर्वे क्षपकाः स्मृताः ॥ ६९ ॥

१ अम्मादशेतनो मूढ पाठः ।

० ५४

० ५४

० ४८

० ४२

० ३६

० ३०

० २४

० १६

शमकाः २९९ क्षपकाः ५९८ ।

तेषां चतुर्भिरभ्यासे शमकानां समुच्चयः ।

पंचभिः क्षपकानां तु कथ्यते क्षीणकल्मषैः ॥ ७० ॥

गुणचतुष्के शमकाः ११९६ । गुणपंचके क्षपकाः २९९० ।

क्षणाष्टकाधिके वर्षपृथक्त्वे समयाष्टकं ।

जायते शमकश्रेणिप्रवेशाद्द्वि तपस्विनां ॥ ७१ ॥

एकादिषोडशाद्यन्ता प्रविशन्ति क्षणे क्षणे ।

साधवः शमकश्रेणी मोहनीयशमोद्यताः ॥ ७२ ॥

उपर्युपरि निक्षिप्य षोडशादीन् क्षिपेत्सुधीः ।

एकैकाष्टकमादाय चतुर्विंशदितोऽग्रतः ॥ ७३ ॥

एकद्वित्रिचतुःपंचषट्कानि त्रिंशदादितः ।

गृहीत्वा क्रमतो विद्वानग्रतेभ्यो त्रिनिक्षिपेत् ॥ ७४ ॥

कृत्वा चतुर्दशकत्र द्वौ द्वावष्टावतो बुधः ।

गृहीत्वा स्थापयेत्तस्मिन्नेकैकं यत्र षोडश ॥ ७५ ॥

सर्वेषामग्रिमे शेषं निदध्यात्पट्कमग्रतः ।

लब्ध्वा क्षणाष्टके वृद्धिः षड्भिः सप्तदशादितः ॥ ७६ ॥

१ अस्मादग्रतनो मूलषाठोऽय ।

० १७ ६ ६ ६ ६ ६ ६ ६ । आदिः १७ । वृद्धिः ६ । पदं ८ ।

० १७ ६ ६ ६ ६ ६ ६ ।

० १७ ६ ६ ६ ६ ६ ।

० १७ ६ ६ ६ ६ ।

० १७ ६ ६ ६ ।

० १७ ६ ६ ।

० १७ ६ ।

० १७ ।

एकहीनं पदं वृद्ध्या ताडितं द्विभिर्भाजितं ।

आदियुक्तं पराभ्यस्तमीप्सितं गणितं मत्तं ॥ ७७ ॥

३०४ पदं । ८ वृद्धिः । १२ आदि ३४ आगतं त्रैराशिकेन
६०८ क्षपकाः ।

लभ्यते क्षपकश्रेणां क्षपकानां पधेशने ।

अष्टक्षणाधिके योग्यं मासपट्टे क्षणाष्टकं ॥ ७८ ॥

द्वात्रिंशत्समयेऽष्टाग्रा चत्वारिंशत्तस्ततः ।

पष्टिर्द्वासप्ततिस्तस्मादशीतिश्चतुश्चरा ॥ ७९ ॥

ततः षण्णवतिर्द्वेषा शतमष्टोत्तरं ततः ।

विशन्ति क्षपकश्रेणिं मोहक्षपणकांक्षिणः ॥ ८० ॥

संस्थाप्य क्रमतः सर्वानुपर्युपरि पूर्ववत् ।

करोति पूर्वसूत्रेण क्षपकानपनं कृती ॥ ८१ ॥

द्वितीयादिक्षणस्थेभ्यः क्रमेणक्रमकोविदः ।

आदायनिधिपेत्तेभ्यः पुरः षोडशषोडश ॥ ८२ ॥

तृतीयादिक्षणस्थेभ्यो द्वादशद्वादशाग्रतः ।

एकद्वित्रिचतुः पंचवारानादाय निधिपेत् ॥ ८३ ॥

१

• १०८

• १०८

• ९६

• ८४

• ७२

• ६०

• ४८

• ३६

२ क पुस्तके नास्त्यपम् श्लोक.

चतुरश्रतुरो लात्या षोडशभ्यः क्षिपेत्ततः ।
 द्वितयं द्वितयं तत्र द्वाविंशत्यत्र दृश्यते ॥ ८४ ॥
 सर्वेषामाग्रिमे शेषान्निक्षिपेद्द्वादशाग्रतः ।
 लब्ध्वा द्वादशभि र्वृद्धिस्त्रिंशत्तुरग्रतः ॥ ८५ ॥
 सक्षणाष्टकण्मास्यामेकत्राष्टक्षणा यदि ।
 इयतीनां तदा तामां सद्वियोग्याः कतिक्षणाः ॥ ८६ ॥
 चत्वारिंशत्सहस्राणि षण्मास्योऽष्टक्षणाधिकाः ।
 मघन्त्यष्टशतान्येकचत्वारिंशानि सिद्धयताम् ॥ ८७ ॥
 ४०८४१
 आद्यन्तयोः प्रमाणेच्छे विधायान्तस्तयोः फलं ।
 अन्तेन गुणितं कृत्वा भजनीयं तदादिना ॥ ८८ ॥
 इति त्रैराशिकेन लब्धाः समयाः—
 समयानां त्रयोलक्षाः पद्विंशतिसहस्रकाः ।
 अष्टाविंशं विषोद्व्यमपरं शतसप्तकं ॥ ८९ ॥
 ३२६७२८
 क्षणेष्वष्टसु मोक्षार्हाः सन्ति द्वाविंशतिर्यादि ।
 इयत्सु कति लभ्यन्ते तदानीं मोक्षभागिनैः ॥ ९० ॥

१ अस्मादमेतनो मूलपाठोऽयम्—

२ अस्मादमेतनो मूलपाठोऽयम्

० ३४ १२ १२ १२ १२ १२ १२ १२ १२	० २
० ३४ १२ १२ १२ १२ १२ १२ १२	० २
० ३४ १२ १२ १२ १२ १२	० ३
० ३४ १२ १२ १२ १२	० ३
० ३४ १२ १२ १२	० ३
० ३४ १२ १२	० ३
० ३४ १२	० ३
० ३४	० ३

एते मिलिताः द्वाविंशतिः २२ त्रैराशिकेन लब्धा योगिजिनाः ॥
 अष्टलक्षाणि लभ्यन्ते जिनानां त्रितजन्मनाम् ।
 सहस्राष्टानवत्यामा शुत्तरं शतपंचकं ॥ ९१ ॥
 चत्वारः श्वाभ्रदेवेषु पंच तिर्यक्षु भाषिताः ।
 नृषु सर्वे गुणा जैनैरेकमेकेन्द्रियादिषु ॥ ९२ ॥
 अनेकेऽनेकधा जीवा यैर्ज्ञायन्ते स्वज्ञातिजाः ।
 ज्ञेया जीवसमासास्ते समासेन चतुर्दश ॥ ९३ ॥
 एकाक्षा चादराः सूक्ष्मा म्रक्षाद्या विकलास्त्रयः ।
 पंचाक्षाः संशयसंज्ञारूपाः सर्वे पर्याप्तकेतरे ॥ ९४ ॥
 एकेन्द्रियेषु चत्वारः समासा विकलेषु षट् ।
 पंचेन्द्रियेषु चत्वारो भवन्त्येते चतुर्दश ॥ ९५ ॥
 चतुर्दशसु पंचाक्षः पर्याप्तस्तत्र वर्तते ।
 एतच्छास्त्रमतेनाये गुणस्थानद्वयेऽपरे ॥ ९६ ॥
 पूर्णः पंचेन्द्रियः संज्ञी चतुर्दशसु वर्तते ।
 सिद्धान्तमततो मिथ्यादृष्टा सर्वे गुणे परे ॥ ९७ ॥
 चतुर्दशाङ्गिनां भेदा एकाविंशतिरीरिताः ।
 त्रिंशत्सद्विषडष्टात्रा चत्वारिंशद्युताष्टभिः ॥ ९८ ॥
 चतुः पंचाशदर्थज्ञैः सप्तपंचाशदप्यतः ।
 विज्ञाय संयतं रक्ष्या विशेषेणेति सर्वदा ॥ ९९ ॥

१ अस्माद्भेतनो मूलपाठ ।

नित्येतरनिगोतत्वभेदात्साधारणा द्विधा ।
 प्रत्येकं ते चतुर्भेदाःस्थूलसूक्ष्मादिभेदतः ॥ १०८ ॥
 अष्टभेदा यतो जाताः साधारणशरीरिणः ।
 द्वात्रिंशदुच्यते पूर्वा षट्त्रिंशत्साधुभिस्ततः ॥ १०९ ॥
 त्रसत्त्वं ये प्रपद्यन्ते कालानां त्रितयेऽपि नो ।
 ज्ञेया नित्यनिगोतास्ते भूरिपापवशीकृताः ॥ ११० ॥
 कालत्रयेऽपि यैर्जायंस्त्रसता मतिपद्यते ।
 सन्त्यनित्यनिगोतास्ते चतुर्गतिविहारिणः ॥ १११ ॥
 प्रत्येका दोहिनो द्वेषा प्रतिष्ठिताप्रतिष्ठिताः ।
 प्रत्येकं तेऽपि जायन्ते पूर्णापूर्णतया द्विधा ॥ ११२ ॥
 प्रत्येकाद्गाथतुर्भेदा यतः सन्ति शरीरिणः ।
 अष्टत्रिंशत्ततः पूर्वा षट्त्रिंशद्गदिता पुंषः ॥ ११३ ॥
 पृथिव्यां ये प्ररोहन्ति ते भण्यन्ते प्रतिष्ठिताः ।
 उपरिष्ठाद्ये जलादीनां ते भवन्त्यप्रतिष्ठिताः ॥ ११४ ॥
 सन्ति निर्घृत्यपर्याप्तलब्धपर्याप्तभेदतः ।
 अपर्याप्ता यतो द्वेषा द्वात्रिंशति शरीरिणः ॥ ११५ ॥

चत्वारिंशत्ततोऽष्टाग्रा सा द्वात्रिंशन्निवेदिताः ।

चतुःपंचाशदादिष्टा तथा पद्त्रिंशदुत्तमः ॥ ११६ ॥

अष्टात्रिंशत्पुरः प्रोक्ता मत्तपंचाशदुच्यते ।

लब्धनिवृत्त्यपर्याप्तभेदतोऽपूर्णदेहिनाम् ॥ ११७ ॥

अथवा जीव मामान्य स्थावरव्रमपूर्वकैः ।

जीवभेदा विबोद्धव्या भेदेर्भेदविशारदैः ॥ ११८ ॥

१	२	३
सा	स्या. प्र.	ए. वि. म.
१	१ १	१ १ १
४	५	
ए. वि. अ. मं.	ए. द्वी. श्री. च. प.	
१ १ १ १	१ १ १ १	
६	७	
पृ. प्र. ते. वा. य. प्र.	पृ. अ. ते. वा. य. वि. म.	
१ १ १ १ १ १	१ १ १ १ १ १	

१	२	३
००११०० ००	००११०० ००	००११००
१०० ३.	सा ११००	सा ११००
१००१००	वि १००	१००
१००	१००	१००
००११००	००११०० ००११०० ००११००	००११०० ००११०० १०० १००
००११००	००११००	००११०० १०० ३. प्र.
००११००.	००११००	००११००
००११००	००११००	००११००
००११००	००११००	००११००

{ ^८
पृ. अ. ते. वा. व. वि. अ. मं. }
{ १ १ १ १ १ १ १ १ }

{ ^९
पृ. अ. ते. वा. व. द्वी. त्री. च. पं. }
{ १ १ १ १ १ १ १ १ १ }

{ ^{१०}
पृ. अ. ते. वा. व. द्वी. त्री. च. अ. सं. }
{ १ १ १ १ १ १ १ १ १ १ }

धरादयो द्विधा ज्ञेया चादन्तरभेदतः ।

जीवभेदावशोधाय पटीयोभिर्यथाक्रमम् ॥ ११९ ॥

{ ^{११}
पृ. अ. ते. वा. व. प्र. } { ^{१२}
पृ. अ. ते. वा. व. प्र. }
{ २ २ २ २ २ १ } { २ २ २ २ २ २ }

{ ^{१३}
पृ. अ. ते. वा. व. वि. अ. सं. }
{ २ २ २ २ २ १ १ १ }

{ ^{१४}
पृ. अ. ते. वा. व. द्वी. त्री. च. पं. }
{ २ २ २ २ २ १ १ १ १ }

{ ^{१५}
पृ. अ. ते. वा. व. द्वी. त्री. च. अ. मं. }
{ २ २ २ २ २ १ १ १ १ १ }

प्राणान्ति चैः मदा जीवाः प्राणैर्वाद्यैर्गिवाँर्गः ।

प्राणाः प्रवर्तमानाम्ते प्राणिनां जीवितावाधि ॥ १२३ ॥

हृषीकरचक्रं स्वान्तवचःकायचलत्रयम् ।

आयुरुच्छ्रामनिःश्वासा दशप्राणा भवन्त्यमी ॥ १२४ ॥

सर्वेन्द्रेन्द्रियाप्यपि पूर्णेष्वानः शरीरिषु ।

वाग्द्विद्यादिहृषीकेषु मनः पूर्णेषु भंजिषु ॥ १२५ ॥

ते भंजिनि दशैकैको हीनोऽन्येष्वन्येषोऽर्क्यं ।

अपर्याप्तेषु मत्ताद्यैर्गैकैकोऽन्येषु हीयते ॥ १२६ ॥

४-४-६-७-८-९-१० । ७-७-६-५-४-३-३

पूर्णापूर्णा यथा मन्ति पदार्था भवनादयः ।

पूर्णापूर्णान्तथा जीवा विज्ञानव्या मनीषिभिः ॥ १२७ ॥

आहागङ्गहृषीकानेभापामानमलक्षणाः ।

पर्याप्तयः पटङ्गादिशक्तिनिष्पत्तिहेतवः ॥ १२८ ॥

अन्तर्मुहूर्तवर्तिन्यथतमः पंचपम्पताः ।

ता यथाक्रममेराशविकलेन्द्रियभंजिनाम् ॥ १२९ ॥

आयुःपर्याप्तिनिष्पन्नाः सर्वकालोपलब्धितः ।

प्राणिनां शक्तयः प्राणाः शम्भुजीवनहेतवः ॥ १३० ॥

यकाभिर्यामु वा जीवा भार्ग्यन्तेऽनेकधास्थिताः ।

मार्गणा भार्गणादक्षस्ताश्रतुर्दशमापिताः ॥ १३१ ॥

गतयः कर्णं कायो योगो घेदः पुःदा (घा) दयः ।

येदैनं मयमो र्दृष्टिलेऽया भव्यः सुदर्शनम् ॥ १३२ ॥

१ एकैन्द्रिय वादरसुप्रभयोः । २ हृषीकेश्वराम् । ३ ज्ञानं । ४ दर्शनं ।
५ सम्पत्त्वं ।

संज्ञी चाहारकः प्रोक्तास्ताश्चतुर्दश मार्गणाः ।

मिथ्यादृशादयो जीवा मार्ग्या यागु सदादिभिः ॥ १३३ ॥

४-५-६-१५-३-४-८-७-४-६-२-६-२-२ ।

नरो गन्यामपर्याप्तः संयमे गूह्यमसंयमः ।

साहारकद्वयो योगे मिश्रवैक्रियिकः परः ॥ १३४ ॥

सम्यक्त्वे शामिको मिश्रः सम्यग्दर्शनविन्ध्युतः ।

मान्तरा मार्गणाश्चाष्टौ पराः सन्ति निरन्तराः ॥ १३५ ॥

गता १ । संयमे १ । योगे ३ । सम्यक्त्वे ३ । मिलिताः ८ ।

यथा गच्छन्ति संसारं या कृतागतिकर्मणा ।

श्रमगत्यादिभेदेन गतिः सास्ति चतुर्विधा ॥ १३६ ॥

न रमन्ते महादुःखा ये द्रव्यादिचतुष्टये ।

ये परम्परतो दीना नारकास्ते निरूपिताः ॥ १३७ ॥

कुटिला ये तिरोऽश्नन्ति विवेकविकलाशयाः ।

मायारुमेयलोन्पन्नास्ते तिर्यचः प्रकीर्तिताः ॥ १३८ ॥

हेषादेषानि मन्यन्ते ये मनोज्ञानलोचनाः ।

द्विधा म्लच्छार्थभेदेन मानवास्ते निरेदिताः ॥ १३९ ॥

दिष्यन्ति सर्वदाष्टाविये गुणरणिमादिभिः ।

दिव्यदेहा मना देवाश्चतुर्धा ते विभाष्यताः ॥ १४० ॥

जन्ममृत्युत्रसगगर्गयोगविगमादयः ।

न यस्यां ज्ञातुं ज्ञायन्ते गा मेद्वा गदिता गतिः ॥ १४१ ॥

१ सामादनः । २ अपर्याप्तमन्यस्य पर्याप्तमामसयात्मनसभागः । ३ गूह्य-
कालः । ४ अणुवदितस्य सततः पर्याप्तः । ५ त्रिकविक्रियिके द्वयश्चाशुभताः ।
६ ज्ञानमयस्य चामासाः । सामादनमिश्रयोः पर्याप्तमामसयात्मनसभागः । ७ सत्र
दिन वि श्रमस्यदि ।

अहमिन्द्रा इर्वैकमीशन्ते यानि सर्वदा ।
 तानीन्द्रियाण्यहंपुनि विज्ञेयानि विचक्षणैः ॥ १४२ ॥
 यवनालमश्रुगतिमुक्तकेन्द्रार्धसाक्षिमाः ।
 श्रोत्राक्षिघ्राणजिह्वाःस्युः स्पर्शनेऽनेकधाकृतिः ॥ १४३ ॥
 एकाक्षे स्पर्शनं जन्तावैककं वर्धते ततः ।
 अन्येषु स्मनं घ्राणं चक्षुः श्रोत्रं यथाक्रमम् ॥ १४४ ॥
 अस्पृष्टं दृश्यते रूपं स्पृष्टः शब्दो निशम्यते ।
 मदा गन्धो रसः स्पर्शा बद्धैः स्पृष्टोऽप्ययुद्धयते ॥ १४५ ॥
 वेदनं दर्शनं भोगं स्थामिन्यं कुरुते यतः ।
 एकैक स्पर्शनेनोक्त एकाक्षः पंचधा ततः ॥ १४६ ॥
 जलकाशुक्तिशम्भूकगण्डपदकपर्दिकाः ।
 जठरकृमिशंखाद्या द्वीन्द्रियादेहिनो मताः ॥ १४७ ॥
 कुन्धुः पिपीलिका गुंभी यूका मन्कृणयुधिकाः ।
 मकौटकेन्द्रगोपाद्यास्त्रीन्द्रियाः गन्ति देहिनः ॥ १४८ ॥
 पतङ्गा मशका दंशा मधिकाः कीटगर्भुर्तः ।
 पुत्तिका चंचरीकाघाश्वतुरधाः शरीरिणिः ॥ १४९ ॥
 नागका मानवा देवा तिर्यचश्च चतुर्विधाः ।
 सामान्येन विशेषेण पंचाधा बहुधास्थिताः ॥ १५० ॥
 इन्द्रियार्थगुरातीता लोकालोकाविलोकिनः ।
 धायिकातीन्द्रियज्ञाना जीवाः सन्ति निरिन्द्रियाः ॥ १५१ ॥
 कर्मभारं वहत्यङ्गी कायमादाय सर्वदा ।
 सुदुर्वहं महाभारं कावटीमिव कर्मठः ॥ १५२ ॥

१ प्रभवन्ति । २ अहृद्ययुनानि । ३ स्पृष्टः । ४ इच्छित्वादिभेदेन ।
 ५ मंदोरा । ६ मधुमक्षिका । ७ नीलमक्षिकाः ।

पिण्डः पादलिकः कायो जीवव्यापारसंचितः ।
 भेदाः पदस्य भूम्यम्भोवन्हिवायुतरुत्रमाः ॥ १५३ ॥
 समानास्ते मसूगम्भोविन्दुशूर्चात्रजध्वजैः ।
 धराम्भोऽग्निमरुत्कायाः क्रमाच्चित्रास्तरुत्रसाः ॥ १५४ ॥
 शर्करा सिकता पृथ्वी रत्नोपलशिलादयः ।
 पद्मत्रिंशद्दर्शनाभेदा दशिता जिनपुंगवैः ॥ १५५ ॥
 कर्का महिकाविन्दुहिमावश्यायसीकराः ।
 शुद्धं घनोदकं तोयं तोयकायास्तनूभृतः ॥ १५६ ॥
 अंगारो मुर्मुगे ज्वालाः स्फुलिंगशुद्धपावकाः ।
 अचिरग्न्यादयो ज्ञेया बहुधावन्हिकायिकाः ॥ १५७ ॥
 घनो महांस्तनुर्वात्या गुंजा मण्डलिरुत्कलिः ।
 प्रभंजनादयः प्रोक्ता विचित्रा वातकायिकाः ॥ १५८ ॥
 मूलाग्रविष्टपस्कन्धग्रन्थिर्वाजादिगोहिणः ।
 मम्मूर्च्छिनां मताश्चित्रा वनस्पतिशरीरिणः ॥ १५९ ॥
 व्रता द्वित्रिचतुःपंचहृषीका भवभागिनः ।
 विकलामंजिसंज्ञ्याख्यास्त्रसप्रकृतियंत्रिताः ॥ १६० ॥
 व्रसनाद्वावहिः सन्ति नाङ्गिनस्त्रसकायिकाः ।
 उपपादं गतांस्त्यक्त्वा देहिनो मारणान्तिकान् ॥ १६१ ॥
 प्रत्येककायिका देवाः श्वाभ्राः केवलिनोऽर्धयम् ।
 आहारकधरातोयपावकानिलकायिकाः ॥ १६२ ॥
 निगोतर्वाद्दरैः मूर्ध्मरेते मन्त्यप्रतिष्ठिताः ।
 पंचाधा विकला वृधा जीमाःशेषाःप्रतिष्ठिताः ॥ १६३ ॥ युग्मम्

ध्यानेन नाशितो येषां कायबन्धः कृशानुना ।
 हेमाश्मनामिवाशेषो मलस्ते सन्त्यकायिकाः ॥ १६४ ॥
 आत्मनो वीर्यविघ्नस्य क्षयोपशमने मति ।
 यः प्रदेशपरिस्पंदः स योगो गदितस्त्रिधा ॥ १६५ ॥
 प्रत्येकं वाङ्मनायोगौ सत्यामत्यद्वयाद्वयः ।
 चतुर्धा कथितः प्राज्ञैः काययोगस्तु मत्प्रधा ॥ १६६ ॥
 सत्यं मनो यथावस्तु प्रवृत्तं परथा मृषा ।
 द्वये मत्यमृषा ज्ञेयमस्यसत्यमृषाऽद्वये ॥ १६७ ॥
 यथेति मनसो योगश्चतुर्धा प्रतिपादितः ।
 वाचिकोऽपि तथा ज्ञेयो योगनिग्रहणोद्यतः ॥ १६८ ॥
 जनान्त मम्मति न्याम नाम रूप प्रतीतिषु ।
 मत्यं संभावने भाध्ये (वे) ध्यवहारोपमानयोः ॥ १६९ ॥
 इत्थं मत्यवचो योगो दशधातोऽन्यथा मृषा ।
 द्वाभ्यां मत्यमृषा ताभ्यां युक्तोऽमत्यमृषान्यथा ॥ १७० ॥
 चागसत्यमृषा ज्ञेया विकलाक्षशरीरिणाम् ।
 योगिनां मंजिनां चैषा याचनामंत्रणादिका ॥ १७१ ॥

- १ भस्मं देवीं चंदप्पहपीडमा तहय होदि जिणदत्तो ।
 सेदो दिग्घो रञ्जदि कुरोत्तिथं जं हवेवयणं ॥ गो.मा.२२३ ॥
 सत्तो जन्म्यूदीवं पद्दट्टदि पापवज्जवयणं च ।
 पडोषमं च कममो जणपदग्गदादि दिट्ठंता ॥ २२४ ॥
 २ आमंतणि आणवणीं यापजिया पुण्णणीं य पण्णवणीं ।
 पक्कग्गणीं संसयवयणीं इण्णणुलोमा य ॥ २२५ ॥
 णवमी अणवग्गदा असवमोमा ह्वंतिभासाओ ।
 सोदारणं जग्हावसावसंम संजणया ॥ २२६ ॥

उदरे यो भवः स्थूले यस्योदारं प्रयोजनं ।
 आदारिकोऽस्त्यर्मा कायो मिथोऽपर्याप्त इष्यते ॥ १७२ ॥
 विक्रियायां भवः कायो विक्रिया वा प्रयोजनं ।
 यस्य विक्रियिको ज्ञेयो मिथोऽपूर्णः स कथ्यते ॥ १७३ ॥
 एकानेकलघुस्थूलशरीरविविधक्रिया ।
 विक्रिया कथिता प्राञ्जः सुरथाभ्रादिगोचरा ॥ १७४ ॥
 अर्धानाहरते सूक्ष्मान् गत्वा केवलिनोऽन्तिकम् ।
 संग्रहे मति लब्धेर्द्वैगम्यमजिहामया ॥ १७५ ॥
 यः प्रमत्तस्य मूर्धोत्थो धवलो धातुवर्जितः ।
 अन्तर्मुहूर्तस्थितिकः सर्वव्याघातविच्युतः ॥ १७६ ॥
 पवित्रोत्तममंस्थानो हस्तमात्रोऽनघद्युतिः ।
 आहारकः स योद्धव्यो मिथोऽपर्याप्त उच्यते ॥ १७७ ॥
 कर्मव कार्मणः कायः कर्मणां वा कदम्बकं ।
 एकद्विविश्रिष्टानेष विग्रहर्ता प्रवर्तते ॥ १७८ ॥
 तजमेन शरीरेण बध्यते न न जीर्यते ।
 न चोपभृज्यते किञ्चिद्यतो योगोऽस्य नास्त्यतः ॥ १७९ ॥
 अकायाः मन्त्रि निर्मुक्ताः शुभाशुभप्रवर्तिना ।
 मन्त्रधा काययोगेन भवार्तीता निगमयाः ॥ १८० ॥
 स्थूला विद्वृतं पूर्णामिजःपवनकायिकाः ।
 पञ्चाशत्तनुभाजां पंग्वां नास्ति विक्रिया ॥ १८१ ॥
 विग्रहर्ता ममन्तानां कार्या तजमकामेणा ।
 युक्तो विक्रियिकनेर्मा स्वर्ग्यभ्रनिवामिषु ॥ १८२ ॥

औदारिकेन तिर्यक्षु नृणामाहाङ्कनं च ।
 महाहाङ्कयोगेन जातु पश्चिमिकोऽस्मि नो ॥ १८३ ॥
 वक्रतौ मकला महा देवश्चाभ्रास्त्रिविग्रहाः ।
 त्रिकाया मन्यन्तिर्वचधतुःकाया च केषेन ॥ १८४ ॥
 द्वयोस्त्रयोदशकत्र दशान्यत्र त्रयोदश ।
 नवकादश ते षट्शु नवानः मम योगिनि ॥ १८५ ॥
 १३।१३।१०।१३।९।१।९।९।९।९।९।९।७।०।

नोकपायविशेषाणामुदये त्रिविधोऽङ्गिनाम् ।
 स्त्रीपुंनपुंसकाभिन्वयो वेदो मूढस्त्रकारकः ॥ १८६ ॥
 वेदोदीरणया जीवः सुपुंसमनुजोपमः ।
 कृत्याकृत्यविचाराणां जायते करणाधमः ॥ १८७ ॥
 वेदकर्मोदयोन्पशो भाववेदभिधास्मृतः ।
 नामकर्मोदयोन्पशो द्रव्यवेदोऽपि च त्रिधा ॥ १८८ ॥
 जीवस्वभावममोहो भाववेदोऽभिधीयते ।
 योनिर्लिङ्गादिको दर्शद्रव्यवेदः शरीरिणाम् ॥ १८९ ॥
 योऽभिलापः स्त्रियाः पुंसि पुरुषस्य च यः स्त्रियाम् ।
 स्त्रीपुंसयोश्च संदम्य भाववेदोऽस्ति स त्रिधा ॥ १९० ॥
 नान्नर्माहृतिका वेदास्ततः गन्ति कषायवत् ।
 आजन्ममृत्युनस्नेपामुदयो दृश्यते यतः ॥ १९१ ॥
 स्त्रीपुंनपुंसका जीवाः सदशा द्रव्यभावनः ।
 जायन्ते विमरक्षाध कर्मपाकनियन्त्रिताः ॥ १९२ ॥

१-२ युतो इति तैत्तिरीयसंहितायां १५ इति १०००० । ३ विद्वान् ।
 ४ विद्वान् । ५ त्रिविधा । ६ इत्युक्तम् ।

वा श्रीं द्रव्येण, भावेन माऽस्ति श्री ना नपुंसकः ।
 पुमान् द्रव्येण, भावेन पुमास्ती नपुंसकः ॥ १९३ ॥
 संज्ञे द्रव्येण, भावेन संज्ञे नारी नरो माः ।
 इषेणं नपुंसा वेदो द्रव्यभावरिभेदतः ॥ १९४ ॥
 स्तनरोनिमयी नारी पुमान् सऽमभुमेदतः ।
 न श्रीं न पुंसाः पापो इयस्यो नपुंसकः ॥ १९५ ॥
 भोगिमार्गस्यस्त्री सुभ्यस्तस्त्रीयतास्तनाः ।
 पुंसकमेव स न सति त्रिगानेन योगप्रयत्ने ॥ १९६ ॥
 सत्यमेव तस्याप्येव श्रीं त्रिगैश्चभुभुवताः ।
 श्रीं कथं न सति सति त्रिगानि श्रीं सति त्रिगैः ॥ १९७ ॥
 त्रिगैः श्रीं त्रिगैश्च त्रिगानि श्रीं सति त्रिगैः ।
 त्रिगानि त्रिगानि त्रिगानि श्रीं सति त्रिगैः ॥ १९८ ॥
 त्रिगैः त्रिगैश्च त्रिगैः श्रीं सति त्रिगैः स्वयं ।
 त्रिगैश्च त्रिगैश्च त्रिगैः श्रीं सति त्रिगैः ॥ १९९ ॥
 त्रिगैश्च त्रिगैश्च त्रिगैः श्रीं सति त्रिगैः ।
 त्रिगैश्च त्रिगैश्च त्रिगैः श्रीं सति त्रिगैः ॥ २०० ॥
 त्रिगैश्च त्रिगैश्च त्रिगैः श्रीं सति त्रिगैः ।
 त्रिगैश्च त्रिगैश्च त्रिगैः श्रीं सति त्रिगैः ॥ २०१ ॥
 त्रिगैश्च त्रिगैश्च त्रिगैः श्रीं सति त्रिगैः ॥ २०२ ॥
 त्रिगैश्च त्रिगैश्च त्रिगैः श्रीं सति त्रिगैः ॥ २०३ ॥

सन्त्यनन्तानुबन्ध्याख्याः अप्रत्याख्याननामकाः ।
 ते प्रत्याख्यानसंज्ञाकाः क्रमान्संज्वलनाभिधाः ॥ २०४ ॥
 तैराद्यद्दृष्टिचारित्रे द्वितीयैर्देशमयमः ।
 तृतीयैः संयमस्तुर्यैर्यथाख्यातश्च हन्यते ॥ २०५ ॥
 कोपतः समतो ग्रावाभूरेणुदकराजिभिः ।
 गतिं चतुर्विधां यान्ति श्वभ्रतिर्यग्नृनाकिनाम् ॥ २०६ ॥
 अश्मस्तंभास्थिदार्वार्द्रचहरीसमतो गतिं ।
 मानतो गच्छति श्वभ्रतिर्यद्भ्रत्यदिर्षोकाम् ॥ २०७ ॥
 तुल्यया वंशमूलाविष्टुङ्गोमृत्रचारुः ।
 मायया नारकस्तिर्यङ्ग जायते मानयोऽमरः ॥ २०८ ॥
 कृमिनीलीहरिद्राङ्गमलरागसमानतः ।
 लोभतो जायते श्वभ्रस्तरथो मानुषः सुरः ॥ २०९ ॥
 क्रुद्धः श्वभ्रेषु तिर्यन्तु मायायाः प्रथमोदयः ।
 जातस्य नृषु मानस्य लोभस्य स्वर्गवासिषु ॥ २१० ॥
 आचार्या निगदन्त्यन्ये कोपादिप्रथमोदये ।
 भ्रमतां भयकान्तारे नियमो नास्ति जन्मिनाम् ॥ २११ ॥
 स्वान्यपीडाकरा निन्द्या घन्धामंयमहेतवः ।
 कपायाः सन्ति नो येषां तेषु कपाया जिनोत्तमाः ॥ २१२ ॥
 गुणपर्ययवद्द्रव्यं धौष्योत्पादव्ययात्मकं ।
 तत्यतो ज्ञायते येन तज्ज्ञानं कथ्यते जिनैः ॥ २१३ ॥
 इन्द्रियानिन्द्रियैरर्थग्रहणं मननं मतिः ।
 विकल्पा विविधास्तस्याः क्षयोपशममंभवाः ॥ २१४ ॥
 क्षिपेद्वत्वेन्द्रियैः षडभिधतुरोऽथग्रहादिकान् ।
 व्यञ्जनावग्रहं तत्र मूलभगं चतुर्विधं ॥ २१५ ॥

२४-२८-३२ ।

त्रयोऽपि राशयस्तावद्ब्रह्मादिभिर्मेतैः ।

तैः सेतैः पुनस्तावद्वा मतिमेदाद्युद्धये ॥ २१६ ॥

१४४।१६८।१९२।

तत्रयो राशयः सेतैर्गर्भह्लादिभिर्द्वादशभिर्गुणिताः—

२८८।३३६-३८४ ।

मतिपूर्वं श्रुतं प्रोक्तं ब्रनेकद्वादशात्मकम् ।

शब्दाद् घटादि विज्ञानं बहिर्ज्ञानं च धूमतः ॥ २१७ ॥

मतिपूर्वं श्रुतं दक्षैरुपचागन्मतिर्मता ।

मतिपूर्वं ततः सर्वं श्रुतं ज्ञेयं विचक्षणैः ॥ २१८ ॥

घट इत्युक्तं घटागकागटकागकारविमर्जनीयविषयं मति-
ज्ञानं ततः पृथुबुभोदराद्याकारविषयं श्रुतज्ञानं ततो जल-
धारणादिविषयं श्रुतज्ञानम् । तथा धूमदर्शनं मतिज्ञानं ततोऽ-
ग्निविषयं विज्ञानं श्रुतज्ञानं ततोऽपि दाहपाकादिविषयं विज्ञानं
श्रुतज्ञानमिति श्रुतात् श्रुतोन्पक्षेर्मतिपूर्वं श्रुतमेतद्दृक्षणमव्या-
र्थाणि चेत्, नैव दापो मतेर्यच्छ्रुतज्ञानं तदपि मतिज्ञानमेव कार्ये-
कारणोपचारात् अन्नं वै प्राणाः, आयुर्वैघृतमिन्यादिवत् ।
ततो द्याप्येव लक्षणं ।

अवाच्यानामनन्तांशो वाच्या भावा मता जिर्णः ।

तद्वत्तेषामनन्तांशो वाच्यानामागमे पुनः ॥ २१९ ॥

मूर्त्तांशेषपदार्यानां वेदको गघनेऽधिः ।

म भवप्रन्थयः प्रोक्तो नारकेष्वमरेषु च ॥ २२० ॥

- क्षयोपशमजः षोढा शेषाणां जन्मभागिनाम् ।
 • अधोगतबहुद्रव्यबोधनादवधिर्मतः ॥ २२१ ॥
 अनुगोऽनुगः शस्वद्वस्थोऽनवस्थितः ।
 मुनिभिर्वद्मानोऽसौ हीयमानश्चकथ्यते ॥ २२२ ॥
 सर्वाङ्गोऽथोऽवधिर्स्वार्थकर्तृनारकनाकिनाम् ।
 परेषां शंखराजविस्वस्तिकाद्यङ्गचिन्हजः ॥ २२३ ॥
 नन्द्यावर्तो ध्वजः पद्मः श्रीवत्सः कलशो हलम् ।
 पावनं नरतिर्यक्षु नाभेरुपरि लक्षणं ॥ २२४ ॥
 सरटो मर्कटो गोधा कंकः काको वकः खरः ।
 अघस्ताल्लक्षणं नामेर्विभंगस्य तु निन्दितम् ॥ २२५ ॥
 क्षयोपशमयोगस्य तारतम्यव्यवस्थितेः ।
 उत्पत्तिकेव्रमासाद्य जायते तारतम्यता ॥ २२६ ॥
 योऽन्यदीयमनोजातस्त्वपिद्रव्यावबोधकः ।
 स मनःपर्ययो द्वेषा विपुलर्जुमती मतः ॥ २२७ ॥
 लब्धान्यतमलब्धीनां संयतानां प्रजायते ।
 मन्यक्षेत्रस्थितद्रव्यप्रकाशी स प्रकर्षतः ॥ २२८ ॥
 साक्षात्कृताखिलद्रव्यपर्यायमविपर्ययम् ।
 अनन्तं केवलज्ञानं कल्मषक्षयसंभवम् ॥ २२९ ॥
 मतिश्रुतावधिज्ञानं मिथ्यात्वसमवायतः ।
 विपरीतं त्रिधाज्ञेयं विपरीतार्थदर्शकम् ॥ २३० ॥
 रूपादी यदिपर्यस्तं मत्पज्ञानं तदध्वजम् ।
 धर्मरिक्तं श्रुताज्ञानं विश्लेदं शब्दकारणम् ॥ २३१ ॥

पर्याप्तस्यावधिज्ञानं मिथ्यात्वविपदूपितम् ।
 विमंगं मण्यते सद्भिः क्षयोपशममभवम् ॥ २३२ ॥
 उदये यद्विपर्यस्तं ज्ञानावरणकर्मणः ।
 तदस्यास्तुतया नोक्तं मिथ्याज्ञानं मुदृष्टिषु ॥ २३३ ॥

कषायाः षोडश प्रोक्ता नोकषाया यतो नव ।
 ईपद्भेदो न भेदोऽतः कषायाः पंचविंशतिः ॥ २३४ ॥
 श्यामिकं शमतस्तेषां क्षायिकं क्षयतो मतम् ।
 क्षयोपशमतो वृत्तं क्षायोपशमिकं पुनः ॥ २३५ ॥
 द्वादशाद्यकषायाणामुदयस्य क्षये सति ।
 यत्सत्त्वोपशमे तेषां चारित्र्योदयघातिनाम् ॥ २३६ ॥
 त्रयोदशकषायाणां परेषामुदये सति ।
 चारित्र्यं जायते तन्स्यान् क्षायोपशमिकं यतेः ॥ २३७ ॥ युग्मम् ॥
 व्रतदण्डकषायाक्षसमितीनां यथाक्रमम् ।
 संयमो धारणं त्यागो निग्रहो विजयोऽवनेम् ॥ २३८ ॥
 क्रियते यदभेदेन व्रतानामधिरोपणम् ।
 कषायस्थूलतालीढः स सामायिकसंयमः ॥ २३९ ॥
 व्रतानां भेदनं कृत्वा यदात्मन्यधिरोपणम् ।
 शोचनं वा विलोपेनच्छेदोपस्थापनं मतं ॥ २४० ॥
 सावद्यपरिहारेण प्राप्यते यः समाहितः ।
 व्रतगुणिसमित्याढ्यैः सः परीहागसंयमः ॥ २४१ ॥
 वर्तते मृक्षमलोमे यः शमके क्षपके गुणे ।
 — मृक्षमसांपरायाख्यः संयमः मृक्षमलोमतः ॥ २४२ ॥

चारित्रमोहनीयस्य प्रशमे प्रक्षयेऽपि वा ।

संयमोऽस्ति यथारूपातो जन्माण्यदवानलः ॥ २४३ ॥

चतुर्णां संयमावाधौ तृतीयोऽवादि पूर्वयोः ।

सूक्ष्मस्य सूक्ष्मलोभाद्दश्चतुर्णां पंचमस्ततः ॥ २४४ ॥

प्रथमाष्टकपायाणामुदयप्रलये मति ।

यः मत्त्वोपशमे तेषामन्येषामुदये सति ॥ २४५ ॥

चतुःस्थावरविध्वंसी दशधा त्रमरक्षकः ।

सम्पद्यते परीणामः संयमासंयमोऽस्ति सः ॥ २४६ ॥ युग्मम् ॥

अष्टौ स्पर्शा रमा पंच द्वौ गन्धा वर्णपंचकं ।

पद्भ्यादयः स्वराः सप्त दुर्मनोऽक्षेप्यसंयमाः ॥ २४७ ॥

इत्यष्टाविंशतिः सन्ति चतुर्दशरीरिणु ।

तेषामरक्षका जीवा ज्ञेया दध्मसंयताः ॥ २४८ ॥

इन्द्रियेष्वसंयमाः २८-जीवेषु १४ ।

रूपादीनां पदार्थानां सामान्यस्यावलोकनम् ।

चतुर्धा दर्शनं ज्ञेयं जीवमामान्यलक्षणम् ॥ २४९ ॥

प्रकाशश्चक्षुषोऽर्धानां चक्षुर्दर्शनमिष्यते ।

शेषाणां पुनरक्षाणामचक्षुर्दर्शनं जिनैः ॥ २५० ॥

साक्षाद्रूपिपदार्थानां सोऽवाद्यधिदर्शनम् ।

मूर्त्तामूर्त्तपदार्थानाममौ केवलदर्शनम् ॥ २५१ ॥

१ स पुस्तके “ मनोपशमे ” इतिशब्दः । २ स्थावरणां अन्वारो जीव-
ममासा, सूक्ष्मवाद्दर्पर्यासापर्यासभेदेन । ३ अक्षिण्दशार्जिसमासाः । ४
पद्भ्यां मयूरो वदति, रूपभं धातवो वदेत् । अजा वदति गीघारं, मूचो
वदति मध्यमे ॥ १ ॥ पुष्पसाधारणाकाले पंचमं शोकिलो वदेत् । दर्शं
शुवकं चैव निषाद् वदते गजः ॥ २ ॥

रत्नप्रभायां जघन्या कापोता, शर्करायां मध्यमा कापोता,
वालुकायामुक्कृष्टा कापोता नीला जघन्येत्येवं त्रिकं योज्यम् ।

अपूर्णेष्वादिमास्तिस्त्रो जघन्या भावनादिषु ।

त्रिषु पूर्णेषु पीतका लेश्याश्वाचि सुधाशिषु ॥ २६९ ॥

सौधर्मेशानयोः पीता पीतापद्मे द्वयोस्ततः ।

कल्पेषु पद्मस्ततः पद्मा पद्माशुक्ले द्वयोस्ततः ॥ २७० ॥

आनतादिषु शुक्लाश्चत्वारोदशसु मध्यमा ।

चतुर्दशसु सोत्कृष्टा विज्ञेयाऽनुदिशादिषु ॥ २७१ ॥

आद्ये निकायत्रये देवानामपर्याप्तानामाद्यास्तिस्त्रः पर्याप्तानामेका जघन्या पीतेति चतस्रो लेश्याः सौधर्मेशानयोर्मध्यमा पीता, ततो द्वयोरुत्कृष्टा पीता, जघन्या पद्मेत्येवं त्रिकं त्रिकं योज्यमिति भावः ।

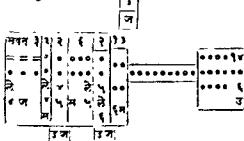
लेश्या समाप्ताः ।

अथ लेश्याकर्मोच्यते,—

रागद्वेषमदाविष्टो दुर्ग्रहो दुष्टमानसः ।

क्रोधमानादिभिस्तीव्रैर्ग्रस्तोऽभ्रंतानुबंधिभिः ॥ २७२ ॥

१-भवनत्रिषु-संहतिरित्यम्-

भवनशामिन्वन्तरज्योतिष्केषु क्षतुर्पी पीतलेश्या जघन्या भवति ।

निर्दयो निरेनुक्रोशो मद्यमांसादिलंपटः ।
 सर्वदा कैदनासक्तः कृष्णलेश्यो मतो जनः ॥ २७३ ॥
 कोपी मानी मायो लोभी रागी द्वेषी मोही शोकी ।
 हिंस्रः शूरशंखधारो मूर्खः स्तब्धः स्पर्द्धाकारी ॥ २७४ ॥
 निद्रालुः कामुको मंदैः कृत्याकृत्यविचारकः ।
 महामूर्च्छो महारंभो नीललेश्यो निगद्यते ॥ २७५ ॥
 शोकभीमत्सरास्योपरनिन्दापरायणः ।
 प्रशंसति सदात्मानं स्तूयमानः प्रहृष्यति ॥ २७६ ॥
 वृद्धिहानी न जानाति न मूढः स्वपरान्तरम् ।
 अहंकारग्रहग्रस्तः ममस्तां कुरुते क्रियाम् ॥ २७७ ॥
 श्लाघिनो नितरां दत्ते रणे मर्तुमपीहते ।
 परकीपयशोष्वंसी युक्तः कापोत्तलेश्यया ॥ २७८ ॥
 मम्यगृष्टिरेविद्विष्टो हिताहितविवेचकः ।
 वेदान्यः सदयो दक्षस्तेजोलेश्यो महामनाः ॥ २७९ ॥
 शुचिर्दानरतो भद्रो विनीतात्मा प्रियंबदः ।
 माधुपूजोद्यतः शान्तः पद्मलेश्योऽनपक्रियः ॥ २८० ॥
 निर्निदानोऽनहंकारः पथपातोऽज्ञितोऽशुभः ।
 रागद्वेषपरार्थिनः शुबललेश्यः म्विराशयः ॥ २८१ ॥
 निरस्तोभयलेश्याका नित्यसौख्यपरंपराः ।
 संसारप्रप्रमातीताः सिद्धाः संति निरापदः ॥ २८२ ॥

१ पश्चान्नापरहितः । २ कृत्स्निताभ्रमशनं तस्मिन्नासक्तः । ३ मूढः
 बुद्धिहीनो वा । ४ भयं । ५ ईर्ष्याकरणं । ६ अतिशयेन दानं दशनीति
 वदान्यः । ७ क एत पुस्तकयोः " महात्मनः " इतिपाठः ।

ते भव्या भाणिता जीवाः सिद्धियोग्या भवन्ति ये ।
विशुद्धेर्नियमस्तेषु सुवर्णाग्मम्विवास्ति नो ॥ २८३ ॥

संख्यातकमसंख्यातं कालं भ्रान्त्याप्यनंतकम् ।

भव्याः सेत्स्यंति नामव्याः कदाचन शरीरिणः ॥ २८४ ॥

भव्यामव्यन्वनिर्मुक्ताः सर्वद्वन्द्ववहिर्भवाः ।

पवित्राष्टगुणैश्चर्याः मिद्धाः संति निगमयाः ॥ २८५ ॥

पूर्णपंचेन्द्रियः मंत्री लब्धकालादिलब्धिकः ।

नम्यवत्वग्रहणे योग्यो भव्यो भवति शुद्धर्थाः ॥ २८६ ॥

भव्यः कर्माविष्टोऽर्द्धपुद्गलपरिवर्त्तपरिमाणकालेऽवशिष्टे
प्रथमसम्यक्त्वयोग्यो भवतीति काललब्धिः । आदिशब्देन
वेदनाभिभवजातिस्मरणजिनेन्द्रार्थादयो गृह्यन्ते ।

धायोपशमिकी लब्धि शौर्दी दशनिकी भवी ।

प्रायोगिकी ममासद्य कुरुते कर्णप्रथम् ॥ २८७ ॥

प्रागुपात्तकर्मपटलानुभागस्पर्द्धकानां शुद्धियोगेन प्रतिसम-
यानंतगुणहीनानामुदीग्णा धायोपशमिकी लब्धिः ।

धयोपशमनिशिष्टोर्दीर्णानुभागस्पर्द्धकप्रभवः परिणामः मा-
तादिकर्मग्रन्थनिमित्तः सावद्यकर्मग्रन्थविरुद्धः शौर्दी लब्धिः ।

यथार्थतन्त्रोपदेशतदुपदेशकाचार्योद्युपलब्धिरुद्यदिष्टार्यग्रहण
धारणाविधारणाशक्तिर्वा दशनिकी लब्धिः ।

१ मध्येषु । २ यथा धातुगणेषु स्वर्गत्वं व्यक्तं भवति, इति न
भवत्यपि, दर्शनेषु स्वर्गत्वमस्ति यदि साधनिका मिरति तदा व्यक्तं भवति
नो चेन्न, तथा मध्येषु विशुद्धेर्नियमो नास्ति । ३ जीवः ।
४ उद्यमस्पर्द्धकानां ।

अन्तः कोटीकोटीसागरोपमस्थितिकेषु कर्मसु बंधमानद्य-
मानेषु विशुद्धिपरिणामयोगेनमत्कर्मसु संख्येयमागरोपमसह-
स्रोनायामन्तःकोटीकोटीसागरोपमस्थिता स्थापितेषु आद्य-
सम्यक्त्वयोग्यता भवतीति प्रायोगिकी लब्धिः ।

अथाप्रवृत्तकापूर्वानिवृत्तिकर्णत्रयम् ।

विधाय क्रमतो भव्यः सम्यक्त्वं प्रतिपद्यते ॥ २८८ ॥

भव्योऽनादिमिथ्यादृष्टिः पद्दविंशतिमोहप्रकृतिसन्कर्मकैः
मौदिमिथ्यादृष्टिर्वा पद्दविंशतिमोहप्रकृतिसन्कर्मकः मत्तविंशति
मोहप्रकृतिसन्कर्मको वा अष्टाविंशतिमोहप्रकृतिसन्कर्मको वा
प्रथमसम्यक्त्वमादातुकामः शुभपरिणामाभिमुखोऽन्तमुहूर्त्तम-
नंतगुणवृद्ध्या वर्द्धमानविशुद्धिश्चतुर्षु मनोयोगेष्वन्यतमेन
मनोयोगेन चतुर्षु वाग्योगेष्वन्यतमेन वाग्योगेनादागिकवेदि-
यिककाययोगोऽन्यतरंण काययोगेन त्रिषु वेदेष्वन्यतमेन
वेदेनालीढो निरन्तमंबलेशो ह्यीयमानान्यतमकषायः साका-
रोपयोगो वर्द्धमानशुभपरिणामयोगेन सर्वप्रकृतीनां स्थिति
प्राप्तयश्चशुभप्रकृतीनामनुभागबंधमपसारयन् शुभप्रकृतीनां
रमं संबर्द्धयन् श्रीणि करणानि प्रत्येकमंतमुहूर्त्तकालानि कर्तु-
मुपक्रमते । तत्रान्तःकोटीकोटीस्थितिकानि कर्माणि कृत्वा
अथाप्रवृत्तकरणमपूर्वकरणमनिवृत्तिकरणं च क्रमेण प्रविशति

१ सम्यह्मिथ्यात्वसम्यक्त्वप्रकृतिसिध्यात्वं विना २ मनाकर्माणि दम्य
३ यदा चतुर्थप्रथमे आगच्छति तदा । सम्यक्त्वमोहनीयं मिथ्यात्वमोहनीयं
च मिथ्यात्वं एवान्तर्गमिति स्तः मिथ्यात्वत्रयं मोहकरूपं वर्द्धते ४ शुभ-
परिणामेन सम्मुखः ५ ह्यीयमाना अन्यतमा अनतानुबंधिनः कषाया दम्य
६ जानोपयोगः ७ भिन्नं कर्तुं ८ कर्णे अन्तमुहूर्त्तकाले वा ।

तत्र सर्वकरणानां प्रथमसमये स्वल्पा शुद्धिः । ततः प्रति-
समयमन्तर्मुहूर्त्तमाप्तगुणा द्रष्टव्या । सर्वाणि करणान्य-
न्वर्थानि, — अथ प्रागप्रवृत्ताः कदाचिदीदृशाः कर्णाः
परिणामा यत्र तदथाप्रवृत्तकरणं । अधःस्थैरुपरिस्थाः
समानाः प्रवृत्ताः कर्णाः यत्र तदधःप्रवृत्तकरणमिति वान्व-
र्थसंबन्धा । अपूर्वाः समये समये अन्ये शुद्धतगः कर्णाः यत्र
तदपूर्वकरणं । एकसमयस्यानामनिवृत्तयोऽभिर्न्नाः कर्णा यत्र
तदनिवृत्तिकरणं । सर्वेषु कर्णेषु नानाजीवानामसंख्येयलोक-
प्रमाणाः परिणामा द्रष्टव्याः । तत्राथामवृत्तकरणे स्थिति-
खंडनानुभागखंडनगुणश्रेणिसंक्रमा न संति परमनंतगुणवृद्ध्या
विशुद्ध्या अशुभप्रकृतीरनंतगुणानुभागहीना वध्नाति शुभ-
प्रकृतीरनंतगुणरसवृद्धाः, स्थितिमपि पल्योपमासंख्येयभाग-
हीनां करोति । अपूर्वकरणानिवृत्तिकरणयोः स्थितिखंडनादयः
संति । क्रमेणाशुभप्रकृतीनामनुभागबंधोऽनंतगुणहान्या शुभ-
प्रकृतीनां चानंतगुणवृद्ध्या वर्त्तते । तत्रानिवृत्तिकरणस्या-
संख्येयेषु भागेषु गतेष्वान्तरकरणमारमते, येन दर्शनमोहनीयं
निहत्य चरमसमये त्रिधा करोति शुद्धाशुद्धमित्थमेदेन,
सम्यक्त्वं, मिथ्यात्वं, सम्यक्निथ्यात्वं चेति ।

प्रथमसमये ततो भव्यः सहानंतानुबंधिभिः ।

ताः मोहप्रकृतीस्तिस्रो याति सम्यक्त्वमादिमम् ॥ २८९ ॥

१ प्रथमसमयात् । २ अन्तर्मुहूर्त्तकालसमाप्तेर्यादित् समयं समयं प्रति
अनंतगुणा ज्ञातव्या । ३ यत्र स्थाने उपरिस्था अनादिकालस्य रागद्वेषादि-
परिणामा अधःस्थैरात्मानुयायिभिर्भव्यपरिणामैः सह समाना भवंति तदधः-
प्रवृत्तिकरणं । ४ भेदरहिताः किन्त्वेकरूपाः समानाः ।

नृभोगभूमितिर्यभु सौधर्मादिषु नाकिषु ।
 आद्यायां श्वभ्रभूर्मा च सम्यक्त्वत्रयमिष्यते ॥ २९९ ॥
 'शेषत्रिदशतिर्यभु पटम्बघः श्वभ्रभूमिषु ।
 पर्योत्तेषु द्वयं ज्ञेयं क्षायिकेन विनांगिषु ॥ ३०० ॥
 आयुश्चतुष्कबंधेऽपि दृष्टिलामोऽस्ति निश्चितम् ।
 देवायुष्ये च षट्शु स्वीकरोति व्रतद्वयम् ॥ ३०१ ॥
 आद्यसम्यक्त्वतो भ्रष्टः पाकेऽन्तानुबंधिनाम् ।
 मिथ्यादर्शनमप्राप्तः सामनः कथ्यतेतगम् ॥ ३०२ ॥
 सम्यग्मिथ्यान्वपाकेन पणिणामो विमिश्रितः ।
 विषमिश्रामृतास्वादः सम्यग्मिथ्यात्वमुच्यते ॥ ३०३ ॥
 मिथ्यात्वोदयतस्त्रेधा मिथ्यात्वं जायतेऽङ्गिनाम् ।
 तच्च सांशयिकं ज्ञेयं गृहीतमगृहीतकम् ॥ ३०४ ॥
 मिथ्यात्वभूषितस्तत्त्वं नादिष्टं^१ रोचते कुर्धाः ।
 सदादिष्टमनादिष्टमतत्त्वं रोचते पुनः ॥ ३०५ ॥
 जिनेन्द्रभाषितं तत्त्वं किमु सत्यमुतान्यथा ।
 इति द्वयाश्रया दृष्टिः प्रोक्ता सांशयिकी जिनैः ॥ ३०६ ॥
 परोपदेशतो जातं तत्त्वार्थानामरोचनम् ।
 गृहीतमुच्यते सद्भिर्मिथ्यादर्शनमङ्गिनाम् ॥ ३०७ ॥
 भेदाः क्रियाऽक्रियावादिविनयाज्ञानवादिनाम् ।
 गृहीतासत्यदृष्टीनां त्रिषष्टिः त्रिशतप्रमाः ॥ ३०८ ॥
 अङ्कतो : ६३
 तत्राशीतिशतं ज्ञेयमशीतिश्चतुरस्रम् ।
 षात्रिंशत्सप्तषष्टिश्च तेषां भेदाः यथाक्रमम् ॥ ३०९ ॥

तत्र क्रियावादिनामाभित्कानां कोष्ठुल्लकंठेविद्विकौशिक-
हरिभयश्रुमांधविकगेमगहागितमुंडाधलयनादयो अशीति-
शतप्रमाणमेदाः । तेषामानयनमुच्यते स्वभावनियतिकाले-
श्वरात्मकर्तृत्वानां पंचानामधो जीवादिपदार्थानां नवानामधः
स्वतः परतो नित्यत्वानित्यत्वानि च चत्वारि संस्थाप्य,
अस्ति स्वतो जीवः स्वभावतः १ अस्ति परतो जीवः स्वभा-
वतः २ अस्ति नित्यो जीवः स्वभावतः ३ अस्त्यनित्यो
जीवः स्वभावतः ४ इत्याद्युच्चारणया राशित्रयस्य परस्पर-
चयेन भेदा लभ्यन्ते १८० तेषामिन्धं मंदष्टिः—

स्व	अपति	काल	इश्वर	आत्म
जी.	अ	भा.	प	म.
स्व		प.	नित्य	अनित्य

स्वभावादीनाह,—

कः स्वभावमपहाय वक्रनां कंटकेषु विहगेषु चित्रताम् ।
मत्स्यकेषु कुरुते पयोगतिं पंकजेषु खुरदंडतां परः ॥ ३१० ॥

यदा यथा यत्र यतोऽस्ति येन यत्,

तदा तथा तत्र ततोऽस्ति तेन नत् ।

स्फुटं नियत्येह नियन्त्रमाणं,

परो न शक्तः किमपीह कर्तुम् ॥ ३११ ॥

सुप्तेषु जागर्ति मदैव कालः,

कालः प्रजाः संहरते ममन्ताः ।

भूतानि कालः पचतीति मूढाः

कालस्य कर्तृत्वमुदाहरन्ति ॥ ३१२ ॥

पूर्वः सहते मिलिताः सन्नश्चतुर्ग्रीति ८४ भेदाः भव-
न्तीति ।

विनयवादिनां वशिष्ठपराशरजतुकर्णबाल्मीकिरोमहर्षण-
शक्तिदत्तव्यासलापुत्रोपमन्यवैद्रदत्तायस्थूणादयो द्वाविंश-
द्भेदाः । तेषामानयनमाह, — देवनृपतिपतिज्ञातिशृद्धवाल-
जननीजनकानामधो वाक्कायदानमनश्चतुष्टयं निक्षिप्य
विनयो मनसा देवेषु कार्यः १ विनयो वाचा देवेषु कार्यः २
विनयः कायेन देवेषु कार्यः ३ विनयो दानेन देवेषु कार्यः ४
इत्याद्युच्चारणेन लब्धा भेदाः ३२ ।

तेषां संहारित्थं ज्ञेया, —

द्व.	नृप.	पान	ज्ञान	वृद्ध	बाल	मनसा	जनक
वचन		काय		दान		मन	

अज्ञानवादिनां साकल्यवाकलकुधुमिचारायणकमठमाष्य-
न्दिनमादपिप्पलादवादरायणैतिकायनवमुञ्जैमिनिप्रभृतयः स-
प्तपष्टिसंख्याभेदाः । तेषामानयनमाह, — जीवादीनां
नवानामधः सत्, असत्, सदसत्, अवाच्यं, सदवाच्यं, अस-
दवाच्यं, सदसदवाच्यमिति सप्त निक्षिप्य सज्जीवभावं को
वेत्ति, असज्जीवभावं को वेत्ति, इत्याद्युच्चारणेन लब्धा भेदाः
६३ । तेषां संहारित्थम्, —

मत्	असत्.	सदसत्	अवाच्य	सदवाच्य	असदवाच्य	सदसदवाच्य
जीव	अजीव	आव्यव	व्य	सव्य	निर्व्य	माव्य

पुनर्भावोत्पत्तिमाश्रित्य सद्भावासद्भावसदसद्भावावाच्यानां
चतुष्टयं प्रस्तार्य “ सद्भावोत्पत्तिं को वेत्ति, असद्भावोत्पत्तिं

को वेति, मदमद्रापोन्पनि को वेति, प्रवाच्यमायांन्पनि को
वेति" इत्युच्चारणया (तन्मंशष्टिः ० ० ० ०) लघ्वप्रतुर्नि-
र्गनः सह पूर्वमेदाः ६३ मिलित्या ६७ मन्त्राष्टिमन्त्र्याह
भवन्ति ।

नक्षत्रमामे ३६३ मन्त्राः भवन्ति ।

एकेन्द्रियादि जीवानां योगज्ञानविशर्जिनाम् ।

तीव्रमन्नममाकारं मिथ्यान्वमगृहीतकम् ॥ ३१५ ॥

एकं न त्रयां द्वे द्वे गच्छन्ते न परं त्रयः ।

एकस्त्रीणीति जायन्ते मन्त्राप्येते कुदशीनाः ॥ ३१६ ॥

नकलोपशमे प्राप्तिः सम्यक्त्वस्यादिमेप्येते ।

निश्चयेनार्पणं सर्वदेशोपशमने पुनः ॥ ३१७ ॥

मिथ्यात्वं पृष्ठतो लाभे सम्यक्त्वस्यादिमे मवेत् ।

मिथ्यात्वं मिथ्यकं वास्य लाभेऽन्यत्रास्मि पृष्ठतः ॥ ३१८ ॥

शिक्षालापोपदेशानां ग्राहको यः ममानमः ।

मः संज्ञी कथितोऽसंज्ञी हेयादेयाविवेचकः ॥ ३१९ ॥

गृह्णाति शिक्षते कृत्यमकृत्यं सकलं तदा ।

नाम्नाहृतः समभ्येति ममनस्कोऽन्यथेतरः ॥ ३२० ॥

क्षयोपशमतः संज्ञी स्वान्तावरणकर्मणः ।

भवत्युदयतोऽसंज्ञी विचेती भूतचेतनः ॥ ३२१ ॥

१ सम्यक्त्वस्य द्वितीया क्षयोपशमसम्यक्त्वरूपाप्राप्तिः षट् प्रवृत्तीनाम्
उपशमे एकसम्यक्त्वप्रकृतिमिथ्यात्वम्योदये मति । २ अन्यत्र द्वितीय
वेदायां अस्य सम्यक्त्वस्य लाभे मति पृष्ठतः मिथ्यात्वं भवति अथवा
तृतीयगुणस्थाने भवति ।

अप्तादिमंज्ञया मर्वा प्रवृत्तिं कुरुते यतः ।

ततो न मानसाभावे प्रवृत्तिस्तस्य बाध्यते ॥ ३२२ ॥

शरीरत्रयपर्याप्तिपट्टयोर्योग्यपुट्टलाः ।

गृह्यते येन न त्रेयो दर्शनगहागको भवी ॥ ३२३ ॥

समुद्भातं गतो योगी मिथ्यादृक्मासनायताः ।

त्रिग्रहर्त्ताविनाहाराः सिद्धायोगाश्च भाषिताः ॥ ३२४ ॥

भवेद्दादागिको दंष्ट्रे मिथो दंष्टकपाटयोः ।

कार्मणो योगिनो योगः प्रतरे लोकपूरणे ॥ ३२५ ॥

सदंष्टारगमंधानपूरणानि यथाक्रमम् ।

चतुर्भिः समयैः कृत्वा तावद्भिर्विनिवर्त्तते ॥ ३२६ ॥

पण्मासापि शेषे स्यादुत्पन्नं यस्य केवलम् ।

समुद्भातमर्मा याति केवली नापरः पुनः ॥ ३२७ ॥

उपयोगो मतो द्वेषा बाह्याभ्यंतरभेदतः ।

स सामान्यविशेषाणां द्रव्याणां दर्शने धमः ॥ ३२८ ॥

बाह्योऽश्राष्टविधं ज्ञानं विशेषाकारदर्शकम् ।

सामान्यदृक् चतुर्दोस्मि दर्शने ज्ञेयमान्तरम् ॥ ३२९ ॥

घातिकर्मक्षये वृत्तिस्तस्य केषलिनोः समम् ।

तत्क्षयोपशमेऽन्यत्र क्रमतो वृत्तिरीरिता ॥ ३३० ॥

छद्मस्थेषूपयोगोस्ति द्वेषाप्यन्तमुहूर्त्तगः ।

साद्यपर्यवसानोऽसौ जायते जिनयोः समम् ॥ ३३१ ॥

१ अतरम्=कपाटम् । २ सयोःपयोगिनोः । ३ अन्यस्मिन् काले तस्यो-
पयोगस्य वृत्तिनुक्रमतः कथिता न तु युगपत् ।

आत्मयोग्यतया जातो यो भावो वस्तुदर्शकः ।
 उपयोगो द्विधा सोऽस्ति साकारेतरभेदतः ॥ ३३२ ॥
 विशेषार्थप्रकाशो यो मनोऽधिमतिश्रुतः ।
 उपयोगः स साकारो जायतेऽन्तर्मुहूर्त्तगः ॥ ३३३ ॥
 सामान्यार्थावभासो यो ह्यपीकावधिमानसैः ।
 उपयोगो निराकारः स ज्ञेयोऽन्तर्मुहूर्त्तगः ॥ ३३४ ॥
 द्विविधोऽप्युपयोगोऽसौ युगपज्जिनयोर्भवेत् ।
 प्रत्यक्षीकृतनिःशेषतत्त्वः सादिरनंतकः ॥ ३३५ ॥
 द्वित्रिसप्तद्विषु ज्ञेया गुणेषु क्रमतो बुधैः ।
 पंच षट् मत्त संति द्वात्रुपयोगा यथाक्रमम् ॥ ३३६ ॥
 तेषां संहारित्थम्,—

५, ५, ६, ६, ६, ७, ७, ७, ७, ७, ७, ७, २, २,
 मयोगविश्रियानेजः कपायवेदनासु वै ।
 आहारे मरणे मत्त समुद्घाता निवेदिताः ॥ ३३७ ॥
 वहिरात्मप्रदेशानां ते समूहेन निर्गमाः ।
 एकदिकी स्पृतावर्त्या सर्वदिवक्ताः परे पुनः ॥ ३३८ ॥
 र्चतुर्ये यामराः सप्त पंचमे ते चतुर्दश ।
 आद्यसप्त्यन्वविच्छेदो गुणे पंचदश द्वयोः ॥ ३३९ ॥

१ ज्ञानत्रयं दर्शनद्वयमेवं पंच, ज्ञानत्रयं दर्शनत्रयमेवं षट्, ज्ञान-
 तृष्टयं दर्शनत्रयमेवं सप्त, ज्ञानमेकं दर्शनमेकमिति द्वयम् । २ समुद्घाताः ।
 ३ अर्थो आहारमरणयोर्दो समुद्घातावच्छ्रयामेव दिशि गच्छतः पुनरप्ये पंच
 मत्तं गच्छन्ति । ४ चतुर्दशगुणे यदि उपशमसप्त्यन्ववर्तमाने भवन्ति तदा
 दिनसप्तकं, पंचमे १४, षट्सप्तयोः पंचदश ।

चर्तीयः संयमस्तुर्यं ज्ञानं सम्यक्त्वमादिमम् ।
 आहारकद्रयं ज्ञेयं यत्रैकं तत्र नापरम् ॥ ३४० ॥
 उर्चीर्षोपशमश्रेणेः स मनःपर्यये गते ।
 प्रमत्तं साधसम्यक्त्वं तुर्यं ज्ञानं विभाव्यते ॥ ३४१ ॥
 न पश्चात्कृतमिथ्यात्वे प्राप्तज्ञामिकदर्शने ।
 संभवाभावतस्तत्र प्रमत्ते तुर्यबोधनम् ॥ ३४२ ॥
 आहारद्विः परीहारस्तीर्थकृत्तुर्यवेदनम् ।
 नोदये तानि जायंते स्त्रीनपुंसकवेदयोः ॥ ३४३ ॥
 इहामुत्र परं दुःखं यकाभिरुपपांति ताः ।
 संज्ञाश्वतस्र आहारभीमधुनपरिग्रहाः ॥ ३४४ ॥
 पूर्णाः पूर्णेषु ताः सर्वाः प्रमत्तांतेषु देहिषु ।
 आहारसंज्ञया हीनास्तिष्ठस्ता गुणयोर्द्वयोः ॥ ३४५ ॥
 पंचस्वाद्येऽनिवृत्त्यंशे द्वे मैधुनपरिग्रहे ।
 सूक्ष्मलोभं ततो यावत्संज्ञा ज्ञेया परिग्रहे ॥ ३४६ ॥
 असद्वेद्योदयामावादप्रमत्तेभ्यमंशुया ।
 विना संज्ञाः परास्तिस्तः संभवन्ति यथागमम् ॥ ३४७ ॥
 असातोदयतो रिक्तीभूतकोष्ठतया प्रह्विनः ।
 अन्नोपयोगदृष्टिभ्यामन्नसंज्ञा प्रवर्तते ॥ ३४८ ॥
 मयोपयोगतो भीमदृष्टितः सत्वहानितः ।
 मयकर्मोदयाज्जीवे भयसंज्ञोपजायते ॥ ३९ ॥
 स्ववेदोदीरणात्तृमि वृष्यभोजनतः स्त्रियाः ।
 संगोपयोगतः संज्ञा पुंसो मैधुनिकी स्त्रियाम् ॥ ३५० ॥

१ मणपञ्जय परिहारो पदमुक्त्वात्मस्य दोग्धिआहारो ।
 एदेसु एकपगदे णत्थिति असेसयं जाणे ॥ गो० ७३० ॥
 २ द्वितीयोपशमेन सह मन पर्ययोभक्तिनुमर्हति, न प्रथमोपशमेन ।

पण्डकर्मोदयात्तीव्रा बद्धिज्वालेव तापिका ।

द्वयोर्योगोपयोगाभ्यां संज्ञा पण्डस्य मैथुने ॥ ३५१ ॥

लोभकर्मोदयाज्जंतोरीक्षणादुपयोगिनः ।

मूर्च्छोपयोगतः संज्ञा प्रादुरस्ति परिग्रहे ॥ ३५२ ॥

यः प्रमाणनयमार्गकोविदो

र्जिविमार्गणगुणावलोकनम् ।

आदरेण विदधाति शुद्धधीः

सोऽऽश्नुतेऽमितगतिः शिवास्पदम् ॥ ३५३ ॥

इत्यमितगत्याचार्यप्रणीते पंचसंग्रहनामकग्रन्थे जीवसमासाख्य-
प्रथमः परिच्छेदः ।

अथ प्रकृतिस्तवः ।

यो ज्ञात्वा प्रकृतिर्दिवो दग्धवान् ध्यानवन्दिना ।

तं प्रणम्य महावीरं क्रियते प्रकृतिस्तवः ॥ १ ॥

ज्ञानदृष्ट्यावृती वेद्यं मोहर्नायायुषी मताः ।

नामगोत्रान्तरायाश्च मूलप्रकृतयोऽष्टधा ॥ २ ॥

एताः पंच नव द्वे स्युरष्टाविंशतिरुत्तराः ।

चतस्रो नवतिस्त्र्यग्रा द्वे पंच च यथाक्रमम् ॥ ३ ॥

गृहीतः पुद्गलस्कंधो मिथ्यात्वासंघमादिभिः ।

प्रयाति कर्मरूपेण परिणाममनेकधा ॥ ४ ॥

ज्ञानस्योदयमापन्नाः शरीरिणि पिघायिकाः ।

भुवनोद्योतिनो व्योम्नि सूर्यस्येवाम्बुदावलीः ॥ ५ ॥

मतिश्रुतावाधिज्ञानं मनःपर्ययकेवले ।

पंचानामापृतस्तेषां पंचज्ञानावृतीः विदुः ॥ ६ ॥

आर्यावृत्तम् ।

निद्रानिद्रा प्रचलाप्रचला स्त्यानादिगृह्यो निद्रा ।
प्रचला चक्षुरचक्षुरपधिकेवलदर्शनादृत्यैः ॥ ७ ॥

अनुष्टुप् वृत्तम् ।

वारिका दर्शनस्यैताः प्रतिहार्य इवात्मनः ।

दर्शनावरणस्योक्ता नव प्रकृतयो जिर्नः ॥ ८ ॥

मध्वक्तसायकस्येव सुखदुःखविधायिनः ।

द्वे सद्देधमसद्देधं वेधस्य प्रकृती मते ॥ ९ ॥

नीयते येन मूढत्वं मधेनेव शरीरवान् ।

मोहनं तत् द्विधा प्रोक्तं दृष्टिचारित्रमोहतः ॥ १० ॥

एकधा बंधनस्तत्र सत्वतो दृष्टिमोहनम् ।

त्रेधा मभ्यक्त्वमिध्यात्वसम्यग्मिध्यात्वभेदतः ॥ ११ ॥

कषाया नोकषायाश्च द्वेधा चारित्रमोहनम् ।

षोडश प्रथमास्तत्र द्वितीया नव भाषिताः ॥ १२ ॥

क्रोधो मानो जिर्नर्माया लोभः प्रत्येकमीरिताः ।

तत्रानंतानुबंध्यादि विकल्पेन चतुर्विधाः ॥ १३ ॥

ते च यथार्यनामानः सत्रानंतानुबंधिभिः ।

अप्रत्याख्यानादृत्प्रत्याख्यानानृतसंभवलनाः स्मृताः ॥ १४ ॥

हास्यं रत्यरती शोको भयं साकं जुगुप्सया ।

स्त्रीपुंनपुंमक्षा वेदा नोकषाया नवेरिताः ॥ १५ ॥

१ आवरण्य । २ मधुक्तिस्तद्वस्येव । ३ कथिताः । ४ कृह । ५ अप-
प्रत्याख्यानावरण, प्रत्याख्यानाहारणं, संभवलनं ।

विद्युन्मालाछन्दः ।

आयुः श्वाभ्रं तैर्यग्योनं मार्त्यं देवं तज्ज्ञातव्यम् ।
कारागारेणैवोद्भ्रदो येनाङ्ग्यास्ते स्थास्तुर्भूयः ॥ १६ ॥

अनुष्टुप् ।

गतिजातिशरीराद्याः क्रियन्ते येन भूरिशः ।
कुलालेनेव कुंभाद्या नामकर्म तदुच्यते ॥ १७ ॥
पिंडापिंडाभिधास्तस्य द्वेधा प्रकृतयो मताः ।
पिंडाश्चतुर्दश प्राज्ञैस्तत्राष्टाविंशतिः पराः ॥ १८ ॥
पिंडाः १४ । अपिंडाः २८ । मिलिताः ४२ । भेदतः ९३ ।

गतिर्जातिः शरीरांगोपांगौ संघातसंहती ।
वर्णगन्धरसस्पर्शबंधानुपूर्व्यः संस्थितिः ॥ १९ ॥
निर्माणागुहलघ्वाद्दे परघातोपघातने ।
उच्छ्वास आतपोद्योती तीर्थकृत्वनभोगती ॥ २० ॥

त्रसवादरपर्याप्तप्रत्येकानि स्थिरं शुभम् ।
सुभगं सुस्वरादये यशःकीर्त्तिश्च सेतराः ॥ २१ ॥
नारकी येन तैरथी मानुषी त्रैदशी गतिः ।
विधीयते तदादिष्टं गतिनाम चतुर्विधम् ॥ २२ ॥
एकद्वित्रिचतुः पंच हृषीका येन देहिनः ।
क्रियन्ते पंचधा तत्स्याज्जातिनामंद् पंचधा ॥ २३ ॥

आर्यावृत्तम् ।

आंदारिकवैक्रियिकावाहारकर्तृजसौ परः कर्म ।
इति पंचकायजनकं शरीरनामास्ति पंचविधम् ॥ २४ ॥

अनुष्टुप् ।

अंगोपांगं त्रिकायानामंगोपांगकरं त्रिधा ।
संघातः पंचघांगानां संघातजनकश्चमः ॥ २५ ॥

चत्तर्षभादिनाराचमाद्यं संहननं परम् ।
 वज्रनाराचनाराचे अर्द्धनाराचकीलके ॥ २६ ॥
 अन्ये संहननं षष्ठममं प्राप्तास्रपाटिकम् ।
 अभ्यिबंधकरं नाम षोढा संहननं विदुः ॥ २७ ॥
 जनकं शुक्रादिचर्णानां वर्णनामास्ति पंचधा ।
 गंधनाम द्विधा शस्ताशस्तगंधकरं स्मृतम् ॥ २८ ॥
 मधुरोऽम्लः कटुस्तिक्तः कषायः पंच ये रसाः ।
 तेषां विधायकं कर्म रसनामास्ति पंचधा ॥ २९ ॥
 फर्कशः शीतलः स्निग्धो गुरुः स्पर्शोऽस्ति मेतरः ।
 अष्टानां कारणं तेषामष्टधा स्पर्शनामकम् ॥ ३० ॥
 पंचांगबंधनं त्रैयं पंचधा नाम बंधनम् ।
 चतुर्विधानुपूर्व्यमिति चतुरीतिप्रवेशिका ॥ ३१ ॥

आर्यावृत्तम् ।

ज्ञेयं समचतुर्गुणं न्यग्रोधं मातिकुञ्जके भविनः ।
 हुंडं वामनकार्ख्यं संस्थानं जायते षोढा ॥ ३२ ॥

अनुष्टुप् छन्दः ।

नमोरीतिर्द्विधा ज्ञेया शस्ताशस्तगानिप्रदा ।
 चतुर्दशेति निर्णानाः पिंडप्रकृतयो जिनैः ॥ ३३ ॥
 क्रियते येन नीचोच्चैः स्थाने चित्रकृतो यथा ।
 प्रकृती तस्य नीचोच्चे द्वे प्रोक्ते गोत्रकर्मणः ॥ ३४ ॥
 यो दानलाभभोगानां विघ्नं वीर्योपभोगयोः ।
 मांडागारिकवद्धत्ते सांस्तरायोऽस्ति पंचधा ॥ ३५ ॥
 नास्रः पट्टिशति त्वक्त्वा मोहनप्रकृतिद्वयम् ।
 सर्वेषां कर्मणां शेषा बंधप्रकृतयः स्मृताः ॥ ३६ ॥

१२० बन्धमकृतयः ।

अबन्धा मिथसम्पन्ने बंधसंघातयोर्द्वौ ।

स्पर्शे मत्त भवन्त्येका गंधेऽर्था रसरर्णयोः ॥ ३७ ॥

२ । ५ । ५ । ७ । १ । ८ मिलिताः २८ ।

मम्यश्चिध्यान्वमम्यस्त्वप्रकृतिद्वितयोऽज्ञिताः ।

एताः प्रकृतयो षांति कदाचिदपि नोपदम् ॥ ३८ ॥

२६ । १२२ उदय मकृतयः ।

मोनापरग्रीणां मरीः प्रकृतयोऽग्निनाम् ।

बंधोदयो प्रपयन्ते स्वदेतुं प्राप्य सर्वदा ॥ ३९ ॥

मरीः १४८ ।

आर्षावृत्तम् ।

वैकिकिहाहाकनृधाभ्रविदशडयानि मम्यस्त्वस ।

मम्यश्चिध्यान्वोशे श्रयोदशोऽहेतुना ज्ञेयाः ॥ ४० ॥

श्रयोदश १३ उद्वेदनमकृतयः ।

या विनश्यन्त्यनामाश्च स्वमुत्सन्नोदयं युधिः ।

उद्वेदनाभिधाः प्रोक्ताः कमेवकृतयोश्च ताः ॥ ४१ ॥

आर्षावृत्तम् ।

दृष्टिः प्रज्ञानावृत्तयो दृष्ट्यावृत्तयो नरोपपानावृत्तम् ।

नेत्रमहर्षिनिमित्तवर्षेणवृत्तयमवृत्तगुणाः ॥ ४२ ॥

द्विध्यान्वामुद्वेदनी कथायवोदशकर्मिणिताः मद्रिः ।

द्वयवृत्ता चत्वारिंशद्गुणमिताः प्रकृतयस्ताः ॥ ४३ ॥

परपातोघोतातपतीर्थकृदाहारकडयानि चोच्छ्रमः ।
 आयुश्चतुष्कमेता एकादश सन्ति शेषारूपाः ॥ ४४ ॥
 द्वे वेधे गतयो हास्यचतुष्कं द्वे नमोगती ।
 षट्के मंस्थानसंहत्योगोत्रि धैक्रियिकडयम् ॥ ४५ ॥
 चतुष्कमानपूर्वाणां दशयुग्मानि जातयः ।
 औदारिकडयं वेदा एताः मैपरिवृत्तयः ॥ ४६ ॥
 संख्या ६२ ।

एताः प्रकृतयः माष्टाचत्वारिंशच्छतप्रमाः ।
 संत्युत्तरोचरा ज्ञेयाः संख्यातीता विचक्षणैः ॥ ४७ ॥

आगममार्गप्रकटितमारं

यो हृदि धत्ते प्रकृतिविचारम् ।

याति स भव्योऽमितगतिदृष्टं

नाकिनियेव्यः पदमनदृष्टम् ॥ ४८ ॥

इति श्रीमदमिनगर्याचार्यवर्यप्रणीते पंचसंप्रह्वनामकग्रंथे
 प्रकृतिस्तवाख्यो द्वितीयः परिच्छेदः ॥

अथ कर्मप्रकृतिबंधस्तवः ।

प्रणम्य भक्तितः सर्वान् सर्वज्ञान् सर्वदर्शिनः ।

बन्धोदयमर्दुच्छेदवर्णना क्रियते मया ॥ १ ॥

१ क-स पुस्तकयो " परपातोपघातातप " इत्यादि पाठ. किन्त्रनेन
 मात्राधिक्य । तथाच गोम्मटसार कर्मकाण्डेऽपि " सेमे तित्थाहारं परपाद् च-
 उक्त सञ्च आऊणि " इति पाठ. परपातचतुष्के परपातोच्छ्रमोघोतातप
 प्रकृतयः सन्ति । २ अधुवमंशाः । ३ कदाचिन्कम्पा कदाचिन्कम्पा
 उदय, एतासां नियतोदयो नास्ति । ४ सना ।

बंधोऽभिधीयतेऽप्योज्यं संपर्को जीवकर्मणोः ।

द्रव्यादेः फलदातृत्वं कर्मणामुदयो जिनः ॥ २ ॥

समुदीर्यानुदीर्णानां स्वर्त्याकृत्य स्थितिं बलात् ।

कर्मणामुदयावल्यां प्रक्षेपणमुदीर्णा ॥ ३ ॥

कर्मणां फलदातृत्वं द्रव्यक्षेत्रादियोगतः ।

उदयः पाकजं द्वयमुदीर्णमपाकजम् ॥ ४ ॥

कर्मणां विद्यमानत्वं यन्मत्त्वं तन्निगद्यते ।

तानि चत्वारि जायंते प्रथमोत्तरकर्मणाम् ॥ ५ ॥

तदुक्तम्,—

परस्परं प्रदेशानां प्रवेशो जीवकर्मणोः ।

एकत्वकारको बंधो रुक्मकांचनयोरिव ॥ ६ ॥

ग्रहणं कर्मयोग्यानां पुद्गलानां प्रतिक्षणम् ।

सकपायस्य जीवस्य बंधोऽनेकविधः स्थितः ॥ ७ ॥

कर्मणां संगृहीतानां सत्तोक्ता विद्यमानता ।

उदयो भुक्तिकालस्तु घान्यानामिव कोविदः ॥ ८ ॥

कृष्टा कृष्टोपगिस्थानां प्रक्षेपणमुदीर्णा ।

असंख्यकर्मभागानां स्थिराणामुदयावला ॥ ९ ॥

जीवकर्मप्रदेशानां विश्लेषो यः परस्परम् ।

अपुनर्भविकोऽवाचि स क्षयः क्षीणकल्मषः ॥ १० ॥

प्रवर्तत्यप्रमत्तान्ताः मत्तार्था मिश्रवर्जिताः ।

वर्जितान्यायुषा सप्त मिश्रापूर्वानिवृत्तयः ॥ ११ ॥

विनायुर्मोहनीयाभ्यां पटुं शूक्ष्मकपायकाः ।

एकमेव त्रयो वेद्यं निर्वन्धो योगवर्जितः ॥ १२ ॥

१ उदयमानीय बलात्, न उदयागतानां कर्मणाम् ।

अपूर्वे सप्तसु भागेषु

२	०	०	०	०	३०	४
५८	५६	५६	५६	५६	५६	२६
९२	६४	६४	६४	६४	६४	९४
९०	९२	९२	९२	९२	९२	१२२

अनिवृत्तौ पंचसु भागेषु

१	१	१	१	१
२२	२१	२०	१९	१८
९८	९९	१००	१०१	१०२
१२६	१२७	१२८	१२९	१३०

सूक्ष्मादिषु पंचसु

सु०	उ०	सा०	म०	अ०
१६	०	०	१	०
१७	१	१	१	०
१०३	११९	११९	११९	१२०
१३१	१४०	१४०	१४०	१४८

मिथ्यात्वादिषु व्यच्छिद्यप्रकृतयः ।

आर्याच्छन्दः ।

मिथ्यात्वं पंढवेदः श्वभ्रायुः श्वभ्रयुग्मकुंडानि ।

आद्यं जातिचतुष्कं स्थावरसाधारणातपापूर्णाः ॥ २१ ॥

सूक्ष्मं संहतिरंत्या यंधान्मिथ्यात्वलम्बजन्मानः ।

षोडश विच्छिद्यन्ते मिथ्यादृष्टा गुणस्थाने ॥ २२ ॥ युग्मसु ॥

आद्यकषायचतुष्कं तिर्यग्द्वयतिर्यगायुर्द्योताः ।

दुर्भगदुःस्वरमध्यममंहतिसंस्थितिचतुष्कानि ॥ २३ ॥

मत्रानादेयेन स्त्री नीचं स्त्यानगृह्यस्तिस्रः ।

अशुभाविहायोरीतिर्विच्छिद्यन्ते द्वितीयगुणे ॥ २४ ॥ युग्मम् ॥

प्रथमकृपायोदयजा एता बंधाद्भावतस्तेषां ।
 रभसेन पंचविंशतिरुपरिष्टात्प्रकृतयस्तस्मात् ॥ २५ ॥
 द्वितीयानां कृपायाणां चतुष्कमादिसंहतिः ।
 नृद्वयौदारिकद्वन्द्वे मनुष्यायुर्दशाग्रते ॥ २६ ॥
 द्वितीयकृपायोत्थाना एताः प्रकृतयः स्फुटम् ।
 प्ररघन्ते व्यरन्तेदे परं तेषामभावतः ॥ २७ ॥
 तृतीयानां कृपायाणां चतुष्कं याति विच्छिदम् ।
 देशग्रते तदुत्थानामभावात्पगतस्ततः ॥ २८ ॥
 प्ररन्त्यपगमी शोकाग्भिरागानाशुमानि पद ।
 प्रमत्ते याति विच्छेदं गुणगुभ्राप्रमत्तके ॥ २९ ॥
 प्रपूर्वं प्रथमे भागे द्वे निद्रापचले ततः ।
 पष्टे प्रकृतयस्त्रिंशच्चतस्रः सप्तमे ततः ॥ ३० ॥
 तेजसं कामेणं पंचद्वैतीकममरद्वयम् ।
 द्विती प्रथममेस्थानं शुभं रिकिपिकद्वयम् ॥ ३१ ॥
 त्रयोदशैकद्वयं तद्विषयोदीनां चतुष्टयम् ।
 सुखे सुख्यगद्वेयं निर्माणं गन्धर्वागनिः ॥ ३२ ॥
 आशान्कद्वयं श्रीभेदेषु विंशदिमाप्ततः ।
 द्वाभ्यो रतिर्गुणया भीमवयः सप्तमे ततः ॥ ३३ ॥
 पूरुदोन्नयकृपायाणां चतुष्कं पंचद्वैतम् ।
 मांगु याति विच्छेदमनिष्टुतेः क्रमादिमाः ॥ ३४ ॥
 पंच आनापुंरुभं अतस्यो देवेनारिणः ।
 अतः पंचान्तमगन्तु विद्याः सुखे च पौडन ॥ ३५ ॥

शान्तिक्षीणावपाकृच्य सातं योगिनि केवलम् ।

चंधः सान्तोऽप्यनंतोऽथमोघरूपेण जायते ॥ ३६ ॥

उदयः कथ्यते—

मिश्रकमुदेति मिश्रे सम्यक्त्वं गुणचतुष्टये तस्मात् ।

आहारकं प्रमत्ते तीर्थकरत्वं सयोगजिने ॥ ३७ ॥

यस्मान्न याति नरकं न ततः सासादने तदनुपूर्वी ।

मिश्रेऽखिलानुपूर्व्यो न संति येनप न म्रियते ॥ ३८ ॥

उदयविच्छेदः कथ्यते—

पंच नवका सप्तदशाष्टौ पंचादितथतसश्च ।

षट् षट् गच्छंत्युदयादेका द्वे षोडश त्रिंशत् ॥ ३९ ॥

द्वादश निर्योगान्ते गुणे प्रकृतयः क्रमाद्वचवच्छेदम् ।

द्वाविंशशताः सम्यक् प्रत्येतच्या बुधैः सर्वाः ॥ ४० ॥

एताः सम्यक्त्वसम्यग्भिध्यात्वाहारकद्वयतीर्थकरहीना मिध्याष्टौ, नरकानुपूर्व्या विना सासने, तिर्यङ्नरसुरानुपूर्वीभिर्विना सम्यग्मिध्यात्वेन च सह मिश्रे, चतस्रभिरानुपूर्वीभिः सम्यक्त्वेन च सहासंयते, देशे, आहारकद्वयेन सह प्रमत्ते, अप्रमत्ते, अपूर्वे, अनिवृत्ता, सूक्ष्मादिषु, क्षीणे द्विचरमसमये क्षीणचरमसमये, तीर्थकरणे सह मयोगे, अयोगे, उदयविच्छेदप्रकारो निम्नलिखितरीत्या ज्ञेयः ।

मिध्यात्वे	सासने	मिश्रे	असंयते	देशे	प्रमत्ते
५	९	१	१७	८	५
११७	१११	१००	१०४	८७	८१
५	११	२९	१८	३५	४१
३१	३७	४८	४४	९१	९७

अप्रमत्ते	अपूर्वे	अनिवृत्ता	सूक्ष्मे	उपशान्ति
४	६	६	१	५
७६	७२	६६	६०	५९
४६	५०	५६	६२	६३
७२	७६	८२	८८	८९

क्षीणे	प्रथमसमये	द्वितीयसमये	मयोगे	अयोगे	मर्वाः
२		१४	३०	१२	०
५७		५५	४२	१२	०
६५		६७	८०	११०	१२२
९१		९३	१०६	१३६	१४८

उदयविच्छेदमुक्त्वा प्रकृतयः कथ्यन्ते—

पंचापर्याप्तिमिथ्यात्वसूक्ष्मासाधारणातपाः ।

मिथ्यादृष्टिगुणस्थाने प्रभ्रश्यंत्युदयादिमाः ॥ ४१ ॥

चतस्रो जातयः पूर्वाः कोपाघाद्यचतुष्टयम् ।

स्थावरं चोदयादेता नव भ्रश्यन्ति सासने ॥ ४२ ॥

सम्यग्मिथ्यात्वमेवकं मिथ्ये यात्युदयक्षयं ।

अस्यदेवायुषी देवद्वयं वैक्रियकद्वयम् ॥ ४३ ॥

नृतिर्यगानुपूर्व्यां (द्वे) दुर्मगं नारकद्वयम् ।

द्वितीयानां कपायाणां चतुष्क्रमयशोयुतम् ॥ ४४ ॥

अनादेयमिमाः सप्तदश प्रकृतयः स्फुटम् ।

असंयतगुणस्थाने स्वीकुर्वन्त्युदयक्षयम् ॥ ४५ ॥ विशेषकम् ॥

नीचोद्योर्वा तृतीयानां कपायाणां चतुष्टयम् ।

तिर्यग्गत्यायुषी अष्टौ देशे यात्युदयक्षयम् ॥ ४६ ॥

आहारकद्वयं स्त्यानगृद्धित्रयमिमा गुणे ।

प्रमत्तसंयते पंच भ्रयन्त्युदयतक्ष्युतिम् ॥ ४७ ॥

अंत्याः संहतयस्त्रिस्रः सम्यक्त्वं चाप्रमत्तके ।
 अपूर्वे नोक्तपायाणां पदकं यात्युदयच्युतिम् ॥ ४८ ॥
 मंज्वालं त्रितयं वेदत्रयं पडनिवृत्तिके ।
 क्षणैते लोभसंज्वालः सूक्ष्मे यात्युदयक्षयम् ॥ ४९ ॥
 वचनाराचनाराचे शान्ते द्वे उदयक्षयम् ।
 द्वे निद्राप्रचले यातः क्षीणस्योपांतिके क्षणे ॥ ५० ॥
 दश ज्ञानान्तरायस्थाश्चतस्रो दर्शनस्थिताः ।
 चतुर्दशोदयाघान्ति क्षीणस्यांते क्षणे क्षयम् ॥ ५१ ॥
 वेधमेकतरं वर्णं चतुष्कादारिकद्वये ।
 आघसंहननं पदकं संस्थानानां स्थिरद्वयम् ॥ ५२ ॥
 शुभसुस्वरयोर्युग्मे निर्मितेजोनमोगती ।
 चतस्रोऽगुस्लघ्वाघाः प्रत्येककार्मणे इमाः ॥ ५३ ॥
 अश्वंत्युदयतस्त्रिंशद् सयोगस्यान्तिमे क्षणे ।
 वेदनीयं द्वयोरेकं मर्ष्यगत्यायुषी व्रतम् ॥ ५४ ॥
 पंचाक्षं सुभगं स्थूलं पर्याप्तं तीर्थकर्तृता ।
 आदेयं यद्य उच्यं च निर्योगे द्वादश च्युताः ॥ ५५ ॥
 प्रयांत्युदीरणाच्छेदं पंच प्रकृतयो नव ।
 एका सप्तदशाष्टाष्टौ चतस्रः पद् पडादितः ॥ ५६ ॥
 एका द्वे षोडशैकोनचत्वारिंशत्क्रमादिमाः ।
 एकौऽप्युदीर्यते जातु नायोगे प्रकृतिभिन्ने ॥ ५७ ॥
 उदीरणार्था सर्वाः प्रकृतयः १२२ ।

एताः सम्यक्त्वसम्यक्स्थित्यात्वाहारकद्वयतीर्थकरहीना मि-
 थ्याष्टौ, नरकानुपूर्वा विना सासादने, निर्यद्वनसुरानुपूर्वा

विना सम्यङ्मिथ्यात्वेन सह मित्रे, चतसृभिरानुपूर्वीभिः
सम्यक्त्वेन च सहासंयते, देशे, आहारकद्रयेन सह प्रमत्ते,
अप्रमत्तादिकेषु षट्सु, तीर्थकरेण सह सयोगे,
तदर्शनप्रकारः—

मिथ्यात्वे	सासने	मित्रे	असंयते	देशे	
५	९	१	१७	८	
११७	१११	१००	१०४	८७	
५	११	२२	१८	३५	
३१	३७	४८	४४	६१	
प्रमत्ते	अप्रमत्ते	अपूर्वे	अनिवृत्ता	सूक्ष्मे	
८	४	६	६	१	
८१	७३	६९	६३	५७	
४१	४९	५३	५९	६५	
६७	७५	७९	८५	९१	
उपशान्ते	द्विचरमे	क्षीणे	चरमे	सयोगिनि	अयोगे
२	२	१४	३९	०	०
५६	५४	५२	३९	०	०
६६	६८	७०	८३	१२१	१२१
९२	९४	९६	१०९	१४८	१४८

सातासातमनुप्यायुः संयुक्ताः संत्युदीरणे ।

अष्टप्रकृतयः पंच प्रमत्तस्योदयस्थिताः ॥ ५८ ॥

सातासातनरापुर्भिर्नियोगोदयजाः विना ।

संति योगेन एकोनचत्वारिंशदुदीरणे ॥ ५९ ॥

उदयोदीरणे तुल्ये भवतोऽन्येषु सर्वथा ।

श्रीभिरस्य गुणानेतान् प्रमत्तायोगयोगिनः ॥ ६० ॥

न मत्साहाय्यदण्डे न तीर्थकृति सामनः ।

नेति तिर्यक्त्वमिधन्ये मत्त्वे तीर्थकृतो भवी ॥ ६१ ॥

मत्साक्षयः कच्यते,—

चतुर्षु निर्घनादेषु काप्यनंतानुबंधिना ।

मिथ्यान्वं मिश्रसम्यक्त्वे मत्त यांति क्षयं समम् ॥ ६२ ॥

षोडशाष्टकमेकका पटंकका चतुर्ध्वतः ।

क्षयं प्रकृतयो यांति नवांशेष्वनिवृत्तिकं ॥ ६३ ॥

एका याति क्षयं दृक्ष्मे क्षीणे गच्छन्ति षोडश ।

समये गतयोगस्य द्वाप्ततिरुपान्तिमे ॥ ६४ ॥

प्रयोदशांतिमे तत्र निहत्य प्रकृतीर्जिनम् ।

मुक्तिं प्राप्तं नमाम्यष्टचत्वारिंशच्छतप्रमाः ॥ ६५ ॥

सर्वाः प्रकृतयः १४८ ।

एताः स्रभ्रतिर्यक्पुरायुर्हीनाश्चतुर्षु अपूर्वे अनिवृत्ता नवां-
शेषु दृक्ष्मादिषु—

सदृशंनमकारः—

म०	सा०	मि०	अस	दृश	प्र०	अप्रमत्त	अपूर्व
१४८	१४५	१४७	१४७	१४५	१४५	१४५	१४८

१ अत्र अंशभेदेन कथनम् गोमटमार कर्मकाण्डे तु ईदृशी सत्त्वरचना ।

गण	सम्ब	असम्ब	सम्ब ध्यु
मिथ्यात्व	१४८	×	×
सामादन	१४५	३	×
मिथ्य	१४७	१	×

(शेषमये पृष्टे)

अनिवृत्तौ नवांशस्वित्थम्—

१६	८	१	१	६	१	१	१
१३८	१२२	११४	११३	१०७	१०६	१०५	१०४

अभाष्यकमर्थकव			
अविद्युत-	१४८		१
देरादिगत	१४७		१
प्रमत्त वि	१४६	२	५
अप्रमत्त	१४६	२	५
आनुकूल्य उ	१४६	२	५
आनुकूलिकरण उ	१४६	२	५
गुरु प्रमाणगत	१४६	२	५
उत्पत्त्य	१४६	२	५
भाष्यकमर्थकव			
अविद्युत	१४९	७	६
देरादिगत	१४९	९	५
प्रमत्त	१४९	९	५
अप्रमत्त	१४९	९	५
आनु उ	१४९	९	५
अनि उ	१४९	९	५
गुरु उ	१४९	९	५
उत्पत्त्य	१४९	९	५
अनुकूल्य	१५०	१०	५
अविद्युत स्वित्थ.	१५०-१२२-११४-१०७-१०६-१०५-१०४		११-६
	११३-११३-१०६	३६-४२-४३-४४	१-१-१-१
	१०५-१०६-१०७	४५-४६	१-१-१-१
	१०९		
गुरु	१०२-	४६	१
प्रमत्त	१०९	४०	१५
अप्रमत्त	४५	६३	५
अनुकूल्य स्वित्थ	४५	६३	४५
	४५	३३-	१३

ब्रह्मसांपराये—१ । १०२ ।

उपशान्त	क्ष	सा	प	स	अयोग	अयोग
०	२	१४	०	मध्यमसमये	द्वितीयसमये	
०	१०१	१९	८५	७२	१३	
१४२				८५	१३	

अथवा द्वितीयो विकल्पः—

श्वभ्रतिर्ययसुरायुर्हाना मिथ्यादृष्टा ०, १४५, ३ ।

“न सत्याहारकद्वन्द्वे न तीर्थकृति सासन” इति वचना-
दाहारकतीर्थकरहीनाः सासने ०, १४२, ६ ।

“नैति तिर्यक्त्वमिश्रत्ये सत्त्वे तीर्थकृतो भवी” ति वचना-
दाहारकद्वयेन सह तीर्थकरणे विना मिश्रे ०, १४४, ४ ।

तीर्थकरणे सहासंयते ७, १४५, ३ । देशे ७, १४५,
३ । ममत्ते ७, १४५, ३ । अप्रमत्ते ७, १४५, ३ । अपूर्वे
०, १३८, १० ।

अनिवृत्ता नवांगेषु इत्थम्—

१६	८	१	१	६	१	१	१	१
१३८	१२२	११४	१११	११३	१०६	१०५	१०४	१०३
१०	२६	३४	३५	३६	४२	४१	४४	४५

ब्रह्मे	उपशान्ते	धीणे		सयोगे	अयोगे	
		१	२		१	२
१	०	५	१४	०	७२	१३
१०२	१३८	१०१	९९	८५	८५	१३
४६	१०	४७	४९	६३	६३	१३५

१ अनिबद्धाण्यः प्रायदेहिनो लघुकर्मणः । अमयतगुणस्थाने नरकाय
क्षयं वजेत् ॥ तिर्यगायुः क्षयं याति गुणस्थाने तु वंशमे । सममे त्रिदशायुध
हृदमोहस्यापि सप्तकम् ॥ दशोताः प्रवृत्ताः साधु क्षयं नीत्वा विमुन्दन्ति ।
धर्मस्थाने कृताभ्यासः प्राप्नोति स्थानमहमम् ।

प्रभ्रशोपशुनश्रेणैर्यो मिध्यात्वं विगाहते ।
 तस्य प्रकृतयः साष्टाश्वत्वारिंशच्छतप्रमाः ॥ ६६ ॥
 त्रयेऽन्यजन्मनि क्षीणे श्वभ्रतिर्यक्सुरायुषाम् ।
 सत्क्षयो नृमवे प्राप्ते गुणस्थानेषु कथ्यते ॥ ६७ ॥
 स्त्यानगृद्धिप्रयं तिर्यग्द्वितयं नारकद्वयम् ।
 सूक्ष्मं साधारणोद्योतावाद्यजातिचतुष्टयम् ॥ ६८ ॥
 आतपः स्थावरा ज्ञेया षोडश प्रथमे क्षणे ।
 अनिवृत्तेद्वितीयेशेऽष्टकपाया मध्यमास्ततः ॥ ६९ ॥
 पंडवेदो बधूवेदो हास्यपट्टं क्रमात्ततः ।
 पुंवेदोऽस्तस्ततः क्रोधो मानोऽतो वंचना ततः ॥ ७० ॥
 अनिवृत्तौ १६।८।१।१।६।१।१।१।१।
 सूक्ष्मे लोमसंज्वालो द्वे निद्राप्रचले क्षणे ।
 आद्ये क्षीणान्तिमे ज्ञानदृग्बिम्बम्याथतुर्दश ॥ ७१ ॥
 १ । २ । १४ ।
 त्रयोगम्य शरीराणि पंच बंधनपंचकम् ।
 संघातपंचकं षट् संस्थानानां गुणद्वयम् ॥ ७२ ॥
 त्रीण्यंगोपांगकान्यष्टौ स्पर्शाः संहननानि षट् ।
 अथर्यात्रं रमाः पंच द्वा गंधौ वर्णपंचकम् ॥ ७३ ॥
 अथशोणुस्त्वद्वादिचतुष्कं द्वे नमोगती ।
 ग्णिरद्वन्द्वं शुभद्वन्द्वं प्रत्येकं सुखद्वयम् ॥ ७४ ॥
 वेद्यमेकमनादेशं नीचदूर्मगनिम्मितः ।
 उपान्यममये क्षीणाः द्वागमतिरिगाः ममम् ॥ ७५ ॥
 ७२ प्रकृतयः ।

अस्ये वेद्यं द्वयोरकं नरायुर्नृद्वयं त्रसम् ।
 सुभगादेयपर्याप्तपंचाक्षं तीर्थकर्तृता ॥ ७६ ॥
 चादरोचयशांसीति त्रयोदश क्षणे क्षयम् ।
 यस्य प्रकृतयो यांति तमयोगं स्तुवे त्रिधा ॥ ७७ ॥
 १३ प्रकृतयः ।

किं प्राक् विच्छिद्यते बंधः किं पाकः किमुर्भा तमम् ।
 किं स्वपाकेन बंधोऽन्यपाकेनोभयथापि किम् ॥ ७८ ॥
 मान्तरोऽनंतरः किं किं बंधो द्वेषा प्रवर्त्तते ।
 इत्येवं नवधा प्रश्नक्रमेणास्त्येतदुत्तरम् ॥ ७९ ॥
 देवायुर्विक्रियद्वन्द्वं देवाहारद्वयेऽयशः ।
 इत्यष्टानां पुरा पाकैः पश्चाद्बंधो विनश्यति ॥ ८० ॥

अत्रप्रथमतः बंधोच्छेदगुणस्थानांक्रमण्य्या, पश्चात्तदयवि-
 च्छेदगुणस्थानांक्रमण्य्या द्रष्टव्या—

देवायुपः—बंध, गु. ७, गु. ४, उदय । वैश्रितयिकद्वयस्य—
 ८, ४ । देवद्वयस्य—८, ४ । आहारकद्वयस्य—८, ६ ।
 अयशःकीर्त्तः—६, ४ ।

हास्यरतिजुगुप्साभीमिध्यापुंस्थावरातपाः ।
 साधारणमपर्याप्तं चक्षुर्मं जातिषतुष्टयम् ॥ ८१ ॥
 कोपादयोऽविमंज्वाललोभामर्त्यानुपूर्विका ।
 इत्येकत्रिंशतो बंधपाकच्छेदो ममं मर्ता ॥ ८२ ॥

एकस्मिन् गुणस्थाने बंधपाकद्वयोर्दर्शनाद्वंधपाको ममं
 द्रष्टव्या । हास्यस्य ८, ८ । अरतेः ८, ८ । जुगुप्सायाः ८,

८ । भयस्य ८, ८ । मिथ्यात्वस्य १, १ । पुंवेदस्य ९, ९ ।
 स्थावरस्य १, १ । आतपस्य १, १ । साधारणस्य १, १ ।
 अपर्याप्तस्य १, १ । सूक्ष्मस्य १, १ । जातिचतुष्टयस्य १,
 १ । यद्यपि सासने जातिचतुष्टयस्योदयस्तथापि न दोष-
 स्तस्य मिथ्यादृष्टिसदृशत्वात् । नरानुपूर्व्याः ४, ४ । अनंता-
 नुबंधिचतुष्टयस्य २, २ । अप्रत्यारूपानचतुष्टयस्य ४, ४ ।
 प्रत्याख्यानचतुष्टयस्य ५, ५ । क्रोधसंश्रवणस्य ९, ९ ।

प्रकृतीनां तु शेषाणामेकाशीतेः शरीरिणः ।

पूर्व विच्छिद्यते बंधः पश्चात्पाकस्य विच्छिदा ॥ ८३ ॥

बेधांतरापदज्ञानरोधगोत्रभवायशः ।

शोकारत्वंतलोभां रीपंडतीर्थविघापिताः ॥ ८४ ॥

श्रुतिर्महनरागुंषि श्रुतिर्महनृरीतयः ।

तिर्पेहश्चानुपूर्व्यां द्वे पंचाशीदारिकद्वये ॥ ८५ ॥

वर्णाद्यगुह्यगृह्यादिप्रमादीनां चतुष्टयम् ।

पद संस्थानमंहन्योरुद्योतो द्वे नमोगती ॥ ८६ ॥

स्थिरादिपंचयुग्मानि निर्मितेजमकर्मणे ।

एकाशीतेः पुनः बंधः पश्चात्पाको विनश्यति ॥ ८७ ॥

अत्रप्रथमतः पाकोच्छेदगणनांरुमंस्या, पश्चात्तु बंधच्छेद-
 गुणस्यानांरुमंस्या द्रष्टव्या —

पंचानां ज्ञानावरणानां, चतुर्णां दर्शनावरणानां, पंचानाम-
 न्नगयाणां—पाकच्छेदः १२, बंधच्छेदः १० । यशःकीर्णुष-
 गोत्रयोः १४, १० । ग्यानगृह्यप्रत्यय ६, २ । निद्राप्रप-

१ मात्र माया संश्रवणस्य ९, ९ । २ संश्रवणस्यः ।

लयोः १२, ८ । सढेघस्य १४, १३ । असढेघस्य १४, ६ ।
 मंज्वलनलोमस्य १०, ९ । स्त्रीवेदस्य ९, २ । नपुंसकवेदस्य
 ९, १ । अगतिशोकयोः ८, ६ । नरकायुपः ४, १ । तिर्यगा-
 युपः ५, २ । मनुष्यायुपः १४, ४ । नरकगतेः ४, १ ।
 तिर्यग्गतेः ५, २ । मनुष्यगतेः १४, ४ । पंचेन्द्रियजातेः
 १४, ८ । आदारिकशरीरस्य १३, ४ । तैजसस्य १३, ८ ।
 कामेणस्य १३, ८ । समचतुरस्रमंथानस्य १३, ८ । मध्यम-
 संस्थानचतुष्टयस्य १३, २ । हुंडस्य १३, १ । आदारिकशरी-
 राहोपांगस्य १३, ४ । यज्ञपंभनाराचमंहननस्य १३, ४ ।
 चन्ननाराचनाराचयोः ११, २ । अर्द्धनागचकीलकमंहननयोः
 ७, २ । असंप्राप्ताष्टपाटिकामंहननस्य ७, १ । वर्णादिचतुष्ट-
 यस्य १३, ८ । नरकगत्यानुपूर्व्याः ४, १ । तिर्यग्गत्यानु-
 पूर्व्याः ४, २ । अगुरुलघ्वादिचतुष्टयस्य १३, ८ । उद्योतस्य
 ५, २ । प्रशस्तविहायोगतेः १३, ८ । अप्रशस्तविहायोगतेः
 १३, २ । ग्रसवादरपर्याप्तानां १४, ८ । प्रत्येकशरीरस्य १३,
 ८ । स्थिरस्य १३, ८ । अस्थिरस्य १३, ६ । शुभस्य १३, ८ ।
 अशुभस्य १३, ६ । सुभगस्य १४, ८ । दुर्भगस्य ४, २ ।
 सुस्वर्गस्य १३, ८ । दुःस्वर्गस्य १३, २ । आदेयस्य १३, ८ ।
 अनादेयस्य ४, २ । निर्माणस्य १३, ८ । तीर्थविधायितायाः
 १४, ८ । नीचस्य ५, २ ।

इति तत्रकारः ।

विक्रियापट्टमाहारद्वयं श्वभ्रामरायुषी ।

तीर्थकृतेति वक्ष्यंते एकादशपरोदयान् ॥ ८८ ॥

८ । भयस्य ८, ८ । मिथ्यात्वस्य १, १ । पुंवेदस्य ९, ९ ।
 स्थावग्न्यस्य १, १ । आतपस्य १, १ । साधारणस्य १, १ ।
 अपयोप्तस्य १, १ । सूक्ष्मस्य १, १ । जातिचतुष्टयस्य १,
 १ । यद्यपि सासने जातिचतुष्टयस्योदयस्तथापि न दोष-
 स्तस्य मिथ्यादृष्टिसदृशत्वात् । नरानुपूर्व्याः ४, ४ । अनंता-
 नुबंधिचतुष्टयस्य २, २ । अपत्यारूपानचतुष्टयस्य ४, ४ ।
 प्रत्याख्यानचतुष्टयस्य ५, ५ । क्रोधमंज्वलनस्य ९, ९ ।

प्रकृतीनां तु शेषाणामेकाशीतेः शरीरिणः ।

पूर्व सिञ्चिद्यते बंधः पश्चात्पाकस्य सिञ्चिदा ॥ ८३ ॥

वेद्योत्तराद्यदृक्ज्ञानरोधगोत्रभरायज्ञः ।

शोकार्थं तलोभां ग्रीपंडतीधेविधायिताः ॥ ८४ ॥

श्रद्धनिर्षेहनगानुंषि श्रद्धनिर्षेहनृरीतयः ।

नियेकश्रद्धानुपूर्व्यां द्वे पंचाशौदारिकद्वये ॥ ८५ ॥

वर्णाद्यगुणद्वयसादिप्रमादीनां चतुष्टयम् ।

षट् संस्थानमहंशोदयोतो द्वे नमोगती ॥ ८६ ॥

स्वर्गादिषु शयुग्मानि निर्मितजगत्कर्मणे ।

गृह्णातीतिः पूग बंधः पश्चात्पाको रिनश्चति ॥ ८७ ॥

अत्रप्रथमतः पाकोच्छेदगणनाहमंश्या, पश्चात् बंधच्छेद-
 गुणव्यानाहमंश्या दृष्टव्या -

पंचानां ज्ञानावरणानां, शतुर्णां दर्शनारणानां, पंचानाम-
 न्नगयाणां—याकच्छेदः १०, बंधच्छेदः १० । पशुःर्क्षाणुंष-
 गोत्रयोः १४, १० । स्थानगृह्णियस्य ६, २ । निद्रावध-

लयोः १२, ८ । सद्देघस्य १४, १३ । असद्देघस्य १४, ६ ।
 संश्वलनलोमस्य १०, ९ । स्त्रीवेदस्य ९, २ । नपुंसकवेदस्य
 ९, १ । अगतिशोकयोः ८, ६ । नरकायुषः ४, १ । तिर्यगा-
 युषः ५, २ । मनुष्यायुषः १४, ४ । नरकगतेः ४, १ ।
 तिर्यगगतेः ५, २ । मनुष्यगतेः १४, ४ । पंचेन्द्रियजातेः
 १४, ८ । आदाग्निकशरीरस्य १३, ४ । तज्जमस्य १३, ८ ।
 कामणस्य १३, ८ । समचतुरस्रमंस्थानस्य १३, ८ । मध्यम-
 मंस्थानचतुष्टयस्य १३, २ । ह्रंडस्य १३, १ । आदाग्निकशरी-
 राहोपांगस्य १३, ४ । वज्रपंभनाराचमंहननस्य १३, ४ ।
 वज्रनागचनागचयोः ११, २ । अर्द्धनागचकीलकमंहननयोः
 ७, २ । असंप्राप्तामृपाटिकामंहननस्य ७, १ । वर्णादिचतुष्ट-
 यस्य १३, ८ । नरकगत्यानुपूर्व्याः ४, १ । तिर्यगत्यानु-
 पूर्व्याः ४, २ । अगुरुलघ्वादिचतुष्टयस्य १३, ८ । उद्योतस्य
 ५, २ । प्रशन्नविहायोगतेः १३, ८ । अप्रशन्नविहायोगतेः
 १३, २ । प्रमवादर्पवर्षाप्तानां १४, ८ । प्रत्येकशरीरस्य १३,
 ८ । स्थिरस्य १३, ८ । अस्थिरस्य १३, ६ । शुभस्य १३, ८ ।
 अशुभस्य १३, ६ । शुभस्य १४, ८ । दुर्भस्य ४, २ ।
 गुह्यस्य १३, ८ । दुःस्वस्य १३, २ । आदेयस्य १३, ८ ।
 अनादेयस्य ४, २ । निर्माणस्य १३, ८ । तीर्थविधादिनायाः
 १४, ८ । नीचस्य ५, २ ।

इति तत्त्वकारः ।

त्रिभिर्यापदृमाहारद्वयं श्श्रममगपुपी ।

तीर्थकृणेति षष्यंते एकादशपरोदयात् ॥ ८८ ॥

पद्मसंहननपट्टतिर्यग्गतिमनुष्यगतिमायोग्यानुपूर्व्युपघातपरघातो
 च्छासातपोघातप्रशस्ताप्रशस्तविहायोगतित्रसस्थावरवादरसू-
 क्ष्मपर्याप्तप्रत्येकसाधारणसुभगदुर्भगसुस्वरादेयानादेययशः
 कीर्त्ययशःकीर्तिनीचोद्यगोत्रनामिकानां द्व्यशीतिप्रकृतीनां
 स्वपरोदयाद्वंधो द्रष्टव्यः, स्वोदयेनेव परोदयेनापि बंधाधि-
 रोधात् ।

कपायाः सकलाः सर्वाः ज्ञानदृष्ट्यंतरायगाः ।

उपघातजुगुप्से भीर्मिध्यातैजसकर्मणे ॥ ९१ ॥

निर्माणागुरुलघ्वाङ्घ्रि वर्णादीनां चतुष्टयम् ।

ध्रुवबंधा मताः सप्तचत्वारिंशदिमाः जिनः ॥ ९२ ॥

ध्रुवबंधत्वमेतासां बंधयोग्यगुणस्थाने नित्यं बंधोपलंभात् ।

आयुश्चतुष्टयाहारद्वयतीर्थकर्युताः ।

चतुः पंचाशदेताश्च बंधं यांति निरन्तरम् ॥ ९३ ॥

ध्रुवबंधस्य निरन्तरबंधस्य च को विशेषः ? महान् विशेषो
 यतः—

बंधयोग्यगुणस्थाने याः स्वकारणसन्निधा ।

सर्वकालं प्रब्रध्यन्ते ध्रुवबंधा भवन्ति ताः ॥ ९४ ॥

बन्धकालो जघन्योऽपि यासामन्तर्मुहूर्त्तकः ।

बन्धममाहितस्तत्र ता निरन्तरबंधनाः ॥ ९५ ॥

अन्त्ये महतिमंस्थानपंचके स्थावगतपौ ।

पंडवेदो बधुवेद आद्यं जातिचतुष्टयम् ॥ ९६ ॥

शोकारत्यशुभोद्योतसूक्ष्मसाधारणायशः ।

अस्थिरासन्नभोरीतिदुर्भगापूर्णदुःस्वराः ॥ ९७ ॥

श्वभ्रद्वयमनादेयासाते त्रिंशच्चतुर्पुताः ।
 बध्यन्ते सांतरा बंधेऽन्याः मान्तरनिरन्तराः ॥ ९८ ॥
 बंधो भूत्वा क्षणं यासामसंमाप्तो निवर्त्तते ।
 बंधापूरतः क्षणेनैताः सांतरा विनिवेदिताः ॥ ९९ ॥
 अन्तर्मुहूर्त्तमात्रत्वाज्जघन्यस्यापि कर्मणाम् ।
 सर्वेषां बंधकालस्य बंधः सामयिकोऽस्ति नो ॥ १०० ॥
 तिर्यग्द्वयं नरद्वन्द्वं पुंवेदादारिकद्वये ।
 गोत्रे सातं सुरद्वन्द्वं पंचाक्षं वैक्रियद्वयम् ॥ १०१ ॥
 परधातं रतिर्हास्यमाद्ये संस्थानसंहती ।
 दश त्रसादियुग्मानामाद्यान्युच्छ्वासमदती ॥ १०२ ॥
 द्वात्रिंशदिति जायंते ताः सांतरनिरन्तराः ।
 यस्मादुभयर्था बंधः सर्वदाप्युपलभ्यते ॥ १०३ ॥
 उच्चनृत्वे न वध्नंति तेजःपवनकायिकाः ।
 स्त्रीपंडकोदये साधुर्नाहारद्विं कदाचन ॥ १०४ ॥
 मिथ्यात्वमावतो जातु मिथ्यात्वबलभाविषु ।
 मासनो जायते नैव श्वाभ्रतेजोनिर्लांगिषु ॥ १०५ ॥

बंधोदयोर्दारणमत्क्षयाणां,
 विचारणां यो विदधाति नित्यम् ।

विविक्तमात्मानमपास्तकर्मो,
 ज्ञानात्मकं सोऽमितगत्युपति ॥ १०६ ॥

इति श्रीमन्नमितगत्याचार्यप्रणीते पंचमं महाप्रणये
 कर्मबंधस्तयास्यस्मृतीयः

परिच्छेदः ।

अथ चतुर्थः परिच्छेदः ।

जयताञ्जनितानंदं जिनेन्द्रवचनामृतम् ।

जन्ममृत्युञ्जरातृष्णाश्रमतापापनोदनम् ॥ १ ॥

दृष्टिवादादपोद्धृत्य वक्ष्यन्ते मारयोगिनः ।

श्लोकाः जीवगुणस्थानगोचराः कतिचिन्मया ॥ २ ॥

ये मन्ति यस्मिन्नुपयोगयोगाः,

सप्रन्ययास्ताधिगतामि तत्र ।

जीवे गुणे वा पणिामतोऽह-

मेकत्र बंधादिविधिं च किञ्चित् ॥ ३ ॥

संत्येकाक्षेषु चत्वारि जीवानां विकलेषु पट्ट ।

पंचेन्द्रियेषु चत्वारि म्यानानीति चतुर्दश ॥ ४ ॥

तिर्यग्गतावशेषाणि द्वे मंत्रिस्थे गतित्रये ।

जीवस्थानानि नेयानि संत्येवं मार्गणास्वपि ॥ ५ ॥

न.	म.	म.	इ	ए	ह्री.	श्री.
२	१४	२	२	४	२	२
च	५.	४	अ	ने	बापु.	४
२	४	४	४	४	४	४
प्रम	म. म	अस. म.	उ म	अनु म	स व	अस. व.
१०	१	१	१	१	१	१
उ. व.	अनु. व.	ओ	ओ. मि	व.	व. मि.	आ.
१	५	४	८	१	१	१
आ नि.	बा	खा	पु	न	को	मा
१	८	४	४	१४	१४	१४
माया	लोभ	दुःख	दुःख	विभग	म	धु
१४	१४	१४	१४	१	२	२

श्वभ्रद्वयमनादेयासाते त्रिंशच्चतुर्युताः ।

बध्यन्ते सांतग बंधेऽन्याः सान्तरनिरन्तराः ॥ ९८ ॥

बंधो भूत्वा क्षणं यासामममाप्तो निवर्त्तते ।

बंधापूर्तः क्षणेनैताः सांतरा विनिघेदिताः ॥ ९९ ॥

अन्तमुहूर्त्तमात्रत्वान्जयन्त्यस्यापि कर्मणाम् ।

सर्वेषां बंधकालस्य बंधः सामयिकोऽस्ति नो ॥ १०० ॥

तिर्यग्द्वयं नरद्वन्द्वं पुंवेदादारिकद्वये ।

गौत्रे सातं सुग्द्वन्द्वं पंचाक्षं वैक्रियद्वयम् ॥ १०१ ॥

परघातं रतिर्हास्यमाद्ये संस्थानसंहती ।

दश त्रसादियुग्मानामाद्यान्युच्छ्रांससदती ॥ १०२ ॥

द्वात्रिंशदिति जायंते ताः सांतरनिगन्तराः ।

यसादुमयर्था बंधः सर्वदाप्युपलभ्यते ॥ १०३ ॥

उच्चनृत्वे न भ्रंति तेजःपवनकायिकाः ।

स्त्रीपंडकोदये साधुनाहारद्वि कदाचन ॥ १०४ ॥

मिथ्यात्वभावतो जातु मिथ्यात्वबलमाविष्टु ।

मासतो जायते नैव श्वाभ्रतेजोनिलांगिष्टु ॥ १०५ ॥

बंधोदयोर्दरणमत्क्षणाणां,

विचारणां यो विदधाति नित्यम् ।

विविक्तमात्मानमपान्त कर्मा,

ज्ञानात्मकं मोऽमितगत्युपैति ॥ १०६ ॥

इति श्रीमद्भक्तिगत्याचार्यशर्जिते पंचमं प्रहसन्ये

कर्मबंधस्तयाः सन्तुनीयः
परिच्छेदः ।

अथ चतुर्थः परिच्छेदः ।

जयताञ्जनितानंदं जिनेन्द्रवचनामृतम् ।

जन्ममृत्युजरावृष्णाश्रमतापापनादनम् ॥ १ ॥

दृष्टिवादादपोद्धृत्य वक्ष्यन्ते मासयोगिनः ।

श्लोकाः जीवगुणम्यानगोचराः कतिचिन्मया ॥ २ ॥

ये मन्ति यस्मिन्नुपयोगयोगाः,

सप्रन्ययास्ताद्विगदामि तत्र ।

जीवे गुणे वा परिणामतोऽह-

मेकत्र बंधादिविधिं च किञ्चित् ॥ ३ ॥

संत्येकाक्षेपु चत्वारि जीवानां विकलेषु पट्ट ।

पंचेन्द्रियेषु चत्वारि म्यानानीति चतुर्दश ॥ ४ ॥

तिर्यग्गतावशेषाणि द्वे मंत्रिम्ये गतित्रये ।

जीवस्यानानि नेयानि संत्येवं मार्गणास्वपि ॥ ५ ॥

न	नि	म	द	ण	द्वा	प्रा.
२	१५	२	२	५	२	२
ष	व.	पृ	अ.	ने.	षाय.	ष
२	५	५	५	५	५	५
प्रम	म. म	अस. म	उ म.	अनु म	स व.	अस. व
१०	१	१	१	१	१	१
उ. व.	अनु. व	भो	मो. मि.	व.	व. मि	आ.
१	५	५	५	१	१	१
आ मि.	का	खा	पु	न	को	मा
१	५	५	५	१५	१५	१५
माया	लोभ	दुम	दुःखु	विभग	म	शु
१५	१५	१५	१५	१	२	२

श्वभ्रद्वयमनादेयासाते त्रिंशच्चतुर्षुताः ।

ब्रध्नन्ते सांतरा बंधेऽन्याः सान्तरनिरन्तराः ॥ ९८ ॥

बंधो भूत्वा धणं यासामसंमाप्तो निवर्त्तते ।

बंधापूर्तेः क्षणेनैताः सांतरा त्रिनिवेदिताः ॥ ९९ ॥

अन्तर्मुहूर्त्तमात्रत्वाज्जघन्यस्यापि कर्मणाम् ।

सर्वेषां बंधकालस्य बंधः सामयिकोऽस्ति नो ॥ १०० ॥

तिर्यग्द्वयं नरद्वन्द्वं पुंवेदादारिकद्वये ।

गोत्रे सातं सुरद्वन्द्वं पंचार्थं वैक्रियद्वयम् ॥ १०१ ॥

परघातं रतिर्हास्यमाद्ये संस्थानसंहती ।

दश त्रसादियुग्मानामाद्यान्युच्छ्वाससद्वती ॥ १०२ ॥

द्वात्रिंशदिति जायते ताः सांतरनिरन्तराः ।

यस्मादुभयर्था बंधः सर्वदाप्युपलभ्यते ॥ १०३ ॥

उचनृत्वे न ब्रभ्रंति तेजःपवनकायिकाः ।

स्त्रीपेदेकोदये साधुर्नाहारद्विं कदाचन ॥ १०४ ॥

मिथ्यात्वभावतो जातु मिथ्यात्वबलमात्रिषु ।

सासनो जायते नैव श्राभ्रतेजोनिलांगिषु ॥ १०५ ॥

बंधोदयोर्दीरणमत्क्षणाणां,

विचारणां यो विदधाति नित्यम् ।

द्विचिक्तमात्मानमपास्तकूर्मा,

ज्ञानात्मकं मोऽमितगत्युपैति ॥ १०६ ॥

इति श्रीमद्भूमिनगत्याचार्यप्रणीते पंचसंमहमन्ये

कर्मबंधस्तवात्सृष्टनीयः

परिच्छेदः ।

अथ चतुर्थः परिच्छेदः ।

जयताञ्जनितानंदं जिनेन्द्रवचनामृतम् ।

जन्ममृत्युजगत्पणाश्रमतापापनादनम् ॥ १ ॥

दृष्टियादादपोद्भूत्य वक्ष्यन्ते सारयोगिनः ।

श्लोकाः जीवगुणस्थानगोचराः कतिचिन्मया ॥ २ ॥

ये मन्ति यस्मिन्नुपयोगयोगाः,

सप्रन्ययास्ताधिगदामि तत्र ।

जीवे गुणे वा परिणामतोऽह-

मेकत्र बंधादिविधिं च किञ्चिद् ॥ ३ ॥

मन्थेकाक्षेषु चत्वारि जीवानां विकल्पे पट्ट ।

पंचेन्द्रियेषु चत्वारि स्थानानीति चतुर्दश ॥ ४ ॥

विर्यग्गतावशेषाणि द्वे मंजिस्थे गतित्रये ।

जीवस्थानानि नेयानि संत्येवं मार्गणाम्यपि ॥ ५ ॥

न.	१	२	३	४	५	६	७
१	१५	२	२	५	६	२	२
ब.	५	५	५	५	५	५	५
२	५	५	५	५	५	५	५
धम	स म	अस. म.	उ म	अनु म	स. व.	अस. व.	
१०	१	१	१	१	१	१	१
उ. व.	अनु. व.	आ.	आ. मि	व.	व. मि	आ.	
१	५	५	५	१	१	१	१
आ मि	का	सा	प	म	फो	मा	
१	५	५	५	१५	१५	१५	१५
माया	लाभ	कृम	कृयु	विभग	म	धु	
१५	१५	१५	१५	१	२	२	२

अक्षुर्दर्शने चतुरधाधाः पर्याप्ताग्रयः, विग्रहगत्यपेक्षया पट्ट
 से पर्याप्तापर्याप्ताः, अचक्षुर्दर्शने सर्वे, अवधिदर्शने संज्ञिपर्या-
 प्तापर्याप्ता द्वौ, केवलदर्शने पूर्णः संज्ञेकः, कृष्णनीलकापोतासु
 सर्वे, पातपद्मशुक्रलेख्यासु संज्ञिपूर्णापूर्णा द्वौ, भव्याभव्ययोः
 प्रत्येकमशेषाः, आप्तमिकदर्शने संज्ञेकः, विग्रहगत्यपेक्षया
 पूर्णापूर्णा द्वौ संज्ञिर्ना, वेदकधायिकसासनेषु संज्ञिपूर्णापूर्णा,
 सामने तु विग्रहगत्यपेक्षया समोपर्याप्ताः संज्ञिपूर्णाऽष्टमः,
 मिश्रे संज्ञेकः पूर्णः, मिथ्यादृष्टौ सर्वे, संज्ञिनि द्वौ संज्ञिपूर्णा-
 पूर्णा, असंज्ञिनि द्वावसंज्ञिनी पूर्णापूर्णा, विग्रहगत्यपेक्षया
 द्वादश संज्ञिपूर्णापूर्णवर्जिताः, आहारके समस्ताः, अनाहारके
 सप्तापर्याप्ताः संज्ञिपर्याप्तोऽष्टमः । एवं मार्गणासु जीवसमाप्ताः
 योजिताः ।

मार्गणायां गुणस्थानानि ।

सर्वाणि चृगतौ पंच तिर्यक्षु श्वाभ्रदेवयोः ।

गुणस्थानानि चत्वारि मार्गणास्वपरास्विति ॥ ६ ॥

माक	नि	मनु.	द्व	एक	द्वा	प्राण्ड.
५	५	१५	५	२	२	२
अन	ववे	पृथ	अपकाय	नजः	शायु.	वन
१	१४	१	०	१	१	२
प्रस	स म.	अ म	उभय म	अन. म.	स. व.	अ. व.
१४	१३	१२	१२	१३	१३	१२
उ. व.	अ. व	आ	ओ नि.	व	व नि.	आ.
१२	१३	११	५	५	३	१

१ “ महिसासणो अपुण्णो साहारण सहममेयतेउकुणे ” इति गोग्गट-
 साग्गवनात् मूमापर्याप्तकभशे नास्ति इत्यत्र चिन्तनीयम् ।

अ	मनः	क	नामा.	उदा	वार.	सूत्र	
२	१	१	१	१	१	१	
यथा.	संय.	असं.	च	विपद् च.	अचसु	अव	
१	१	१४	३	६	१४	२	
के	कृष्णा	नील	कारांत	तेजा.	पद्म	यु	
१	१४	१६	१४	२	२	२	
भ	अ	आं द.	आ विपद्	वदक	क्षा.	सासन	
१४	१४	१	२	२	२	२	
सा वि	मिथ	मिथ्या	सर्जा	अम	अ. वि.	आहा	अनाहा
८	१	१४	२	२	१२	१४	८

तत्प्रकारः सूच्यते—

अध्वमानवदेवेषु द्वौ द्वौ संज्ञिपर्याप्तापर्याप्तौ, तिर्यक्षु चतुर्दशापि जीवसमासाः, एकाक्षे वादरसूक्ष्मपूर्णापूर्णाध्वत्वारः, द्वित्रिचतुरक्षेषु निर्जा पर्याप्तापर्याप्तौ द्वौ, पंचाक्षे संशयसंज्ञिपर्याप्तापर्याप्ताध्वत्वारः, पंचस्थावरकायेषु प्रत्येकं प्रथमाध्वत्वारः, त्रसकायेषु द्वयक्षाद्या दश, आद्येषु सप्तसु योगेषु एकः संज्ञी पूर्णः, अष्टमे तु पंच द्वयक्षाद्याः पर्याप्ताः, औदारिके सप्त पर्याप्ताः, मिथ्रे सप्तापर्याप्ताः संज्ञिपर्याप्तोऽष्टमः, वैक्रियिकाहारकाहारकमिथ्रेष्वेकः संज्ञी पर्याप्तः, वैक्रियिकमिथ्रे संशयपर्याप्तः, कर्मणे सप्तापर्याप्ताः संज्ञिपर्याप्तोऽष्टमः, स्त्रीपुंवेदयोः संशयसंज्ञिपूर्णापूर्णाध्वत्वारः, पंढवेदे मर्वे, कषायचतुष्के समानाः, मतिध्रुताज्ञानयोनिःशेषाः, विभंगे संशयकः पूर्णः, मतिध्रुताविधिषु मंत्रिपूर्णापूर्णा, मनःपर्ययकेवलयोः संशयकः पूर्णः, मयमपंचकदेद्यमयमयोरकः संज्ञीपूर्णः, अमयमे सकलाः,

अक्षुर्दर्शने चतुरधायाः पर्याप्ताख्यः, विग्रहगत्यपेक्षया पट्ट
 ते पर्याप्तापर्याप्ताः, अक्षुर्दर्शने मर्वे, अक्षुर्दर्शने संज्ञिपर्या-
 प्तापर्याप्ता द्वौ, केवलदर्शने पूर्णः मंश्येकः, कृष्णनीलकापोतासु
 मर्वे, पातपद्मशुक्लेश्यासु संज्ञिपूर्णापूर्णा द्वौ, भक्ष्याभक्ष्ययोः
 ग्रन्थेकमशेषाः, औपशमिकदर्शने मंश्येकः, विग्रहगत्यपेक्षया
 पूर्णापूर्णा द्वौ संज्ञिर्ना, वेदकक्षाधिक्याग्नेषु संज्ञिपूर्णापूर्णा,
 सामने तु विग्रहगत्यपेक्षया सप्तोपर्याप्ताः संज्ञिपूर्णाष्टमः,
 मिथे मंश्येकः पूर्णः, मिथ्याष्टौ मर्वे, संज्ञिनि द्वौ संज्ञिपूर्णा-
 पूर्णा, अमंज्ञिनि द्वावमंज्ञिर्ना पूर्णापूर्णा, विग्रहगत्यपेक्षया
 द्वादश संज्ञिपूर्णापूर्णवर्जिताः, आहारके समस्ताः, अनाहारके
 सप्तोपर्याप्ताः संज्ञिपर्याप्तोष्टमः । एवं मार्गणासु जीवसमाप्ताः
 योजिताः ।

मार्गणायां गुणस्थानानि ।

सर्वाणि नृगर्ता पंच तिर्यक्षु श्चाध्रदेवयोः ।

गुणस्थानानि चत्वारि मार्गणास्वपरास्विति ॥ ६ ॥

माक	न	मनु.	द्व	पुरु	द्व	शान्द्र.
५	५	१५	५	२	२	२
कनु	वद	पृथ.	अपकाय	नेजः	बापु.	वन
१	१४	२	२	१	१	२
प्रम	म. म.	अ. म.	उभय म.	अनु. म.	म. व.	अ. व.
१४	१३	१२	१२	१३	१३	१२
उ. व.	अ. व.	आ	मौ. मि.	व	व. मि.	आ.
१२	१३	१३	५	५	३	३

१ “ नहिसासणोः अनुपूर्णा साहारण सप्तमोयनेउदुगे ” इति गोम्भट-
 शास्त्रेणान् सप्तोपर्याप्तकभक्षे नास्ति इत्यत्र चिन्तनीयम् ।

अ	मनः	कं	सामा.	छंदा	पार.	सूत्र
२	१	१	१	१	१	१
पथा	संघ.	असं.	ष	विषय	अपभु	अर.
१	१	१४	३	६	१४	२
के	कृष्णा	नील	काल	तेजा.	पय	यु
१	१४	१४	१४	२	२	२
भ	अ	भोग द.	ओ विषय	वदक	शा.	सासन
१४	१४	१	२	२	३	२
सा वि	मिथ	मिथवा	संज्ञा	अस	अ. वि.	आज्ञ
८	१	१४	३	२	१२	१४

तत्प्रकारः सूच्यते—

अभ्रमानयेदेषु द्वौ द्वौ मंशुपर्याप्तापर्याप्तौ, त्रिषु चतु-
 देनापि जीवममामाः, एकांशे वादरसूक्ष्मपूर्णापूर्णाभत्वारः,
 द्वित्रिचतुश्चेषु निजौ पर्याप्तापर्याप्तौ द्वौ, पंचांशे संशुसंशुपर्या-
 प्तापर्याप्ताभत्वारः, पंचस्थावरकायेषु प्रत्येकं प्रथमाभत्वारः,
 त्रसकायेषु द्वयश्चाद्या दश, आयेषु सप्तसु योगेषु एकः संज्ञौ
 पूर्णः, अष्टमे तु पंच द्वयश्चाद्याः पर्याप्ताः, औदारिके मत्र
 पर्याप्ताः, मिथे मत्रापर्याप्ताः मंशुपर्याप्तोऽष्टमः, वैक्रियिका-
 हात्काहात्कमिथेप्रेकः मंशु पर्याप्तः, वैक्रियिकमिथे मंशुप-
 र्याप्तः, कामेण मत्रापर्याप्ताः मंशुपर्याप्तोऽष्टमः, श्रीपुरेदेषाः
 संशुपर्याप्तापूर्णापूर्णाभत्वारः, पंचवेदे सर्वे, कलायचतुष्के मममाः,
 मत्रिभुताज्ञानयोनिःशेषाः, विमंशे मंशुप्रेकः पूर्णः, मत्रि-
 भुतावधिषु मंशुपर्याप्तापूर्णा, मनःपर्याप्तकेवल्योः मंशुप्रेकः पूर्णः,
 मयमपंचकदेशमंशुपर्याप्तः मंशुपर्याप्तः, अमंशुप्रेकः मममाः

चक्षुर्दर्शने चतुरधायाः पर्याप्ताख्यः, विग्रहगत्यपेक्षया पट्ट
 ते पर्याप्तापर्याप्ताः, अचक्षुर्दर्शने सर्वे, अवधिदर्शने संज्ञिपर्या-
 प्तापर्याप्ता द्वौ, केवलदर्शने पूर्णः संज्ञेकः, कृष्णनीलकापोतासु
 सर्वे, पीतपद्मशुक्लेभ्यासु संज्ञिपूर्णापूर्णां द्वौ, भव्याभव्ययोः
 प्रत्येकमशेषाः, औपशमिकदर्शने संज्ञेकः, विग्रहगत्यपेक्षया
 पूर्णापूर्णां द्वौ संज्ञिनां, वेदकधाधिकसासनेषु संज्ञिपूर्णापूर्णां,
 सामने तु विग्रहगत्यपेक्षया सप्तापर्याप्ताः संज्ञिपूर्णांष्टमः,
 मिथे संज्ञेकः पूर्णः, मिथ्यादृष्टौ सर्वे, संज्ञिनि द्वौ संज्ञिपूर्णा-
 पूर्णां, असंज्ञिनि द्वादशसंज्ञिनी पूर्णापूर्णां, विग्रहगत्यपेक्षया
 द्वादश संज्ञिपूर्णापूर्णवर्जिताः, आहारके समस्ताः, अनाहारके
 सप्तापर्याप्ताः संज्ञिपर्याप्तोष्टमः । एवं मार्गणासु जीवसमासाः
 योजिताः ।

मार्गणायां गुणस्थानानि ।

सर्वाणि नृगतां पंच तिर्यक्षु श्वाभ्रदेवयोः ।

गुणस्थानानि चत्वारि मार्गणास्वपरास्विति ॥ ६ ॥

नरक	म	मनु.	एष	एक	द्वौ	प्रा-द.
५	५	१५	५	२	२	२
वनु	पवे	पृथ	अपकाव	नजः	बापु.	वन.
३	१४	३	७	१	१	२
ग्रस	म. म.	अ म	उभय म	अनु. म.	स. व.	अ. व.
१५	१३	१२	१२	१३	१३	१२
उ. व.	अ. व	आ	मि. मि.	व	व. मि.	आ.
१२	१३	१३	५	५	३	१

१ “ महिसासजो अपूर्णो साहारण सहमगेद्यतेऽदुगे ” इति गौम्मट-
 सात्रचिन्ता सूत्रापर्याप्तकभद्रो नास्ति इत्यत्र चिन्तनीयम् ।

अ	मनः	कं	सामा.	उदा	पार.	रुम्	
२	१	१	१	१	१	१	
यथा.	सथ	अस.	य	विषय	अपत्तु	अर.	
१	१	१४	३	६	१४	३	
के	कल्या	नील	काल	नेजा.	पय	यु	
१	१४	१४	१४	२	२	३	
म	अ	अप द	ओ विषय	वदक	शा.	सस्न	
१४	१४	१	२	२	३	२	
सा वि	मिथ	मिथ्या	सज्ञा	अम	अ. वि.	अज्ञा	अनज्ञ
६	१	१४	२	२	१२	१४	६

तन्मकारः सूच्यते—

अभ्रमानरदेवेषु द्वौ द्वौ संज्ञिपर्याप्तापर्याप्तौ, तिर्यधु चतु-
 देशापि जीवममासाः, एकाक्षे वादरयूस्मपूर्णापूर्णाभत्वारः,
 द्विश्रचतुरशेषु निर्जा पर्याप्तापर्याप्तौ द्वौ, पंचाक्षे संशपसंज्ञिपर्या-
 प्तापर्याप्ताभत्वारः, पचस्यावरकायेषु प्रत्येकं प्रथमाभत्वारः,
 श्रमकायेषु द्वयथाया दश, आयेषु मत्तगु योगेषु एकः संज्ञी
 पूर्णः, अष्टमे तु पंच द्वयथायाः पर्याप्ताः, औदारिके मप
 पर्याप्ताः, मिथे ममापर्याप्ताः संज्ञिपर्याप्तोऽष्टमः, वैक्रियिका
 हारकाहारकमिथेपेकः संज्ञी पर्याप्तः, वैक्रियिकमिथे संशप-
 योतः, कामेणे ममापर्याप्ताः संज्ञिपर्याप्तोऽष्टमः, श्रीधुरेदयोः
 संशपसंज्ञिपूर्णापूर्णाभत्वारः, पंद्रवेदे मये, कयापचतुष्के मममाः,
 मनिधुनाज्ञानयोनिःशयाः, विमंगे संशपेकः पूर्णः, मति-
 धुतावधिषु संज्ञिपूर्णापूर्णा, मनःपर्ययकेषुदयोः संशपेकः पूर्णः
 मयमयवददशमयमयोः संज्ञीपूर्णः, अयंयमे मरनाः

सूक्ष्मरूपायाख्यं, यथाख्याते चत्वार्युपशांतादीनि, एकं संय-
मासंयमे पंचमं, असंयमे चत्वार्याद्यानि, चभुर्दर्शनाचभुर्दर्श-
नयोर्द्वादशाद्यानि, अधिदशनं नवासंयतादीनि, केवलदर्शने
द्वे अंत्ये, आद्ये लक्ष्यात्रये चत्वार्योद्यानि, तेजःपद्मयोराद्यानि
सप्त, शुक्राद्यां त्रयोदश संयोग्यंतानि, द्वादशाद्यानि भव्ये, एक-
मभव्ये प्रथमं, आपशमिकेऽष्टामंयनादीनि, वेदके चत्वार्यसंय-
तादीनि, धार्मिके चतुर्थादीन्येकादश, सासनमिश्रमिध्यादृष्टिपु
प्रत्येकमेकं स्वकीयं, मंजिनि द्वादश धीणान्तानि, असंजिनि
द्वे प्रथमे, आहारके त्रयोदशाद्यानि मिध्यादृष्टिसासनाविरत-
योग्ययोग्याख्यानि पंचानाहारके । एवं मार्गणासु गुणस्था-
नानि योजितानि ।

संति मर्त्यगतां सर्वे नवान्यासु विना त्रिभिः ।

नेतव्या मार्गणास्वेवमुपयोगा यथाक्रमम् ॥ ७ ॥

माक	१	मनु	१२	द्व	९	३	द्वा.	३	श्री.	३
चतु	५	१२	३	अप्	३	मेर्जा	३	वापु	३	३
ग्रम	स म	अस. म	उ. म.	अनु म	स. व.	अ. व	१२	१२	१०	१०
उ. व.	अ. व.	आ	मिध	६	६	मिध	७	आ.	६	६
मिध	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६
माया	लोभ	कुम	कुधु	विभ.	प्र.	धु	७	७	७	७
अ.	मनः	के	सामा.	उद्दे.	परि.	सु.	७	७	७	७

आ मि	का.	खा	पु	नुस	प्री.	मन		
१	५	९	९	९	९	९		
माया	लो.	कुम	कुशु.	वि.	म.	मु.		
९	१०	२	२	२	९	९		
अ	मन.	के	सामा	छेदो.	पारि.	सुम		
९	७	२	५	५	२	१		
यथा	स	अम.	च	अ.	अप	क		
५	१	५	१२	१२	९	२		
रूपा	नात्.	कारो.	तेजो.	पद्य	शु	म.	अभ.	ओ.
५	५	५	७	७	१३	१२	१	६
वेदक	शा.	मा	मिथ.	मि	सं	अ.	आ.	अ.
५	११	१	१	१	१२	२	१३	५

तत्प्रकारः सूच्यते—

नारकमुधाशिकयोश्चत्वार्याद्यानि गुणस्थानानि, तिर्यक्षु
 पंच, मनुष्येषु सर्वाणि, एकद्वित्रिचतुरक्षेपु द्वे प्रथमे, पंचाक्षेषु
 समस्तानि, धरावारिचनस्पतिकायेषु द्वे प्रथमे, तेजोवातकाय-
 योरेकमाद्यं, ग्रमेषु चतुर्दश, मनोवचनयोगयोराद्ययोस्त्ययो-
 र्दारिककाययोगं च त्रयोदश मयोग्यंतानि, मध्यमयोः क्षीणा-
 न्तानि द्वादश, कर्मणोदारिकमिश्रयोः प्रथमद्वितीयचतुर्थ-
 मयोग्याख्यानि चत्वारि, वैश्विके प्रथमानि चत्वारि,
 तन्मिश्रे मिश्रं विना त्रीणि, आहारकाहारकमिश्रयोरेकं प्रम-
 चाग्यं, वेदत्रिके प्रत्येकं नवाद्यानि, आद्यकपायत्रिके नवा-
 द्यानि, लोभे दश, अज्ञानत्रये द्वे मिथ्यादृष्टिसाग्ने, त्रयमे
 ज्ञानत्रये प्रत्येकं नवार्गयतादीनि, मनःपर्यये प्रमत्तादिर्क्षीण-
 कपायान्तानि सप्त, केचले द्वे अन्ये, सामायािकछेदोपस्थापन-
 योश्चत्वारि प्रमत्तादीनि, परिहारे द्वे प्रमत्ताप्रमत्ते, एकं यद्वे

हारदेशसंयमयोराद्यज्ञानत्रयचक्षुरचक्षुरवधिदर्शनानि षट्,
 यथाख्याते पंचज्ञानचतुर्दर्शनानि नव, असंयमे तुर्यबोध-
 केवलद्वयहीना नव, चक्षुरचक्षुर्दर्शनयोद्विके केवलद्वयहीना
 दश, अवधिदर्शने केवलपुग्माज्ञानत्रिकहीनाः सप्त, केवले
 केवलद्वयं, आद्यलेश्यात्रये केवलद्वयतुर्यबोधहीना नव, तेजः
 पद्मलेश्यायोः केवलद्वयविषर्जिता दश, शुक्रायां सर्वे, मध्ये
 केवलद्वयोना दश, अभव्ये चक्षुरचक्षुरज्ञानत्रिकाणि पंच, औ-
 पशमिकमम्यवन्वे प्रथमज्ञानत्रयचक्षुरचक्षुरवधिदर्शनानि षट्,
 वेदके केवलपुग्माज्ञानत्रिकहीनाः सप्त, अज्ञानत्रयहीनाः क्षायिके
 नव, साप्तनामिध्यादृशोक्षचक्षुरचक्षुर्दर्शनाज्ञानत्रिकाणि पंच,
 मिथे प्रथमज्ञानत्रिकचक्षुरचक्षुरवधिदर्शनानि मिथ्राणि षट्,
 मंझिनि केवलद्वयहीना दश, मतिध्रुताज्ञानचक्षुरचक्षुर्दर्शनानि
 चत्वारोऽसंझिनि, आहारे सर्वे, अनाहारके विभंगमनःपर्यय-
 चक्षुर्दर्शनहीना नव । मार्गणासु एवमुपयोगा निरूपिताः ।

अथ योगा निरूप्यन्ते—

त्रयोदश मनुष्यर्त्तावेकादश गतित्रये ।

योगा योज्याः परेष्वेवमिन्द्रियादिषु कोविदैः ॥ ८ ॥

स्फटं सूच्यते—

नरक	मि	मनु.	द.	ए.	ह्री-	श
११	११	१३	११	३	४	४
घ.	ए.	पु	अ.	तेज.	बापु	वन.
४	१५	३	३	३	३	३
अस	स. म.	अ म.	उ म.	अ	स. व.	अ. व.
१५	१	१	१	३	१	१

यथा	संय.	अम	च.	अ.	अर.	कं१		
९	६	९	१०	१०	७	२		
क	नी.	का	नेत्रो.	प.	शु.	म.	अ.	ओ
९	९	९	१०	१०	१२	१०	५	१
वद्	शा	सा	निथ.	नि.	म.	अ	आ.	अ.
७	९	५	६	५	१०	४	१२	९

नत्प्रकारः सूच्यते—

केवलद्वयमनःपर्ययवर्जिता नवोपयोगाः स्वभूतियुग्मेषु, मनुष्येषु सर्वे, मत्स्यज्ञानश्रुताज्ञानाचक्षुर्दर्शनान्यैकद्विव्यक्षेपूपयोगास्त्रयः, चतुरक्षेपु चक्षुर्दर्शनाधिकाले चत्वारः, पंचाक्षेपु द्वादश, पृथिव्यप्तेजोवायुवनस्पतिष्वेकाक्षोक्तास्त्रयः, त्रसेपु सर्वे, मनोवचोयोगयोगद्योरन्त्ययोश्च द्वादश, मध्यमेपु केवलद्वयहीना दश, आहारिके निखिलाः, तन्मिश्रकर्मणयोर्मनःपर्ययविभंगचक्षुर्दर्शनहीना नव, वैक्रियिके मनःपर्ययकेवलद्वयहीना नव, तन्मिश्रे मनःपर्ययकेवलद्वयविभंगचक्षुर्दर्शनहीनाः सप्त, आहारकद्वये प्रथमज्ञानत्रयचक्षुरचक्षुरविधिदर्शनानि षट्, स्त्रीपंडवेदयोस्तुर्यज्ञानकेवलद्वयवर्जिता नव, पुंवेदविकेवलद्वया दश, चतुषु कपायेषु पुंवेदोक्ता दश, त्रिष्वज्ञानेष्वज्ञानत्रिकचक्षुरचक्षुर्दर्शनानि पंच, प्रथमज्ञानचतुष्के केवलद्वयाज्ञानत्रिकहीना सप्त, केचले केवलद्वयं, सामायिकछेदोपस्थापनसूक्ष्मसाम्यरायेष्वज्ञानत्रिककेवलद्वयहीनाः सप्त, परि-

१ आहारकयोगिनोमुनेः मन पर्ययाभावात् तदुक्तं गो० मटसारजीवकदि
 “ मणपञ्चवपरिहारो षट्पुवसम्मत्तदोष्णिआहारा । एदेसु एकपमदेणत्थि-
 तिअसेसयं जाणे ” ॥ २ मन.पर्ययज्ञानिनो मुनेः स्त्रीपुंसकवेदोद्दयाभावात्
 तदुक्तं गो० कर्मकाण्डे मणपञ्चवपरिहारेणचरिणसंदिग्धिहारदुर्गं ।

हारदेशसंयमयोराघज्ञानत्रयचक्षुरचक्षुरवाधिदर्शनानि षट्,
यथाग्याते पंचज्ञानचतुर्दर्शनानि नव, असंयमे तुर्यबोध-
केवलद्वयहीना नव, चक्षुरचक्षुर्दर्शनयोद्विके केवलद्वयहीना
दश, अवाधिदर्शने केवलयुग्माज्ञानत्रिकहीनाः सप्त, केवले
केवलद्वयं, आघलेद्वयात्रये केवलद्वयतुर्यबोधहीना नव, तेजः
पद्मलेद्वययोः केवलद्वयविबर्जिता दश, शुक्रायां सर्वे, भव्ये
केवलद्वयोना दश, अभव्ये चक्षुरचक्षुरज्ञानत्रिकाणि पंच, औ-
पशमिकमम्यक्त्वे प्रथमज्ञानत्रयचक्षुरचक्षुरवाधिदर्शनानि षट्,
वेदके केवलयुग्माज्ञानत्रिकहीनाः सप्त, अज्ञानत्रयहीनाः क्षायिके
नव, साप्तनमिध्यादृशोश्चक्षुरचक्षुर्दर्शनाज्ञानत्रिकाणि पंच,
मिथ्रे प्रथमज्ञानत्रिकचक्षुरचक्षुरवाधिदर्शनानि मिथ्राणि षट्,
मंझिनि केवलद्वयहीना दश, मतिश्रुताज्ञानचक्षुरचक्षुर्दर्शनानि
चत्वारोऽसंझिनि, आहारे सर्वे, अनाहारके विभंगमनःपर्यय-
चक्षुर्दर्शनहीना नव । मार्गणासु एवमुपयोगा निरूपिताः ।

अथ योगा निरूप्यन्ते—

त्रयोदश मनुष्यर्त्तवेकादश गतित्रये ।

योगा योज्याः परेष्वेवमिन्द्रियादिषु कोविदैः ॥ ८ ॥

स्पष्टं सूच्यते—

मरक.	नि.	मनु.	द.	ए.	द्रा.	धा.
११	११	११	११	३	४	४
ष.	प.	पू	अ.	तेज.	वायु	वन.
४	१५	३	३	३	३	३
सप्त	म म.	अ म.	उ. म.	अ	स. व.	अ. व.
१५	१	१	१	३	१	१

यथा	संय.	अस	च.	अ.	अव.	कं	
९	६	९	१०	१०	७	२	
रु	नी	का.	नेजा.	प.	शु.	म.	अ.
९	९	९	१०	१०	१२	१०	५
वेद.	शा.	सा	मिथ.	मि.	सं.	अ.	आ.
७	९	५	६	५	१०	४	१२

नत्प्रकारः सूच्यते—

केवलद्वयमनःपर्ययवज्जिता नवोपयोगाः श्वभ्रतिर्यग्देवेषु, मनुष्येषु सर्वे, मत्यज्ञानश्रुताज्ञानाचक्षुर्दर्शानान्यैकद्विव्यक्षेपुपयोगास्त्रयः, चतुरक्षेषु चक्षुर्दर्शनाधिकास्ते चत्वारः, पंचाक्षेषु द्वादश, पृथिव्यप्तेजावायुवनस्पतिप्येकाधोक्तास्त्रयः, त्रसेषु सर्वे, मनोवचोयोगयोगाद्योगन्त्ययोश्च द्वादश, मध्यमेषु केवलद्वयहीना दश, आदारिके निश्चिलाः, तन्मिश्रकर्मण्योर्मनःपर्ययविमंगचक्षुर्दर्शनहीना नव, वैक्रियिके मनःपर्ययकेवलद्वयहीना नव, तन्मिश्रे मनःपर्ययकेवलद्वयविमंगचक्षुर्दर्शनहीनाः सप्त, आहारकद्वये प्रथमज्ञानत्रयचक्षुरचक्षुस्वधिदर्शनानि षट्, स्त्रीपिंडवेदेषोस्तुर्यज्ञानकेवलद्वयवज्जिता नव, पुंरे विकेरलद्वया दश, चतुषु कर्मायेषु पुंवेदोक्ता दश, त्रिप्यज्ञानेष्वज्ञानत्रिकचक्षुरचक्षुर्दर्शनानि पंच, प्रथमज्ञानचतुष्के केरलद्वयाज्ञानत्रिकहीना सप्त, केवले केवलद्वयं, सामायिकछेदोपस्थापनपृक्षमाम्यरायेष्वज्ञानत्रिककेवलद्वयहीनाः सप्त, परि-

१ आहारकयोगिनां मुनेः मन पर्ययाभावात् तदुक्तं गो० मटसारजीवकदि
“ मणवत्प्रकारिहाते पदमुवममनवोणिगाआशाश । पदेसु एकपगदेणिव
निप्रमेसर्वे जागे ” २ मन.पर्ययज्ञानिनो मुनेः स्त्रीनृताकवेदोद्यामात्त
तदुक्तं गो० कर्मकाण्डे मणवत्प्रकारिहातेणवणिगमद्विधिहात्तुम् ।

हारदेशमयमयोराद्यज्ञानत्रयचक्षुरचक्षुरवाधिदर्शनानि पद्, यथाख्याते पंचज्ञानचतुर्दर्शनानि नव, असंयमे तुर्यबोध-केवलद्वयहीना नव, चक्षुरचक्षुर्दर्शनयोर्द्विके केवलद्वयहीना दश, अधिदर्शने केवलपुग्माज्ञानत्रिकहीनाः सप्त, केवले केवलद्वयं, आद्यलेन्यात्रये केवलद्वयतुर्यबोधहीना नव, तेजः पद्यलेन्ययोः केवलद्वयविवर्जिता दश, शुक्रायां सर्वे, मध्ये केवलद्वयोना दश, अभ्ये चक्षुरचक्षुरज्ञानत्रिकाणि पंच, औ-पशमिकसम्यक्त्ये प्रथमज्ञानत्रयचक्षुरचक्षुरवाधिदर्शनानि पद्, वेदके केवलपुगाज्ञानत्रिकहीनाः सप्त, अज्ञानत्रयहीनाः क्षापिके नव, सासनमिथ्यादृशोश्चक्षुरचक्षुर्दर्शनाज्ञानत्रिकाणि पंच, मिथे प्रथमज्ञानत्रिकचक्षुरचक्षुरवाधिदर्शनानि मिथ्राणि पद्, संज्ञिनि केवलद्वयहीना दश, मतिश्रुताज्ञानचक्षुरचक्षुर्दर्शनानि चत्वारोऽसंज्ञिनि, आहारे सर्वे, अनाहारेके विभंगमनःपर्यय-चक्षुर्दर्शनहीना नव । मार्गणासु एवमुपयोगा निरूपिताः ।

अथ योगा निरूप्यन्ते—

त्रयोदश मनुष्यसंवेकादश गतित्रये ।

योगा योज्याः परेष्वेवमिन्द्रियादिषु कोविदैः ॥ ८ ॥

स्पष्टं सूच्यते—

मरक.	जि.	मनु.	द.	ए.	ही-	घा.
११	११	११	११	३	४	४
प.	प.	पू.	अ.	तेज.	वायु	वन.
४	१५	३	३	३	३	३
सप्त	स. म.	अ. म.	उ. म.	अ.	स. व.	अ. व.
१५	१	१	१	३	१	१

यथा	संय.	अम	च.	अ.	अव.	कं.		
९	६	९	१०	१०	७	२		
रु	गो.	का	तेजो	प.	यु.	म.	अ.	अ.
९	९	९	१०	१०	१२	१०	५	६
वेद.	ज्ञा	सा	मिथ.	मि.	स.	अ.	आ	अ
७	९	५	६	५	१०	५	१२	९

नत्प्रकारः सूच्यते—

केवलद्वयमनःपर्ययवज्रिता नवोपयोगाः श्चभ्रतिर्यग्देशेषु मनुष्येषु सर्वे, मत्यज्ञानश्रुताज्ञानाचक्षुर्दर्शनान्यैकद्विअक्षेष्टरयोगास्त्रयः, चतुरशेषु चक्षुर्दर्शनाधिक्राम्ने चत्वारः, पंचाक्षेषु द्वादश, पृथिव्यप्तेजोवायुवनस्पतिष्वेकाक्षोक्तास्त्रयः, श्रमेषु सर्वे, मनोवचोयोगयोगधयोरन्त्ययोश्च द्वादश, मध्यमेषु केवलद्वयहीना दश, आदारिके निमित्ताः, तन्मिश्रकामणयोर्मनःपर्ययविभंगचक्षुर्दर्शनहीना नव, वैक्रियिके मनःपर्ययकेवलद्वयहीना नव, तन्मिश्रे मनःपर्ययकेवलद्वयविभंगचक्षुर्दर्शनहीनाः मत्त, आहारकद्वये प्रथमज्ञानप्रयचक्षुरचक्षुरविधदर्शनानि पैद, शीपंदवेदेषोस्तुर्पज्ञानकेवलद्वयवज्रिता नव, पुंवेदिकेवलद्वया दश, चतुषु कषायेषु पुंवेदोक्ता दश, त्रिपज्ञानेप्रज्ञानशिकचक्षुश्चक्षुर्दर्शनानि पंच, प्रथमज्ञानचतुष्के केवलद्वयाज्ञानशिकहीना मत्त, केवले केवलद्वयं, सामापिकलेदोषस्थापनसहममाग्यरायेप्रज्ञानशिककेवलद्वयहीनाः मत्त, परि-

१ आशास्त्रयामिनामुनेः मनःपर्ययाभावात् तदुक्तैर्गोष्मटगार्भैःपद्वि
 " मग्नपञ्चकारिणां पदभुवनममनरोणिगजात्राणां । पदेसु एकपदवेज्जि-
 निश्रमेमयं जाले " २ मनःपर्ययज्ञानिना मुनेः शीतार्जुगकपेदेवपात्राण्य
 लदुर्द मो० कर्मकण्ठे मग्नपञ्चकारिणोवणिगमद्विधिद्वयुगौ ।

हारदेशसंयमयोराद्यज्ञानत्रयचक्षुरचक्षुरवधिदर्शनानि पद्, यथाभ्याते पंचज्ञानचतुर्दर्शनानि नव, असंयमे तुर्यबोध-केवलद्वयहीना नव, चक्षुरचक्षुर्दर्शनयोद्विके केवलद्वयहीना दश, अवधिदर्शने केवलपुग्मात्रानत्रिकहीनाः सप्त, केवले केवलद्वयं, आद्यलेश्यात्रये केवलद्वयतुर्बोधहीना नव, तेजः पद्मलेश्यायोः केवलद्वयविवर्जिता दश, शुक्रायां सर्वे, भव्ये केवलद्वयोना दश, अभव्ये चक्षुरचक्षुरज्ञानत्रिकाणि पंच, औ-पशमिकमम्यक्त्वे प्रथमज्ञानत्रयचक्षुरचक्षुरवधिदर्शनानि पद्, वेदके केवलपुगाज्ञानत्रिकहीनाः सप्त, अज्ञानत्रयहीनाः धायिके नव, सामनमिध्यादशोश्चक्षुरचक्षुर्दर्शनाज्ञानत्रिकाणि पंच, मिथे प्रथमज्ञानत्रिकचक्षुरचक्षुरवधिदर्शनानि मिथ्याणि पद्, मंझिनि केवलद्वयहीना दश, मतिश्रुताज्ञानचक्षुरचक्षुर्दर्शनानि चत्वारोऽमंझिनि, आहारे सर्वे, अनाहारके विभंगमनःपर्यय-चक्षुर्दर्शनहीना नव । मार्गणासु एवमुपयोगा निरूपिताः ।

अथ योगा निरूप्यन्ते—

त्रयोदश मनुष्यर्त्तावेकादश गतित्रये ।

योगा योज्याः परेष्वेवमिन्द्रियादिषु कोविदः ॥ ८ ॥

स्पष्टं सूच्यते—

माक	नि.	मनु.	द.	ए.	द्वि-	श्री.
११	११	११	११	३	४	४
प.	ए.	पृ	अ	तेज.	वापु	वन.
५	१५	३	३	३	३	३
प्रस	म. म.	अ. म.	उ म	अ.	स. व.	अ. व.
१५	१	१	१	१	१	१

उ व	अ. व.	आदा	अं. मिथ	व	व. मिथ.	अं.	
१	१	१	१	१	१	१	
आ मिथ	का	खी	पु	नपु	को.	म.	
१	१	१३	१५	१३	१५	१५	
मात्रा	लोभ	कुमनि	कुधन	विभ.	मान	धु	अव
१५	१५	१३	१३	१०	१५	१५	१५
मन	कैवल	सामा	हेदी	वा	सू	यथा.	मदमन
९	७	११	११	९	९	११	९
अमय	व्यस द	अच द	भव द	व द	रु.	नील.	व.
१३	१३	१५	१५	२	१३	१३	१३
तजा	पय	य	भय	अभ	भो	वेदक	शापक
१५	१५	१५	१५	१३	१३	१५	१५
मम	मिथ	म	स	अ	भा.	अ	
१३	१०	१३	१५	२	१०	१	

मन्त्रकारः गृह्यते—

गतावेनाहारकडयाः श्वभ्रदेवयोरेकादश योगाः, निराहार-
युगैरिद्विषकडयाः तिर्यक्षेकादश, वैक्रियिकडयर्हाना मनु-
ष्येषु त्रयोदश, एकाधे कार्मणोदारिकोदारिकमिभामिपागपः
दिकलेष्वमन्यमृपावचोयोगमहितान्ने चत्वारः, पंचाधे गरु-
लाः, पंचगु स्यावरेणोकाधोक्ताश्रयः, त्रयेषु मरे, योगेषु दो
निवोनित्रः, र्गानपुंमरूपोनिगहारकडयाश्रयोदश, पुंमि पंच-
दश, कपाययतुके मरे, मन्यज्ञानश्रुताज्ञानयोनिगहारका-
श्रयोदश, दिग्गे मिश्रश्रिकाहारकडयमिणर्हाना दश, मतिश्रुता-
वधिषु मरे, तुषेधे मनोवचधतुष्कोदारिकयोगा नव, प्राय-
मनोवचोयोगोदारिकडयकामेगाः मनु केवले, प्रायमंपमयो-

वैक्रियिकमिश्रत्रिकोनाः, यथाख्याते वैक्रियिकद्वयाहारकद्वयोनाः, परिहारवृक्षमसांपरापदेशसंयमेषु मनोवचनादारिकयोगा नव, त्रयोदशसंयमे निराहारकद्वयाः, चक्षुर्दर्शने मिश्रत्रिकहीना द्वादश, अचक्षुरवधिदर्शनयोः सर्वे, केवलदर्शने केवलज्ञानोक्ताः, कृष्णनीलकापोतासु निराहारकद्वयास्त्रयोदश, तेजःपद्मशुक्रासु सर्वे, भव्ये सर्वे, अभव्ये निराहारकद्वयास्त्रयोदश, आपशमिकमम्पवत्वसासनमिष्याद्यष्टिषु आहारकद्वयहीनास्त्रयोदश, वेदकक्षापिकयोः सर्वे, मिश्रे मिश्रत्रिकाहारककर्मणहीना दश, संज्ञिनि सर्वे, असंज्ञिनि कर्मणादारिकद्वयांत्यवचोयोगाश्चत्वारः, आहारके निःकर्मणाश्चतुर्दश, एकः कर्मणोऽनाहारके । एवं मार्गणासु योगाः योजिताः ।

जीवसमासेषूपयोगा उच्यन्ते—

जीवस्थानेषु चत्वार उपयोगाः द्वयोर्युग्धः ।

त्रय एकादशस्विष्टा एकत्र द्वादशस्फुटम् ॥ ९ ॥

तदित्यम्—११, ३ । २, ४ । १, १२ ।

तत्प्रकारः सूच्यते—

तत्र मत्यज्ञानश्रुताज्ञानाचक्षुर्दर्शनान्येकादशेषु त्रयः, मत्यज्ञानश्रुताज्ञानाचक्षुर्दर्शनचक्षुर्दर्शनानि चतुरिन्द्रियासंज्ञिनोः पूर्णयोर्द्वयोश्चत्वारः, संज्ञिनि पूर्णे द्वादशोपयोगाः ।

जीवस्थानेषु योगा उच्यन्ते—

१ संज्ञिर्चिन्द्रियापर्याप्तस्य एकजीवापेक्षया अपन्येन त्रय उपयोगाः सम्भवन्ति नानाजीवापेक्षया तु सप्त । इति विचारणीयं ।

उ. व.	अ. व.	अंदा.	आ. मिथ	व	व. मिथ.	आम	
१	१	१	१	१	१	१	
आ. मिथ	का	स्वी.	पु.	नुपु.	फो.	मा.	
१	१	१३	१५	१३	१५	११	
माया	लोभ	कुमति	कुपुन	विभ.	मलि.	शु.	अर.
१५	१५	१३	१३	१०	१५	१५	१५
मन.	केवल	मामा	छेदी	पारि.	सू.	यथा.	संयन्त
९	७	११	११	९	९	११	९
अमय.	यभ द	अय द.	भय द.	के द.	रु.	मौल.	हा.
१३	११	१५	१५	७	१३	१३	१३
नजा	पञ्च	गु	भय	अभ	आप.	वेदक	सर्विक
१५	१५	१५	१५	१३	१३	१५	१५
नाम	मिथ	मि.	मं.	अ.	आ.	अ	
११	१०	१३	१५	४	१४	१	

तत्प्रकारः सूच्यते—

गतायनाहारकद्वयाः श्वभ्रदेवयोरेकादश योगाः, निराहार-
 युर्गसिद्धिपद्मगाः तिर्यक्ष्येकादश, वैक्रियिकद्वयहीना मनु-
 श्येषु त्रयोदश, एकाशे कर्मणादारिकोदारिकमिधामिधामयः,
 विकल्पेभ्यमन्यमृगायत्रयोयोगमहितास्ते चत्वारः, पंचाशे मरु-
 त्नाः, पंचगु श्वाचरेष्वेकाशोक्तास्त्रयः, त्रयेषु सर्वे, योगेष्वेका
 नित्रोनित्रः, श्रीनपुंगरयोर्निगहारकद्वयात्रयोदश, पुंमि पंच-
 दश, कयायचतुष्टे सर्वे, मय्यज्ञानश्रुताज्ञानयोर्निराहारका-
 श्रयोदश, विमंगे मिथ्यात्रिकाहारककर्मणहीना दश, मतिश्रुता-
 वीर्यु सर्वे, तुर्यत्रोद्ये मनोवगमश्रुकोदारिकयोगा नव, आर्य-
 नमनोवयोयोगोदारिकद्वयहासंगाः गम केवले, आद्यसंप्रमयो-

वैक्रियिकमिश्रत्रिकोनाः, यथाख्याते वैक्रियिकद्वयाहारकद्वयोनाः, परिहारसूक्ष्मसांपरायदेशसंयमेषु मनोवचनादारिकयोगा नव, त्रयोदशासंयमे निराहारकद्वयाः, चक्षुर्दर्शने मिश्रत्रिकहीना द्वादश, अक्षुरवधिदर्शनयोः सर्वे, केवलदर्शने केवलज्ञानोक्ताः, कृष्णनीलकापोतासु निराहारकद्वयास्त्रयोदश, तेजःपद्मशुक्रासु सर्वे, भव्ये सर्वे, अभव्ये निराहारकद्वयास्त्रयोदश, आपशमिकसम्पक्त्वसासनमिध्यादृष्टिषु आहारकद्वयहीनास्त्रयोदश, वेदकक्षायिकयोः सर्वे, मिश्रे मिश्रत्रिकाहारककार्मणहीना दश, संज्ञिनि सर्वे, असंज्ञिनि कार्मणादारिकद्वयात्त्वचोयोगाश्चत्वारः, आहारके निःकार्मणाश्चतुर्दश, एकः कार्मणोऽनाहारके । एवं मार्गणासु योगाः योजिताः ।

जीवसमासेषूपयोगा उच्यन्ते—

जीवस्थानेषु चत्वार उपयोगाः द्वयोर्षुधैः ।

त्रय एकादशस्विष्टा एकत्र द्वादशस्फुटम् ॥ ९ ॥

तदित्यम्—११, ३ । २, ४ । १, १२ ।

तत्प्रकारः सूच्यते—

तत्र मत्प्रज्ञानश्रुताज्ञानाचक्षुर्दर्शनेनान्येकादशेषु त्रयः, मत्प्रज्ञानश्रुताज्ञानाचक्षुर्दर्शनचक्षुर्दर्शनानि चतुरिन्द्रियासंज्ञिनोः पूर्णयोर्द्वयोश्चत्वारः, संज्ञिनि पूर्णे द्वादशोपयोगाः ।

जीवस्थानेषु योगा उच्यन्ते—

१ संज्ञिर्ष्वेन्द्रियापर्याप्तस्य एकजीवापेक्षया जपन्येन द्वय उपयोगाः सम्भवन्ति नानाजीवापेक्षया तु सप्त । इति विचारणीयं ।

गुणानां सप्तके योगा नव सप्त मताः जिनैः ।
 मयोगे योगनिर्मुक्ते न योगा योगिपूजिते ॥ १३ ॥
 १३।१३।१०।१३।९।११।९।९।९।९।९।९।७।०।

मिथ्यादृक्मामनात्रतेषु त्रिप्याहारकद्वयहीनाः त्रयोदश,
 मिथ्रे मिथ्रद्वयाहारकद्वयकर्मणहीना दश, प्रमत्ते वैक्रियिकद्वया-
 दारिकमिथ्रकर्मणहीना एकादश, देशसंयताप्रमत्तादिषु सप्तसु
 वैक्रियिकद्वयाहारकद्वयादारिकमिथ्रकर्मणहीना नव, आद्यंत-
 मानमद्वयाद्यंतवचनद्वयादारिकद्वयकर्मणलक्षणा योगिनि
 सप्त योगाः ।

योगिन्यादारिको दंडे मिथो योगः कपाटके ।
 कर्मणो जायते तत्र, प्रतरे लोकपूरणे ॥ १४ ॥

मिथ्यात्वाविगती योगः कपायः कथितो जिनैः ।
 चत्वारः प्रत्ययाः मूले कर्मरन्ध्रविधायिनः ॥ १५ ॥
 उत्तराः प्रत्ययाः पंच द्वादश प्रत्ययानिर्गमः ।

जिनैः पंचदश प्रोक्ताः क्रमतः पंचविंशतिः ॥ १६ ॥

सामान्येन विशेषेण मौलिकाः प्रत्ययाः बुधैः ।
 गुणस्थानेषु सर्वेषु योजनीया यथागमम् ॥ १७ ॥

मिथ्यान्वयुजि चत्वारो निर्मिथ्यात्वा गुणत्रये ।
 विरत्यपिरतिमिथा देशे द्वा गुणपंचके ॥ १८ ॥

गुणानां त्रितये योगः केवलः प्रत्ययः स्मृतः ।
 अन्तिमः प्रत्ययातीतः कर्मकथनिकर्त्तनः ॥ १९ ॥

दशप्रसविरत्याद्या स्यावरापिरतिर्मता ।

सार्द्धं योगकपायाभ्यां संयतासंयते श्रयः ॥ २० ॥

नानैकसमयेष्येते नानैकप्राणभागिनाम् ।

गुणस्थानेषु सर्वेषु प्रथमाः प्रत्यया मताः ॥ २१ ॥

तदित्यम्—४।३।३।३।३।२।२।२।२।२।१।१।१।० ।

उत्तरप्रत्ययानाह—

आद्यं सांशयिकं ज्ञेयं प्रतीपात्रानिके परे ।

विनयैकान्तिके चान्ये मिथ्यात्वं पंचधा मतम् ॥ २२ ॥

सर्वज्ञेन विरागेण जीवाजीवादि भाषितम् ।

सत्यं न वेति संदेहस्तत्र सांशयिकं स्पृतम् ॥ २३ ॥

केवली कवलाहारः सग्रन्थो मोक्षसाधकः ।

जीवविध्वंसनं धर्मो विपरीतमिदं विदुः ॥ २४ ॥

हिताहितापरीक्षायामाज्ञानिकमुदाहृतम् ।

सर्वेषु देवधर्मेषु साम्यं वैनयिकं मतम् ॥ २५ ॥

इदमेवेत्यमेवेति सर्वथा धर्मधर्मिणोः ।

ग्राहिका श्रेष्ठी प्राज्ञैरैकान्तिकमुदाहृतम् ॥ २६ ॥

जीवानां हिंसने पण्णामिन्द्रियाणाभयंत्रणे ।

द्वादशाविरतिर्भेदा गदिता गतकल्मषः ॥ २७ ॥

चत्वारो मनसा योगाश्चत्वारो वाचिका मताः ।

कोविदैः कायिकाः सप्त योगाः पंचदशेत्यतः ॥ २८ ॥

तैजसेन यतः कर्म घट्यते न न जीर्यते ।

तैजसो न ततो योगो गीयते योगवेदिभिः ॥ २९ ॥

सदा निरुपभोगस्य क्षण एको जघन्यतः ।

उक्ता प्रकर्षतस्तस्य पट्टपट्टिः सागरा स्थितिः ॥ ३० ॥

कषायाः षोडश प्राज्ञैर्नोकषाया नवरिताः ।

ईपद्भेदो न भेदोऽस्ति कषायाः पंचविंशतिः ॥ ३१ ॥

समुदिताः ५७ ।

गुणेष्वेतानाह—

प्रथमे पंचपंचाशत् पंचाशत्प्रत्ययाः परे ।

त्रिचत्वारिंशदन्यत्र षट्चत्वारिंशदन्यतः ॥ ३२ ॥

सप्तत्रिंशच्चतुर्द्विद्विपुक्ता विंशतयस्त्रिपु ।

षोडशककनिर्मुक्ता यावत्ते नवमे दश ॥ ३३ ॥

दश सूक्ष्मे नव प्रोक्ताः प्रशान्तधीणयोर्द्वयोः ।

मयोगे सप्त निर्योगः प्रतीतः प्रत्ययोगिज्ञतः ॥ ३४ ॥

इति नानाक्षणेष्वेते नानाजीवेषु कोविदः ।

उत्तराः प्रत्यया नैया गुणस्थानेषु यत्नतः ॥ ३५ ॥

तदेवम्—

अष्टसु गुणस्थानेषु ५५।५०।४३।४६।३७।२४।२२।२२।

अनिवृत्ता १६।१५।१४।१३।१२।११।१० ।

सूक्ष्मादिषु पंचसु १०।९।९।७।० ।

तत्प्रकारः सूच्यते—

आहारकडयोना मिध्याष्टौ, ते मिध्यात्वपंचकहीनाः
मासने, प्रथमकपायचतुष्कर्वक्रियिकौदारिकमिधकार्मणहीना
मिध्रे, षक्रियिकौदारिकमिधकार्मणयुक्ताश्चतुर्थे, षक्रियिकडयां-
दारिकमिधकार्मणद्वितीयकपायचतुष्कत्रमाविरतिहीनाः पंचमे,
तृतीयकपायचतुष्ककादशाविरतिहीना आहारकडययुक्ताः षष्टे,
आहारकडयहीनाः सप्तमाष्टमयोः, हास्यादिषट्केन षट्केन

१ एकजीवस्य सर्वे प्रत्ययाः एकदेशे न सम्भवन्ति । बहुजीवेष्वे-
कक्षणे, एकजीवस्य च अनेकक्षणेषु सम्भविष्युमर्हन्ति । २ अनिवृत्तिकरण-
भागेषु ।

स्त्रीवेदेन पुंवेदेन क्रोधेन मानेन मायया हीनाः क्रमेण सप्त-
स्वनिवृत्तिक्षणेषु, सूक्ष्मे त एव दश, लोमहीनाः शांतीर्षाण-
योर्नव, आद्यंतमनोवचनोदाहिकद्वयकार्मणामिधाः सप्त
प्रत्ययाः सयोगे ।

मार्गणायां प्रत्ययाः दीयन्ते—

पंचाशद्द्वित्रिककाया स्वस्तियक्श्वाभ्ररीतिषु ।

नृगतौ पंचपंचाशन्मार्गणास्वपरास्वपि ॥ ३६ ॥

नरक	लय.	मनुष्य	देव.	एक.	द्वान्द्रि.	त्रान्द्र.		
५१	५३	५५	५२	३०	४०	४१		
चतु.	प.	पु	अप्	तेजो	वाय	व		
४२	५७	३०	३०	३०	३०	३०		
घस	स. म.	अस. म	उ. म.	अनु म	स. व.	अ. व.		
५७	४३	४३	४३	४३	४३	४३		
उ व.	अ. व	ओ का	ओ मि का	वै का	व. मि का	आ का.		
४३	४३	४३	४३	४३	४३	४३		
आ.मि.का.	का. का.	मो.	पु.	नपु	को	मा.		
१२	४३	५३	५७	५५	४५	४५		
माया	लाभ	कुमति	कुशुन	विम.	मनि	यु.		
४५	४५	५५	५५	५२	४०	४०		
अव.	मनः	केवल.	सामा.	हृद्दी.	पार.	नृ		
४०	२०	७	२४	२४	२७	१०		
यथा.	संपथा.	अमंय.	चभु. द	अचभु	अव.	क. द.	रु.	
११	३७	५५	५७	५७	४६	७	५५	
मंज.	का.	तेजो	पद्य	शु.	मध्य.	अम.	ओप.	
५५	५५	५७	५७	५७	५७	५५	४६	
वदक	शापिक	मासा.	मिथ	मि.	स	अ.	आ.	अना
४०	४०	५०	४३	५५	५७	४५	५६	४३

द्वयहीनास्ते परीहारे २२, नवाद्ययोगान्त्यलोभाः सूक्ष्मे १०,
 अंत्यलोभोनीदारिकमिश्रकर्मण्युक्ता यथाख्याते ११, नव-
 नोकपायनवाद्ययोगाष्टांत्यकपायत्रसासंयमोनाखिलासंयमाः सं-
 यमासंयमे ३७, असंयमे आहारकद्वयहीनाः सर्वे ५५, चतुर्द-
 र्शनाचतुर्दर्शनयोः सर्वे ५७, ज्ञानत्रयभाविनोऽवधिदर्शने ४८.
 केवलज्ञानभाविनः केवलदर्शने ७, आद्यलेश्यात्रये आहारक-
 द्वयहीनाः ५५, अंत्यलेश्यात्रये सर्वे ५७, भव्ये सर्वे ५७,
 अभव्ये आहारकद्वयहीनाः ५५, मिथ्यात्वपंचकानंतानुबंधि-
 चतुष्टयाहारकद्वयहीना औपशमिके ४६, आहारकद्वयाधिका
 वेदकक्षायिकयोः ४८, मिथ्यात्वपंचकाहारकद्वयहीनाः सासने
 ५०, मिथ्यात्वपंचकाहारकद्वयानंतानुबंधिवक्रियिकौदारिकमि-
 थ्रकर्मणहीनाः मिथ्रे ४३, आहारकद्वयहीनाः मिथ्यात्वे ५२,
 संज्ञिनि सर्वे ५७, असंज्ञिनि औदारिकद्वयासत्यमृषामापेतर-
 योगहीनाः ४५, आहारके कर्मणहीनाः ५६, अनाहारके
 कर्मणहीनसकलयोगहीनाः ४३ ।

उत्तराः प्रत्ययाः प्रोक्ताः मार्गणास्वखिलास्विति ।

इदानीमिति कथ्यन्ते ते गुणेपूत्ररोत्तराः ॥ ३७ ॥

जघन्याः प्रत्ययाः प्रोक्ता द्वयोर्दर्शनवद्द्वयोः ।

एकत्राष्ट त्रये पंच द्वये द्वावेककस्रये ॥ ३८ ॥

अष्टादशादितः सप्तदशषोडशकं द्वयोः ।

चतुर्दश त्रये सप्त त्रिद्वयेकैकककाः क्रमात् ॥ ३९ ॥

१ असंज्ञिनः स्त्रीपुंवेदोदयामावात् कार्माणयोगस्यसद्भावाच्च ४४ प्रत्यय
 सद्भावो ज्ञायते इति विचारणीयं ।

उत्कृष्टाः प्रत्यया जीवमेकं प्रत्युत्तरोत्तराः ।

गुणस्थानेषु विज्ञेयाः नानैकममयं प्रति ॥ ४० ॥

तदित्यम्—

ज	१०	१०	९	९	८	५	५	५	२	२	१	१	१	०
उ.	१८	१०	१६	१६	१८	७	७	७	३	२	१	१	१	०

कालमावलिकामात्रं पाकोऽनंतानुबंधिनाम् ।

जंतोरस्ति न सम्यक्त्वं दित्वा मिथ्यात्वयायिनैः ॥ ४१ ॥

सम्यक्त्वतो न मिथ्यात्वं प्रयातोऽन्तर्मुहूर्त्तकम् ।

मिथ्यात्वतो न सम्यक्त्वं शरीरा याति पंचताम् ॥ ४२ ॥

जघन्याः प्रत्ययाः ज्ञेयाः गुणस्थानेषु कोविदैः ।

प्रकृष्टमध्यमैः सार्द्धं क्रमेणेति यथागमम् ॥ ४३ ॥

एकद्वित्रिचतुःपंच षट् संयोगेन कायिकाः ।

गुणकारा मवेयुर्ये ते षट्पंचदशादयः ॥ ४४ ॥

अनुलोमविलोमाभ्यामेकैकोत्तरद्वितः ।

एकद्विभ्यादिमंयोगे विनिश्चिप्य पटीयमा ॥ ४५ ॥

पूर्वकेन परं राशिं गुणयित्वा विलोमतः ।

क्रमादेकादिकैरैकैर्भाजिते लभ्यते फलम् ॥ ४६ ॥

तदित्यम्—६।२।४ ३।२ १

१।२।३ ४।५।६।

लब्धाः गुणकाराः—६ । १५ । २० । १५ । ६ । १ ।

१ मिथ्यात्वे गमनशीलस्य । २ मृत्युम् । ३ मन्मत्तपरात्मस्वाभ्यां ।
४ द्विकर्तृ । ५ उपगिर्यादिषु विलोमा, अथ स्थानेषु अनुलोमाः । ६ षट्
षट् भवति राशौ तत्रैकैकं गृह्यते, षट् पंचदशवाक्यं तत्र द्विदं गृह्यते,
यत्र विंशतिर्भवति तत्र राशौ त्रिदं भवति, षट् पंचदश तत्र चत्वारं, षट्
(देखते १३)

एकत्रिपंचपद्पद्चतुस्त्र्येकांकभूपितैः ।

आनेया नवामिः कूटर्भगा मिथ्यादशो बुधैः ॥

कू १ । कू ३ । कूट ५ । कूट ६ । कूट ६ । कूट ६ ।
कूट ४ । कूट ३ । कूट १ ।

काय १, अनंतानुबंधि ०, भय ०, योग १० ।

एते दश जघन्यप्रत्ययाः ।

मिथ्यान्वमिन्द्रियं कायः कर्पायैकतमत्रयम् ।

एको वेदो द्वियुग्मैकं दश योगैककः परः ॥ ४७ ॥

१ । १ । १ । ३ । १ । २ । ० । १ । पिंडिताः १० ।

अथ पंचानां मिथ्यान्वानामेकतमस्पोदयेऽस्तीत्येको मि-
थ्यान्वप्रत्ययः, षण्णामिन्द्रियाणामेकतमेन षण्णां कायानामे-
कतमस्य त्रिराधने द्वारसंयमप्रत्यया, प्रथमचतुष्करीनानां
चतुर्णां कर्पायाणामेकतमत्रिकोदये त्रयः कर्पायप्रत्ययाः,
त्रयाणां वेदानामेकतमोदये एको वेदप्रत्ययः, हास्यरतिपुष्पा-
रतिशोकगुग्मपारेकतरोदये द्वौ युग्मप्रत्यया, आहारकडयमि-
धत्रयहीनानां दशानां योगानामेकतमोदये एको योगप्रत्ययः ।

एवमेत मिथ्यादृष्टेरेकत्र ममये जघन्यप्रत्ययाः दश । १० ।

मथपोदशयोगस्य मथ्यदर्शनधाणिः ।

मिथ्यान्वमृषयात्म्य ज्ञान्तानंतानुबंधिनः ॥ ४८ ॥

चतु ४३ ५५६, यत्रेक ४३ ५५६ । तमया ६ - १ = ६ । ६ × ५ = ३०,
३ × ० = ०, ३० - ० = ३० । ६ × ० × ५ = ३०, १ × २ × ३ = ६, १ × ० + ६ =
६ । ६ × ५ × ५ × ३ = ३६०, १ × ० × ३ × ५ = १५, ३६० - १५ = ३४५ ।
६ × ५ × ५ × ३ = ३६०, १ × ० × ३ × ५ = १५, ३६० - १५ = ३४५ ।
६ × ५ × ५ × ३ × ३ = ३६०, १ × ० × ३ × ५ × ५ = ७५, ३६० - ७५ = २८५ = ३ ।

पाकोनावलिकां यस्मादस्त्यनंतानुबंधिनाम् ।

ततोऽनंतानुबंध्यूनकपायप्रत्ययत्रयम् ॥ ४९ ॥

असौ न म्रियते यस्मात्कालमंतर्मुहूर्त्तकम् ।

मिथत्रयं विना तस्माद्यौगिकाः प्रत्ययाः दश ॥ ५० ॥

मिथ्यात्वपंचकेंद्रियपट्टकायपट्टकपायचतुष्कवेदत्रययुग्मद्व-
ययोगदशकैकतमभंगाः $५ \times ६ \times ६ \times ४ \times ३ \times २ \times ० \times १० = ४३-$
 २०० परस्पराभ्यस्ताः ।

सामान्यस्य विशेषस्य संख्यायाः कृटमुच्यते ।

चतुर्थं गुणकारस्य भंगराशेश्च पंचमम् ॥ ५१ ॥

गुणस्थानेषु सर्वेषु कृटस्थानेषु पंचसु ।

आनेयाः सकलाः भंगाः विज्ञाय प्रत्ययस्थिताः ॥ ५२ ॥

गुणकारकृटं सामान्यकृटाकारेण विरचितं विशेषकृटं
संख्यागुणकारकृटं भंगराशिकृटम् । ४३२०० ।

सामान्यकृटम् विशेषकृटमिदं गुणकारकृटं संख्याकृटं

१५	१०	१०	१	यो.
२	०	०	०	भ.
२-०	२-२	२	२	हा.
१-१-१	१ १ १	३	१	वे.
४-४-४-४	३-३-३-३	४	३	को.
१-१-१-१-१-१	१ १ १ १ १ १	६	१	का.
१-१-१-१-१-१	१ १ १ १ १ १	६	१	ङ.
१-१-१-१-१	१ १ १ १ १	५	१	मि.

दशभिः प्रत्ययैर्मिथ्यादृष्टिर्वभाति षोडश ।

अर्पिताः मकृतीरेतैर्जघन्येनेति दर्शितम् ॥ ५३ ॥

इत्यमेकादशादीनां विधातव्या प्ररूपणा ।

अत्ययानां पटीयोभिरवबुध्य यथागमम् ॥ ५४ ॥

एकादशः—का	अन.	भ.	यो.
२	०	०	१०
१	१	०	१३
१	०	१	१०

स.	गु	स	गु	स.	गु
यो. १	१०	१	१३	१	१०
	भ०		भ. १		२
डा. २	२२	२	२२	२	२
वे. १	३१	३	३१	३	३
क. ३	४५	४	४३	४	४
ई. १	६१	६	६१	६	६
मि. १	५१	५	५१	५	५
काय २	१५१	१५	१५१	१५	१५

१०८०००
५६१६०
८६५००
सर्वे मिलिताः
२५०५६०
[११]

द्वादशः

सग्या

का.	अन	भ	या.
२	०	०	१०
२	१	०	१३
२	०	१	१०
१	१	१	१३
१	०	२	१०

इय पट्टिका

या १	या १	या १	या १	या १
भ०	भ०	भ १	भ १	भ २
डा २	डा २	डा २	डा २	डा २
वे १	वे १	वे १	वे १	वे १
का ३	का ४	का ३	का ४	का ३
ई १	ई १	ई १	ई १	ई १
मि १	मि १	मि १	मि १	मि १
का ३	का २	का २	का ३	का १

(१) $१० \times २ \times २ \times ४ \times ६ \times ५ \times १५ = १०८०००$ एवमन्यत्रापि ।

सर्व मिळिताः
१४४०००
१४०४००
२१६०००
११२३२०
४३२००
६५५१२०

१२

गुणाकारः

१०	१३	१०	१३	१०
५०	५०	५२	५२	५२
२	२	२	२	२
३	३	३	३	३
४	४	४	४	४
६	६	६	६	६
५	५	५	५	५
२०	१५	१५	६	६

त्रयोदशः ।

का	अन	भ	पा	
४	०	०	१०	
३	१	०	१३	
३	०	१	१०	
३	१	१	१३	
२	०	२	१०	
१	१	२	१३	
का	अ	पा	अ	पा
भ	भ	भ	भ	भ
पा	पा	पा	पा	पा
के	के	के	के	के
खे	खे	खे	खे	खे
ग	ग	ग	ग	ग
घ	घ	घ	घ	घ
ङ	ङ	ङ	ङ	ङ
च	च	च	च	च

१०	१३	१०	१३	१०	१३
५०	५०	५२	५२	५२	५२
२	२	२	२	२	२
३	३	३	३	३	३
४	४	४	४	४	४
६	६	६	६	६	६
५	५	५	५	५	५
१५	१०	१०	१५	१५	६

सर्व मिळिताः

१०८०००
१८०१००
२८८०००
१८०८००
१०८०००
५६१६०
१०२८१६०

१३

चतुर्दशः ।

हा	अ	भ	यो	या १	या १	या. १	या. १	या १	या १
५	०	०	१०	म ०	म ०	म. १	म. १	म २	म २
४	१	०	१३	हा २	हा २	हा २	हा. २	हा २	हा २
४	०	१	१०	वे १	वे १	वे. १	वे. १	वे १	वे १
३	१	१	१३	को ३	को ४	का. ३	को. ४	को १	को ४
३	०	२	१०	इं १	इं १	इं १	इं. १	इं १	इं १
२	१	२	१३	मि १	मि १	मि. १	मि. १	मि १	मि १
				का ५	का ४	का ४	का. ३	का ३	का २

१०	१३	१०	१३	२०	१३
म०	म०	ए२	ए२	दो०	दो०
२	२	२	२	२	२
३	३	३	३	३	३
४	४	४	४	४	४
५	५	५	५	५	५
५	५	५	५	५	५
६	१५	१५	२०	२०	१५

सर्वे मिलिताः—

५३२००
१५०५००
२१६०००
३७४५००
१४५०००
१५०५००
<hr/>
१०५८५००
१५

पञ्चदशः ।

हा	अ	भ	या
६	०	०	१०
५	१	०	१३
५	०	१	१०
४	१	१	१३
४	०	२	१०
३	१	२	१३

१०	१३	१०	१३	१०	१३
म	म	ए२	ए२	दो०	दो०
२	२	२	२	२	२
३	३	३	३	३	३
४	४	४	४	४	४
५	५	५	५	५	५
५	५	५	५	५	५
६	१५	१५	२०	२०	१५

७२००
५१११०
६४५००
२८०८००
१०८०००
१६०३००
<hr/>
सर्वे मिलिताः
७२५५६०
१५

षोडशः ।

का.	अ.	भ.	यो.
६	०	१	१०
५	१	१	१३
५	०	०	१०
५	१	२	१३

१०	१३	१०	१३
२	२	३	३
३	३	३	३
४	४	४	४
६	६	६	६
५	५	५	५
१	६	६	१०

सर्वे मिलिताः—

१५५००
११२३२०
४३२००
१५०५००
३१०३२०
१६

सप्तदशः ।

का.	अ.	भ.	यो.
६	१	१	१३
६	०	२	१०
५	१	२	१३

१३	१०	१३
२	२	२
३	३	३
४	४	४
६	६	६
५	५	५
१	१	६

सर्वे मिलिताः—

१८७२०
५६००
५६१६०
८२०८०
१५

का ६ । अ १ । भ २ । यो १३ ।

मिथ्यात्वमिन्द्रियं कायाः षट् कषायचतुष्टयम् ।

वेदो द्वियुगलं भीयुग्मं योगो दशाष्ट च ॥

१।१।६।४।१।२।२।१। मिलिताः १८ ।

पंचानां मिथ्यात्वानामेकतमः, षण्णामिन्द्रियाणामेकतमेन
 षट्कषायविराधने सप्तासंयमप्रत्ययाः, चतुर्णां कषायानामेकतम-
 चतुष्कोदये चत्वारः, एकतरो वेदः, एकतरयुगलं, भयजुगु-
 प्माद्वयं, आहारकद्वयं विना त्रयोदशानां योगानामेकतमः ।
 गवमेतेष्टादशोत्कृष्टप्रत्ययाः १८ ।

मिथ्यात्वपंचकेन्द्रियपट्टककायकपायचतुष्कवेदत्रयहास्या-
दियुग्मद्वयभयजुगुप्तैकत्रयोदशयोगा भंगाः । ७ । ६ । १ ।
४ । ३ । २ । १ । १३ । परस्पराभ्यस्ताः ९३६० । मिथ्या-
दृष्टेः सर्वे भंगा मिलिताः ५१६३७६० ।

सासादनो यतो जातु श्वभ्रभूमिं न गच्छति ।

मिथ्रे वैक्रियिके योगे स्त्रीपुंवेदद्वयं ततः ॥

योगैर्द्वादशभिस्तस्मान्मिथ्रवैक्रियिकेण च ।

त्रिभिर्द्वाभ्यां च वेदाभ्यां तस्य भंगप्रकल्पना ।

संस्थाप्य सासनं द्वेषा योगवेदैर्यथोदितैः ।

गुणयित्वाऽखिलाः भंगास्तस्यानेयाः यथागमम् ॥

का. १ । अन. १ । म. ० । यो १२ । (१) । ० । १ ।

१ । ४ । १ । २ । ० । १ । मिलिताः १० । एतेषामेते ।

० । ६ । ६ । ४ । २ । ० । १२ । अन्योन्यगुणा भंगाः

१०३६८ । मिथ्रवैक्रियिकयोगे यतः सासनो नरकं न

गच्छति ततो देवेषु स्त्रीपुंवेदयोरेते । ० । ६ । ६ । ४ । २ ।

२ । ० । १ । अन्योन्यगुणाः ५७६ । एते १०३६८ एते च

५७६ मिलिताः जघन्याः १०९४४ ।

एकादशः ।

द्वि	भन	भ	या
१	१	०	१२
१	१	१	१२

	व. मि	व. मि.
१२	१	१२
म ०	म ०	ए २
२	२	२
३	३	३
४	४	४
६	६	६
१५९२०	१५५०	२००९६
		११५२

सर्वे मिलिताः-

२०३६०९
२१०८८९
५१४४८
१११

(९७)

द्वादशः ।

क।	अन.	भ	पा	
३	१	०	१२	१
२	१	१	१२	१
१	१	२	१२	१

	व. मि.		व. मि.		व. मि.
११	१	१२	१	१२	१
म०	म०	१२	ए २	दो X	दो X
२	२	२	२	२	२
३	३	३	०	३	३
४	४	४	४	४	४
६	६	६	६	६	६
२०	२०	१५	१५	६	६
३४५६०		५१८४०		१०३६८	
११२०		३८८०		५०६	

मिलियाः—

३६४८०
५४०२०
१०९४४
१०३९४४
१२

त्रयोदशः ।

क।	अन.	भ.	पा	
४	१	०	१२	१
३	१	१	१२	१
०	१	२	१२	१

	व. मि.		व. मि.		व. मि.
१२	१	१२	१	१२	१
म०	म०	ए २	ए २	दो X	दो X
२	२	२	२	२	२
३	३	३	३	३	३
४	४	४	४	४	४
६	६	६	६	६	६
१५	१५	२०	२०	१५	१५
२५९२०		६९१६०		१५९२०	
१४४०		३८४०		१४४०	

सर्वे मिलियाः—

ए. २०३६०
ए. ०१९६०
ए. २०३६०
३३७६८०
१३

७६० सं०

चतुर्दशः ।

का.	अन	भ.	या
५	१	०	१२
५	१	१	१२
३	१	२	१२

	वे.मि.		वे.मि.		वे.मि.
१२	१	१२	१	१०	१
म०	म०	ए२	ए२	दो०	दो०
२	२	२	२	२	२
३	३	३	३	३	३
४	४	४	४	४	४
६	६	६	६	६	६
६	६	१५	१५	२०	२०
१०३६८		५१८४०		२५९२०	
५७६		२८८०		१९२०	

मिलिताः-

१०९४४
५४७२०
३६४८०
१०२१४४
१४

पञ्चदशः ।

का.	अन	भ.	या
६	१	०	११
५	१	१	११
४	१	२	११

	वे.मि.		वे.मि.		वे.मि.
१२	१	१२	१	१२	१
म०	म०	ए२	ए२	दो०	दो०
२	२	२	२	२	२
३	३	३	३	३	३
४	४	४	४	४	४
६	६	६	६	६	६
१	१	६	६	१५	१५
१०२८		२००३६		२५९२०	
९६		११५२		१४४०	

मिलिताः-

१८२४
३१८८८
२७३६०
५१०७१
१५

पीठशः ।

डा. अम. म.	पा.	
६	१	१
५	१	२

दा.म	पा.म	दा.म	पा.म
१२	१	१२	१
१२	१२	दोX	दोX
२	२	२	२
३	२	३	२
४	४	४	४
६	६	६	६
१	१	६	६
०४५६		१०३६८	
११२		५७६	

मिळिताः—

३६४८
१०९४४
१४५९०

मसदशः ।

डा. अम. म.	पा.
६	१
२	१०

दा.म.	पा.म.
१२	१
दोX	दोX
२	२
३	२
४	४
६	६
१	१

तयो.

१७२५
९६

मिळिताः

१८२४
१५

अर्था सर्वे—४५९६४८ भंगाः ।

इति सासादनभंगा ।

सम्यद्धिध्यादष्टेः प्रत्ययभंगाः निरूप्यन्ते—

नवमः ।

डा. म. पा.
१
०
१०

मिळिताः—

८६४०
१५

दशमः ।

का.	म.	या.
२	०	१०
१	१	१०

१०	१०
म०	ए०
२	२
३	३
४	४
६	६
१५	६

मिलिताः—

२१६००
१०२८०
३८८८०
१०

एकादशः ।

का.	म.	या.
३	०	१०
२	१	१०
१	२	१०

१०	१०	१०
म०	ए०	दो०
२	२	२
३	३	३
४	४	४
६	६	६
२०	१५	६

मिलिताः—

२८८००
४३२००
८६४०
८०६४०
११

द्वादशः ।

का.	म.	या.
४	०	१०
३	१	१०
२	२	१०

१०	१०	१०
म०	ए०	दो०
२	२	२
३	३	३
४	४	४
६	६	६
१५	२०	१५

मिलिताः—

२१६००
५०६००
२१६००
१००८००
१२

(१०१)

त्रयोदशः ।

का	म	पा
५	०	१०
४	१	१०
३	२	१०

१०	१०	१०
म	पा	दो
२	२	२
३	३	३
४	४	४
६	६	६
६	१५	२०

मिलिताः—

८६५०
४३२००
२८८००
८०६५०
१३

चतुर्दशः ।

का	म	पा
६	०	१०
५	१	१०
४	२	१०

१०	१०	१०
म	पा	दो
२	२	२
३	३	३
४	४	४
६	६	६
६	६	६
१	६	१५

मिलिताः—

१४५०
१७२८०
२१६१०
४०३२०
१५

पंचदशः ।

का	म	पा
६	१	१०
५	२	१०

१०	१०
२	दो
२	२
३	३
४	४
६	६
१	६

मिलिताः—

२८८०
८६५०
११५३०
१५

पोड्यः ।

का म या ६ २ १०	१० रो० २ ३ ४ ६ १	सर्वे मिलिताः— <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;"> १४४० ११९१ </div>	सर्वे मिलिताः= ३६३८८०
-------------------	------------------------------------	---	------------------------------

इति मम्यद्विप्याहृष्टेर्भंगाः प्ररूपिताः ।

अथ अमंयतस्य भंगाः निरूप्यन्ते—

योगे वैक्रियिके मिथे कामेण च सुधाशिशु ।

पुंरेदः षण्डवेदश्च यत्रे चद्वापुषः पुनः ॥ ५९ ॥

तिर्यक्चोदात्मिके मिथे पूर्वचद्वापुषो मतः ।

मनुष्येषु च पुंरेदः मम्यस्वालेकृतात्मनः ॥ ६० ॥

विभिद्वाभ्यां तथैकेन वेदेनाम्य प्रनाडना ।

भंगानां दशमियोंगोदाभ्यांमेकेन च क्रमान् ॥ ६१ ॥

अर्थाथः—चिरंतनननुशर्यादिशुच्यतादिलक्षणं राशिं
 विधा भ्यवस्थान्येकंविभिरेदः, अन्यं डाभ्यां पुंनपुंसकोदाभ्यां,
 परमेकेन नपुंसकोदेन गुणितं, पुंगलेन गुणयित्वा, योगिकं
 दशभिः, अन्यं डाभ्यां वैक्रियिकमिथकामेणाभ्यां, परमेके-
 नोदात्मिकमिथेण गुणयेत् । ननु एकैकगणे कले भवति ।

१ क म पुंनद्वयः " डाभ्यां पुंनपुंसकोदाभ्यां " इतिप्रा-
 र्थितेनननुशर्यादिशुच्यतादिलक्षणं । २ मम्यस्वालेकृतात्मनः ।

(१०३)

नवमः ।

का	भ.	या	या	या
१	०	१०	२	१

१०	२	१
भ०	भ०	भ०
२	२	२
३	२	१
४	४	४
६	६	६
६	६	६

मिलिता:—

८६५०
११५२
२८८
१००८०
११

दशमः ।

का	भ	या
२	०	१०
१	१	१०

१०	२	१	१०	२	१
भ०	भ०	भ०	ए२	ए२	ए२
२	२	२	२	२	२
३	२	१	३	२	१
४	४	४	४	४	४
६	६	६	६	६	६
१५	१५	१५	६	६	६

मिलिता -

२५२००
२०१६०
४५३६०

एकादशः ।

का	भ	या	या	या
३	०	१०	२	१
२	१	१०	३	१
१	२	१०	२	१

१०	२	१	१०	२	१	१०	२	१
भ०	भ०	भ०	ए२	ए२	ए२	दोX	दोX	दोX
२	२	२	२	२	२	२	२	२
३	२	१	३	२	१	३	२	१
४	४	४	४	४	४	४	४	४
६	६	६	६	६	६	६	६	६
२०	२०	२०	१५	१५	१५	६	६	६
२८८००	१८४०	९६०	४१२००	५४६०	१४४०	८६४०	११५२	२८८

३३६००
५००००
१००००
९४०५०
११

मिळिताः

उदाहरणः ।

५१	५१	५१	५१
५१	५१	५१	५१
५१	५१	५१	५१

१०	२	१	१०	२	१	१०	२	१
५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०
५	५	५	५	५	५	५	५	५
५	५	५	५	५	५	५	५	५
५	५	५	५	५	५	५	५	५
५५	५५	५५	५०	५०	५०	५५	५५	५५
५५५००	५५५००	५५५००	५५५००	५५५००	५५५००	५५५००	५५५००	५५५००

१५५००
५००००
१००००
११५००
११

मिळिताः

प्रयोगः ।

५१	५१	५१	५१
५१	५१	५१	५१
५१	५१	५१	५१

(१०५)

१०	२	१	१०	२	१	१०	२	१
म०	म०	म०	ए०	ए०	ए०	दो०	दो०	दो०
२	२	२	२	२	२	२	२	२
३	३	३	३	३	३	३	३	३
४	४	४	४	४	४	४	४	४
६	६	६	६	६	६	६	६	६
१	१	१	१५	१५	१५	२०	२०	२०
८६४०	११५२	२८८	४३२००	५७६०	१४४०	२८८००	३८४०	९६०

मिलिता: —

१०००
१०४००
१३६००
१४०००
११

चतुर्दशः ।

का. म.	पा	पा	पा
६	१०	२	१
५	११०	२	१
४	२१०	२	१

१०	२	१	१०	२	१	१०	२	१
म०	म०	म०	ए०	ए०	ए०	दो०	दो०	दो०
१	२	२	२	२	२	२	२	२
३	३	३	३	३	३	३	३	३
४	४	४	४	४	४	४	४	४
६	६	६	६	६	६	६	६	६
१	१	१	१	१	१	१५	१५	१५
१४४०	१९२	४८	१०४८०	२३०	४५६	२१६००	२८८०	७२०

१६८०
२०१६०
२५२००
४०००
१४

मिळिताः

पंचदशः ।

दा.	भ.	पा.	या	या
६	१	१०	२	१
५	२	१०	२	१

१०	२	१	१०	२	१
दा	ए२	ए२	दो X	दो X	दो X
२	२	२	२	२	२
३	२	१	३	२	१
४	४	४	४	४	४
६	६	६	६	६	६
१	१	१	१	१	१
२८८०	३८४	१६८	६४०	११५२	२८८

३३६०
१००८०
१३४४०
१५

मिळिताः

षोडशः ।

दा	भ	पा	या	या
६	२	१०	२	१

१०	२	१
दो X	दो X	दो X
२	२	२
१	२	१
४	४	४
६	६	६
१	१	१
१४४०	१९२	४८

१६८०
११

मिळिताः

एवं सर्वे मिळिताः ४२३३६० मंगाः भवन्ति ।

अभ्यन्तरे भंगा भवन्ति ।

देशसंयतस्याभिधीयन्ते—

ज्ञेयाः पैच दश प्राज्ञैः दश पंचैककः क्रमात् ।
गुणकारविधानेन संयतासंयतस्थितेः ॥ ६२ ॥
५।१०।१०।५।१।

अष्टमः ।

फा।	म।	वा।	तरय	६४००
१	०	९		११

नवमः ।

फा।	म।	वा।
२	०	९
१	१	९

१	वा।
२	हा।
१	वै।
२	ष।
१	ड।
२	का।

९	९
म०	ग०
२	२
३	३
४	४
६	६
१०	५

मिलिताः—

१२९६०
१२९६०
२५९२०
११

दशमः ।

फा।	म।	वा।
३	०	९
२	१	९
१	२	९

९	९	९
म०	प०	दो०
२	२	२
३	३	३
४	४	४
६	६	६
१०	१०	५

मिलिता -

१२९६०
२५९२०
६४००
१५३६०
१३०

१ अक्षरधाभावान् प्राणिवधस्यासंयुक्तभंगाः ५, द्विसंयोगिभंगाः १०,
त्रिसंयोगिभंगा १०, चतुस्रयोगिभंगाः ५, पंचसंयोगिभंगा १ ।

एकादशः ।

का.	म.	पा.
४	०	९
३	२	९
२	२	९

९	९	९
म०	प०	दो०
२	२	२
३	३	३
४	४	४
६	६	६
९	१०	१०

मिष्टिनाः-

६४८९
२५९२०
१२९६०
४५३६०
१११

द्वादशः ।

का.	म.	पा.
५	०	९
४	१	९
३	२	९

९	९	९
म०	प०	दो०
२	२	२
३	३	३
४	४	४
६	६	६
१	५	१०

मिष्टिनाः-

१२९६
१२९६०
१२९६०
१७२१६
११२

त्रयोदशः ।

का.	म.	पा.
५	१	९
४	२	९

९	९
म०	प०
२	२
३	३
४	४
६	६
१	५

मिष्टिनाः-

२५९२
६४८०
९०७२
१११

चतुर्दशः ।

क।म।प्या
५।२।९

१
२
३
४
६
९

सत्य

१२९६
१४

सर्वे देशसंयतस्य भंगाः १६०७०४ ।

प्रमत्तमद्गानाह—

आहारकद्रयं श्रेयं पुंवेदस्पोदये ततः ।

प्रमत्तस्य यतो नेदं निघवेदोदये सति ॥ ६३ ॥

कर्त्तव्या नवभिर्द्वाभ्यां योगाभ्यां भंगकल्पना ।

त्रिभिरेकेन घेदेन द्वेषा संस्थाप्य स क्रमात् ॥ ६४ ॥

प्रमत्तस्य सर्वे भंगा ९२८ । तदित्यम्—

प्या. १	९	२
	४०	०
हा. २	२	२
वे. १	३	१
क. १	४	४
	५	२१६+१६
		२३२

प्या. १	९	२
भ. १	२	२
हा. २	९	२
वे. १	३	१
क. १	४	४
	६	४३२+३२
		४६४

प्या. १	९	२
भ. २	X	X
हा. २	२	२
वे. १	३	१
क. १	४	४
	७	२१६+१६
		२३२

$$२३२+४६४+२३२=९२८$$

अप्रमत्तापूर्वगुणद्वयभंगानाह—

पुंवेदाहारकद्वन्द्वविहीनः प्रक्रमः परः ।

प्रमत्तावस्थितः कृत्यो गुणस्थानद्वये परे ॥ ६५ ॥

तत्राप्रमत्तस्य तावत्सर्वे भंगाः अपूर्वस्य च,—

१	९	१	९	१	९	२१६	
म०	१	२	२	दो	ज	५	
२	२	२	२	२	४	३२	
१	३	१	३	१	३	म	६
१	४	१	४	१	४	२१६	
०	०	०	०	०	३	७	
०	०	०	०	०			
०	०	०	०	०			

१	९	१	९	१	९
२	म०	१	९	२	दो
१	२	२	२	२	२
१	३	१	३	१	३
५	४	१	४	१	४
०	०	०	०	०	०
०	०	०	०	०	०
०	०	०	०	०	०

९१६
ज. प्र.
४३२
म ६ ४
२१६
ज. ० ४
अप्रमत्त
८६४

अप्रमत्तस्य
८६४

अनियुक्तिगुणस्याह—

जघन्या प्रत्ययी शेषा द्वावेदानियुक्तिके ।

संश्रान्तेषु चतुर्भेदो योगानां नवके परः ॥ ६६ ॥

१ । १ । भंगाः । ४ । ९ अन्यान्धाभ्यस्ता ।

क्यापवेदयोगानांमैकैकग्रहणे गति ।

अनियुक्तेः सवेदस्य प्रकृष्टाः प्रत्ययास्तयः ॥ ६७ ॥

भंगाः ४ । ३ । ९ अन्यान्धाभ्यस्ताः १०८ ।

श्रमसापरायस्य भंगानाह —

एकः संश्रान्तो लोभो योगानां नवके परम् ।

द्वावेव प्रत्ययी शेषा श्रमलोभे मन्त्रीभिः ॥ ६८ ॥

१ कार्य । २ श्रमलोभे अपूर्वस्य च । ३ संश्रान्तो लोभो योगानां नवके परम् ।
नवयोगानां मय एकः । एतौ द्वौ अन्यान्धाभ्यस्तौ अनियुक्ते । ४ प्रत्ययास्तय-
संज्ञा । ३, ४-कृष्टवर्णा १०८ सौ विदिताः १४४ अनियुक्तयः ।

१ । १ । ९ ।

शान्तक्षीणकपाययोः प्रत्ययानाह—

योगेष्वस्ति नवस्वेकः शान्तक्षीणकपाययोः ।

१ । ९ ।

अन्तिमद्वय आह,—

सप्तस्वेकः सयोगेषु, १।७

.नियोगः प्रत्ययातिगः ० ॥ ६९ ॥

प्रदोषविघ्नमात्सर्यनिह्नवासादनादयः ।

बंधस्य हेतवो ज्ञेयाः ज्ञानदर्शनरोधयोः ॥ ७० ॥

तितिक्षा व्रतिनां दानं भूतानामनुकम्पनम् ।

सरागसंयमः शौचसंयमासंयमः परः ॥ ७१ ॥

वात्सल्यं मृदुवादित्वं पापकर्मस्वनादरः ।

पुष्कलं कारणरैतैः सद्द्वेषं कर्म बध्यते ॥ ७२ ॥

शोकस्तपो बधो दुःखमाक्रन्दः परिदेवनम् ।

स्वान्योभयस्थितरैतरसातं कर्म गृह्यते ॥ ७३ ॥

तपोधर्मागमस्वार्गमंधकेवलचक्षुषाम् ।

बध्नात्यवर्णवादेन प्रार्णा दर्शनमोहनम् ॥ ७४ ॥

कपायोदयतस्तीव्रः परिणामो विनिन्दितः ।

द्वेषा चारित्रमोहस्य कर्मणो बंधकारणम् ॥ ७५ ॥

मिथ्यादृष्टिर्व्रतापेतो बह्दारंभपरिग्रहः ।

आयुर्धभाति निःशीलो नारकं दुष्टमानसः ॥ ७६ ॥

१ नवयोगानां मध्य एको योग, एकः संवत्सनलोम एवं द्वौ प्रत्ययौ, राशौ नव प्रत्ययाः । २ निह्नव ज्ञानलोपनम्, आसादनं पीडाकरणम् ।

द्वितयोदीरको योगी वेद्यस्यैकस्य बंधकः ।
 भुंक्ते चत्वार्यघातीनि घातिकर्मनिसुंमकः ॥ ९२ ॥
 बंधका वेदनीयस्य शांतक्षीणकपायकौ ।
 भुंजते सप्त कर्माणि पंचकोदीरणापरा ॥ ९३ ॥
 पट्टं यन्नाति भुंक्तेऽष्टौ दशमः षडुदीरकः ।
 द्वयोः क्रमाच्च पंचानां क्षीणसूक्ष्मावुदीरकौ ॥ ९४ ॥
 पट्टस्योदीरकाः सप्तबंधकाः क्रमतस्त्रयः ।
 अनिवृत्त्यादयः शश्वदष्टकर्माणि भुंजते ॥ ९५ ॥
 चंद्रंत्युदीरयंत्यन्ये सप्ताष्टौ चाष्ट भुंजते ।
 भुंक्तेऽष्टौदीरयत्यष्ट सप्त यन्नाति मिश्रकः ॥ ९६ ॥
 आयुर्वध्ननमारभ्य प्रमत्तारुयेऽप्रमत्तताम् ।
 यत्समापयते गत्वा सप्तानां बंधकस्ततः ॥ ९७ ॥
 अप्रमत्तो अनारंभकत्वादिति विशेषः ।

बंध	७	८	७	७	८	७	८	७	७	७	६	२	२	१०
उदय	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	७	७	४
उदीरण	८	७	८	७	८	७	८	७	८	७	६	६	६	६

ज्ञानदृष्ट्याश्रुती वेद्यं मोहनीयापुपी युधाः ।
 नामगोश्रान्तगयाश्च मूलेऽष्ट प्रकृतीर्बिद्दुः ॥ ९८ ॥
 क्रमान्पंच नव गेया द्वे अष्टाविंशतिर्बुधः ।
 चतस्रां इत्यधिकशतत्वारिंशदे पंच शोणगः ॥ ९९ ॥
 तदित्यम्—२ । ९ । २ । २८ । ४ । ४२ । २ । ६ ।
 प्रायीवृत्तम् ।

ज्ञेयाः सादिरनादिष्टुशाष्टुराः स्थानमथ मुजाकाराः ।
 अन्यतगवम्यनकस्वामित्यानीह नव संघाः ॥ १०० ॥

अनुष्टुप् छन्दः ।

बन्धात्पबंधके सादिरनादिः श्रेण्यसंक्रमे ।
 ध्रुवोऽभव्येऽध्रुवो बंधे बंधविध्वंसनेऽथ वा ॥ १०१ ॥
 कर्मबन्धविशेषो यः सः स्थानमिति कथ्यते ।
 भुजाकारो मतः सद्भिर्वद्वाल्पं बहुबंधनम् ॥ १०२ ॥
 उक्तोऽप्यतरो बंधो बहु बध्वाल्पबंधनम् ।
 सर्वदा बध्नतस्तुल्यं कर्मावस्थितकः स्मृतः ॥ १०३ ॥
 कर्मबंधविशेषस्य कर्तृता स्वामिता मता ।
 ज्ञातव्यं नवमेदानां बंधानामिति लक्षणम् ॥ १०४ ॥
 चत्वारः कर्मणां र्षणां साधनादिध्रुवाध्रुवाः ।
 वेद्यस्येति विना मादिं त्रयोऽज्ञादिध्रुवाध्रुवाः ॥ १०५ ॥
 माद्यध्रुवा मर्ता बंधावापुर्णा द्वावबन्धकः ।
 चत्वारोऽपीति ते द्वेया उत्तरप्रकृतिष्वपि ॥ १०६ ॥
 कथायाः षोडश ज्ञानरोधान्तराययोर्दश ।
 उपघातो जुगुप्सा भीर्दर्शनावरणे नव ॥ १०७ ॥

१ गुणस्थानान्तरसंक्रमे सति बंधव्युत्थितिं कृत्वा पुनः पूर्वगुणस्थान
 प्राप्तेसति बन्धप्रारम्भः सादिबन्धः । २ अनादिकालजमायातबन्धसन्तति
 रूपोऽज्ञादिबन्धः । ३ यत्र गुणस्थाने कर्म बध्नाति तत्रैव वेत्तुं चति स बंधवि-
 ध्वंसनरतस्मिन्नधुबन्धः । ४ यथाऽयुक्कर्म यत्र गुणस्थानं यावद्बध्नाति ईदृग्विधो
 यः कर्मबंधविशेषः सः स्थानमिति कथ्यते । ५ कश्चिज्जाव उपघातकथाये
 चरितः पथान्मोहोदयात्पतितः सूक्ष्मसांपरायानिवृत्तिकरणयोः प्राप्तस्त्रैका
 प्रकृतिं बध्नाति पथापथा यथाऽथ-पतति तथा तथा बहु बध्नाति, अन्यं
 बध्ना पथाद्दृग्बंधनं स भुजाकारबंधः । ६ वेदनीयायुरहितानां । ७ अनु-
 पलभान्मयाप्रक्षिप्तोऽयम्याठः “ त्रयोऽनादि ” इति ।

मिथ्यात्वागुरुलघ्वाहनिर्मिद्वर्णचतुष्टयम् ।

तैजसं कार्मणं सप्त चत्वारिंशत् ध्रुवा मताः ॥ १०८ ॥

आसां भवंति चत्वारः साधनादिध्रुवाध्रुवाः ।

साधध्रुवा मताः शेषास्तथा सपरिवृत्तयः ॥ १०९ ॥

आहारकद्वयं तीर्थकृत्वमामुश्चतुष्टयम् ।

परघातातपोद्योतोच्छ्वासाः शेषा इमा मताः ॥ ११० ॥

इति निःप्रतिपक्षाः ११ ।

गोत्रे संस्थानसंहत्योः षट्कं हास्यचतुष्टयम् ।

वैक्रियिकद्वयं वेद्ये गतयो द्वे नभोगती ॥ १११ ॥

चतुष्कमानपूर्वीणां दशगुम्मानि जातयः ।

आदारिकद्वयं वेदा ज्ञेयाः सपरिवृत्तयः ॥ ११२ ॥

सप्रतिपक्षा इत्यर्थः । ६२ ।

जिनः स्थानानि चत्वारि भुजाकारास्त्रयस्त्रयः ।

बंधे घान्पतराः मोक्ताश्चत्वारोऽष्टैश्वरस्थिताः ॥ ११३ ॥

बंधस्थानानि ८।७।६।१ । भुजाकाराः १, ६।६, ७।७, ८ ।

अल्पतराः ६, १।७, ६।८, ७। अश्वस्थिताः ८, ८।७, ७।६, ६।१, १।

१ ध्रुवप्रवृत्तीनां । २ मन्त्र-प्रवृत्तीनां चत्वारिबन्धस्थानानि । ३ कर्मसु ।
 ४ मिथं विनाऽयमने याचन् अष्टेव कर्माणि ब्रह्मति, मित्रापूर्वनिवृत्तिकेषु
 सप्तकर्माणि ब्रह्मत्यायुर्विना, सुश्रमसापगये नष्टकर्माणि ब्रह्मति मोक्षे विना,
 उपनिषद्गणम्यानेषु एक वेद्ये मातङ्कं ब्रह्मति, इति कर्मबंधे चत्वारि
 स्थानानि मयांत । ५ उपशान्तादिषु त्रिषुद्वैतं कर्म ब्रह्मति, सुश्रमे षट्,
 अर्वानिवृत्तिक्रयो मत्त, पुनः सत्त, अयमनार्षोऽष्टकर्माणि ब्रह्मति ।
 भुजाकारार्थः । ६ सुश्रमसापगये षट्, उपशान्तादिष्वेकं, अर्वानिवृत्तिक्रयोः
 सप्त, सुश्रमे षट्, अयमनार्षन्तमष्टकर्माणि, अर्वानिवृत्तिक्रयो मत्त कर्माणि
 ब्रह्मति । ७ अयमने याचन् मिथं विना अष्ट अष्ट, अर्वानिवृत्तिक्रयोः
 सप्त सप्त, सुश्रमे षट् षट्, उपशान्तादिष्वेकं कर्म ब्रह्मति ।

दर्शनावरणे त्रीणि स्नानानि दश मोहने ।

नाम्नोऽष्टेषु भुजाकाराः शेषेषु स्थानमेककम् ॥ ११४ ॥

स्थानानि नवकं पट्टं चतुष्कं त्रीणि दृग्रुधि ।

भुजाकारोऽथ बाह्योऽल्पतरोऽवस्थितको बुधः ॥ ११५ ॥

बंधस्थानानि ९।६।४ । भुजाकाराल्पतरा ४, ६।६, ९।६, ४।

९, ६ । अवस्थिताः ९, ९।६, ६।४, ४ ।

नवकं सकलाः पट्टं स्नानगृहद्वित्रयं विना ।

चतुष्कं प्रचलानिद्राहीनाः स्थानेष्विति त्रिपृ ॥ ११६ ॥

९ । ६ । ४ ॥

डावाद्या नव, मिश्राद्याः पट्ट पट्ट वभंति दृग्रुधि ।

अपूर्वान्ताश्चतस्रोऽत्रापूर्वाद्याः सूक्ष्मपश्चिमाः ॥ ११७ ॥

९ । ९ । ६ । ६ । ६ । ६ । ६ ।

अपूर्वमथममसप्तमभागे ६ । अपूर्वद्वितीयसप्तमभागादारभ्य यावत्सूक्ष्मं ४ ।

द्वयेकाग्रे विंशती सप्तदश बंधे त्रयोदश ।

नव पंचचतुष्कत्रिद्वयेकस्थानानि मोहनं ॥ ११८ ॥

२२ । २१ । १७ । १३ । ९ । ५ । ४ । ३ । २ । १ ।

डाविंशतिः समिध्यात्वाः कपायाः षोडशककः ।

वेदो हास्यादिकेष्वेकं युग्मं मयजुगुप्तते ॥ ११९ ॥

१ । १६ । १ । २ । १ । १ । मिलिताः २२ ।

एपादिमे द्वितीये सा निर्मिध्यास्वनपुंसकः ।

न्यूनाऽनंतानुबंधिर्नृविर्दमिधेऽत्रते तथा ॥ १२० ॥

१ प्रथम गुणस्थाने २२, मिध्यात्वे त्रिनेकविंशतिः साक्षाद्भे, अनन्तानुबंधिर्भिर्भिना सप्तदश मिश्रावतयोः ।

मिथ्यादृष्टौ २२ । प्रस्तारः । २ । भंगाः ६ । सासने २१ ।
भंगाः ४ । मिथ्यासंपत्तयोः १७ । भंगाः २ ।

मिथ्यादृष्टौ	सासने	मिथ्रे	असंबते
२	२	२	२
२।२	२।२	२।२	२।२
१।१।१	१।१	१	१
१६	१६	१२	१२
१			

हीनाः द्वितीयकोपाद्यदेशे षष्ठे तृतीयकः ।

सप्तमाष्टमयोर्ज्याः शोकारतिविना कृताः ॥ १२१ ॥

देशे १३ । प्रमत्ते ९ । अप्रमत्तापूर्वयोः ९ ।

२ भंगो २ भंगो २ भंगो १

२।२ २ २।२ २ २

१ १ १

८ ४ ४

मन्त्रि पुंवेदगंग्वालाः मंग्वाला नवमे क्रमान् ।

विनैकद्विषिमिर्वन्धे पंच स्थानानि मोहने ॥ १२२ ॥

५।४।३।२।१।

षष्ठे स्पृष्टाविंशतेर्महाशय्याग्न्येकविंशतेः ।

स्थानत्रयं ततो द्वौ द्वयैकोऽत्रो मोहवन्धने ॥ १२३ ॥

६।४।३।२।२।२।१।१।१।१।

एवामानयनमाह,—

अव्यस्यं युग्मयुग्मेन वेदानां श्रितये मति ।

भंगा द्वारविंशतेर्वन्धे मिथ्यादृष्टेः पञ्चीग्न्याः । ६ ॥ १२४ ॥

१ प्रथमभागे पुंवेदगंग्वालाः, द्वितीये मन्त्रकृतम्, तृतीये कोपविना नव
षष्ठे मन्त्रविना द्वौ नवमे प्राणां विनेह ।

विना षण्ठं हते द्वाभ्यां वेदाभ्यां युगलद्वये ।

सन्त्येकविंशतेर्बन्धे चत्वारः सासने तु ते । ४ ॥ १२५ ॥

मिश्रासंयतयोः मत्तदशबंधविधायिनोः ।

संयतासंयतस्थस्य त्रयोदशकबंधिनः ॥ १२६ ॥

प्रमत्तस्य च विज्ञेयं नवबंधविधायिनः ।

युगभंगद्वयं प्राज्ञैर्बन्धस्थानत्रये स्फुटम् । २ ॥ १२७ ॥

अप्रमत्तो यतोऽपूर्वः शोकारत्योरबंधका ।

एकैकोऽस्तस्योर्मज्ञो विज्ञेयो नवबंधिनोः ॥ १२८ ॥

एकद्वित्रिचतुःपंचबंधके चानिवृत्तिके ।

एकैकः कथितो भेगो बंधस्थानेषु पंचसु ॥ १२९ ॥

५।४।३।२।१। एकैको भेगाः १।१।१।१।१ ।

मोहनीयभुजाकारा विंशतिर्गदिता बुधैः ।

बंधा एकादशतस्मिन् क्रमादल्पतराः पुनः ॥ १३० ॥

द्वावव्यक्ता मता बंधा त्रयास्त्रिंशदवस्थिताः ।

चतुर्विधेति विज्ञेया मोहे बंधप्ररूपणा ॥ १३१ ॥

२०।११।२।३।

भुजाकाराः—

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१
१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६

अल्पतराः—

२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१
१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६
१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१

एकं वध्नन्नधो गत्वा वध्नाति प्रकृतिद्वयम् ।

तत्र मृत्वाऽमरो भूत्वा जीवः सप्तदशार्जति ॥ १३२ ॥

सर्वत्रेत्युच्चारणा कार्या ।

अव्यक्तः कथ्यते,—

सूक्ष्मोपशमकोऽधस्तादवतीर्यानिवृत्तिकः ।

भूत्वा स्वीकुरुते कश्चिदेकां प्रकृतिमंगवान् ॥ १३३ ॥

सूक्ष्मोपशमको मृत्वा देवमूयं गतोऽथवा ।

वध्नाति प्रकृतीर्जीवः कश्चित्सप्तदश स्फुटम् ॥ १३४ ॥

अव्यक्तभुजाकारां शून्यतः ०।१-१७ इति द्वौ

आर्यावृत्तम् ।

क्रमतोऽत्र भुजाकाराऽल्पतराव्यक्ताख्यबंधसंक्षेपे ।

सद्भिर्गवस्थितसंज्ञा बंधविशेषा विचोद्व्याः ॥ १३५ ॥

भुजाकाराः २०। अल्पतराः ११। अव्यक्तौ द्वौ २। संक्षेपः ३३।

स्यात्त्रिभिर्विंशतिः पंच षडष्टनवभिः क्रमात् ।

दशैकादशभिर्पुक्ता स्थानमेकं च नामनि ॥ १३६ ॥

२३। २५। २६। २८। २९। ३०। ३१। १।

क्रमेण गतिपुक्तानि श्वभ्रनिर्यङ्मृत्नाकिनाम् ।

एकपंचत्रिपंधाहुर्वन्धस्थानानि नामनि ॥ १३७ ॥

१। ५। ३। ५।

तत्र श्वभ्रद्वयं हुडं निर्माणं दुर्मगास्थिरे ।

पंचेन्द्रियमनादेयमयशो दुःस्वराशुभे ॥ १३८ ॥

तेजोवक्रियिकडन्द्ं कार्मणामन्नभोगती ।

वर्णाद्यगुरुलघ्वादिशसादीनां षतुष्टयम् ॥ १३९ ॥

इत्यष्टाविंशतिस्थानमेकं मिथ्यात्ववाहिनः ।

युक्तं श्वभ्रानिपंचाधपूर्णैर्विभ्रंति जन्तवः ॥ १४० ॥

भंगः १ ।

एकाक्षविकलाक्षाणां घस्यन्ते नात्र जातयः ।

श्वभ्रगत्या ममं तासां मर्वदा वृस्यमावनः ॥ १४१ ॥

दशभिर्नवभिः षड्भिः पंचभिर्विंशतिस्त्रिभिः ।

युक्तस्यानानि पंचेति तिर्यग्गतियुतानि वै ॥ १४२ ॥

३० । २९ । २६ । २५ । २३ ।

तत्र संहतिसंस्थानपदस्यैकतरद्वयम् ।

नभोगतियुगस्यैकतरमादारिकद्वयम् ॥ १४३ ॥

पर्णाधगुरुलघ्वादित्रसादीनां चतुष्टयम् ।

स्थिरादिपंचयुग्मेकतरं पंचाधानिर्मिती ॥ १४४ ॥

नैत्रसं कार्मणं तिर्यग्द्वयमुद्योतमादिमम् ।

पंचाधोद्योतपर्याप्ततिर्यग्गतियुतामिमाम् ॥ १४५ ॥

मिथ्यादृष्टिः प्रवध्नाति त्रिशतं सासनोऽपि च ।

एतां द्वितीयकां हुंडासंश्राप्तापाकृतां पराम् ॥ १४६ ॥

तत्र प्रथमत्रिशति पदसंस्थान पदसंहनननभोगतियुगलस्थिरा-

दिपद युगलानि । ६ । ६ । २ । २ । २ । २ । २ । २ । २ । २ ।

अन्योन्याभ्यस्तानि भंगा । ४६०० ।

द्वितीयत्रिशति सासनैऽतिमसंस्थानसंहनने बंधं न गच्छतस्त-

द्योग्यतीव्रसंश्लेशाभावान् । अतः—५ । ५ । २ । २ । २ ।

२ । २ । २ । २ । अन्योन्याभ्यस्तानि भंगाः ३२०० ।

एते पूर्णप्रविष्टाः पुनरुक्ता इति न गृह्यन्ते ।

परा त्रिंशत्तृतीयेयं तिर्यग्द्वितयकर्मणे ।
 तेजसादारिकद्वन्द्वहुंडासंप्राप्तदुर्मगम् ॥ १४७ ॥
 त्रसाद्यगुहलध्वादिवर्णादीनां चतुष्टयम् ।
 विकलेन्द्रियजात्येकतरं दुःस्वरनिर्मिती ॥ १४८ ॥
 यशःस्थिरशुभद्वन्द्वत्रितयैकतरत्रयम् ।
 उद्योतासन्नभोरीती अनादेयं तृतीयकम् ॥ १४९ ॥
 विकलोद्योतपर्याप्ततिर्यग्गतियुतामिमाम् ।
 मिथ्यान्वकलितस्वान्तो जीवो बध्नाति दुर्मनाः ॥ १५० ॥
 अत्र विकलेन्द्रियाणां हुंडसंस्थानमेवैकं, तथैतेषां बंधोदययोर्दुः-
 स्वरमेवेति । तिस्रो जातयस्त्रिणि युगलानि । ३ । २ । २ । २
 अन्योन्याभ्यस्तानि, भंगाः २४ ।
 यथैतास्त्रिंशतस्तिस्र एकोनत्रिंशतस्तथा ।
 विशेषोऽयं परं तासु यद्युद्योतो न बध्यते ॥ १५१ ॥
 एतासु पूर्वोक्ता भंगाः ४६०८ । २४ ।
 पट्टिशतिरियं तेजस्तिर्यग्द्वितयकर्मणे ।
 वादरादारिकैकाक्षहुंडपर्याप्तदुर्मगाः ॥ १५२ ॥
 उद्योतातपयोगेकं प्रत्येकं म्थावरं परम् ।
 शुभद्वन्द्वयशोद्वन्द्वस्थिरद्वन्द्वत्रयैककम् ॥ १५३ ॥
 निर्मिच्चागुहलध्वादिवर्णादीनां चतुष्टयम् ।
 अनादेयमितीमां च स्वीकरोति कृदशनः ॥ १५४ ॥
 वादरैकाक्षपर्याप्ततिर्यग्गतिभिरन्विताम् ।
 तथैकतरमंपूक्तामातपोद्योतपोगिषि ॥ १५५ ॥
 अशाष्टांगामासादेकेन्द्रियस्यांगोपांगं नास्ति । मंस्थानमप्ये-

कं हुंडमेव, यस्मात्तन्मादातपोघोतास्थिरास्थिरशुभाशुभयशोऽ-
यशोयुगानि । २ । २ । २ । २ । अन्याोन्याभ्यस्तानि भंगाः १६ ।
पद्भिश्चतुरिंशत् तस्य जायते पंचविंशतिः ।

निरुघोतातपा सूक्ष्मप्रत्येकद्वितयकयुक् ॥ १५६ ॥

अत्र प्रथमायां पंचविंशतीं सूक्ष्मसाधारणे भवनादीशा-
नान्ताः देवाः न बध्नन्ति । ततोऽत्र यशःकीर्तिं निरुप्य स्थिरा-
स्थिरभंगां शुभाशुभभंगाभ्यस्तां ४ । अयशःकीर्तिं निरुप्य
बादरप्रत्येकस्थिरशुभयुगानि । २ । २ । २ । २ । अन्याोन्या-
भ्यस्तान्ययशःकीर्तिभंगाः १६ । द्वयेऽपि । २० ।

पंचविंशतिरत्रान्या तिर्यग्द्वितयकार्मणे ।

पंचाक्षविकलाक्षकतरमादारिकद्वयम् ॥ १५७ ॥

प्रत्येकागुरुलघ्वाह्ने तेजोऽपर्याप्तनिर्मिता ।

उपघातायशोहुंडाऽस्थिरामंप्राप्तदुर्भगम् ॥ १५८ ॥

बादरत्रसवर्णाघनादेयमशुभं त्विमाम् ।

सतिर्यग्गत्यपर्याप्तत्रसां बभ्राति यामदक ॥ १५९ ॥

अत्र द्वितीयायां पंचविंशतीं परघातोच्छ्रामनभोगतिदुः-
स्वगणामपर्याप्तेन सह बंधो नास्ति विरोधात् । अपर्याप्तकाले
घेषामुदयाभावादत्र चत्वारो जातिभंगाः । ४ ।

त्रयोविंशतिरेषां तेजस्तिर्यग्द्वयाशुभे ।

कार्मणादारिके हुंडमयशोवर्णचतुष्टयम् ॥ १६० ॥

एकाक्षगुरुलघ्वाह्ने दुर्भगं स्थायरास्थिरं ।

उपघातमनोदेमपर्याप्तकनिर्मिता ॥ १६१ ॥

सूक्ष्मप्रत्येकयुग्मवतरे मिथ्यात्वदूषितः ।

बभ्रात्यपूर्णैकाक्षतिर्यग्गतिपुतामिमाम् ॥ १६२ ॥

अत्र संहननबंधो नास्ति, एकाक्षेषु संहननोदयामात्रात् । ततः
सूक्ष्मवादरयोः प्रत्येकसाधारणाभ्यामभ्यासे चत्वारो भंगाः ॥
इत्थं तिर्यग्गतियुताः सर्वे भंगाः, ९३०८ ।

विंशतिर्दशमिर्युक्ता नवभिः पंचभिः क्रमात् ।

नृगत्यां त्रीणि जायंते बंधस्थानानि नामनि ॥ १६३ ॥

३० । २९ । २५ ।

त्रिंशदेपाञ्च पंचाक्षं नृद्वयादारिकद्वये ।

सुस्वरं सुभगादेयमाद्ये संस्थानसंहती ॥ १६४ ॥

शुभस्थिरयशोयुग्मैकैकं शस्तनमोगतिः ।

वर्णाद्यगुरुलघ्वादित्रसादीनां चतुष्टयम् ॥ १६५ ॥

तीर्थकृत् कार्मणं तेजोनिर्मिद्वघ्नात्यसंयतः ।

इमानृगतिपंचाक्षपूर्णतीर्थकर्युतां ॥ १६६ ॥

न दुर्मगमनादयं दुस्वरं याति बंधतां ।

मम्यक्त्वतीर्थकृत्वाभ्यां सह बंधविरोधतः ॥ १६७ ॥

सुभगसुस्वरादेयानामेषं यतोऽत्र बंधस्ततस्त्रीणि युगानि ।

२ । २ । २ । अन्योन्याभ्यस्तानि, भंगाः ८ ।

विना तीर्थकृता त्रिंशदेकोनत्रिंशदस्त्यमूम् ।

युक्तां मनुष्यगत्याद्यैर्विधीतो मिथनिर्वृता ॥ १६८ ॥

२९ । अप्राप्तौ भंगाः पुनरुक्ताः ८ ।

एकोनत्रिंशदन्यैवं द्वितीयैकर्युता ।

युग्मानां सुस्वरादेयगुमगानां त्रिभिः स्फुटम् ॥ १६९ ॥

एतां संहतिसंस्थानपदं कतरमंयुताम् ।

मनमोगतियुग्मैकतरं यथाति यामदृक् ॥ १७० ॥

२।२।२।२।२।२।६।६।२। एषामन्योन्याभ्यासे
भंगाः ४६०८ ।

तृतीयापि द्वितीयेव बध्यते स्रस्तदृष्टिना ।

हुंडासंप्राप्तके त्यक्त्वा तच्छेषकतरान्विता ॥ १७१ ॥

२।२।२।२।२।२।५।५।२। एषामन्योन्यबंधे भंगाः ३२०० ।

एते पुनरुक्तत्वाच्च गृह्यन्ते ।

पंचविंशतिरेषात्र मनुष्यद्वयकार्मणे ।

हुंडासंप्राप्ततेजांसि पंचाशौदारिकद्वये ॥ १७२ ॥

प्रत्येकागुरुलघ्वाहस्पूलापर्याप्तदुर्भगम् ।

उपघातमनादेयं प्रसं घर्णचतुष्टयम् ॥ १७३ ॥

अयशोऽस्थिरनिर्माणमशुभं स्वीकरोत्यमम् ।

नृगत्यपर्याप्तपंचाक्षयुक्तां मिथ्यान्ववासितः ॥ १७४ ॥

२५ ।

संक्रेशाद्रध्यमानेन नापर्णेन सह स्फुटम् ।

शुद्धानां कर्मणां बन्धः स्थिरादीनां प्रजायते ॥ १७५ ॥

यतस्ततो भंगाः २ । एवं मनुष्यगतेः सर्वे भंगाः ४६१७ ।

एकद्वित्रिचतुर्न्यूना द्वात्रिंशद्द्विदिता क्रमात् ।

चत्वारि देवगत्यामा निर्गत्येकं तु पंचमाम् ॥ १७६ ॥

३१ । ३० । २९ । २८ । १ ।

तत्रैकत्रिंशदाद्येयं कार्मणं त्रिदशद्वयम् ।

पंचेन्द्रियाद्यसंस्थाने तेजोवैक्रियिकद्वयम् ॥ १०० ॥

वर्णाद्यगुरुलघ्वादिप्रसादीनां चतुष्टयम् ।

सुभगं सुस्वरे दशस्तप्योमरीतियशःशुभम् ॥ १७८ ॥

स्थिरमाहारकद्वन्द्वं निर्माणादेयनीर्थकृत् ।
 अर्जयत्यप्रमत्तोऽभूमपूर्वकरणोऽपि च ॥ १७९ ॥
 तीर्थकर्त्तृत्वपर्याप्तपंचाक्षाहारकद्वयः ।
 एकत्रिंशदियं युक्ता स्थानं देवगतौ मतम् ॥ १८० ॥
 देवगत्या समं बंधः संहतेर्नात्र जायते ।
 उदयाभावतस्तस्या यतो देवेषु सर्वदा ॥ १८१ ॥
 ततो भंगः १ ।

एकत्रिंशदियं त्रिंशत्तुक्ता तीर्थकृता भवेत् ।
 जायेते संयतौ तस्या बंधकौ सप्तमाष्टमौ ॥ १८२ ॥
 न बंधोऽत्रास्थिरादीनां यतः संकृशमाविनाम् ।
 विशुद्ध्या सममेतेषां सदा बंधविरोधतः ॥ १८३ ॥
 ततो भंगः २ ।

एकत्रिंशद्भवत्यत्र निरस्ताहारकद्वया ।
 एकोनत्रिंशदाद्यथा बध्यते सप्तमाष्टमः ॥ १८४ ॥
 भंगः १ ।

एकोनत्रिंशदन्येवं बध्यतेऽस्यां परं त्रिभिः ।
 यशः शुभस्थिरद्वन्द्वेष्वेकैकं निर्व्रतादिभिः ॥ १८५ ॥

अत्र देवगत्या सहोद्यतो न बध्यते तत्र तस्योदयाभावात् ।
 तिर्यग्गतिमपाकृत्य तस्यान्यया गत्या सह बंधविरोधात् ।
 देहदीप्तिर्देवानां तर्हि कुतः ? वर्णनामकर्मोदयात् । अत्र त्रीणि
 युगानि २ । २ । २ । अन्योन्याभ्यस्तानि, भंगाः ८ ।

१ अप्रमत्तधारी अपूर्वगुणधारी यामेकत्रिंशतं देवगतिकारणां वज्राति तस्या
 भंग एक एव भवति यतो देवगतौ संहननस्थिरादीनां शुमान्यपि न संति ।

एकत्रिंशद्विना तीर्थकर्त्तृत्वाद्धारकद्वयैः ।

अष्टाविंशतिराद्येमां गृह्णातः सप्तमाष्टमौ ॥ १८६ ॥

अत्र भंगः १ । पुनरुक्तः ।

अष्टाविंशतिरेकोनत्रिंशदस्ति द्वितीयका ।

अन्या तीर्थकरेणोना तं यद्भ्रंति पढादिमाः ॥ १८७ ॥

अप्रमत्तादीनामुपरिजानामस्थिराशुभायशसां बंधाभावाद्भंगाः ८

एवं देवेषु भंगाः १९ ॥

अपूर्वादित्रयेऽर्धकं यशोभंगास्तु नामनि ।

चतुर्दशसहस्राणि पंचपंचाशतं विना ॥ १८८ ॥

१३९४५ ।

द्वाविंशतिर्भुजाकारा नामन्यल्पतराः पुनः ।

एकत्रिंशतिग्व्यक्ता स्रयः सर्वेऽप्यथस्थिताः ॥ १८९ ॥

२२।२१।३।४६।

नामनि भुजाकाराः—

१	२३	२५	२६	२८	२९	३०
२८	२५	२६	२८	२९	३०	३१
२९	२६	२८	२९	३०	३१	
३०	२८	२९	३०	३१		
३१	२९	३०				
	३०					
४	५	६	७	८	९	१०

अल्पतराः—

३१	३०	२९	२८	२९	३०	२९	२८	२६	२५
१	१	१	१	३०	२९	२८	२६	२५	२३
				२९	२८	२६	२५	२३	१
				२	२६	२५	२३	२	
					२५	२३			
					२३				
				५					

अवर्तीयोपशान्ताऽथो भूत्वा सूक्ष्मकयायकः ।
 स्वीकरोति यशःकीर्तिं शमकत्वमधिष्ठितः ॥ १९० ॥
 तत्र मृत्वाऽथ वा शान्तो गृह्णात्यमरतां गतः ।
 त्रिंशतं नृगतिश्लिष्टमेत्रिंशतमप्यसौ ॥ १९१ ॥

अव्यक्ताः भुजाकाराः शून्यतः ०।१-३०-३१ ते सन्नि
 भुजाकाराल्पतगव्यक्तकाः समासतो ज्ञेयाः, चत्वारिंशदुल्का
 बंधाः पद्मिस्त्ववस्थिताः ४६ । भुजाकाराः २२ । अल्पतराः
 २१ । अव्यक्ताः ३ । सर्वे मिलिता अवस्थितकाः ४६ ।

इति स्थानबंधः समाप्तः ।

समिध्यात्वेन बध्यन्ते मर्वाः प्रकृतयोऽग्निना ।
 विनवाहारकद्वन्द्वतीर्थकृत्वनामभिः ॥ १९२ ॥
 सम्यक्त्वंतीर्थकृत्वत्वे वृत्तमाहारकद्वये ।
 बंधम्य हेतुग्न्यासु मिध्यात्वासंयमादयः ॥ १९३ ॥
 गुणस्थानेषु प्रकृतीनां स्वामिन्वं कथ्यते—
 हीनास्तीर्थकराद्वाग्द्वन्द्व्यां प्रथमे मताः ।
 विना नरसुराद्युर्म्या मिश्रके पूर्विकाः पुनः ॥ १९४ ॥
 तीर्थकृद्गुगुगुभिर्भूतुर्पे महिता मताः ।
 आहाग्द्वयेनामा प्रमादपरिवर्जिताः ॥ १९५ ॥

मिध्यात्वादिषु मत्तु,—

११	१०	११	००	००	१०	११	११
११	११	११	००	००	१०	११	११

अपूर्वे सप्तसु भागेषु—

१८	५६	५६	५६	५६	५६	२६
२	०	०	०	०	०	२०

अनिवृत्तौ पंचसु भागेषु—

२२	२१	२०	१९	१८
१	१	१	१	१

सूक्ष्मादिषु—

१७	११	१०
१६	०	१०

तत्र मिथ्यात्वनपुंसकवेदनरकायुर्नरकद्वयप्रथमजांतित्तु-
 प्कसूक्ष्मसाधारणातपापर्याप्तासंप्राप्तदुंडस्थावराणां षोडशानां
 प्रकृतीनां मिथ्यादृष्टौ पंचविच्छेदः १६ । स्थानगृद्धित्रयति-
 र्यगायुस्तिर्यग्द्वयप्रथमरूपाय चतुष्कानादेयस्त्रीवेदनीचाद्योतदुः-
 स्वरमंहननसंस्थानमध्यचतुष्कद्वयदुर्भगाप्रशस्तनभोगतीनां पं-
 चविंशतीनां सासादने २५ । मिथं व्यतिक्रम्य, द्वितीयकपाय-
 चतुष्काद्यमंहनननरायुर्नरद्वयौदारिकद्वयानां दशानामसंयते
 १० । चतुर्णां तृतीयकपायाणां संयतासंयते ४ । शोकारत्य-
 सातास्थिराशुभायशसां षण्णां प्रमत्ते ६ । एकस्य देवायुषोऽ
 प्रमत्ते १ । अपूर्वस्य प्रथमे सप्तमभागे द्वयोर्निद्राप्रच-
 लयोः २ । तैजसकर्मणपंचाशस्थिरदेवद्वयवैक्रियिबद्वयप्रथम-
 संस्थानशुभत्रसाधगुरुलघ्वादिवर्णादिचतुष्टयप्रयसुभगमुस्वरा-
 देयनिर्माणाशस्तनभोगत्याहारकद्वयतीर्थकृतां त्रिंशतः षष्ठे १० ।
 हास्वरतिलुगुप्ताभियां चतसृणां मत्तमे ४ । सुंवेदसंज्ञालक्रो-
 धमानमायालोमानां पंचानां त्रमादनिवृत्तिपंचभागेषु ५ । उच्य-

गोत्रयशोदर्शनाश्रुतिचतुष्कज्ञानाश्रुतिपंचकान्तरायपंचकानां
पोडशकानां सूक्ष्मसांपर्याये १६ । शान्तर्धाणकपायां व्यती-
त्यंकस्य सातस्य सयोगे बंधविच्छेदो द्रष्टव्यः ।

इति स्वामित्वं समाप्तम् ॥

गत्यादाविति योग्यानां प्रकृतीनां यथागमम् ।

स्वामित्वमवत्रोद्धव्यं मिद्धानामोघरूपतः ॥ १९६ ॥

इति प्रकृतिबंधः समाप्तः ।

त्रयाणां सांतरायाणां प्रकर्षेणाद्यकर्मणाम् ।

कोटीकोट्यः स्थितिस्त्रिंशत्सागराणामुद्राहृताः ॥ १९७ ॥

सप्ततिर्मोहनीयस्य विंशतिर्नामगोत्रयोः ।

आयुषोऽस्ति भयस्त्रिंशत्समुद्राणां स्थितिः परा ॥ १९८ ॥

सप्तस्वन्दशतं वार्द्धिकोटीकोटीस्थितेर्बुधः ।

आधाघायुषि विज्ञेया पूर्वकोटित्रिभागता ॥ १९९ ॥

प्रकृतीनां पराऽऽधा सर्वासामनुरूपतः ।

सान्तर्मुहूर्त्तमुद्दिष्टा जघन्याखिलकर्मणाम् ॥ २०० ॥

संज्ञी पंचेन्द्रियः पूर्णो घोरमिथ्यात्ववासितः ।

कर्मणामिह सप्तानामुत्कृष्टां कुरुते स्थितिम् ॥ २०१ ॥

सम्यग्दृष्टिरसदृष्टिः पर्याप्तौ कुरुतः स्थितिम् ।

प्रकृष्टमायुषो जीवौ शुद्धिसंलेशभाजिनौ ॥ २०२ ॥

१ सप्तसु कर्मसु एकस्याः कोटीकोटीस्थितेः वर्षशतं वर्षशतमाधा
विज्ञेया, आधाधाकिमुच्यते-उदीरणां विना कर्मपरमाणवो यावत्काल-
पर्यन्तं नोदीर्यते तावत्कालमाधाधास्थितिर्विज्ञेया । आयुषि पूर्वकोटि-
भागता, पूर्वा एते ३३३३३३३३ ।

मम्यग्दृष्टिरमंचिलष्टो जघन्यां कुरुते स्थितिम् ।

सप्तानां जीवितव्यस्य मिथ्यादृष्टिः कुमानसः ॥ २०३ ॥

तत्रोत्कृष्टाऽऽवाधा—

आधानां सांतरायाणां त्रयाणां कर्मणां त्रयः ।

सहस्राः सप्त मोहस्य द्वौ द्वेष्यौ नामगोत्रयोः ॥ २०४ ॥

३०००।३०००।३०००।३०००।७०००।२०००।२००० ।

त्रयस्त्रिंशद्भिर्जनैर्लक्षाः सत्रिंशद्भागा निवेदिताः ।

आवाधा जीवितव्यस्य पूर्वकोटीस्थितेः स्फुटम् ॥ २०५ ॥

पूर्वाणां त्रयस्त्रिंशद्विंशति इति शेषः । २३^१/_२

कर्मणामिह सप्तानां सा त्रैराशिकतः क्रमात् ।

आनेत्रव्याऽऽयुषो भागं हत्वा दर्शस्त्रिभिः पुनः ॥ २०६ ॥

यावत्कालमुदीयन्ते न कर्मपरमाणवः ।

उदीरणां विनाऽऽवाधा तावत्कालेऽभिधीयते ॥ २०७ ॥

आवाधा नास्ति सप्तानां स्थितिः कर्मनिषेचनम् ।

कर्मणामायुषोऽवाचि स्थितिरेव निजा पुनः ॥ २०८ ॥

पंचसंग्रहाभिप्रायेणदं; सिद्धान्ताभिप्रायेण पुनरायुषोऽप्या-
वाधो नास्ति; स्थितिः कर्मनिषेचनम् ।

आवाधोर्द्विस्थितायस्यां समर्थं समयं प्रति ।

कर्माणुस्वन्धनिक्षेपो निषेकः सर्वकर्मणाम् ॥ २०९ ॥

१ अत्रसिद्धान्ताभिप्रायेण सप्तकर्मणामावाधो नास्ति, तर्हि किमस्ति ?
कर्मनिषेचनं । कर्मनिषेचनं किं गालने शोषणे वाऽपोषणे, आयुर्कर्मणोऽ-
प्यात्मीया स्थिति कथिता । पंचसंग्रहाभिप्रायेण सप्तानां कर्मणामावाधाऽ-
स्ति, आयुर्कर्मणोऽपि ज्ञातव्यं । २ सर्वकर्मणामावाधोर्द्विस्थितायस्यां कर्म-
णामनुस्वन्धयोर्निक्षेपः निषेकः प्रोच्यते समर्थं समयं प्रति ।

परतः परतः स्तोकः पूर्वतः पूर्वतो बहुः ।

समये समये ज्ञेयो यावत्स्थितिसमापनम् ॥ २१० ॥ ..

स्वां स्वामावाधां मुक्त्वा सर्वकर्मणां निषेकाः वक्तव्याः
पां च गोपुच्छाकारेणापस्थितिः ॥

उत्तरप्रकृतीनां स्थितिः कथ्यते—

ज्ञानद्वरोधविघ्नानामसातस्य च विंशतेः ।

कोटीकोट्यः स्थितिसिंशद्विज्ञातव्या सरस्यताम् ॥ २११ ॥

२० कर्मणाम् ३० कोटीकोट्यः ।

मिथ्यात्वे सप्ततिः कोटीकोट्यः पंचदशोदिताः ।

सातस्रानरयुग्मेषु चत्वारिंशत्कुघादिषु ॥ २१२ ॥

मिथ्यात्वे कर्म १, ७० को. । सातादिषु कर्म ४, १

को. । षोडशसु कपायेषु १६, ४० को. ।

श्वभ्रदेवायुषोरब्धित्रयस्त्रिंशत्परा स्थितिः ।

२ । ३३ सा. ।

तिर्यङ्नरायुषोरुक्ता त्रिपल्योपमसम्मिता ॥ २१३ ॥

२ । ३ प. ।

नीचर्गोत्रारती शोको जुगुप्सा भीर्नपुंसकम् ।

श्वभ्रतिर्यग्द्वये हुंडं पंचांशं कर्मतेजसी ॥ २१४ ॥

उद्योतादारिकद्वन्द्वे निर्मिद्विक्रियकद्वयम् ।

वर्णागुरुवसादीनि चतुष्कान्यस्थिराशुभे ॥ २१५ ॥

एकाक्षामन्नमोरीती दुर्भगं स्थाचरातर्पा ।

असंप्राप्तमनादेयं दुःस्वरायशसी मता ॥ २१६ ॥

१ यथा गोपुच्छमुपरिष्ठात्पुच्छाग्नेः क्षीणा तदाकारेण सर्वेषां कर्मणां
निषेकाः वक्तव्याः, निजामावाधा मुक्त्वा ।

कोटीकोट्योपुराशीनामेतासां विंशतिः स्थितिः ।

त्रिचत्वारिंशतोऽवाचि प्रकृतीनां परा बुधः ॥ २१७ ॥

कर्म ४३ । आसां स्थितिः २० को. ।

नरवेदोऽतिर्हास्यं सुस्वरं सन्नमोगतिः ।

सुरद्वन्द्वं स्थिरादेये शुभोच्चैः सुमगं यशः ॥ २१८ ॥

संस्थानसंहती चाद्ये कोटीकोट्यो दश स्थितिः ।

समुद्राणां परतासां प्रकृतीनां निवेदिताः ॥ २१९ ॥

कर्म १५ । आसां स्थितिः १० को. ।

द्वित्र्यक्षचतुरक्षेषु घृक्ष्मापर्याप्तयोः स्थितिः ।

माधारणे जिनैः कोटीकोट्योऽष्टादश भाषिताः ॥ २२० ॥

कर्म ६ । स्थितिरासां १८ को. ।

स्थितिः संस्थानसंहत्योः कोटीकोट्यो द्वितीययोः ।

अन्धीनां द्वादशप्राज्ञश्चतुर्दश तृतीययोः ॥ २२१ ॥

कर्म २ । १२ को. । कर्म २ । १४ को. ।

सुर्ययोः षोडशार्घ्यानां तपोः पंचमयोरिमाः ।

कोटीकोट्यः पटीयोभिरष्टादश निवेदिताः ॥ २२२ ॥

कर्म २ । १६ को. । कर्म २ । १८ को. ।

जघन्याऽऽयाधा कथ्यते—

गुणद्वयाहारकद्वन्द्वतीर्थकृत्कर्मसु त्रिषु ।

अन्तर्मुहूर्त्तमायाधाऽन्तःकोटीकोट्यथ स्थितिः ॥ २२३ ॥

कर्म ३ ।

मुहूर्त्ता द्वादश प्रोक्ता वेद्येष्टा नामगोत्रयोः ।

स्थितिरन्तर्मुहूर्त्ताऽस्ति जघन्यान्वेषु कर्मसु ॥ २२४ ॥

ज्ञानरोधान्तरायाणां दशानां दृक्चतुष्टये ।

अन्त्ये संज्वलने लोभे स्थितिरन्तर्मुहूर्त्तका ॥ २२५ ॥

अष्टोच्चयशसोः साते मुहूर्त्ताःद्वादशोदिताः ।

क्रोधे मामद्वयं माने मामोऽर्द्धं निकृता मतम् ॥ २२६ ॥

अत्र संज्वलने क्रोधे मामां २ । माने मासः १ । निकृता
(मायायाम्) पक्षः ।

वृत्तिर्यगापुषोरन्तर्मुहूर्त्ता शेषयोः स्थितिः ।

दशरूपमहस्याणि पुंवेदे चत्मराष्टकम् ॥ २२७ ॥

अमावस्येहिने पूर्वे दर्शनादृतिपंचके ।

मिथ्यात्वेऽस्ति कषायाणामाद्ये द्वादशके स्थितिः ॥ २२८ ॥

नोकषायाष्टकेऽभोधगिरुमस्यतुर्द्वयाः ।

यस्य भागाः क्रमान्पन्त्याऽमंश्याभागात्रिजित्ताः ॥२२९॥ शुभम्

तदित्यम्—

३	७	४	२
७	७	७	७
६३	१	१२	८
११			
११	११	११	११
५	१		८

मन्त्रनिर्यगातिद्वन्द्वे आतपो जानिपंचकम् ।

षट् संख्यानमंश्याऽकरोतां द्वे विषयवर्ती ॥ २३० ॥

वर्णाद्यगुरुलघ्यादिचतुष्के कर्मतेजसी ।

नव त्रैसादियुग्मानि नीचमौदारिकद्वयम् ॥ २३१ ॥

निर्माणमयशःकीर्त्तिर्जपन्याऽऽसां स्थितिर्मता ।

द्रौ पल्यासंख्यभागोर्ना सप्तभागौ पयोनिधेः ॥ २३२ ॥

कर्म ५८ स्थितिः १ ३

पयोनिधिसहस्रस्य सप्तभागौ स्थितिः स्मृता ।

द्रौ वैक्रियिकपद्मस्य पल्यासंख्यांशवर्जिता ॥ २३३ ॥

२०००

७

अपूर्वक्षपके तीर्थकरत्वाहारयुग्मयोः ।

जघन्यस्थितिवंधोऽतःकोटीकोटी सरस्वताम् ॥ २३४ ॥

सर्वत्रान्तर्मुहूर्त्तवर्तिनी जघन्याशया ॥

उत्कृष्टानुत्कृष्टजघन्याजघन्यसाधनादिध्रुवाध्रुवस्वामित्वल-
क्षणाः नवबंधाः तत्र—

स्थितिवंधश्चतुर्भेदः सप्तानामजघन्यकः ।

साधध्रुवास्त्रयोऽन्ये स्युश्चत्वारोऽप्यायुषो द्विधा ॥ २३५ ॥

इति मूलप्रकृतिषु बंधमुक्त्वोत्तरास्वाह—

एकचतुष्टयसंज्वालज्ञानरोधान्तरायकाः ।

अष्टादश चतुर्द्धासां प्रकृतीनामजघन्यकः ॥ २३६ ॥

१ ब्रह्मसुभगसुस्वशुभसूक्ष्मपर्याप्तिस्थिरादेयदश कीर्त्तिनिमित्तराणि ।

५ द्वाधिकशतप्रकृतीनां उत्कृष्टादयथाकारः काटाः साधध्रुवाः स्थिति-
बंधा भवति ।

१८ ।

आमामष्टादशानां ते शेषाःसाद्यध्रुवास्त्रयः । १५ ।

संत्युत्कृष्टादयोऽन्यासां चत्वारः सादयो ध्रुवाः । १०२ ।

शुभाशुमेषु सर्वेषु समस्ताः स्थितयोऽशुभौः ।

निर्यङ्गतरसुगयुंषि संति सन्त्यष्टकर्मसु ॥ २३८ ॥

अध्यन्ते स्थितयः सर्वाः कषायवशतो यतः ।

तिर्यङ्गार्त्तामरायुंषि तत्प्रौयोग्यविशुद्धितः ॥ २३९ ॥

अप्रशस्तास्ततः सर्वाः कर्मणां स्थितयो मताः ।

आयुषां त्रितयं मुक्त्वा तिर्यगादिमवां युधैः ॥ २४० ॥

उत्कृष्टा स्थितिहृत्कर्षे संक्लेशस्य जपन्यका ।

विशुद्धेरन्यथा ज्ञेया तिर्यङ्गनस्मुरायुषाम् ॥ २४१ ॥

विशुद्धिः सातबंधस्य योग्या परिणतिर्मता ।

संक्लेशोऽसातबंधस्य योग्या साऽत्र मर्त्तापिभिः ॥ २४२ ॥

संक्लेशवृद्धितो यस्माद्द्वन्द्वे स्थितयोऽखिलाः ।

विशुद्धिवृद्धितस्तस्माद्दीप्यन्ते ता निसर्गतः ॥ २४३ ॥

तत्रोत्कृष्टस्थिता विशुद्धयः स्तोका भूत्वा तावद्द्वन्द्वे

१ पूर्वोक्तानो ते शेषा उत्कृष्टानुत्कृष्टजपन्यास्त्रयः कालाः साद्यध्रुवाः स्थितिबन्धा भवन्ति । २ पापमन्बन्धिन्यः । ३ योगविशुद्धित्वात् । ४ तिर्यङ्गनस्मुरायुषां स्थितिहृत्कृष्टा कस्यापि जीवस्य पतिता भवति पश्चान्म जीवः संक्लेशवान् भवति, संक्लेशस्योत्कर्षे सति सा स्थितिर्जपन्यिका भवति, कस्यापि जीवस्य निर्यङ्गनस्मुरायुषां जपन्यस्थितिः पतिता पश्चान्म जीवो विशुद्धिमान् तदा विशुद्धयुत्कर्षे सति सा जपन्या स्थितिर्गम्योत्कृष्टा भवतीति ज्ञेयम् ।

यावज्जघन्यस्थितिहेतवः, जघन्यस्थितौ संवलेशाः स्तोका
 भूत्वा तावत्क्रमेण वर्द्धन्ते यावदुत्कृष्टस्थितिहेतवः ॥
 समिध्यात्वेन बध्यन्ते प्रकृष्टाः स्थितयोऽखिलाः ।
 मुक्त्वाऽऽहारकदेवायुस्तीर्थकर्तृत्वकर्मणाम् ॥ २४४ ॥
 निर्वृतस्तीर्थकर्तृत्वे प्रमत्तस्त्रिदशापुत्रि ।
 करोत्याहारकैः वंघमप्रमत्तः परस्थितः ॥ २४५ ॥
 श्वभ्रतिर्यत्नरागुंषि पदं वैत्रियिकादयम् ।
 निकलत्रिनयं सूक्ष्मं साधारणमपूर्णकम् ॥ २४६ ॥
 नृतिर्यचः स्थितिं पंचदशानां कुर्वते पराम् । १५ ।
 आतपस्थायरकाधेर्ष्वीशानांताः सुगस्त्रिपु । ३ ॥ २४७ ॥
 तिर्यग्द्वयमसंप्राप्तमुद्योत्तौदारिकद्वये ।
 नारकत्रिदशाः पणामुत्कृष्टां कुर्वते स्थितिम् ॥ ६ । २४८ ॥
 चतुर्गतिगता जीवाः शेषाणां कर्मणां स्थितिम् ।
 मध्यमोत्कृष्टसंवलेशाः प्रकृष्टां कुर्वते स्फुटम् ॥ ९९ । २४९ ॥
 जघन्यास्थितिस्वामित्वं कथ्यते—
 आहारकद्वये पूर्वस्तीर्थकृत्ये च संयतः । ३ ।
 अनिवृत्तिस्तु पुंवेदे संज्वालानां चतुष्टये ॥ ५ । २५० ॥
 दशके शानविप्रस्थे प्रथमे दृक्चतुष्टये ।
 जघन्यां कुरुते यैस्मस्तां सातोभयशःस्वपि ॥ १७ । २५१ ॥

१ अप्रमत्तमुनिराहारकैः बध कुरोति । २ मनुष्यातिर्यचः पंचदशानामु-
 त्कृष्टां स्थितिं कुर्वते । ३ आतपादिषु त्रिषु कर्मसु भवनकार्यादीशानांता
 देवा उत्कृष्टां स्थितिं कुर्वते नान्ये । ४ दशमगुणतदानधारी जीवः कर्म-
 दशसु जघन्यां स्थितिं कुरुते ।

असंज्ञीविक्रिया पट्टे जघन्यां कुरुते स्थितिं ।
 चतुर्णांमायुषामेनां यथास्वं संज्ञ्यसंज्ञिनां ॥ २५२ ॥
 दशानामासाम्पुनर्विशेषमाह—
 पूर्णः पंचेन्द्रियोऽसंज्ञीश्चअरीतिद्वये स्थितिं ।
 तद्योग्यप्राप्तसंज्ञेशो विदधाति जघन्यिकाम् ॥ २५३ ॥
 सुररीतिद्वयेऽप्येष जघन्यां कुरुते स्थितिं ।
 वहमानः पगं शुद्धिं योग्यां विक्रियिकद्वये ॥ २५४ ॥
 सम्प्राप्तशुद्धिसंज्ञेशो पंचाक्षी संज्ञ्यसंज्ञिनां ।
 जघन्यां कुरुते पूर्णोऽश्चअदेवायुषोः स्थितिम् ॥ २५५ ॥
 कुर्वते नरतिर्यचो योग्यसंज्ञेशभागिनः ।
 नृतिर्यगायुषोरेनामभोगोवनिजाः स्थितिं ॥ २५६ ॥
 एकाक्षो वादरः पूर्णः प्राप्तसर्वविशुद्धिकः ।
 प्रकृतीनाम्परोसान्तु जघन्यां कुरुते स्थितिम् ॥ २५७ ॥
 नारकाः विषुधाः जीवाः भोगविश्वंभराभवाः ।
 भोगभूप्रतिबद्धा ये ते पद्मामायुषिस्थितिं ॥ २५८ ॥
 यथास्वं कुर्वते योग्यशुद्धिमंक्लेशभागिनः ।
 त्रिभागेष्वायुषः शेषेस्थितेः भति परे पुनः ॥ २५९ ॥ शुग्मम्
 भोगभूप्रतिभागोऽसौ यदंतरमुदाहृतम् ।
 मानुषोत्तरशैलस्य स्वयंप्रभनगस्य च ॥ २६० ॥
 इति स्थितिबन्ध समाप्तः ।

१ संज्ञीपर्याप्तः संग्राहशुद्धिः नारकायुष स्थितिं जघन्यां कुरुते असंज्ञी-
 पंचेन्द्रियः पर्याप्तः संग्राहसंज्ञेशो देवायुषो जघन्यां स्थितिं कुरुते । २ कर्म-
 भूमिजाः । ३ अन्यासां पंचाक्षीतिप्रकृतीनाम् ।

कर्मणां रसविशेषोऽनुभागस्तस्यभेदानाह—

अष्टभिरुत्कृष्टार्घः सहानुभागे चतुर्दश श्रेयाः ।

शस्ताशस्ता संघा स्वामित्व प्रत्ययविपाकाः ॥ २६१ ॥

घातीनामजघन्यो वेधे नामनिमग्न्यनुत्कृष्टः ।

अजघन्यानुत्कृष्टा गोत्रे सर्वे चतुर्दा ते ॥ २६२ ॥

चतुर्भेदाः भवन्त्यंत साधनादिध्रुवाध्रुवाः ।

परे साधध्रुवाः बंधाः जायन्तेपूर्वकर्मणां ॥ २६३ ॥

चत्वारोप्यायुषो द्वेषा बुधैः साधध्रुवाः भक्ताः ।

अनुभागो भवत्येवं मूलप्रकृतिगोचरः ॥ २६४ ॥

कर्मणागुरुलघ्यादे शस्तं षर्णचतुष्टयं ।

तैजसं निर्मिदष्टानामनुत्कृष्टधतुर्विधः ॥ २६५ ॥

शेषाःसाधध्रुवास्तासामनुत्कृष्टोऽग्निनास्रयः ।

बंधध्वंसिभिर्गष्टानामनुभागाः निवेदिताः ॥ २६६ ॥

दशज्ञानांतरावस्थाःऽग्रोधे नव षोडश ।

कोपादयो जुगुप्सामीः निशवर्णचतुष्टयम् ॥ २६७ ॥

मिथ्यात्वमुपघातश्च त्रिचत्वारिंशतः स्मृताः ।

अजघन्यश्चतुर्भेदः परे साधध्रुवास्त्रयः ॥ २६८ ॥ युग्मम् ॥

उत्कृष्टाद्याः समस्तानाम्प्रकृतीनामुदाहृताः ।

चत्वारोऽपि द्विधान्यासां साधध्रुवविकल्पतः ॥ २६९ ॥

स्वमुखेनैवपच्यन्ते मूलप्रकृतयोऽखिलाः ।

उत्तरास्तुल्यजातीयाः पुनरन्यमुखेन च ॥ २७० ॥

आयुर्दर्शनधारित्रमोहप्रकृतयः परं ।

स्वमुखेनैवपच्यंते सर्वदेवोत्तरास्वपि ॥ २७१ ॥

- उदीयते मनुष्यायुर्नरकायुर्मुखेन नो ।
 चारित्रमोहनं जातु दृष्टिमोहमुखेननो ॥ २७२ ॥
- अनुभागः प्रकृष्टोऽस्ति प्रशस्तानाम् विशुद्धितः ।
 संकलेशतोऽप्रशस्तानां लघन्यः पुनरन्यथा ॥ २७३ ॥
- द्वाचत्वारिंशत्स्तीव्रः प्रशस्तानां विशुद्धितः ।
 संकलेशतोऽप्रशस्तानां द्वाशीतेर्बामदृष्टिषु ॥ २७४ ॥
- त्रीण्यायुंषि शरीराणि पंच त्रसचतुष्टयम् ।
 अंगोपागत्रयं निर्मिदाद्ये संस्थानसंहती ॥ २७५ ॥
- परघातागुरुलघ्वाद्दे सुरद्वयनरद्वये ।
 सुभगोच्चस्थिरोच्छ्वासाः सन्नमोरीतिसुस्वरे ॥ २७६ ॥
- पंचेन्द्रियं शुभादेये शस्तं वर्णचतुष्टयं ।
 तीर्थकृत्वातपोद्योताः यशःसाते शुभाःस्मृताः ॥ २७७ ॥
 ॥ विशेषकम् ॥
- प्रशस्तास्वातपोद्योतैरश्वमनुजायुषाम् ।
 तीव्रोमिध्यादृशि ज्ञेयः शेषाणाम् शुद्धदर्शने ॥ २७८ ॥
- मानुषादैरिन्द्रैर्जीवां संहतिमादिमाम् ।
 प्रकृष्टोऽकूलतः पंच सदृष्टी सुग्नारका ॥ २७९ ॥
- द्वाचत्वारिंशत्स्तस्या देवायुरप्रमत्तकः ।
 तीव्रां द्वात्रिंशत् शेषां कुर्वते क्षपकाःपरं ॥ २८० ॥
- ४+५+१+३२=मिश्रिताः ४२ ॥
- दशत्रानांतरायस्थाःदर्शनावरणे नव ।
 नीचं पद्मिंशतिं मोहे निघं वर्णचतुष्टयं ॥ २८१ ॥
- श्वभ्रनिर्यद्द्वये पंच संस्थानान्यशोऽशुभं ।
 नारकापूरनादेयममातं विकलत्रिकम् ॥ २८२ ॥

पंचसंहतयः घृक्ष्मं दुःस्वरासन्नमोगती ।
 साधारणमपर्याप्तं दुर्भगं स्थावरास्थिरे ॥ २८३ ॥
 एकाक्षमुपपातं च दृशीतिर्यामदृष्टिना ।
 प्रकृतीनामप्रशस्तानां प्रकृष्टीक्रियतेऽग्निना ॥ २८४ ॥ कलापकम्
 श्वभ्रतिर्यद्भ्रनरायुषि श्वभ्रद्वयमपूर्णकम् ।
 विकलाश्रितयं घृक्ष्मं साधारणकमित्यम् ॥ २८५ ॥
 एकादशनृतिर्यक्षः प्रकृतीरप्रशस्तकाः ।
 मिथ्यात्ववामितस्वांतास्तीव्रीकुर्वतिजन्तवः ॥ २८६ ॥ युग्मम् ॥
 देवो वामदगुत्कृष्टानेकाक्षास्थावरातपान् ।
 उद्योतं कुरुते श्वाभ्रः सप्तमीभूमिमाधितः ॥ २८७ ॥
 तिर्यग्द्वयमनादेयं प्रकृतीनामिदं श्रयं ।
 प्रकृष्टीकुरुतो देवा कुरुष्टी देवनारका ॥ २८८ ॥
 प्रकृतीनामष्टपष्टिं चतुर्गतिगताः परं ।
 उन्कृष्टीकुर्वते तीव्रकपायाः वामदृष्टयः ॥ २८९ ॥
 तिर्यगायुर्मनुष्यापुरातपाद्योतलक्षणम् ।
 प्रशस्तासु पुरादत्तं प्रकृतीनां चतुष्टयम् ॥ २९० ॥
 तीव्रानुभागबंधासु मध्ये यद्यपि तत्त्वतः ।
 संभवापेक्षयाभूयो मिथ्यादृष्टेः प्रदीयते ॥ २९१ ॥
 अप्रशस्तं तथाप्येतत्कैवलंन्यपनीयते ।
 पडशीतिरपनीते दृशीतेर्जायते पुनः ॥ २९२ ॥
 ८६ अपनयने ८२ ॥
 दशज्ञानांतरायस्थाः दृगावृतिचतुष्टयम् ।
 मंदत्वं नयते घृक्ष्मः समर्थे चतुर्दश ॥ २९३ ॥

उदीर्यते मनुनापुनश्चापुसेनेन नो ।
 चाग्निमोदनं ज्ञानु रश्मिभोग्नेननो ॥ २७२ ॥
 अनुभागः प्रहृष्टोऽग्निं प्रजग्मानाम् विस्तृजिनः ।
 मंत्रेणेतोऽप्रजग्मानो जगन्मयः पुनरग्नया ॥ २७३ ॥
 द्वाचन्वाग्निजग्नीश्रः प्रजग्मानो विस्तृजिनः ।
 मंत्रेणेतोऽप्रजग्मानो द्वाग्नीनिशोमरश्मि ॥ २७४ ॥
 श्रीग्यागुंषि शरीरानि पंच यमचतुष्टयम् ।
 अंगोपागप्रये निमित्तांगे मंग्यातमं दर्शा ॥ २७५ ॥
 परपातागुस्तुत्वादे गुग्गुयनरद्रये ।
 गुग्गुमोर्गम्यगोऽज्ञायाः मन्त्रमोरीतिगुग्गुरे ॥ २७६ ॥
 पंचेन्द्रियं शुभादेयं शम्भं वर्णचतुष्टयं ।
 तीर्थकृत्वातपोधोताः यज्ञःमाले शुभाःस्मृताः ॥ २७७ ॥
 ॥ विशेषकम् ॥
 प्रजग्मान्वातपोधोतैश्चमनुजापुषाम् ।
 तीव्रामिध्यादग्नि शेषः शेषाणाम् शुद्धदर्शने ॥ २७८ ॥
 मानुषोर्दोऽग्निद्वन्द्वे तीर्थो महतिगादिमाम् ।
 प्रकृष्टीकृतः पंच सदृष्टी मुग्गुनारका ॥ २७९ ॥
 द्वाचत्वारिंशत्स्तस्या देवापुरप्रमत्तकः ।
 तीव्रां द्वात्रिंशतं शेषां कुर्वते क्षपकाःपरं ॥ २८० ॥
 ४+५+१+३२=मिश्रिताः ४२ ॥
 दशज्ञानांतरायस्थाःदर्शनावरणे नव ।
 नीचं पद्विंशति मोहे निघं वर्णचतुष्टयं ॥ २८१ ॥
 श्वभ्रतिर्यग्द्वये पंच संस्थानान्यशोऽशुभं ।
 नारकापुरनादेयमसातं विकलत्रिकम् ॥ २८२ ॥

पंचसंहतयः घृक्ष्मं दुःस्वरासन्नमोगती ।
 साधारणमपर्याप्तं दुर्भगं स्थावरास्थिरे ॥ २८३ ॥
 एकाक्षमुपघातं च द्रशीतिर्बामदृष्टिना ।
 प्रकृतीनामप्रशस्तानां प्रकृष्टीक्रियतेऽग्निना ॥ २८४ ॥ कलापकम्
 श्वभ्रतिर्यद्भ्रनरायुंषिं श्वभ्रद्वयमपूर्णकम् ।
 विकलत्रितयं घृक्ष्मं साधारणकमित्यमूः ॥ २८५ ॥
 एकादशनृतिर्यञ्चः प्रकृतीरप्रशस्तकाः ।
 मिथ्यात्ववासितस्वांतास्तीर्त्राकुर्वतिजन्तवः ॥ २८६ ॥ युग्मम् ॥
 देवो वामदृग्दृष्टानेकाक्षां स्थावरातपान् ।
 उद्योतं कुस्ते श्वाभ्रः सप्तमीभूमिमाश्रितः ॥ २८७ ॥
 तिर्यग्द्वयमनादेयं प्रकृतीनामिदं त्रयं ।
 प्रकृष्टीकुरुतो देवा कृष्टी देवनारका ॥ २८८ ॥
 प्रकृतीनामष्टपष्टिं चतुर्गतिगताः परं ।
 उत्कृष्टीकुर्वते तीव्ररूपायाः वामदृष्टयः ॥ २८९ ॥
 तिर्यगायुर्मनुष्यायुरातपोद्योतलक्षणम् ।
 प्रशस्तासु पुरादत्तं प्रकृतीनां चतुष्टयम् ॥ २९० ॥
 तीव्रानुभागबंधासु मध्ये यद्यपि तत्त्वतः ।
 संभवापेक्षयाभूयो मिथ्यादृष्टेः प्रदीयते ॥ २९१ ॥
 अप्रशस्तं तथाप्येतत्केवलं व्यपनीयते ।
 षडशीतिरपनीते द्रशीतिर्जीयते पुनः ॥ २९२ ॥
 ८६ अपनयने ८२ ॥
 दशज्ञानांतरायस्थाः दृगाष्टतिचतुष्टयम् ।
 मंदत्वं नयते घृक्ष्मः सम्यैत्ये चतुर्दश ॥ २९३ ॥

पंच पुंवेदसंज्वालाः प्रकृतीरनिशुक्तिकः ।
 रतिं हास्यं जुगुप्साभीनिद्यं वर्णचतुष्टयं ॥ २९४ ॥
 नयते प्रचलितानिद्रे उपघातमपूर्वकः ।
 मंदानुभागबंधत्वमेकादशविशुद्धीः ॥ २९५ ॥
 आहारकद्वयं शश्वदप्रमत्तेन साधुना ।
 शोकारती प्रमत्तेन मंदत्वं नीयते पुनः ॥ २९६ ॥
 मिथ्यात्वमादिकोपादि चतुष्कं स्त्यानष्टद्वयः ।
 तिस्रश्चाष्टेतिनीयन्ते मंदत्वं वामदृष्टिना ॥ २९७ ॥
 असंयतो द्वितीयानां कषायाणाम् चतुष्टयं ।
 देशव्रतस्त्रुतीयानाम् मंदत्वं नयते पुनः ॥ २९८ ॥
 इत्येताः प्रकृतीरेते संयमाभिमुखास्त्रयः ।
 मन्दानुभागबंधत्वं नयन्ते षोडशक्रमात् ॥ २९९ ॥
 आयुश्चतुष्टयं सूक्ष्मं पटुं वैक्रियिकाद्वयं ।
 साधारणमपर्याप्तं त्रयं विकलगोचरम् ॥ ३०० ॥
 मिथ्यादृशो नृतिर्यञ्चो मंदी कुर्वति षोडश ।
 उद्योतौदारिकद्वंद्वे तिस्रस्त्रिदशनारकाः ॥ ३०१ ॥
 तिर्यग्द्वितयनीचानां तिस्रणां कुर्वतेऽग्निः ।
 मंदानुभागबंधत्वं सप्तमीमधनीह्वताः ॥ ३०२ ॥
 मंदे स्थावरैकाक्षे द्वे तिर्यग्देवमानवाः ।
 कुर्वते मध्यमे भावे वर्तमानाः शरीरिणः ॥ ३०३ ॥
 एकं सौधर्मदेवान्ता आतपं वामदृष्टयः ।
 मनुष्यास्तीर्थकर्तृत्वं मंदी कुर्वन्त्यसंयताः ॥ ३०४ ॥
 उच्छ्वासागुरुलब्धाह्ने निर्मित्त्रमचतुष्टयं ।
 पंचाक्षं कार्मणं तेजश्चारुवर्णचतुष्टयम् ॥ ३०५ ॥

परपातं च संविलष्टाश्चतुर्गतिनिवासिनः ।
 मंदाः पंचदशाप्येताः कुर्वते यामदृष्टयः ॥ ३०६ ॥
 मिथ्यात्वाकुलितास्तीव्रविशुद्धिगतमानसाः ।
 आरोपयन्ति मंदत्वं स्त्रीनपुंसकवेदयोः ॥ ३०७ ॥
 वेद्यद्वयं स्थिरद्वंद्वं शुभद्वंद्वं शुभद्वयम् ।
 मनुष्यद्वयमादेयद्वयं हि सुभगद्वयं ॥ ३०८ ॥
 विहायोगमनद्वंद्वं विंशतिं त्रिभिरान्विताम् ।
 प्रपन्नाः मध्यमं भावं मन्दीकुर्वन्ति दुर्दृशः ॥ ३०९ ॥
 संज्ञाः कथ्यन्ते—
 भवन्ति सर्वपातिन्यः कपायाः द्वादशादिमाः ।
 आद्याः दृग्गोधने पंच प्रान्ते धानेक्षणावृती ॥ ३१० ॥
 मिथ्यात्वं विंशतिबंधे सम्यग्मिथ्यात्वसंयुताः ।
 उदये ताः पुनर्दर्शरेकविंशतिरीगिताः ॥ ३११ ॥
 बंधे २० । उदये २१ ॥
 दर्शनावरणे तिस्रः चतस्रो धानरोधने ।
 संज्वालाः नोकपायाश्च मोहने विभ्रपंचकं ॥ ३१२ ॥
 जायन्ते देशपातिन्यो बंधने पंचविंशतिः ।
 पट्टिशतिर्भवन्त्येताः सम्यक्त्वेन सहोदये ॥ ३१३ ॥
 बंधे २५ । उदये २६ । विंडिताः ४७ ॥
 वेद्यायुर्नामगोत्राणां श्रोक्ताः प्रकृतयोऽखिलाः ।
 अपातिन्योऽखिलाः प्राज्ञरेकोत्तरशतप्रमाः ॥ ३१४ ॥
 अपातिन्यः १०१ ॥ विंडिताः १४८ ॥
 यातिकाभिरिमा युक्ता यातिका मन्त्यपातिका ।
 यातिकास्तत्रपापाख्याः शुष्यपापाभिधाः पराः ॥ ३१५ ॥

संज्वालाः ज्ञानरुध्याद्याश्चतस्रो विघ्नपंचकं ।
 तिस्रो दृग्बुधि पुंवेदः संति सप्तदशेति याः ॥ ३१६ ॥
 चतुर्विधेन भावेन सदा परिणमंति ताः ।
 त्रिविधेन पुनः शेषाः सप्तोत्तरशतप्रमाः ॥ ३१७ ॥
 लतादार्यास्थिपापाणतुल्यास्ता भावतो मताः ।
 अन्याःदार्यास्थिपापाणतुल्याःसप्तोत्तरंशतम् ॥ ३१८ ॥
 मशस्तानां समाःभावाः गुडखंडसितामृतैः ।
 अन्यासां निचकंजीरविषहालाहर्लर्मताः ॥ ३१९ ॥
 योगेन बध्यते सातं मिथ्यात्वेनात्रपोडश ।
 असंयमेन पंचाग्रा त्रिंशदन्याःकषायतः ॥ ३२० ॥
 वृत्तं आहारकद्वंद्वे सम्यक्त्वं तीर्थकारिणि ।
 प्रधानप्रत्ययास्तासामितिबन्धो न तैर्विना ॥ ३२१ ॥
 इति प्रधानप्रत्ययनिर्देशः । अपरेष्वेवंमाहुः—
 मिथ्यात्वस्योदये यांति षोडश प्रथमेगुणे ।
 संयोजनोदये बंधं सासने पंचविंशतिः ॥ ३२२ ॥
 कषायाणां द्वितीयानामुदये निर्व्रते दश ।
 स्वीक्रियन्ते तृतीयानां चतस्रो देशसंपते ॥ ३२३ ॥
 सयोगे योगतः सातं शेषाःस्वे स्वे गुणे पुनः ।
 त्रिमुच्याहारकद्वंद्वतीर्थकृत्वे कषायतः ।
 षष्टिः पंचाधिका बंधं प्रकृतीनाम् प्रपद्यते ॥ ३२४ ॥

१ सोलसपणर्वामणभं दसचउष्टकेकबंधवोच्छिष्टणा ।
 दुगतास चदुरपुव्ये पग सोलस जोगिणो एको ॥

आहारकद्वयस्योक्तः संयमस्तीर्थकारिणः ।

सम्यक्त्वं कारिणं पूर्वं बंधने बंधवोदिमिः ॥ ३२५ ॥

मिथ्यात्वं षोडशानामिह प्रधानं कारणमन्येषामप्रधानेम्
इत्यादिज्ञेयं ॥

शरीरपंचकं वर्णपंचकं रसपंचकं ।

पद्रे संस्थानिसंहत्योरष्टकं स्पर्शगोचरं ॥ ३२६ ॥

अंगोपांगत्रयं गंधद्वयं प्रत्येकयुग्मकं ।

निर्माणागुरुलघ्वाहे स्थिरद्वंद्वं शुभद्वयम् ॥ ३२७ ॥

परघातोपघाताहे देहबंधनपंचकं ।

आतपोद्योतसंघातपंचकानीति भाषिताः ॥ ३२८ ॥

द्राभ्यां पुद्गलपाकिन्यः षष्टि प्रकृतयो युताः ।

एतदीयेन पाकेन शरीराद्युपलब्धितः ॥ ३२९ ॥

ज्ञानद्वरोधविग्रस्थाः वेद्यभोहनगोत्रजाः ।

गतयो जातयस्तीर्थकृदुच्छासां नमोगती ॥ ३३० ॥

त्रसगुस्वरपर्याप्तस्थूलादेयपशुशुभाः ।

सेतरा जीवपाकाः स्फुरष्टाग्रा मस्रतिः पुनः ॥ ३३१ ॥

ज्ञानरोधादयः सर्वाः यतो जीवं विकुर्वतो ।

जीवपाकास्ततोज्ञेयास्तत्र तन्पाकदृष्टितः ॥ ३३२ ॥

अत्रात्मनि निबद्धाः सप्तविंशति नामप्रकृतयः तासां तंत्र-
विपाकोपलब्धेः ।

आनुपूर्व्यश्चतस्रोऽपि क्षेत्रपाका निवेदिताः ।

जिनैरागुंषि चत्वारि भवंपाकानि सर्वदा ॥ ३३३ ॥

इत्युनुभागबंधः समाप्तः ॥

स्वामित्वभागभागाम्यामष्टोत्कृष्टादयः सह ।
 दश प्रदेशबन्धस्य प्रकाराः कथिताः जिनैः ॥ ३३४ ॥
 पुद्गलाः ये प्रगृह्यन्ते जीवेन परिणामतः ।
 रसादित्वमिवाहाराः कर्मत्वं यांति तेऽखिलाः ॥ ३३५ ॥
 एकक्षेत्राद्यगादास्ते योग्याः सर्वप्रदेशगाः ।
 गृह्यन्ते हेतुतो जीवैः मादयोऽनादयः सदा ॥ ३३६ ॥
 गंधवर्णरसः सर्वैः स्पृशेत्तुभिरन्वितैः ।
 विमुक्तानंतभागोऽस्ति कर्मानंतप्रदेशकं ॥ ३३७ ॥
 एकैकत्रक्षणे येऽत्र बंधमायान्ति पुद्गलाः ।
 अष्टधा बद्धतः कर्म तेषाम्भागप्रकल्पना ॥ ३३८ ॥
 शीतोष्णस्निग्धरूक्षत्वकलिताः परमाणवः ।
 योग्यत्वं प्रतिपद्यन्ते कर्मबंधस्य नापरे ॥ ३३९ ॥
 एकेन परिणामेन गृहीताः परमाणवः ।
 अष्टकर्मत्वमायांति शुद्धिसंल्लेशद्वितः ॥ ३४० ॥
 वृद्धिर्यथायथाक्षाणां विवर्द्धते तथा तथा ।
 जंतोर्विशुद्धिमंल्लेशां हीयेते परथा पुनः ॥ ३४१ ॥
 स्वल्पस्तत्रापुपस्तुल्यो गात्रनाम्नोस्ततोऽधिकः ।
 विघ्नदृग्ज्ञानरोधेषु समोभागस्ततोऽधिकः ॥ ३४२ ॥
 समस्तो परमो भागो मोहनीये निवेदितः ।
 वेदनीयेऽधिकस्तस्मादित्यं भागकल्पना ॥ ३४३ ॥
 सुखदुःखे यतोऽनल्पे दत्तोभागस्ततोऽधिकः ।
 वेदनीये परेषान्तु भूर्यवम्याव्यपेक्षया ॥ ३४४ ॥

चतुष्कस्य द्वितीयस्य कपायाणाममंयतः
 विदधाति तृतीयस्य प्रकृष्टं देशमंयतः ॥ ३५७ ॥
 सुरद्वितयमादेयं सुमगं नृमुगैरुपी ।
 आद्ये संहतिसंस्थाने मुस्वरः मन्त्रभोगतिः ॥ ३५८ ॥
 अमातं विक्रियाद्वंद्वमित्येताः पाम्बयादेश ।
 तासां सद्यष्टिदुर्दृष्टी बंधोन्कृष्टत्वकारिणी ॥ ३५९ ॥
 आहारकद्वयस्योक्तः प्रदेशोत्कर्षणक्षमः ।
 अप्रमत्तः, परासान्नु जीवो मिथ्यात्वदूषितः ॥ ३६० ॥
 उत्कृष्टयोगवान् संज्ञी पूर्णोगी स्नोकबंधकः ।
 प्रकृष्टं कुरुते बंधं जघन्यं विपरीतकः ॥ ३६१ ॥
 चतस्रः श्रभ्रदेवायुःश्रभ्रद्वितयलक्षणाः ।
 अमंजी कुरुते स्वल्पा मध्ययोगव्यवस्थितः ॥ ३६२ ॥
 आहारकद्वयं साधुः प्रनादरहिताशयः ।
 पंच निःसंयमः तीर्थकृद्देवम्य चतुष्टयं ॥ ३६३ ॥
 शेषाः सूक्ष्मानिगोतौष्णी स्वल्पन्वं नयते पुनः ।
 मध्ययोगस्थितः सर्वा नवाधिकशतप्रमाः ॥ ३६४ ॥
 प्रदेशप्रकृती बन्धा भोगतः स्तः कृपायतः ।
 जन्तोः स्थित्यनुभागो स्तः तद्व्यपाये व्यपायतः ॥ ३६५ ॥
 स्वभावः प्रकृतिज्ञेया स्वभावादच्युतिः स्थितिः ।
 अनुभागो रसस्तासां प्रदेशोऽशावधारणम् ॥ ३६६ ॥
 प्रकृतिस्तिकता निचे स्थितिरच्यवनं पुनः ।
 रसस्तस्यानुभागः स्यादित्येवं कर्मणामपि ॥ ३६७ ॥
 कालं क्षेत्रं भवं द्रव्यमुदयः प्राप्य कर्मणाम् ।
 जायमानो मतो द्वेषा विप्राकेतरभेदतः ॥ ३६८ ॥

भागोऽसंख्यातिमः श्रेणैर्योगस्थानानि देहिनः ॥
 ततोऽसंख्यगुणो श्रेयः सर्वप्रकृतिसंप्रदः ॥ ३६९ ॥
 ततोऽसंख्यगुणानि स्युः स्थितिस्थानान्यतः स्थितेः ।
 स्थानान्यध्ययसायानामसंख्यातगुणानि च ॥ ३७० ॥
 असंख्यातगुणान्यस्माद्रसस्थानानि कर्मणाम् ।
 ततोऽनंतगुणाः संति प्रदेशाः कर्मगोचराः ॥ ३७१ ॥
 अविभागपरिच्छेदाः सर्वेषामपि कर्मणाम् ।
 एकैकत्र रमस्थाने ततोऽनंतगुणाः मत्वाः ॥ ३७२ ॥

उपजातिवृत्तम् ।

कर्मप्रवादांपुधिविन्दुकल्प—

अतुषिंधो बंधविधिः स्वशक्त्या ।

गंधेषतो यः कथितो मयाऽसौ ।

विस्तीर्णीयो महर्नीयरोधैः ॥ ३७३ ॥

बंधविचारं बहुतमभेदं यो हृदि धत्ते विगलितग्रेदम् ।

याति स भक्त्या प्यपगतकृष्टां मिद्धिमबंधोऽमितगतिरिष्टाम् ॥

गुणस्थानविशेषेषु प्रकृतीनां नियोजने ।

स्वामित्वमिह सर्वत्र स्वयमेव विबुध्यताम् ॥ ३७५ ॥

इति धर्मामृतमितगत्याचार्यवर्यप्रणीते पञ्चसमहात्म्यधर्मधे

शतकं समाप्तम् ।

नन्वाहमर्हतां भक्त्या घातिकल्मषपातिनः ।

स्वशक्त्या समृतिं यक्ष्ये बंधमेदायबुद्धये ॥ ३७६ ॥

बंधोदयसत्त्वानां सिद्धपददृष्टिवाद्रपाथोधैः ।

स्थानानि प्रकृतीनामुद्धृत्य समासतो यक्ष्ये ॥ ३७७ ॥

बंधे कत्युदये सत्त्वे संति स्थानानि वा कति ।

मूलोत्तरगताः सन्ति कियंत्यो भंगकल्पनाः ॥ ३७८ ॥

अष्टकं सप्तकं षष्ठं बंधेऽष्टोदयसत्त्वयोः ।

एकबंधे त्रयो भेदा एको बंधविवाजिते ॥ ३७९ ॥

बध	८	७	६
उदय	८	८	८
मत्ता	८	८	८

बध	१	१	१
उदय	७	७	७
मत्ता	८	७	७

बध	०
उदय	४
मत्ता	४

त्रयोदशसु सप्ताष्टौ बंधेऽष्टोदयसत्त्वयोः ।

भेदाः संज्ञिनि पर्याप्ते पंच द्वौ केवलद्वये ॥ ३८० ॥

बध	७	८
उदय	८	८
मत्ता	८	८

८	७	६	१	१
८	८	८	७	७
८	८	८	८	७

केवलद्वये,—१, ० । ४, ४ । ४, ४ ।

द्वौ विकल्पा गुणस्थानपट्टे मिश्रं विनाष्टसु ।

एकैकः कर्मणां बंधः पाकसत्त्वेषु जायते ॥ ३८१ ॥

मिथ्यादृष्ट्यादीनां षण्णां मिश्रवर्जितानां द्वौ विकल्पो—

८, ७ । ८, ८ । ८, ८ ।

मिथ्या	अपू	म	मू	उ	क्षी	स	अ
७	७	७	६	१	१	१	०
८	८	८	८	७	७	४	४
८	८	८	८	८	७	४	४

बंधोदयास्तित्ता मूलप्रकृतीनां निवेदिताः ।

उत्तरप्रकृतीनां ताः कथपिष्यामि साम्प्रतम् ॥ ३८२ ॥

बंधादित्रितये पंच विभे ज्ञानावरोधने ।

रात्रि क्षीणे च निर्वन्धे पंचानामुदयास्तिते ॥ ३८३ ॥

दशगु,—५, ५ । ५, ५ । ५, ५ । शान्तधीणयोः—०,
० । ५, ५ । ५, ५ ।

नव स्युः पट् चतस्रश्च दम्बोधे बंधमत्त्वयोः ।

स्थानानि त्रीणि पाके द्वे चतस्रः संति पंच वा ॥ ३८४ ॥

मयंति नव सर्वाः पट् स्त्यानगृद्धिप्रपं विना ।

चतस्रः प्रचलानिद्रागहिताः पंधमत्त्वयोः ॥ ३८५ ॥

९ । ६ । ४

चतस्रोऽश्रोदये चतुर्दशनाशरणादयः ।

जायंते पंच वा निद्रादीनामेकनगोदयं ॥ ३८६ ॥

४ । ५ ।

बंधप्रये संति नवात्र सत्त्वे

पट् चतुर्भिर्घनि बंधहीने ।

नवाथ पट् द्वौ मकलेषु पाके

सत्त्वे च पाके च चतुष्कमंत्ये ॥ ३८७ ॥

द्वयोर्नव द्वयोः पट् चतुर्षु च चतुष्टयम् ।

पंच पंचगु शून्यानि भंगाः संति प्रयोदश ॥ ३८८ ॥

व्य	१	२	३	४	५	६	७	८	९	०	०	०	०	०	०
उदय	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
सत्ता	१	२	३	४	५	६	७	८	९	०	०	०	०	०	०

बंधप्रये ९ । ६ । ४ सर्वे मूलभंगाः १३ ।

सत्तायां नवकंपट् द्वयेपट् नव द्वये ।

द्वितये पट्मेकत्र गतबंधे चतुष्टयम् ॥ ३८९ ॥

इति मूलभंगेषु सत्त्वभंगाः । उदयभंगाश्चत्वारः पंच वा सर्वत्र ।

द्वितये नरकं पदं ततोऽपूर्वम् पूर्णम् ।

यावद्भागं ततः सूक्ष्मं चैष वाचयतुष्टयम् ॥ ३९० ॥

गुणस्थानेषु संघः—९।९।६।६।६।६।६।६।७।७।०।०।०।० ।

मन्त्रं नक्षत्रांशानां शीणे पदं प्रथमे क्षणे ।

चतस्रोऽश्रानिमे श्रेयाः मन्त्रं नास्ति ततः परम् ॥ ३९१ ॥

क्षपके मन्त्रपूर्वेषु नर प्रकृतयः स्फुटम् ।

अनिष्टोत्तरमन्त्रेषुमागेषु पडनः परम् ॥ ३९२ ॥

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

२५

मन्त्रे चत्वारः पंच चादये परं शीणम्यान्वयक्षणे चतुष्टयमिति ।

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

मिथ्यादृष्टिसामनयोः—संघः ९, ९ । उदयः ४, ५ । मत्ता ९, ९ । सम्यग्मिथ्यादृष्ट्यादिषु द्विविधापूर्वकगणप्रथमसप्तम-
भागं यावत्—सं. ६, ६ । उ. ४, ५ । म. ९, ९ । श्रेयापूर्वा-
निवृत्तिषूक्ष्मोपशमकेषु, क्षपकेषु चापूर्वकरणस्य मन्त्रभागेषु
पदस्वनिवृत्त्यसंगत्यातान् बहून् भागान् यावत्—सं. ४, ४ ।
उ. ४, ५ । स. ९, ९ । ततः परं क्षपितपोऽशमकृतेरनिवृत्तेः
शेषसंख्यातभागे सूक्ष्मक्षपके च—

सं. ४, ४ । उ. ४, ५ । स. ६, ६ । उपशान्ति—सं. ०, ० । उ. ४,
५ । स. ९, ९ । शीणे प्रथमे क्षणे—सं. ०, ० । उ. ४, ५ । स. ६, ६ ।
क्षीणांत्यक्षणे—सं. ० । उ. ४ । स. ४ ।

मन्त्र गोत्रेऽष्ट वेद्ये स्युर्भगाः पंच नवोदिताः ।

पंचक्रमाच्छुभ्रतिर्यज्ञरसुरायुषाम् ॥ ३९३ ॥

गोत्रे ७ । वेद्ये ८ । आयुषि ५ । ९ । ९ । ५ ।

उर्ध्वं द्वयोर्द्वयोर्नीचं बंधं पाके चतुष्टये ।

उपनीचोच्चनीचानि द्वयं मत्त्वे चतुष्टये ॥ ३९४ ॥

पंचमे सकलं नीचमित्यं वेद्येऽपि बुध्यताम् ।

एषोऽष्टः प्रथमेऽन्यत्र शून्यस्तत्र निवेश्यते ॥ ३९५ ॥

मघ	१	१	०	०	०
उदय	१	०	१	०	०
मना	११०	११०	११०	११०	०१०

अत्रांकमंष्टष्टेषु एषो नीचं शून्यः ११० एकः साते शून्योऽ-
साते ११० ।

आद्ये पंचादिमाः मंगाश्चत्वारः सस्तदर्शने ।

द्वावाद्यां त्रितयेऽन्यत्र पंचमेऽस्त्येकः आदिमः ॥ ३९६ ॥

मिथ्यादृष्ट्यादिषु दशसु पंचानां विभागः ५ । ४ । २ । २ ।

२ । १ । १ । १ । १ । १ ।

उर्ध्वं पाके द्वयं मत्त्वे चतुष्के बंधवर्जिते ।

अयोग्यांश्चमंत्येऽस्ति ममये पाकसत्त्वयोः ॥ ३९७ ॥

चतुर्षु उ. १ । म. ११० । अयोगांस्त्यक्षणे १ । १ । एवं सप्त ७ ।

चन्वारो गोत्रवर्तगाः वेद्यस्य प्रथमा मताः ।

आद्येषुपट्टसु ते संति प्रथमा द्वा च सप्तसु ॥ ३९८ ॥

आद्यां बंधपरित्यक्तावयोगे द्वावुपान्तिमे ।

द्वावसाते तथा साते तस्यान्ते पाकसत्त्वयोः ॥ ३९९ ॥

मघ	१	१	०	०	०
उदय	१	०	१	०	०
मना	११०	११०	११०	११०	०१०

एवमष्ट ८ ।

श्वभ्रायुरुदितं सच्च तिर्यगायुरवधतः ।

वधतस्तत्र जायेते वध्यमानोदिते सती ॥ ४०० ॥

सती वद्धोदिते वद्धे मर्त्यायुष्यप्ययं क्रमः ।

एकद्वित्रिचतुर्भिश्च संज्ञांकरायुषां क्रमात् ॥ ४०१ ॥

चतुर्णामायुषां संदष्टिः १ । २ । ३ । ४ ।

पाके श्वभ्रायुषांश्वंधे, बंधे तिर्यङ्गनरायुषोः ।

सत्वे श्वभ्रयुषो भंगास्तदायोः परयोरपि ॥ ४०२ ॥

श्वभ्रायुषो भंगाः—

५	०	२	(नि)	०	३	(म.)	०
१	१	१	१	१	१	१	१
१	१	२	१	२	१	३	१
१	१	१	१	१	१	१	१

तिर्यग्भवायुरुदयेऽश्वंधे, बंधे पुनश्चतुष्कस्य ।

तिर्यग्जीवितसत्त्वे सत्त्वे वा परचतुष्कस्य ॥ ४०३ ॥

तिर्यगायुर्भंगाः—

१	०	१	०	२	०	३	०	४	०
२	२	२	२	२	२	२	२	२	२
२	१	२	१	२	२	२	३	२	४

मानवमवायुरुदयेऽश्वंधे, बंधे पुनश्चतुष्कस्य ।

मानुषजीवितसत्त्वे सत्त्वे चापरचतुष्कस्य ॥ ४०४ ॥

मनुष्यायुर्भंगाः—

१	०	१	०	२	०	३	०	४	०
३	३	३	३	३	३	३	३	३	३
३	२	१	३	१	३	२	३	१	३

१ तिर्यगायुरवधतो जीवस्य श्वभ्रायुरुदयं सत्ताच । तिर्यगायुर्वधतो नारकजीवस्य तिर्यगायुर्वधः नरकायुरुदयः द्वयोः सत्ता ।

२ (१) अंकेन नरकायुर्वध्यम् (२) अंकेन तिर्यगायुः (३) अंकेन मनुष्यायुः (४) अंकेन देवायुः

पाके देवायुषो बंधे बंधे तिर्यहनरायुषोः ।

सत्वे देवायुषो भंगास्तदाद्योः परयोरपि ॥ ४०५ ॥

देवायुर्भगा—

५	०	२	०	३	०
५	५	५	५	५	५
५	५	२	५	३	५

द्व्येकाग्रे विंशती ते त्रिसप्तन्यूने मनीषिणः ।

नव पंच च चत्वारि त्रीणि द्वे विदुरेककम् ॥ ४०६ ॥

यानीति मोहनीयस्य स्थानानि दश कर्मणः ।

बंधे संति गुणस्थाने तेषामस्तीति योजना ॥ ४०७ ॥

२२।२१।१७।१३।९।५।३।१।

मिथ्यात्वयुजि मिथ्यात्वं कृपायाः षोडशककः ।

वेदो हास्यादिकेस्वेकं युगं भययुगुप्सने ॥ ४०८ ॥

द्वाविंशतिरामिथ्यात्वपंडका सस्तदर्शने ।

न्यूनानंतानुबंधिस्त्रीवेदमिथ्यचतुर्थयोः ॥ ४०९ ॥

१।१६।१।२।१।१। मिच्छिताः २२ । इति ।

मिथ्यादृष्टी प्रस्तारः—२ । ०, २ । १, १, १ । १६ । १ ।

सासने २१ । प्रस्तारः—२ । २, २ । १, १ । १६ । मिथा-

प्रतयोः १७ । प्रस्तारः,—२ । २, २ । १ । १२ ।

अप्रत्याख्यानकैरूना देशे षष्ठे तृतीयकः ।

सप्तमाष्टमयोरेते शोकारतिं विना कृताः ॥ ४१० ॥

देशे १३ । प्रस्तारः—२ । २, २ । १ । ८ । षष्ठे ९ ।

प्रस्तारः,—२ । २, २ । १ । ४ । सप्तमाष्टमयोः ९ । प्रस्तारः—

२ । २ । १ । ४ ।

ब्रंघे पुंवेदसंज्ञालाः संज्ञाला नवमे क्रमाद् ।
 एकद्वित्रिभिरूनास्ते मोहने क्रमतो बुधः ॥ ४११ ॥
 नवमे ५ । ४ । ३ । २ । १ ।

भंगाः पडादिमे^१ ब्रंघे चत्वारस्ते^२ द्वितीयके ।
 द्वा^३ द्वा^४ त्रिषु परेषु स्यादेकको मोहकर्मणः ॥ ४१२ ॥
 ६ । ४ । २ । २ । १ । १ । १ । १ । १ ।

उदयस्थानानि कथ्यन्ते—

नव स्थानानि मोहस्य क्रमाद्दश दशोदये ।
 एकद्वित्रिचतुः पंचषडष्टनववर्जिताः ॥ ४१३ ॥
 १० । ९ । ८ । ७ । ६ । ५ । ४ । ३ । १ ।

मिथ्यात्वमेकमेकं च कथायाणां चतुष्टयम् ।
 वेद एकतमो युगं हास्यादिष्वेककं भयम् ॥ ४१४ ॥
 जुगुप्सेत्पुदये सन्ति दश प्रकृतयः स्फुटम् ।

मिथ्यादृष्टिगुणस्थाने द्वाविंशतिनिबंधने ॥ ४१५ ॥ युगम् ॥
 तत्र मिथ्यात्वं १ । अनंतानुबंध्यप्रत्याख्यानप्रत्याख्यानसंज्ञ-
 लनेषु चत्वारः क्रोधमानमायालोभाः ४ । त्रिषु वेदेष्वेकतमो
 वेदः १ । हास्यरत्यरतिशोकयोरैकतरं युगं २ । भयं १ ।
 जुगुप्सा १ । दशोदयस्थानमिदं द्वाविंशतिबंधस्थानानि मिथ्या-
 दृष्ट्या १० ।

मिथ्यात्वमाधाः क्रमतो द्वितीया—

स्त्याज्यास्तृतीया भयजुगुप्सनैकम् (१) ।

१. मिथ्यात्वे २२ स्थाने षट् भंगाः वेदत्रयहास्यादियुगद्वयगुणनेन ।
 २. वेदद्वयहास्यादियुगद्वयगुणनेन ३ हास्यादियुगद्वयेन । ४ अनेकान-
 गविक्रयेन उन्मोहकः ।

तैयुग्महास्यादैयुगे सवेदे

स्थाने परत्रोदययोजनाय ॥ १६ ॥

अस्यार्थः—दशोदयस्थानतो मिथ्यात्वत्यागे नवोदयस्था-
नमेकविंशतिबंधके भासने ९ । ततः कपायाणामादिचतुष्कत्यागे
परचतुष्कत्रयैकतग्रयग्रहे एकतरवेदादिपंचकग्रहे चाष्टोदय-
स्थानं, सप्तदशबंधकस्य सम्यग्द्विष्यादष्टेरसंयतस्यापशमिक-
सम्यग्दष्टेः क्षायिकसम्यग्दष्टेश्च ८ । ततो द्वितीयचतुष्कत्यागे
परचतुष्कद्वयान्यतरद्वयग्रहे एकतरवेदादिपंचकग्रहे च सप्तोद-
यस्थानं, त्रयोदयबंधकस्य संयतासंयतस्यापशमिकसम्यग्दष्टेः
क्षायिकसम्यग्दष्टेश्च ७ । ततस्त्रुतीयचतुष्कत्यागे चतुर्णां संज्व-
लनानामेकतग्रहे एकतरवेदादिपंचकग्रहे च षडुदयस्थानं
नवकबंधकानामपशमिकक्षायिकसम्यग्दष्टीनां प्रमत्ताप्रमत्ता-
पूर्वाणां ६ । ततो भयजुगुप्सयोरैकतरत्यागे पंचोदयस्थानं
प्रमत्तादीनामेव ५ । ततो भयजुगुप्साद्वयत्यागे चतुरुदयस्थानं
प्रमत्तादीनामेव ४ ॥ एषामुदयस्थानानां दशादीनाम् कपायं
चतुष्कवेदत्रययुग्मद्वयानां परस्पराभ्यासे चतुर्विंशतिभंगाः
२४ । ततो हास्यादिन्यागे च चतुर्णां संज्वलनानामेकतरग्रहे
त्रयाणां च वेदानामेकतरग्रहे सवेदस्यानिवृत्तेर्द्विकमुदयस्थानं
२ । अस्य द्वादशं भंगाः १२ । चतुर्वंधकेस्यानिवृत्तेर्द्वय-
स्थाने द्वावेकश्च तत्रायं द्वादशभंगाः । द्वितीये निवेदस्यानिवृत्ते-
श्चतुर्णां संज्वलनानामेकतरैर्णकमुदयस्थानं १ । अस्य चत्वारो
भंगाः ४ । त्रयबंधकस्य क्रोधवर्ज्यानां संज्वलनानामेकतरैर्ण-
कमुदयस्थानं १ । अस्य त्रयो भंगाः ३ । द्वयबंधकस्य क्रोध-
मानवर्ज्यायोः संज्वलनयोरैकतरैर्णकमुदयस्थानं १ । अस्य द्वौ

भंगौ २ । एकबंधकस्य लोमसंज्वलनेनैकमुदयस्थानं १ ।
अस्यैको भंगः १ । अबंधकस्यसूक्ष्मलोमस्य लोमसंज्वलनेनै-
कमुदयस्थानं १ अस्याप्येको भंगः ।

पंचदश सत्तास्थानानि कथ्यन्ते—

क्रमाद्वित्रिचतुःपट्टसप्ताष्टनववर्जितम् ।

सप्तकं त्रिंशतां कृत्वा त्रिद्वयेकसहितान् दश ॥ ४१७ ॥

एकद्वित्रिचतुःपंचहीनान् षण्मोहकर्मणः ।

सत्त्वे पंचदश प्राहुः स्थानानीति मनीषिणः ॥ ४१८ ॥

२८।२७।२६।२५।२४।२३।२२।२१।२०।१९।१८।१७।१६।१५।१४।१३।१२।११।१०।९।८।७।६।५।४।३।२।१।

मोहेऽष्टाविंशतिः सर्वाः सम्यक्त्वे सप्ताविंशतिः ।

क्रमात्पट्टिंशतिर्मिश्रे भवत्युद्वेलिते सति ॥ ४१९ ॥

२८ । २७ । २६ ।

अष्टाविंशतितः क्षीणे कषायाणां चतुष्टये ।

प्रथमेऽसति मिथ्यात्वे मिश्रसम्यक्त्वयोः क्रमात् ॥ ४२० ॥

कोपादिकाष्टके पट्टे स्त्रियां हास्यादिगोचरे ।

पट्टे पुंसि क्रमात्त्रये संज्वालानां त्रये सति ॥ ४२१ ॥

२४।२३।२२।२१।२०।१९।१८।१७।१६।१५।१४।१३।१२।११।१०।९।८।७।६।५।४।३।२।१।

सत्त्वस्थानानि शेषाणि श्रेयानीति यथागमम् ।

उदस्थानयोगोऽतो बंधस्थानेषु कथ्यते ॥ ४२२ ॥

पंचस्वाधेषु बंधेषु पंचपाका दशादिकाः ।

द्वौ परे द्विकमेको वा परेऽन्येप्येकको मतः ॥ ४२३ ॥

४	२३	२१	१७	१३	९
३	१०	९	८	७	६

अनिवृत्तौ—

४	५	६	७	८	९
३	२	१	१	१	१

सूत्रे—

०
१

आद्ये संयोजनोऽन्यो द्वौ (च) सप्तदशे परौ ।

पाकाः समिश्रसम्भवत्वाः ससम्भवत्वा द्वयोः परौ ॥ ४२४ ॥

२२	२१	१७	१३	९
१०	९	९	९	९

भिया जुगुप्सया हीना द्वितयेन दशाप्यमी ।

उपर्युपरि त्रयो भंगाः एकैकत्र ततो मताः ॥ ४२५ ॥

२२	२१	१७	१३	९
८	७	७	७	७
९१९	८	८	८	८
१०	९१९	९	९	९
१०	१०	९	८	८

अग्रको दशानामृदयः पद्, नवानामेकादशाष्टानां दश, सप्तानां सप्त, पण्णां चत्वारः पंचानामेकश्चतुर्णां द्वयनिवृत्ता द्वयोः पंचानामेकैकभेदाः पाकाः श्लेषाः । तत्र पंचसु स्थानेषु १।६।१।१।०।७।६।१। पिंडिताः ४० । अनिवृत्ता २।४। सूक्ष्मे ? ।

तत्र द्वाविंशतेर्षधे सप्ताद्या दशैकविंशतेर्नव सप्ताद्याः, सप्त-दशानां नव पटाद्या स्रयोदशानामष्ट पंचाद्याः नवानां सप्त चतुराद्याः पाकाः द्रष्टव्याः १४० ।

कषायवेदयुग्मानां भंगाघाते परस्परम् ।

चतुर्विंशतिरादिष्टा बंधस्थानेषु पंचसु ॥ २४ । ४२६ ॥

चतुर्विंशत्या चत्वारिंशत्स्ताडने संस्युदयभेदाः ९६० ।

भंगा वै द्वादश प्रोक्ताः वेदैः कोपादिस्ताडने ।

आद्ययोर्बंधयोर्दशैकद्वितयस्यौदये सति ॥ ४२७ ॥

एकपाके चतुर्वधे श्रेय भंगचतुष्टयम् ।
 त्रिद्वयेकबंधने भंगास्त्रिद्वयेकेऽन्यत्र चक्रकः ॥ ४२८ ॥

५	४	४	३	३	१
२	२	१	१	१	१
१२	१२	४	३	३	१

सूक्ष्मे ०, १, १ । सर्वे भंगा मिलिताः ३५ । पूर्वं संहिताः
 ९९० ।

पाकप्रकृतिभिर्हत्वा पाकस्थानानि ताडयेत् ।

चतुर्विंशतिभंगाद्यैः पदबंधोपलब्धये ॥ ४२९ ॥

दशादीनि चतुरंतानि पाकस्थानानि

१०	९	८	७	६	५	४
३	६	११	१०	७	४	१

दशादिपाकप्रकृतिताडितानि—१०।५४।८८।७०।४२।२०।४

पिंडितानि २८८ । चतुर्विंशतिभंगताडितानि ६९१२ ।

अनिवृत्ता पूर्वोक्ता द्विकादिपाकप्रकृतयः ०।२।१।१।१।१।

सूक्ष्मे १ । एभिर्भंगरेताः १०।१०।४।३।२।१।१। गुणिता

एतावतः—२४।२४।४।३।२।१।१। पिंडिता ५९ । पूर्वं सप्त

पदबंधा एतावतः ६९७१ ।

मोहप्रकृतिमंख्यायाः पदबंधा भवन्त्यमी ।

एकोनत्रिंशता हीनाः सद्म्याः सप्त निर्धेतम् ॥ ४३० ॥

बंधस्थानं प्रति सप्तास्थानानि दीयन्ते—

आद्ये त्रीण्येकमन्यत्र त्रिषु पंच पडैककः ।

सप्तापरत्र चत्वारि सप्तास्थानान्यतः परे ॥ ४३१ ॥

मोहस्य सप्तास्थानानि बंधन्यानेषु मामान्येनाह—

घ	२	२	१	१	७	१	३	१	५	४	३	२	१	०
स.	३	२	५	५	५	६	७	७	४	४	४	४	४	४

तानि विशेषेणाह—

आद्यमाद्ये त्रयं बंधे द्वितीये चाष्टविंशतिः ।

त्रिषु विंशतिरुक्ताष्टचतुस्त्रिद्वयेकसंपुता ॥ ४३२ ॥

पंचबंधके—

एषाष्टचतुरेकाग्रा त्रिद्वयेकाग्राः मताः दश ।

पंचाग्राणि परं तानि चत्वार्येव ततः परम् ॥ ४३३ ॥

प्रत्येकं विंशतिर्युक्ता सत्राष्टचतुरेकैः ।

बंधकाबंधकेष्वग्रे चतुस्त्रिद्वयेककाः परे ॥ ४३४ ॥

द्वाविंशति बंधके सत्तास्थानानि २८।२७।२६। एकविंशति-

बंधके २८ । सप्तदशत्रयोदशनवबंधकेषु २८।४।२३।२२।२१

पंचबंधके २८।४।२१।१३।१२।११। चतुर्बंधके २८।२४।२१

१३।१२।११।५। त्रिबंधके २८।२४।२१।४। द्विबंधके २८।२४।

२१।३। एकबंधके २८।२४।२१।२। अबंधके २८।२४।२१।१।

नामकर्म कथ्यते—

दश स्थानानि बंधेऽत्र मोहनीये नवोदये ।

सत्त्वे पंचदशाख्याय कथ्यन्ते नामकर्मणि ॥ ४३५ ॥

त्रिकपंचषडष्टाग्रा नवकाग्रा दशाधिका ।

एकादशाधिका ज्ञेया विंशतिर्नाम्नि चैककम् ॥ ४३६ ॥

नामनि बंधस्थानान्याह—२१।२५।२६।२८।२९।३०।३१।१।

एकं पंच त्रयं पंच श्रुतिर्यहनृनाकिनाम् ।

क्रमतो गतियुक्तानि बंधस्थानानि नामनि ॥ ४३७ ॥

२।५।३।५।

११ वं. सं.

द्वुडं ध्रुवद्वयं निर्मित्कार्मणं सुमगास्थिरे ।

अयशोऽसन्नमोरीतिस्तैजसं दुःस्वराशुभे ॥ ४३८ ॥

त्रसाद्यगुरुलघ्वादिबर्णादीनां चतुष्टयम् ।

पंचेन्द्रियमनादेयं द्वयं वैक्रियिकाह्वयम् ॥ ४३९ ॥

इत्यष्टाविंशतिस्थानमेकं मिथ्यात्ववासिताः ।

सध्रुवगतिपंचाक्षपूर्णं ध्रुवति जन्तवः ॥ ४४० ॥

२८। स्थानं ?। भंगाः ? ?। नरकगत्या सह वृत्तिविरोधादेका-
क्षविकलाक्षजातिसंहननानि नात्र बध्यन्ते ।

एकात्रिंशद्वियुक्तकठिकपंचपट्टकैः ।

पंच स्थानानि जायंते तिर्यग्गत्यामिति स्फुटम् ॥ ४४१ ॥

३०।२९।२६।२५।२३।

एकं संस्थानपट्टस्य पट्टस्यैकं च संहतेः ।

पण्णां स्थिरादियुग्मानामेकैकं कर्म तैजसम् ॥ ४४२ ॥

नमोगतियुगस्यैकं निर्मिद्रादारिकद्वयम् ।

बर्णाद्यगुरुलघ्वादित्रमादीनां चतुष्टयम् ॥ ४४३ ॥

तिर्यग्द्वितयमुद्योतं पंचाक्षं त्रिंशदादिमा ।

पर्याप्तोद्योतपंचाक्षं तिर्यग्गतिममन्विता ॥ ४४४ ॥

मिथ्यादृष्टिभिरपात्रं बध्यते सामनेरापि ।

द्वितीयं त्रिंशदेषु ब्यन्त्यमंस्थानमंहतिः ॥ ४४५ ॥

तत्र प्रथमत्रिंशति संस्थानपट्टसंहननपट्टनमोरीतिपुग्मस्थि-
रादियुग्मपट्टानां ६।६।२।२।२।२।२।२।२। परस्परगम्याम भंगाः
४६०८ पुनरुक्तत्वात् न गृह्यन्ते ।

द्वुटमादारिकद्वन्द्वं तैजोऽम्प्राप्तदुर्भगे ।

त्रसाद्यगुरुलघ्वादिबर्णादीनां चतुष्टयम् ॥ ४४६ ॥

यशः स्थिरशुभद्वन्द्वत्रितयैकतरत्रयम् ।

निर्मिद्विकलजात्येकमुद्योतासन्नभोगती ॥ ४४७ ॥

तिर्यग्द्वयमनादेयं कार्मणं दुःस्वरं त्विमाम् ।

चृतीयां त्रिंशतिं मिथ्यादृष्टिर्बध्नाति दुष्टधीः ॥ ४४८ ॥

विकलेन्द्रियपर्याप्ततिर्यग्गतिभिरान्विताम् ।

अत्रान्योन्याहर्तृभंगा जातित्रययुगत्रयैः ॥ ४४९ ॥

संस्थानं विकलाक्षाणां हुंडं भवति सर्वदा ।

जातिस्वभावतस्तेषां दुःस्वरं बंधपाकयोः ॥ ४५० ॥

३ । २ । २ । २ । भंगाः २४ ।

यथेति त्रिंशतिस्तिस्त्र एकोनत्रिंशतस्तथा ।

परं भेदोऽयमेतासु यदुद्योतो न बध्यते ॥ ४५१ ॥

४६०८ । २४ एते भंगाः राशौ नै गृह्यन्ते । सासनस्य

३२०० एते पूर्वोक्ता न गृह्यन्ते ।

पूर्वोक्तानादेये वणागुरुलघुचतुष्टयद्वितयम् ।

तिर्यग्द्वयमेकाक्षं तैजसमादारिकं पूर्णम् ॥ ४५२ ॥

स्थिरशुभयशोपुगानामेकैकं दुर्भगाद्वयं स्थूलम् ।

स्थावरमुद्योतातपयोरेकं कार्मणं हुंडम् ॥ ४५३ ॥

निर्माणं षड्विंशतिरेतां बध्नाति षट्समिथ्यात्वः ।

पूर्णैकेन्द्रियतिर्यग्गतिवादरसंपुतां जीवः ॥ ४५४ ॥

एकेन्द्रियजीवानामष्टांगाभावतो यतो नास्ति ।

अंगोपांगं हुंडं संस्थानं जायते चैकम् ॥ ४५५ ॥

तस्मादातपोद्योतस्थिरास्थिरशुभाशुभयशोभ्यशोपुगानां २।

२।२।२। परस्पराभ्यासे भंगाः १६ । १

उद्योतातपहीना षड्विंशतिमेकतरयुतां पूर्वाम् ।

प्रत्येकसूक्ष्मयुगयोः स्वीकुरुते पंचविंशतिं पूर्वः ॥ ४५६ ॥

मिथ्यादृष्टिर्भवनादीशानांताः सूक्ष्मं माधारणं न बध्नन्ति ।

अवरुध्यायशस्तस्मात्स्थिरयुग्मं ताड्यते शुभयुगेन । भंगाः ४ ।

स्थूलप्रत्येकस्थिरशुभयुग्मानां परस्पराभ्यासे ।

अयशःकीर्त्तिं श्रित्वा षोडश भंगाः प्रजायन्ते ॥ ४५७ ॥

चतुर्णां युगानां २ । २ । २ । २ । अन्योन्याभ्यासे भंगाः

१६ । द्वये २० ।

अयशःकीर्त्युपघाते तेजोऽगुरुलघुहुंडास्थिरे त्रसापूर्णे ।

वर्णचतुष्कं स्थूलं निर्मित्तिर्यग्द्वयमनादेयम् ॥ ४५८ ॥

प्रत्येकमसंप्राप्तं दुर्भगमौदारिकद्वयं परं कर्म ।

विकलेन्द्रियपंचेन्द्रियजात्येकतरमशुभं ज्ञेयम् ॥ ४५९ ॥

साऽपूर्णव्रसतिर्यग्गातिमेतां पंचविंशतिं जीवः ।

बध्नाति वामदृष्टिर्भगचतुष्टयपुतामन्याम् ॥ ४६० ॥

यतोऽत्र परघातोच्छ्वासदुःस्वरविहायोगतीनामपर्याप्तेन सह

बंधो नास्ति विरोधादपर्याप्तकाले तेषामुदयाभावाच्च । तत-

श्चत्वारो जातिभंगाः ४ ।

त्रयोविंशतिरेकाक्षं निर्यग्द्वितयानिर्मिती ।

दुर्भगागुरुलघ्वाद्दे तेज औदारिके शुभम् ॥ ४६१ ॥

अयशःकीर्त्तिरेकैकं स्थूलप्रत्येकयुग्मयोः ।

उपघातमनादेयमपर्याप्तकदुर्भगे ॥ ४६२ ॥

वर्णचतुष्कं हुंडं स्यावरमथ कार्मणं समिध्यात्वं ।

तेर्यग्मारयेकाक्षाऽपूर्णपुता बध्पते दीनः ॥ ४६३ ॥

अत्र संहननबंधो नास्ति एकेन्द्रियेषु संहननोदयाभावात् ।
अत्र वादरप्रत्येकयुग्मयोरन्योन्याभ्यासे चत्वारो भंगाः ४ ।

इति तिर्यग्गतिगताः सर्वे भंगाः ९२०८ ।

विंशतिर्दशमिषुक्ता नवभिः पंचभिः क्रमात् ।
बंधस्थानानि जायंते नृगत्यां त्रीणि नामनि ॥ ४६४ ॥
३० । २९ । २९ ।

त्रिंशदेपात्र पंचाक्षं नृद्रयादारिकद्रये ।
मुखरं सुमगादेये पूर्वे मंस्थानसंहती ॥ ४६५ ॥
शुमस्विरयशोयुग्मेष्वेकैकं सप्तभोगतिः ।
वर्णाद्यगुरुलघ्वादित्रसादीनां चतुष्टयम् ॥ ४६६ ॥
तीर्थकृत्कार्मणं तेजो निर्मिद्धध्नात्यसंयतः ।
एतां नृगतिपंचाक्षपूर्णतीर्थकर्युताम् ॥ ४६७ ॥

३० । अत्र दुर्भेगदुःस्वरानादेयानां तीर्थकरसम्यक्त्वाभ्यां
सह विरोधाच्च बंधः सुभगसुस्वरादेयानामेव बंधो यतः,
ततस्त्रयाणां युगानां २ । २ । २ । परस्पराभ्यासे भंगाः ८ ।
मानवगत्यादियुतामेकोनत्रिंशत् निवर्ध्नीतः ।
हीनां त्रिंशत्मेतां तीर्थकृता मिश्रसष्टी ॥ ४६८ ॥

२४ । अत्रार्थो भंगाः पुनरुक्तत्वाच्च गृह्यन्ते ८ ।
मंहतिसंस्थानानां षण्णामेकतरसंयुतामेताम् ।
आदेयसुस्वरसुभगद्वंद्वानामेकतरयुक्ताम् ॥ ४६९ ॥
चप्राति षामष्टष्टिः पट्टद्वययुग्मपट्टकोपेताम् ।
सगगनगतिपुर्णकामेकोनत्रिंशत् जीवः ॥ ४७० ॥
अर्ध्र्यां ६।६।१।२।२।२।२।२।२।२। परस्परबधे भंगाः ४६०८ ।

तृतीयामपि यथाति द्वितीयामिव सासनः ।

व्यन्त्यसंहतिसंस्थानां शेषैकतरसंयुताम् ॥ ४७१ ॥

५।२।२।२।२।२।२।२।२। परस्पराभ्यासे मंगाः ३२०० ।
एते पूर्वप्रविष्टत्वान्न गृह्यन्ते ।

पंचविंशतिरुद्दिष्टा कार्मणं मानुषद्वयम् ।

तेजो हुंडमसंप्राप्तं पंचाक्षौदारिकद्वये ॥ ४७२ ॥

अपूर्णागुरुलघ्वाद्भे म्थूलं प्रत्येकदुर्भगे ।

उपघातमनादेयं निर्माणमयशोऽशुभम् ॥ ४७३ ॥

त्रसमास्थिरकं वर्णचतुष्टयमिमामसौ ।

गृह्णात्यपूर्णपंचाक्षमनुष्यगतिसंयुताम् ॥ ४७४ ॥

अत्र संकृशतो बध्यमानेनापर्याप्तेन सह स्थिरादीनां विगु-
द्विप्रकृतीनां बंधाभावादेको मंगः १। नृगती सर्वे मंगाः ४६१७-

इति वृगातिगताः सर्वे मंगाः समाप्ताः ।

एकद्वित्रिचतुस्त्यागे क्रमात् द्वात्रिंशतः स्फुटम् ।

चत्वारि देवगत्यां स्युरेकं निर्गतिपंचकम् ॥ ४७५ ॥

३१ । ३० । २९ । २८ । १ ।

एकत्रिंशदियं तत्र कार्मणां त्रिदशद्वयम् ।

पंचाक्षमाद्यसंस्थानं तेजोवैक्रियिकद्वयम् ॥ ४७६ ॥

वर्णाद्यगुरुलघ्वादित्रसादीनां चतुष्टयम् ।

मुस्वरं सन्नमोरीतिः शुभमाहारकद्वयम् ॥ ४७७ ॥

मुमगं यद्य आदेयं निर्मितीर्थकरस्थिरे ।

बध्येत सप्तमापूर्वंः पूर्णपंचेन्द्रियान्विता ॥ ४७८ ॥

देवत्याहारकद्वन्द्वतीर्थकारित्वसंयुता ।

संहतिर्बध्यते नात्र तस्या देवेष्वभावतः ॥ ४७९ ॥

भंगः १ ।

एकत्रिंशदियं त्रिंशदुक्ता तीर्थकरोचिता ।

बध्यते निःप्रमादेन साऽपूर्वकरणेन च ॥ ४८० ॥

अत्र यतोऽस्थिरादीनां बंधो नास्ति विशुद्ध्या सह बंध-
विरोधात् । ततो भंगो २ ।

आहारकद्वयत्यागे भक्तकत्रिंशतो युधेः ।

एकोनत्रिंशदाद्यासौ बध्यते सप्तमाष्टमेः ॥ ४८१ ॥

अत्र भंगः पुनरुक्तः २ । एकोनत्रिंशदियं त्रिभिरव्रतपूर्वकैः
समाचर्या, स्थिरशुभयशोयुगानामेकतरेणान्विताऽन्यास्ति ।
अत्र देवगन्या सहद्योतो न बध्यते तस्यां तस्योदयो नास्ति,
तिर्यग्गतिं मुक्त्वाऽन्यगत्या सह तस्य बंधविरोधाच्च । देह-
दीप्तिस्तु देवानां वर्णनामकर्मोदयात् । अत्र त्रयाणां युगानां
२ । २ । २ । परस्परबंधे भंगाः ८ ।

एकत्रिंशदपाम्ने तीर्थकराहारकद्वन्द्वे ।

अष्टाविंशतिराद्या स्वाकार्या सप्तमाष्टमकैः ॥ ४८२ ॥

एकोनत्रिंशतोऽप्यास्ते तीर्थकृत्ये प्रबध्यते ।

अष्टाविंशतिरन्यासौ सर्वदा पहभिरादिनैः ॥ ४८३ ॥

कुतो यतोऽप्रमादादीनामस्थिराशुभायशमां बंधो नास्ति
भंगा ८ । सर्व देवेषु भंगाः १९ ।

अपूर्वाख्यानिवृत्त्याख्यग्रक्ष्मलोभाहयास्त्रयः ।

एकं यशो नियंत्रति न परं नामकर्माणि ॥ ४८४ ॥

मिलितानामशेषाणां पंचपंचाशता विना ।

चतुर्दशसहस्राणि विकल्पाः संति नामनि ॥ ४८५ ॥

१३९४५ ।

नात्र उदयस्थानानि कथ्यन्ते—

अत्रैकविंशतेः पाके चतुर्विंशतिरिष्यते ।

सैकाद्वित्रिचतुः पंचपटसप्ताग्रा नवाष्ट च ॥ ४८६ ॥

२१।२४।२५।२६।२७।२८।२९।३०।३१।३।८।

तत्रैकपंचसप्ताष्टनवाग्रा विंशतिः क्रमात् ।

पाकस्थानानि जायंते पंच श्राभ्रगतायिति ॥ ४८७ ॥

२१।२५।२७।२८।२९ ।

एकविंशतिमत्रेदं कार्मणं नारकद्वयम् ।

पर्याप्तागुरुलघ्वाह्वे तेजोवर्णचतुष्टयम् ॥ ४८८ ॥

पंचेन्द्रियमनादेयमयशो दुर्मगं त्रसम् ।

स्थूलं शुभस्थिरद्वन्द्वे निर्माणमिति भाषितम् ॥ ४८९ ॥

विग्रहर्त्तिमुपेतस्य नारकस्योदयस्य च ।

एको जघन्यतो ज्ञेयः समयां द्वौ मकर्ततः ॥ ४९० ॥

२ । भंगः १ ।

त्यक्तध्वानुपूर्वाकं तद्युक्तं पांचविंशतम् ।

प्रत्येकांगोपघाताख्यह्रंडवैक्रियिकद्वयैः ॥ ४९१ ॥

इदमात्तशरीरस्य ज्ञेयं श्राभ्रस्य पूर्णताम् ।

यावच्छरीरपर्याप्तिर्गच्छंत्यतमुद्भृत्तिकी ॥ ४९२ ॥

२५ । भंगः १ ।

नास्त्यत्र संहतेः पाको देवनारकयोपेतः ।

न तस्यां जायते बंधः कदाचन निसर्गतः ॥ ४९३ ॥

असद्गत्यन्यघाताभ्यां तद्युक्तं सप्तविंशतम् ।

पूर्णागस्यानपर्याप्तिं यावत्कालोऽस्य जायते ॥ ४९४ ॥

२७ । भंगः १ ।

तदष्टविंशतं युक्ते स्यादुच्छ्वासेन पूर्णताम् ।

यावद्वचनपर्याप्तः कालोऽस्यातर्मुहूर्त्तकम् ॥ ४९५ ॥

२८ । भंगा २ ।

एकोनविंशतं युक्तं दुःस्वरेण तदिष्यते ।

एकैको जायते भंगः स्थानानामिति पंचके ॥ ४९६ ॥

२९ । भंगाः १ । सर्वे भंगाः ५ ।

दशवर्षसहस्राणि फालस्तस्य जपन्यकः ।

प्रकृष्टस्तु त्रयस्त्रिंशत्सागराः विनिवेदिताः ॥ ४९७ ॥

अन्तर्मुहूर्त्तानं कालद्वयं ज्ञेयम् ।

इति श्वभ्रगतिः समाप्ता ।

एकविंशतिरुक्ता च चतुरादियुता च सा ।

एकत्रिंशत्पर्यन्तास्त्रिंशत्पर्या नवोदयाः ॥ ४९८ ॥

२१ । २४ । २५ । २६ । २७ । ८ । २९ । ३० । ३१ ।

उद्योतस्योदयस्थवत्या तेजः पवनकायिकौ ।

स्थूलेष्वन्येषु सर्वेषु पूर्णेष्वस्ति त्रसेषु च ॥ ४९९ ॥

आतपस्योदयः पूर्णं वादरे क्षितिकायिके ।

सामान्यैकेन्द्रियस्योक्तं प्रथमं स्थानपंचकम् ॥ ५०० ॥

२१ । २४ । २५ । २६ । २७ ।

आतपोद्योतपाकेन सप्तविंशतिवर्जितम् ।

सामान्यैकेन्द्रिये ज्ञेयमाद्यपाकचतुष्टयम् ॥ ५०१ ॥

२१ । २४ । २५ । २६ ।

इति पाकचतुष्टयम् ।

अस्यैकविंशतं स्थानं निरुद्योतातपोदयम् ।

कार्मणागुस्तुलधाद् द्वे त्रिंशद्विंशतपर्यन्तम् ॥ ५०२ ॥

चर्णगन्धरसस्पर्शा निर्मित्स्थिरशुभद्वये ।
 स्थूलपूर्णयशोयुग्मत्रितयैकतरत्रयम् ॥ ५०३ ॥
 एकेन्द्रियमनादेयं स्थावरं दुर्भगं परम् ।
 विग्रहर्त्ताविदं स्थानमेकद्वित्रिक्षणस्थिति ॥ २१ । २०४ ॥
 सूक्ष्मसाधारणापूर्णः सार्धं नोदति यद्यशः ।
 एकोऽतोऽस्ति यशः पाके भंगोऽन्यत्र चतुष्टयम् ॥ ५०५ ॥

अत्रायशःपाके वादरपर्याप्तयुग्मयोरन्योन्याभ्यामे भंगाः
 ४ । यशःपाके भंगः १ । मिलिता भंगाः ५ ।

अतिरिगानुपूर्वाकं चातुर्विंशतमस्त्यदः ।
 स्थानमादारिके हुंडे प्रत्येकयुगलकके ॥ ५०६ ॥
 उपघाते च निक्षिप्ते गृहीतांगस्य पूर्णता ।
 यावच्छरीरपर्याप्तेरत्र भंगाः नचेरिताः ॥ २४ । ५०७ ॥

अत्रायशःपाके स्थूलपर्याप्तप्रत्येकयुग्मानामन्योन्याभ्यामे
 भंगाः ८ । यशःपाके भंगः १ । यतो यशःपाकेन सार्धं
 सूक्ष्मापर्याप्तसाधारणानामुदयो नास्ति । सर्वे भंगाः ९ ।

सान्यघातमपूर्णानमस्तीदं पांचविंशतम् ।
 यावदुच्छ्वासपर्याप्तिन्वावन्कालोऽस्य भापितः ॥ २५ । ५०८ ॥
 भंगाः परम्पराभ्यामे स्थूलप्रत्येकयुग्मयोः ।
 चत्वारोऽत्रायशःपाके परत्रैकोऽभिधीयते ॥ ५०९ ॥

अयशःपाके ४ । यशः पाके १ । मिलिताः ५ ।
 मोच्छ्वासमानपर्याप्ताविदं पार्द्विंशतं मतम् ।
 अस्य वर्षमस्याणि स्थितिर्द्विंशतिः परा ॥ ५१० ॥
 २६ । भंगाः ५ स्थितिः २२००० । सर्वे भंगाः २४ ।

तत्रैकविंशतं द्वयक्षे निरुद्योतोदये सति ।

त्रसं तिर्यग्द्वयं द्वयक्षं तेजः स्थिरशुभद्वये ॥ ५१७ ॥

कार्मणागुल्लध्वाद्गु स्थूलं वर्णचतुष्टयम् ।

अनादेयं यशः पूर्णद्वितयैकतरद्विकम् ॥ ५१८ ॥

निर्माणं दुर्मगं यकरीता द्वयैकक्षणस्थितिः ।

एको भंगो यशः पाके द्वौ परत्रात्र भाषिता ॥ ५१९ ॥

१ । २ । अत्राप्याप्तोदयामावाद्यशःकीर्त्युदये सत्येको
भंगः १ । पर्याप्ताप्याप्तोदयसद्रावादयशःकीर्त्युदये द्वौ भंगौ
२ । मिलिताः ३ ।

प्रत्येकादारिकयुगह्रंडासंप्राप्तकोषधानयुतम् ।

पाद्भिःशतमानुपूर्वोरहितं स्वीकृतशरीरस्य ॥ ५२० ॥

भन्तमुहृत्कालं कायग्रहणक्षणादिदमाद्योत् ।

भंगव्रितयोपेतं शरीरपग्निपूर्णतां यावत् ॥ ५२१ ॥

२६ । भंगाः ३ ।

अष्टाविंशतमिष्टं पर्यातासप्तभोगतिसमेतम् ।

व्यपनीतापूर्णमिदं पूर्णमि भंगयुगयुक्तम् ॥ ५२२ ॥

२८ । यशःपाके भंगः १ । प्रतिपक्षप्रकृत्युदयामासादय-
शःपाकेप्येको भंगः १ । मिलिता २ ।

पूर्णाच्छामस्य मोच्छासमेकानत्रिंशतं स्मृतम् ।

माशापर्याप्तिपर्यन्तमिदं भंगदयान्वितम् ॥ ५२३ ॥

२९ । भंगौ २ ।

इदं वचनपर्याप्तौ त्रिंशते जीविनायधि ।

व्याने भंगदयोपेतं सुदुःखम्मुदाहृतम् ॥ ५२४ ॥

स्थितिरस्य परा द्वादश वर्षाणि, अपराऽन्तर्मुहूर्तः । ३० ।
भंगा २ ।

एकाग्रा च षट्पदा च विंशती द्वीन्द्रिये मते ।
अपूर्णराहिते पूर्वे प्राप्नोद्योतोदये सति ॥ ५२५ ॥

२१ । २६ । अत्र भंगाः पुनरुक्ताः २ । २ ।

सोद्योतासन्नमोरीती परघातं द्विभंगकम् ।
स्यात्पाद्द्विशतमेकोनत्रिंशतं पूर्णविग्रहे ॥ ५२६ ॥

२९ । भंगा २ ।

मोच्छ्वासमानपर्याप्तौ त्रिंशतं तद्द्विभेदकम् ।
भाषापर्याप्तिपर्यन्तः कालोऽस्यान्तर्मुहूर्तकः ॥ ५२७ ॥

३० । भंगा २ ।

एकत्रिंशतमुद्दिष्टं वाक्पर्याप्तौ सुदुःस्वप्नम् ।
द्विभेदं स्थितिरस्योक्ता परा द्वादशवार्षिकी ॥ ५२८ ॥

३१ । भंगा २ । सर्वे भंगाः १८ ।

अष्टादश मता भंगा द्वीन्द्रियेति पिडिताः ।
तस्यैव स्थानभंगादि ज्ञेयं त्रिचतुरशयोः ॥ ५२९ ॥

श्रीन्द्रिये त्रिंशतः कालस्तथैकत्रिंशतः परः ।
दिनान्येकोनपंचाशत्पण्मासाश्चतुरिन्द्रिये ॥ ५३० ॥

तत्र श्रीन्द्रियस्य निरुद्योतसोद्योतपाकयोः ३० । ३१ ।
स्थितिदिवसाः ४९ । सर्वे भंगाः १८ ॥ चतुरिन्द्रिये पूर्व-
स्थानयोः ३० । ३१ । स्थितिमासाः ६ । सर्वे भंगा १८ ।
एवं विकलेन्द्रिये सर्वे भंगाः ५४ ।

पाकास्तिरथि पंचाशे षडोषादेकत्रिंशतिः ।
ऋमात्पाद्द्विशतिर्द्वित्रिचतुःपंचयुता च सा ॥ ५३१ ॥

२१।२६।२८।२९।३०।३१।

तान्यनुघोतपाकस्य संत्येकत्रिंशतं विना ।

उघोतपाकयुक्तस्य संत्यष्टविंशतं विना ॥ ५३२ ॥

उघोतोदयरहिते पंचेन्द्रिये २१।२६।२८।२९।३०। उघोतो-
दयसहिते २१।२६।२९।३०।३१।

अनुघोतोदयस्येदं पंचाधस्यैकत्रिंशतम् ।

तिर्यग्द्वितीयपंचाधे तेजोगुरुलघुप्रसम् ॥ ५३३ ॥

पर्याप्तगुभगादेययशः कीर्त्तिदिकैरुक्तम् ।

निर्माणं कार्मणं स्थूलं वर्णानां च चतुष्टयम् ॥ ५३४ ॥

शुभस्थिरद्वये भंगा एकद्वित्रिदशस्थिता ।

यक्रगां पूर्णपाकेऽष्टाधेकेऽप्यश्रोभये नव ॥ ५३५ ॥

अत्र पूर्णोदये भंगाः ८ । शुभगादेययशःकीर्त्तिभिः साहा-
पूर्णोदयामात्रादपूर्णोदये भंगाः १ । सर्वे ९ ।

इदं लग्न्याऽऽनुपूर्विकं स्थानं पाद्विशतं स्मृतम् ।

क्षिप्ते गन्ध्यानमंत्रत्योरेकप्रौदारिकदिके ॥ ५३६ ॥

श्रग्येक उपपाने च स्वीकृतोत्तमस्य देहिनः ।

आनपर्याप्तियर्यन्ता स्थितिगन्तर्मुहूर्त्तिर्की ॥ ५३७ ॥

अस्य पूर्णोदये भंगा द्वादशानि शतत्रयम् ।

एकौऽपूर्णोदये क्षेपो भंगमार्गत्रिचक्षणः ॥ २९ । ५३८ ॥

अत्र पूर्णोदये गन्ध्यानपद्मंक्षितिःपुष्पमययाणां ६।९।१।१।
२। एष्यगन्ध्याने भंगाः २८८ । शुभेः महापूर्णोदयस्याभा-
वात्पूर्णोदये भंगाः १ ।

उक्तं च—

भसंप्राप्तमनादेयमयज्ञो हुंडदुर्भगे ।

अपूर्णेन सहोदयंति (१) पूर्णेन तु सहेतराः ॥ ५३९ ॥

सर्वे २८९ ।

पूर्णाङ्गस्य गतापूर्णमाष्टाविंशतमीरितम् ।

परपातनभोरीतिपुगलकतरान्वितम् ॥ ५४० ॥

भंगानां पद्मशतीस्याद्यचतुर्विंशतिं विना ।

जघन्या च प्रकृष्टा च स्थितिगन्तर्मुहूर्त्तकी ॥ ५४१ ॥

२८ । एते पूर्वोक्ताः २८८ । नभोरीतिपुगहता भंगाः ५७६

मोच्छ्वासमानपर्याप्तावेकोनत्रिंशतं मतम् ।

अत्र दक्षर्विशोद्धव्याः स्थितिभंगाः पुरातनाः ॥ ५४२ ॥

२९ । भंगाः ५७६ ।

त्रिंशतं पूर्णभापस्य स्वरकतरमंयुतम् ।

अत्र द्विगुणिता भंगाः परा पल्यत्रयं स्थितिः ॥ ५४३ ॥

३० । भंगाः पूर्वोक्ताः ५७६ । स्वरपुगलाहताः ११५२ ।

इन्धमुद्योतोदयरहिते पंचाक्षे भंगाः सर्वे, एवं २६०२ ।

प्राप्तोद्योतोदये एकपट्टे विंशती बुधैः ।

पंचेद्रिये मते पूर्वे त्यक्तापूर्णोदये परम् ॥ ५४४ ॥

२१।२६ अत्र भंगाः पुनरुक्ताः ८ । २८८ ।

स्थानं पाङ्क्तिशतं श्लेषमेकोनत्रिंशतं बुधैः ।

पूर्णाङ्गस्य खरीत्यन्यतरोद्योतान्यघातपुक् ॥ ५४५ ॥

शतानि पंच भंगानां पद्मसप्तत्या समं स्फुटम् ।

प्रकृष्टोऽस्य जघन्यश्च कालोऽवाच्यंतर्मुहूर्त्तकः ॥ ५४६ ॥

२९ । मंगाः ५७६ ।

आनपर्याप्तिपर्याप्ते सोच्छ्रासं त्रिशतं स्मृतम् ।

कालमंगा वित्रोद्धव्याः सृग्मिभिः पूर्वमापिताः ॥ ५४७ ॥

३० । मंगाः ५७६ ।

तत्स्वरकतराश्लिष्टमेकत्रिशतमीरितम् ।

द्विमा मंगा वचःपूर्णे पल्यानां त्रितयं स्थितिः ॥ ५४८ ॥

३१ । मंगाः ११५२ ।

इत्थं सोद्योतोदये पंचाक्षे मंगाः सर्वे २३०४ । उद्योतरहि-
पंचाक्षे २६०२ । एव पंचेन्द्रिये सर्वे मंगाः ४९०६ ।

सहस्राः पंच मंगानामष्टहीना निवेदिताः ।

तिर्यग्गता समस्तानां पिडितानां पुरातनः ॥ ५४९ ॥

सर्वे तिर्यग्गता मंगाः ४९९२ ।

एवं तिर्यग्गतिः समाप्ता ।

पाका मनुष्यगत्याऽमा समस्ता मर्त्यजन्मनाम् ।

चतुर्विंशतिपाकोनदशशेषाः पुरोदिताः ॥ ५५० ॥

२१।२५।२६।२७।२८।२९।३०।३१।९।८।

यानि स्थानानि तिर्यक्षु निरुद्योतेषु पंच वै ।

पंचेन्द्रियेषु मर्त्यानां तानि सामान्यमाग्निनाम् ॥ ५५१ ॥

२१।२६।२८।२९।३०।

अत्र तिर्यग्द्वयस्थाने मणनीयं नरद्वयम् ।

मंगास्तद्वन्मता द्वयग्रपद्मिंशतिशतप्रमाः ॥ २६०२ । ५५२ ॥

यद्यपि पूर्वमुक्तास्ते तथापि सुखार्थमुच्यन्ते—

तत्रैकविंशतं तीर्थिकृत्वाहारकोञ्जिते ।
 पंचेन्द्रियं नरद्वन्द्वं तेजोऽग्नुरुलघुत्रसम् ॥ ५५३ ॥
 निर्माणं मुभगादेययशः पर्याप्तनामसु ।
 युगेप्येकतरं यणचतुष्कं स्थूलकार्मणे ॥ ५५४ ॥
 शुभस्थिरद्वये भंगा एकद्वित्रिधणस्थिता ।
 वक्रतोऽपूर्णपाकेऽष्टावेकोऽन्यत्रोभये नव ॥ ५५५ ॥
 २१ । पूर्णपाके भंगाः ८ । अपूर्णपाके १ । उभये ९ ।
 प्रत्येकौदारिकद्वन्द्वोपघातसहितं स्मृतम् ।
 तत्संस्थानम्य संहत्याः पदस्यैकतरेण च ॥ ५५६ ॥
 स्थानं पद्भिर्गतं दक्षरात्तदेहस्य देहिनः ।
 निगकृतानुपूर्वीकं यावदेहस्य पूर्णताम् ॥ ५५७ ॥
 पर्याप्तम्योदये भंगा द्वादशानं शतत्रयम् ।
 एकोऽन्यम्योदये कालः कथितोऽन्तर्मुहूर्त्तकः ॥ ५५८ ॥
 पर्याप्तोदये भंगाः २८८ । अपर्याप्तोदये १ । सर्वे २८९ ।
 तदाष्टाविंशतं प्रोक्तमपर्याप्तविवर्जितम् ।
 परघातस्यगत्येकतरयुक्तं शरीरिणः ॥ ५५९ ॥
 शतानि पंच भंगानां पदसप्तत्या सह स्फुटम् ।
 पर्याप्तांगस्य निर्दिष्टः कालोऽग्रान्तर्मुहूर्त्तकः ॥ ५६० ॥
 २८ । भंगाः ५७६ ।
 सोच्छ्रासमानपर्याप्तावेकोनार्त्रिशतं मतम् ।
 शुर्धरत्रावत्रोद्भव्याः स्थितिभंगाः पुरातनाः ॥ ५६१ ॥
 २९ । भंगाः ५७६ ।
 स्वरकतरसंयुक्तं वाचपूर्णे त्रिंशतं मतम् ।
 अत्र द्वितादिता भंगाः परा पत्यत्रयं स्थितिः ॥ ५६२ ॥

३० । भंगाः ११५२ । सर्वे मिलिताः २६०२ ।

आहारकोदयालीढे विशेषे नरनामनि ।

उदये पंचसप्ताष्टनवाग्रा विंशतिर्मता ॥ ५६३ ॥

२५ । २७ । २८ । २९ ।

पांचविंशतमत्रेदं नृगत्याहारकद्विके ।

कार्मणं सुभगादये तेजो वर्णचतुष्टयम् ॥ ५६४ ॥

चतुरस्रोपधाताख्ये निर्मित्वसचतुष्टयम् ।

पंचाशानुल्लघ्वाह्ने शुमस्थिरपुगे यशः ॥ ५६५ ॥

आहारकोदयेस्तीदं यावत्तद्देहपूर्णताम् ।

सप्तद्वत्यन्यघातं तत्पूर्णागे साप्तविंशतम् ॥ ५६६ ॥

२५ । भंगाः १ । २७ । भंगः १ ।

पूर्णाच्छ्रासस्य सोच्छ्रासमष्टविंशतमस्त्यदः ।

एकौ भंगोऽत्र कालस्तु विशेषोऽन्तर्मुहूर्त्तकः ॥ ५६७ ॥

२९ । भंगः १ ।

एकौनविंशतं स्थानं पूर्णेश्वाचि ससुस्वरम् ।

कालभंगो मर्ता पूर्वाश्रये भंगचतुष्टयम् ॥ ५६८ ॥

२९ भंगो २ । विशेषमनुष्ये भंगाश्चत्वारः ४ ।

तयैकविंशतं श्रेयं योगिनस्तीर्थकारिणः ।

आद्यं संहतिमन्धाने नृगत्यादारिकद्वये ॥ ५६९ ॥

पंचाद्यं कार्मणादये नीर्यहन्सुभगे यशः ।

वर्णाद्यनुल्लघ्वादि श्रमादीनां चतुष्टयम् ॥ ५७० ॥

निर्मिच्छुमस्थिरद्वन्द्वं तेजः सप्ततिगुस्वरं ।

पूर्वकोटी परा वर्षशृयवर्तं त्वपरा स्थितिः ॥ ५७१ ॥

३१ । भंगः १ । अत्रोत्कृष्टा स्थितिरन्तर्मुहूर्त्ताधिकामर्मा-
द्यवर्षहीना पूर्वकोटी, जघन्या वर्षपृथक्त्वम् ।

नृगतिः पूर्णमादेयं पंचाक्षं सुभगं यशः ।

श्रमस्थूलमयोगेष्टा पाके तीर्थकृतो नव ॥ ५७२ ॥

पाके ८ । भंगः १ । तीर्थकृता युता ९ । भंगः १ । सर्वे
केवलिनो भंगाः ३ ।

पद्भिःशतशतान्युक्त्वा नवाप्राणि नृणां गता ।

भंगानतः परं वक्ष्ये सयोगे पाकसप्तकम् ॥ ५७३ ॥

२६०९ ।

उदये विंशतिः सैकपदसप्ताष्टनवाधिका ।

दशाप्रा चेति विज्ञेयं सयोगे स्थानसप्तकम् ॥ ५७४ ॥

२० । २१ । २६ । २७ । २८ । २९ । ३० ।

नृगतिः कार्मणं पूर्णं तेजोवर्णचतुष्टयम् ।

पंचाक्षा गृहलघ्वाद्दे शुभस्थिरयुगे यशः ॥ ५७५ ॥

सुभगं वादरादेये निर्मित्वसमिति स्फुटम् ।

उदयं विंशतिर्याति प्रतरे लोकपूरणे ॥ ५७६ ॥

२० । भंगः १ ।

तत्र प्रतरे समयः १ । लोकपूरणे १ । पुनः प्रतरे १ ।

इत्थं त्रयः समयाः ३ ।

आद्ये संहनने क्षिप्ते प्रत्येकौदादिकद्वये ।

उपघाताख्यसंस्थानपट्टकतरयोरपि ॥ ५७७ ॥

पार्द्दिशतमिदं स्थानं कपाटस्थस्य योगिनः ।

संस्थानकतरैः पद्भिर्भोगपद्मिहोदितम् ॥ ५७८ ॥

२६ । भंगाः ६ ।

परधातखगत्यन्यतराभ्यां सहितं मतम् ।

तदाष्टाविंशतं स्थानं योगिनो दंडयायिनः ॥ ५७९ ॥

२८ । अत्र द्वादश भंगाः १२ ।

तंदुच्छ्रुसद्युतं स्थानमेकोनविंशतं स्मृतम् ।

आनपर्याप्तपर्याप्तेर्भंगाः पूर्वनिवेदिताः ॥ ५८० ॥

२९ । भंगाः १२ ।

त्रैशतं पूर्णमापस्य स्वरैकतरसंयुतम् ।

चतुर्विंशतिस्त्रोक्ता भंगा भंगविशारदः ॥ ५८१ ॥

३० । भंगाः २४ ।

पृथक्तीर्थकृता योगे स्थानानां पंचकं परम् ।

प्रथमं तत्र संस्थानं प्रशस्तां च गतिस्वरां ॥ ५८२ ॥

इति तीर्थकृति सयोगे स्थानानि । २१ । २७ । २९ ।

३० । ३१ । एकैकेन पंचसु भंगाः ५ । एवं सयोगभंगाः ६० ।

अत्रैकविंशतं स्थानं पंचमं पूर्वमापितम् ।

भंगो न पुनरुक्तत्वात्तदीयः परिगृह्यते ॥ ५८३ ॥

शेषाः ५९ । सर्वैर्तले पूर्वादिताः २६०९ । एतावतः

२६६८ । इति सर्वे नृगतिभंगाः ।

एवं मनुष्यगतिः क्षमात्ता ।

अस्यैकपंचसप्ताष्टनवाग्रा विंशतिः क्रमात् ।

नाग्नो दिवाकसां रीताशुदये स्थानपंचकम् ॥ ५८४ ॥

२१ । २५ । २७ । २८ । २९ ।

तैत्रैकविंशतं पूर्वं देवद्विनयकर्मणे ।

स्थूलं शुभम्भिरद्वन्द्वे यशो वर्णचतुष्टयम् ॥ ५८५ ॥

पंचाक्षगुभगादेये तेजोऽगुरुलपुत्रसम् ।

निर्माणमिति षड्कर्त्तविकद्वित्रिषणस्थितिः ॥ ५८६ ॥

२१ । भंगः १ ।

तदपास्तानुपूर्वीकं पांचविंशतमन्वितम् ।

प्रत्येकचतुरस्रोपधातवैक्रियिकद्विकैः ॥ ५८७ ॥

इदं गृहीतदेहस्य यावदेहस्य पूर्णताम् ।

एको भंगोऽस्य कालस्तु भवेदन्तर्मुहूर्त्तकः ॥ ५८८ ॥

२५ । भंगः १ ।

सत्त्वगत्यन्यपाताभ्यां तद्गुक्तं साप्तविंशतम् ।

कालोऽप्यस्यांगपर्याप्तौ विज्ञेयोऽन्तर्मुहूर्त्तकः ॥ ५८९ ॥

२७ । भंगः १ ।

पर्याप्तानस्य सोच्छ्रासं तदाष्टविंशतं स्मृतम् ।

यावद्वचनपर्याप्तिस्त्वावत्कालोऽस्य भाषितः ॥ ५९० ॥

२८ । भंगः १ ।

एकोनविंशतं भाषापर्याप्तौ तत्समुस्वरम् ।

जीवितव्यावधिः कालो भंगानामेषु पंचकम् ॥ ५९१ ॥

२९ । भंगः १ । एकत्र ५ ।

१ तच्छिगिबीसं ठाणं देवदुगं तेज कम्म षण्णचहुं ।

अगुरुयलहुपंचिदिय तस वारय पञ्चत्तं ॥

धिरमधिरं मुभममुभं मुहयं आदेज्जयं ष सणिमिणं ।

विग्गाह्णइं हिण्ण एकं वा दोव समयानि ॥

(शाकृताचसंप्रदाय)

भापापर्याप्तिपर्याप्ते प्रथमारक्षणतः स्थितिः ।
 जीवितव्याधिः प्रोक्ता कृतजीवितनिश्चयः ॥ ५९२ ॥
 दशवर्षसहस्राणि त्रयस्त्रिंशत्पयोधयः ।
 अंतर्मुहूर्तहीने स्तस्ते जघन्याजघन्यके ॥ ५९३ ॥
 सकलान्तर्मुहूर्तोना पूर्णभापे स्थितिर्जिनः ।
 प्रोक्तोपपादिकेभ्यत्र जघन्यांतर्मुहूर्तिकी ॥ ५९४ ॥
 इति देवगतिः समाप्ता ।

सैकादशाः स्मृताः पाकाः पद्मसप्ततिशतप्रभाः ।
 एकोनपष्टिरन्यास्ति समुद्रातगते जिने ॥ ५९५ ॥
 ७६११ । समुद्रातगते नाम्नः पाका ५९ ।
 त्रिद्वयेकसहिता सत्वे नवतिर्नवतिः परा ।
 क्रमादष्टचतुर्द्वयैर्ग्राशीतिः सा च निवेदिता ॥ ५९६ ॥
 निरेकद्वित्रिकाशीतिर्नाम्नो दश नवापराः ।
 सचस्थानानि विज्ञाय योज्यानीति त्रयोदश ॥ ५९७ ॥
 ९३।९२।९१।९०।८८।८४।८२।८०।७९।७८।७७।१०।९।
 तत्र त्रिनवतिः सर्वास्त्रीर्येशाहारकादिकैः ।
 हीनाः स्थानत्रये कार्याः क्रमादेकद्विकत्रिभिः ॥ ५९८ ॥
 आद्ये स्थाने ९३ । त्रिष्वतः स्थानेषु ९२।९१।९० ।
 त्यक्ते देवद्वये श्वभ्रचतुष्के नृद्वये क्रमात् ।
 नवतेर्नरतिर्येषु स्थानानां त्रितयं स्मृतम् ॥ ५९९ ॥
 नरतिर्येषु ८८ । ८४ । तिर्येषु ८२ ।
 तिर्येह्नारकर्योर्गुम्मे एकाधं स्थावरातपौ ।
 विह्वलत्रिकमुद्योतं सूक्ष्मं साधारणाह्वयम् ॥ ६०० ॥

आद्यास्तुप्सुतस्यस्या प्रयादेतास्रयोदश ।

अनिहत्यादिषु द्वेषमभीत्यादिचतुष्टयम् ॥ ६०१ ॥

अनिहत्यादिषु पंचगु ८० । ७९ । ७८ । ७७ ।

पूर्ण शुभगमादेयं पंचोद्वयनरद्वये ।

श्रमं कृतं यशस्वीर्धाम्निषोमे दश भ्युक्ताः ॥ ६०२ ॥

अयोगे तीर्थकरो १० । तीर्थकरोनाः परत्र ९ ।

षण्णवर्षमतापेषु प्रथमान्यष्टगु स्फुटम् ।

मन्त्रे मिथ्यात्नः पत्रं ज्ञानवत्यादिकं विदुः ॥ ६०३ ॥

अशामयतापेषूपर्जातिप्यष्टगु ९३ । ९२ । ९१ । ९० ।

मिथ्यात्नः ९२ । ९१ । ९० । ८८ । ८४ । ८२ ।

नवतिः सामने श्रेया मिथे ज्ञानवतिः पुनः ।

तिर्यक्षु ज्ञानवत्यामा नवत्यादिचतुष्टयम् ॥ ६०४ ॥

सामने ९० । मिथे ९२ । तिर्यक्षु ९२ । ९० । ८८ । ८४ । ८२ ।

आद्यं चतुष्टयं देवे श्वाभ्रे श्रिनवति विना ।

निद्वर्षशीतीनि सर्वाणि स्थानानि नरजन्मगु ॥ ६०५ ॥

श्वाम्रेषु ९२ । ९१ । ९० । देवेषु ९३ । ९२ । ९१ ।

९० नरेषु सर्वाणि द्व्यर्षशीति विना १२ ।

मासः सत्यरूपणा समाप्ता ।

त्रिपंचषष्टपेताया विंशतेर्षधने विदुः ।

उदये नव सत्तार्यां प्रमतः पंच स्रग्यः ॥ ६०६ ॥

च	२३	२५	२६
उदय	९	९	९
मत्ता	५	५	५

बंधेऽष्टाविंशतेरष्टौ पाके गरुो चतुष्टयम् ।

एकानविंशतो बंधे नव गमान्ययोः क्रमान् ॥ ६०७ ॥

बंधे २८ । उ. ८ । स. ४ । एकानविंशतो बंधे-बंधे २९ ।

उ ९ । स ७ ।

बंधने त्रिंशतः पाके नव मत्वे तु सप्तकम् ।

बंधाद्विंशतये नामस्थानानीति विदुर्वुधाः ॥ ६०८ ॥

बंधे ३० । उदये ९ । मत्वा ७ ।

त्रिपंचपदमुक्ताया विंशतेर्बंधने मति ।

अंतिमं द्वितयं हित्वा श्रेयाः पाका नवादिमाः ॥ ६०९ ॥

स्थानानां पंचकं द्वयथा नवतिः सा च केवला ।

अर्शातिरपि सत्तायां सहिताष्टचतुर्द्विभिः ॥ ६१० ॥

बंधस्थानेषु २३।२५।२६ । प्रत्येकं नव पाकस्थानानि

२१।२५।२६।२७।२८।२९।३०।३१ । सत्तास्थानानि ९।२।९०।

८८।८४।८२ ।

पूर्वबंधत्रये श्रेयमुदये सप्तविंशतेः ।

द्वयशीतिवर्जितं सत्त्वे पूर्व स्थानचतुष्टयम् ॥ ६११ ॥

२३।२५।२६ । उदये २७ । सत्तायां ९२।९०।८८।८४ ।

इति बंधत्रयं समाप्तम् ।

चतुर्विंशतिमत्यस्यै तथा द्वितयमंतिमम् ।

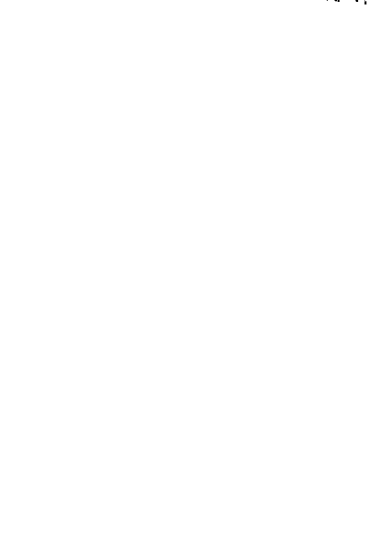
अस्त्यष्टाविंशतेर्बंधे पाकानामष्टकं परम् ॥ ६१२ ॥

क्रमात् त्रिनवतिं तत्र निरेकद्वित्रिपंचकम् ।

सत्तास्थानानि चत्वारि सामान्येन विदुर्वुधाः ॥ ६१३ ॥

बंधे २८ । पाके २१।२५।२६।२७।२८।२९।३०।३१ ।

सत्त्वे ९२।९१।९०।८८ ।

बंधेऽष्टाविंशतेरष्टौ पाके गरये चतुष्टयम् ।

एकोनविंशतो बंधे नव सामान्ययोः क्रमान् ॥ ६०७ ॥

बंधं २८ । उ. ८ । स. ४ । एकोनविंशतो बंधे-बंधं २९ ।
उ ९ । स ७ ।

बंधने त्रिंशतः पाके नव मत्त्वे तु सप्तहम् ।

बंधादित्रितये नामस्थानानीति विदुर्बुधाः ॥ ६०८ ॥

बंधं ३० । उदये ९ । मत्ता ७ ।

त्रिपंचपद्मयुक्ताया विंशतेर्बंधने सति ।

अंतिमं द्वितयं हित्वा ज्ञेयाः पाका नवादिमाः ॥ ६०९ ॥

स्थानानां पंचकं द्वयग्रा नवतिः सा च केवला ।

अशीतिरपि सत्तायां सहिताष्टचतुर्द्विभिः ॥ ६१० ॥

बंधस्थानेषु २३।२५।२६ । प्रत्येकं नव पाकस्थानानि
२१।२५।२६।२७।२८।२९।३०।३१ । सत्तास्थानानि ९२।९०।
८८।८४।८२ ।

पूर्वबंधत्रये ज्ञेयमुदये सप्तविंशतेः ।

द्वयशीतिवर्जितं सत्त्वे पूर्व स्थानचतुष्टयम् ॥ ६११ ॥

२३।२५।२६ । उदये २७ । सत्तायां ९२।९०।८८।८४ ।

इति बंधत्रयं समाप्तम् ।

चतुर्विंशतिमत्यस्यै तथा द्वितयमंतिमम् ।

अस्त्यष्टाविंशतेर्बंधे पाकानामष्टकं परम् ॥ ६१२ ॥

क्रमात् त्रिनवतिं तत्र निरेकद्वित्रिपंचकम् ।

सत्तास्थानानि चत्वारि सामान्येन विदुर्बुधाः ॥ ६१३ ॥

बंधे २८ । पाके २१।२५।२६।२७।२८।२९।३०।३१ ।
सत्त्वे ९२।९१।९०।८८ ।

१ त्यक्त्वा ।

बंधेऽष्टाविंशतेरष्टौ पाके सत्त्वे चतुष्टयम् ।

एकोनविंशतो बंधे नव सप्तान्ययोः क्रमात् ॥ ६०७ ॥

बंधं २८ । उ. ८ । स. ४ । एकोनविंशतो बंधे-बंधं २९ ।
उ ९ । स ७ ।

बंधने विंशतः पाके नव मत्त्वे तु सप्तकम् ।

बंधादिविंशतये नामस्थानानीति विदुर्बुधाः ॥ ६०८ ॥

बंधं ३० । उदय ९ । सत्ता ७ ।

त्रिपंचपद्मयुक्ताया विंशतेर्वंधने सति ।

अंतिमं द्वितयं हित्वा ज्ञेयाः पाका नवादिमाः ॥ ६०९ ॥

स्थानानां पंचकं द्वयग्रा नवतिः सा च केवला ।

अशीतिरपि सत्तायां सहिताष्टचतुर्द्विभिः ॥ ६१० ॥

बंधस्थानेषु २३।२५।२६ । प्रत्येकं नव पाकस्थानानि
२१।२५।२६।२७।२८।२९।३०।३१ । सत्तास्थानानि १२।१५।
८।८।४।८२ ।

पूर्वबंधत्रये ज्ञेयमुदये सप्तविंशतेः ।

द्वयशीतिवर्जितं सत्त्वे पूर्वं स्थानचतुष्टयम् ॥ ६११ ॥

२३।२५।२६ । उदये २७ । सत्तायां १२।१५।८।८।४ ।

इति बंधत्रयं समाप्तम् ।

चतुर्विंशतिमत्त्वस्यै तथा द्वितयमंतिमम् ।

अस्त्यष्टाविंशतेर्वंधे पाकानामष्टकं परम् ॥ ६१२ ॥

श्रमात् त्रिनवतिं तत्र निरेकद्वित्रिपंचकम् ।

सत्तास्थानानि चत्वारि सामान्येन विदुर्बुधाः ॥ ६१३ ॥

बंधं २८ । पाके २१।२५।२६।२७।२८।२९।३०।३१ ।
मत्त्वे १२।१५।१५।८।८ ।

०	१	०	२	०	३	०	४	०	०	२	०	३	०
३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३
१	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३

पूर्णे संज्ञिनि श्रुतिर्यद्मनुष्यदेवापुर्वधभंगा भवन्त्येते ५।९।
९।५ । पिंडिताः २८ । एकः केवलिनि, ० । ३ । ३ । इत्थं
सर्वे १०३ ।

गोत्रभंगाः कर्ष्यते—

उच्चं बंधे नीचं पाके सत्त्वं द्वयं द्वयोर्नीचम् ।

उभयं सत्त्वे सर्वं नीचं भंगास्त्रयो ज्ञेयाः ॥ ६६० ॥

१	०	०
०	०	०
१	०	०

चत्वारिंशद्विंशत्का जीवसमासेषु ते त्रयोदशसु ।

संज्ञिनि पट्ट पर्याप्ते त्रयमां द्वां केवलिद्वन्द्वे ॥ ६६१ ॥

प्रत्येकं त्रयस्त्रयस्त्रयोदशस्विति ३९ । संज्ञिनि पर्याप्ते सप्तानां

भंगानां पट्ट प्रथमाः—

१	३	०	०	०
१	०	१	०	०
१	१	१	०	०

केवलिनोरंतिर्मा द्वां, -१, १ । १०, १ । एते ३९ । ६ । २ ।
पिंडिताः ४७ ।

गोत्रे भंगाः सर्वे चत्वारिंशद्भवन्ति सप्ताग्राः ।

चक्ष्याम्यधुना मोहे भंगविकल्पान् समासेन ॥ ६६२ ॥

सूक्ष्मस्यापूर्णानां सप्तानामष्टजन्मिनामित्यम् ।

डाविंशतिरथ बंधे पाके सत्त्वे त्रितयमाद्यम् ॥ ६६३ ॥

१ गत एका यस्याः ।

१३ पं. सं.

०	१	०	२	०	३	०	४	०	५	०	६	०	७	०
२	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३
३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३

पूर्णे संज्ञिनि श्वभ्रतिर्यह्मनुप्यदेवापुर्वधभंगा भवन्त्येते ५।९।
९।५। पिंडिताः २८ । एकः केवलिनि, ० । ३ । ३ । इत्यं
सर्वे १०३ ।

गोत्रभंगाः कथ्यन्ते—

उचं बंधे नीचं पाके सत्त्वं द्वयं द्वयोर्नीचम् ।

उभयं सत्त्वे सर्वे नीचं भंगास्त्रयो ज्ञेयाः ॥ ६६० ॥

१	०	०
०	०	०
१	०	०

चत्वारिंशदितैका जीवसमासेषु ते त्रयोदशसु ।

संज्ञिनि पद् पर्याप्ते प्रथमा द्वौ केवलिद्वन्द्वे ॥ ६६१ ॥

प्रत्येकं त्रयस्त्रयस्त्रयोदशस्विति ३९ । संज्ञिनि पर्याप्ते सप्तानां

भंगानां पद् प्रथमाः—

१	१	०	०	०
१	०	१	०	१
१	०	१	०	१

केवलिनोरन्तिमां द्वौ,—१,१ । १०,१ । एते ३९ । ६ । २ ।

पिंडिताः ४७ ।

गोत्रे भंगाः सर्वे चत्वारिंशद्भवन्ति सप्ताग्राः ।

वक्ष्याम्यधुना मोहे भंगविकल्पान् समासेन ॥ ६६२ ॥

सूक्ष्मस्थापूर्णानां सप्तानामष्टजन्मिनामित्यम् ।

द्वाविंशतिरथ बंधे पाके सत्त्वे त्रितयमाद्यम् ॥ ६६३ ॥

अष्टानां, बंधे २२ । पाके १०।९।८ । सत्त्वे २८।२७।२६ ।
संज्ञिनमेकं हित्वा पंचानामादिमानि पूर्णानाम् ।

द्वे चत्वारि त्रीणि क्रमतः स्युर्वधपाकसत्त्वेषु ॥ ६६४ ॥

पंचानां पूर्णानां, बंधे २२ । २१ । उदये १० । ९ । ८ ।
७ । सत्त्वे २८ । २७ । २६ ।

संज्ञिनि पूर्णे बंधे दश पाके नव मतानि सत्तायाम् ।

पंचदश स्थानानि प्रमथितमोहारिभिर्मोहे ॥ ६६५ ॥

संज्ञिनि पूर्णे सर्वाणि बंधे २२।२१।१७।१३।९।५।४।३।२।
१ । पाके १०।९।८।७।६।५।४।३।२।१ । सत्तायां २८।२७।२६।
२५।२३।२२।२१।१३।१२।११।५।४।३।२।१ ।

इतो नामकर्म कथ्यते—

बंधे पाके सत्त्वे पंच द्वे पंच पंच चत्वारि ।

पंच त्रितये पंच क्रमतः पंचाथ पद् पंच च ॥ ६६६ ॥

पद् पद् पंचाष्टाष्टावेकादश नामकर्मणः संति ।

स्थानानि स्थानज्ञैर्जीविसमासेषु योज्यानि ॥ ६६७ ॥

१	५	५	५	५	६	८
२	५	५	५	५	६	८
२	५	५	५	५	६	९

सप्तापर्याप्तकाः सूक्ष्मो वादरो विकलत्रयम् ।

असंज्ञी क्रमतः संज्ञी स्वामिनः म्युधतुर्दश ॥ ६६८ ॥

क्रमादेयां स्वामिसंख्या ७।१।१।३।१।१ ।

विंशतिरपूर्णकानां त्रिपंचपद्मवदशाधिका बंधे ।

स्थानानि पंच दशः सप्तानामिह निगद्यन्ते ॥ ६६९ ॥

२३।२५।२६।२९।३० ।

एकविंशतिपाकोऽस्ति सूक्ष्मापर्याप्तकैगिनि ।
चतुर्विंशतिपाकोऽस्ति स्थूलापर्याप्तके पुनः ॥ ६७० ॥

२१ । २४ ।

पाकेऽन्वेषामपूर्णानां पंचानां विंशती स्मृते ।

एकपदसहिते प्राञ्जैरतः सार्धं निगद्यते ॥ ६७१ ॥

२१ । २६ ।

द्व्युत्तरा नवतिः सा च रहिता द्विपदष्टमिः ।

नवतिः क्रमतस्तेषां सप्तस्थानानि पंच वै ॥ ६७२ ॥

९.२।९.०।८।८।८।८।८२ ।

सप्तस्यपूर्णेऽस्त्विति गतम् ।

सूक्ष्मे स्थानानि पूर्वाणि पर्याप्ते बंधसत्त्वयोः ।

पाकेऽस्त्येरुचतुःपंचपदग्रा विंशतिः पुनः ॥ ६७३ ॥

सूक्ष्मे पूर्णे बंधाः २३ । २५ । २६ । २९ । ३० । उदयाः

२१।२४।२५।२६ । सत्त्वानि ९.२।९.०।८।८।८।८२ ।

पूर्णो स्थानानि पूर्वाणि सादरे बंधसत्त्वयोः ।

सप्तविंशतिपर्यन्ताः पाकाः संत्येकविंशतेः ॥ ६७४ ॥

पूर्णे बंधाः २३।२५।२६।२९।३० । उदयाः २१।२४।

२५।२६।२७ । संति ९.२।९.०।८।८।८।८२ ।

विकलाश्रितये बंधसत्त्वस्थानानि पूर्णके ।

प्रत्येकं संति पूर्वाणि पंचसंख्यानि निश्चितम् ॥ ६७५ ॥

एकद्वित्रिचतुर्न्यूना द्वात्रिंशद्विंशतिः पुनः ।

पठेकाग्रात्क्रमात्पदं पाकस्थानगतं स्मृतम् ॥ ६७६ ॥

बंधे २३।२५।२६।२९।३० । उदये २१।२४।२५।२६।

३०।३१ । सत्त्वे ९.२।९.०।८।८।८।८२ ।

अष्टानां, बंधे २२ । पाके १०।९।८ । सत्त्वे २८।२७।२६ ।
संज्ञिनमेकं हित्वा पंचानामादिमानि पूर्णानाम् ।

द्वे चत्वारि त्रीणि क्रमतः स्युर्वधपाकसत्त्वेषु ॥ ६६४ ॥

पंचानां पूर्णानां, बंधे २२ । २१ । उदये १० । ९ । ८ ।
७ । सत्त्वे २८ । २७ । २६ ।

संज्ञिनि पूर्णं बंधे दश पाके नव मतानि सत्तायाम् ।

पंचदश ध्यानानि प्रमाथितमोहारिभिर्मोहे ॥ ६६५ ॥

संज्ञिनि पूर्णं सर्वाणि बंधे २२।२१।१७।१३।९।५।४।३।२।
१ । पाके १०।९।८।७।६।५।४।३।२।१ । मत्तार्या २८।२७।२६।
२४।२३।२२।२१।१३।१२।११।५।४।३।२।१ ।

इतो नामकर्म कथ्यते—

बंधे पाके सत्त्वे पंच द्वे पंच पंच चत्वारि ।

पंच त्रितये पंच क्रमतः पंचाय षट् पंच च ॥ ६६६ ॥

षट् षट् पंचाष्टाष्टोत्तदश नामकर्मणः संति ।

ध्यानानि ध्यानैर्जीवममामेषु योग्यानि ॥ ६६७ ॥

१	२	३	४	५	६
७	८	९	१०	११	१२
१३	१४	१५	१६	१७	१८

मन्त्रायथोमज्ञाः यश्चो वादगे विकल्पयम् ।

असंज्ञी क्रमतः संज्ञी ध्यामिनः स्युश्चतुर्दश ॥ ६६८ ॥

क्रमादेशां ध्यामिसंख्या ७।१।१।३।१।१ ।

विश्वनिर्गुणज्ञानां त्रिपंचपदनरदगाधिका बंधे ।

ध्यानानि पंच दशैः मन्त्रानामिह निगद्यन्ते ॥ ६६९ ॥

२३।२५।२६।२७।३० ।

एकविंशतिपाकोऽस्ति सूक्ष्मापर्याप्तकैगिनि ।

चतुर्विंशतिपाकोऽस्ति स्थूलापर्याप्तके पुनः ॥ ६७० ॥

२१ । २४ ।

पाकेऽन्येषामपूर्णाणां पंचानां विंशती स्मृते ।

एकपदसहिते श्राद्धैरतः सत्त्वं निगद्यते ॥ ६७१ ॥

२१ । २६ ।

द्व्युचरा नवतिः सा च रहिता द्विपदष्टभिः ।

नवतिः क्रमतस्तेषां सत्त्वस्थानानि पंच वै ॥ ६७२ ॥

९२।९०।८८।८४।८२ ।

सप्तस्यपूर्णेऽस्त्विति गतम् ।

सूक्ष्मे स्थानानि पूर्वाणि पर्याप्ते बंधसत्त्वयोः ।

पाकेऽस्त्येकचतुःपंचपदग्रा विंशतिः पुनः ॥ ६७३ ॥

सूक्ष्मे पूर्णे बंधाः २३ । २५ । २६ । २९ । ३० । उदयाः

२१।२४।२५।२६ । सत्त्वानि ९२।९०।८८।८४।८२ ।

पूर्णे स्थानानि पूर्वाणि बादरे बंधसत्त्वयोः ।

सप्तविंशतिपर्यन्ताः पाकाः संन्येकविंशतेः ॥ ६७४ ॥

पूर्णे बंधाः २३।२५।२६।२९।३० । उदयाः २१।२४।

२५।२६।२७ । संति ९२।९०।८८।८४।८२ ।

विकलाश्रितये बंधसत्त्वस्थानानि पूर्णके ।

प्रत्येकं संति पूर्वाणि पंचसंख्यानि निश्चितम् ॥ ६७५ ॥

एकद्वित्रिचतुर्न्यूना द्वात्रिंशद्विंशतिः पुनः ।

पडेकाग्रात्क्रमात्पदं पाकस्थानगतं स्मृतम् ॥ ६७६ ॥

बंधे २३।२५।२६।२९।३० । उदये २१।२४।२५।२६।

२७।२८ । सत्त्वे ९२।९०।८८।८४।८२ ।

पह्यंधकेषु सत्तायां संति प्रकृतयो नव ।

मिधाद्येष्यादिमापूर्वसप्तमागवसानिकाः ॥ ६८४ ॥

मिधाद्येष्वपूर्वकरणद्वयप्रथमसप्तमभागं यावत्,—६,६ ।
४,५ । ९,९ ।

चतुर्थधो मतो द्वेषा शमकेतरभेदतः ।

शमके नव सत्तायां क्षपके पट्ट प्रकीर्तिताः ॥ ६८५ ॥

अष्टमे नवमे सूक्ष्मोपशमके नव भाषिताः ।

क्षपके नवमे सूक्ष्मे सत्तायां षट् निरूपिताः ॥ ६८६ ॥

शेषापूर्वानिष्टुत्तिसूक्ष्मशमकेषु,—४,४ । ४,५ । ९,९ ।
अनिष्टुत्तिसूक्ष्मक्षपकेषु—४,४ । ४,५ । ६,६ ।

निवृत्तबंधने शान्ते सत्तायां नव भाषिताः ।

पडादिमे धुणे ज्ञेयाश्चतस्रक्षरमे धुणे ॥ ६८७ ॥

शान्ते—०,०।४,५।९,९ । क्षीणे—०,० । ४,५ । ६,६ ।

क्षीणांत्यधुणे—०।४।४ । इति सर्वे दर्शनावरणीयस्य १३ ।

डाचत्वारिंशत्तं वेद्ये त्रयोदशयुतं शतम् ।

आयुष्याहुर्जिना भंगान् गोत्रे पंचाप्रविंशतिम् ॥ ६८८ ॥

४२ । ११३ । २५ ।

चत्वारः प्रथमाः षट्के डाषाद्यो सप्तके परे ।

अंत्या वेद्यस्य चत्वारो भंगा योगविवर्जिते ॥ ६८९ ॥

तत्र मिथ्यादृष्टीनां प्रमत्तान्तानां षण्णां प्रत्येकं प्रथमा-
श्चत्वारः वेद्यस्य भंगाः—

१	१	०	०
१	१	१	१
१	१	१	१

त्रिंशदन्ताःमता बंधास्त्रयोविंशतिपूर्वकाः ।

विकलाक्षगताः सत्त्वपाकाः पूर्णे त्वसंज्ञिनि ॥ ६७७ ॥

बंधाः २३।२५।२६।२८।२९।३० । उदयाः २१।२६।

२८।२९।३०।३१ । सन्ति ९,२।९,०।८।८।८।८ ।

बंधे सर्वाणि पाकेऽष्ट पर्याप्ते सति संज्ञिनि ।

नवाष्टकं परित्यज्य चतुस्र्यां च विंशतिम् ॥ ६७८ ॥

सन्ति स्थानानि सत्तायां परिमुच्ययाग्रिमं द्वयम् ।

आद्यान्येकादशान्यानि क्रमेणात्र त्रिसंशयम् ॥ ६७९ ॥

बंधाः २३।२५।२६।२८।२९।३०।३१।३१ । उदयाः २१।

२५।२६।२७।२८।२९।३०।३१ । सन्ति ९,३।९,२।९,१।९,०।

८।८।८।८।८।८।८।८।८ ।

उदये क्रमतस्त्रिंशदेकत्रिंशन्नवाष्ट च ।

षडग्रिमाणि सत्तायां सन्ति केवलिनोर्द्वये ॥ ६८० ॥

उदये ३०।३१।९।८ । सत्तायां ८०।७९।७८।७७।७६।७५ ।

शक्तिर्जीविसमासप्ररूपणा समाप्ता ।

बंधनोदयसत्त्वेषु ज्ञानरोधान्तराययोः ।

गुणानां दशके पंच द्वितये पाकसत्त्वयोः ॥ ६८१ ॥

गुणस्थानदशके, -५,५ । ५,५ । ५,५ । शान्तधीणयोः-

०,० । ५,५ । ५,५ ।

दृग्गोर्धे नवकं षट् चतुष्टयमिति त्रयम् ।

बंधे सत्त्वे द्वयं पाके चतुष्कं पंचकं च वै ॥ ६८२ ॥

आद्यद्वितीययोः सन्ति बंधे सत्त्वे नव स्फुटम् ।

चतस्रः पंच वा सन्ति सर्वात्राप्युदये पुनः ॥ ६८३ ॥

मिथ्यादृष्टिसासादनयोः-बंध. ९,९ । उ. ४,५ । स. ९,९ ।

पहबंधकेषु सत्तायां संति प्रकृतपो नव ।

मिथाघेष्वदिमापूर्वसप्तमागावसानिकाः ॥ ६८४ ॥

मिथाघेष्वपूर्वकरणद्वयप्रथमसप्तमभागं यावत्, -६, ६ ।
४, ५ । ९, ९ ।

चतुर्वधो मतो द्वेषा शमकेतरभेदतः ।

शमके नव सत्तायां क्षपके षट् प्रकीर्तिताः ॥ ६८५ ॥

अष्टमे नवमे सूक्ष्मोपशमके नव भाषिताः ।

क्षपके नवमे सूक्ष्मे सत्तायां षट् निरूपिताः ॥ ६८६ ॥

शेषापूर्वानिष्टचित्सूक्ष्मशमकेषु, -४, ४ । ४, ५ । ९, ९ ।

अनिष्टचित्सूक्ष्मक्षपकेषु -४, ४ । ४, ५ । ६, ६ ।

निवृत्तबंधने शान्ते सत्तायां नव भाषिताः ।

षडादिमे क्षणे ज्ञेयाश्चतस्रश्चरमे क्षणे ॥ ६८७ ॥

शान्ते - ०, ० । ४, ५ । ९, ९ । क्षीणे - ०, ० । ४, ५ । ६, ६ ।

क्षीणान्यक्षणे - ० । ४ । ४ । इति सर्वे दर्शनावरणीयस्य १३ ।

द्वाचत्वारिंशत् वेद्ये त्रयोदशयुतं शतम् ।

आयुष्याहुर्जिना भंगान् गोत्रे पंचाग्रविंशतिम् ॥ ६८८ ॥

४२ । ११३ । २५ ।

चत्वारः प्रथमाः षट् द्वावाद्यां सप्तके परे ।

अत्या वेद्यस्य चत्वारो भंगा योगविवर्जिते ॥ ६८९ ॥

तत्र मिथ्यादृष्टीनां प्रमत्तान्तानां षण्णां प्रत्येकं प्रथमा-
श्चत्वारः वेद्यस्य भंगाः -

१	१	०	०
१	०	१	०
१०	१०	१०	१०

१ गनबंधे । २ चतुर्दशमे गुणे वेद्यस्य भंगाः चत्वारः ।

इत्थं पदे मिलिताः २४ । परत्र सप्तके प्रथमा द्वा द्वा-१-
१ । १, ० । १०, १० । इत्थं १४ । योगवर्जितेऽन्त्याथत्वारः-

१	०	०	१
१०	१०	०	१

इत्थं सर्वे ४२ ।

अष्टाविंशतिराद्ये पञ्चविंशतिः स्रस्तदर्शने ।

मित्रे षोडश सदृष्टा विंशतिः पडतः परे ॥ ६९० ॥

त्रयस्त्रयद्वयोद्वा द्वा चतुर्ष्वेकैककस्त्रिषु ।

शतं त्रयोदशालीढं भंगानामायुषो मतम् ॥ ६९१ ॥

मिथ्यादृष्ट्यादिषु भंगाः २८।२६।१६।२०।६।३।३।२।२।
२।२।१।१।१। मिलिताः ११३ ।

भंगाः पंच नव प्रोक्ता नव पंच यथाक्रमम् ।

श्म्रतिर्यङ्मृदेवानामष्टाविंशतिरैक्यतः ॥ ६९२ ॥

५।९।९।५। मिलिताः २८ ।

उदितं विद्यमानं च देहिन्यायुर्वधति ।

वध्यमानोदिते ज्ञेये विद्यमाने प्रवधति ॥ ६९३ ॥

तत्र वद्धोदिते वद्धे विद्यमाने निवेदिते ।

ज्ञेया भंगाः क्रमाद्क्षरित्थं गतिचतुष्टये ॥ ६९४ ॥

एषां संदृष्टिर्नारकेषु-

१	२	३	४
१	१	१	१
१	१	१	१

१ यदा काले जीव आयुर्न वधति तदाकाले देहिनि जीवे आयु-
अवधति सति निजायुष उद्योः भवति सत्त्वे च, एवं प्रथमकोष्ठकः । जीवे
आयुर्वधति सति बंध उद्यो भवति द्वे सत्त्वे भवतः, एकं पूर्णं सत्त्वं द्वितीये
यत् अधुना वद्ध, एवं द्वितीयकोष्ठकः ।

तिर्यक्षु इत्यम्—

०	१	०	२	०	३	०	४	०
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१	२	३	४	५	६	७	८	९

देवेषु—

०	१	०	३	०
१	२	३	४	५
१	२	३	४	५

मनुष्येषु—

०	१	०	१	०	३	०	४	०
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१	२	३	४	५	६	७	८	९

मिथ्यादृष्टौ सर्वे २८ । सासनः श्वभ्रं न गच्छतीति श्वभ्रा-
युर्वधे तिर्यगायुर्दये द्वयोः सत्त्वे १ । श्वभ्रायुर्वधे मनुष्यायु-
र्दये द्वयोः सत्त्वे १ । इति द्वा भंगा ल्यक्त्वा सासने शेषाः २६ ।
एकमप्यायुर्न यद्भाति यतो मिश्रस्त्वस्त्वस्योपरतभंगाः १६ ।
यतो यद्भाति सदृष्टिर्नरतिर्यग्गतिगतः ।

देवायुरेव नान्यानि श्वभ्रदेवगति गतः ॥ ६९५ ॥

मर्त्यायुरेव नान्यानि भंगानामएकं ततः ।

विहाय विंशतिः प्रोक्ता भंगास्तस्य मनीषिभिः ॥ ६९६ ॥

तिर्यगायुर्वधे श्वभ्रायुर्दये द्वयोः सत्त्वे १ । श्वभ्रायुर्वधे
तिर्यगायुर्दये द्वयोः सत्त्वे २ । तिर्यगायुर्वधे तिर्यगायुर्दये
सत्त्वे ३ । नरायुर्वधे तिर्यगायुर्दये द्वयोः सत्त्वे ४ । श्वभ्रायु-
र्वधे नरायुर्दये द्वयोः सत्त्वे ५ । तिर्यगायुर्वधे नरायुर्दये
द्वयोः सत्त्वे ६ । नरायुर्वधे नरायुर्दये द्वयोः सत्त्वे ७ ।
तिर्यगायुर्वधे देवायुर्दये द्वयोः सत्त्वे ८ ।

१	१	१	३	१	१	३	३
१	२	२	५	२	३	३	४
१	२	३	४	५	६	७	८

१ तस्य मिश्रस्य बंधे विनोपरतयोदश भंगा बंधन्यानाम् ।

इत्थमसंयतस्वार्थां त्यक्त्वा श्रेयाः २० ।

तिर्यगायुरुदयसत्त्वयोः १ । देवायुर्वन्धे द्वयोः सत्त्वे २ । तिर्यगायुरुदये तिर्यगायुर्देवायुपोः सत्त्वे ३ । नरायुरुदयसत्त्वयोः ४ । देवायुर्वन्धे नरायुरुदये द्वयोः सत्त्वे ५ । नरायुरुदये नरदेवायुपोः सत्त्वे ६ । इत्थं दशसंयतस्य सर्वे ६ ।

नरायुरुदयसत्त्वयोः २ । देवायुर्वन्धे नरायुरुदये द्वयोः सत्त्वे २ । नरायुरुदये नरदेवायुपोः सत्त्वे ३ । इत्थं प्रमत्ते सर्वे ३ ।

त एवाप्रमत्तेऽपि । अपूर्वकरणादारभ्य यावदुपशान्तां चतुर्णां शमकानां क्षपकानां च नरायुरुदयसत्त्वयोः १ । उपशमकानाश्रित्य नरायुरुदये नरदेवायुपोः सत्त्वे २ । इत्थं द्वाभ्यां द्वाभ्यां मंगाभ्यां चतुर्ष्वर्थां ८ । क्षीणसयोगायोगेऽपि नरायुरुदयसत्त्वयोः २ । इत्थं त्रिषु त्रयः ३ । सर्वेऽप्यायुषि मंगाः ११३ ।

प्रथमे पंच चत्वारो द्वितीये त्रितये द्वयम् ।

एककोऽष्टसु गोत्रे द्वाविंशत्यौ पंचविंशतिः ॥ ६९७ ॥

गुणेषु गोत्रमंगाः ५।४।२।२।२।१।१।१।१।१।१।१।२ ।

उपोषमुच्चनीचं नीचोर्षं नीचनीचमिति ज्ञेयम् ।

बंधं पाके सत्त्वे द्वंद्वं सर्वं क्रमाधीचम् ॥ ६९८ ॥

५	४	२	२	२	१	१	१	१	१	१	१	२
५	४	२	२	२	१	१	१	१	१	१	१	२
५	४	२	२	२	१	१	१	१	१	१	१	२

मिथ्यान्त्रं मंनि पन्नाः कोपाया वेद ष्ठकः ।

हास्यादिगुग्मयोरेकं भानुगुग्मा द्वादश्याः ॥ ७०५ ॥

मिथ्यात्वदृष्टितः प्राप्तं नास्ति संयोजनोदयः ।

यावदावन्त्रिको यस्मात्तस्मादन्यां नवोदयः ॥ ७०६ ॥

इति मिथ्यादृष्टौ द्वावुदयो १० । ९ ।

मिथ्यात्वं मासने मिथ्रद्वये चायाः क्रुधादयः ।

द्वितीयाः पंचमे हेयाग्निप्यन्येषु तृतीयकाः ॥ ७०७ ॥

सासनादिषु ९।८।८।७।६।६।६ ।

सम्यहमिथ्यात्वपाकेन मिथ्रकं मोहनोदयः ।

सम्यक्त्वस्योदयोऽन्योऽस्ति क्षयोपग्रमदर्शने ॥ ७०८ ॥

सम्यहमिथ्यात्वयोगे मिथ्रे ९ ।

शामिकक्षायिके न स्तः सम्यक्त्वे द्वे यदा तदा ।

चतुर्थे पंचमे षष्ठे सप्तमेऽप्युदयः परः ॥ ७०९ ॥

सम्यक्त्वांदाये यतश्चतुष्टयेऽन्योऽप्युदयो द्वितीयस्ततो द्वौ
द्वावुदयो, तत्र ९, ८, ७, ६, ७, ६ ।

सम्यक्त्वस्योदयाभावे पण्णामेवोदये यतः ।

एक एव सदाऽपूर्वे ततः षट्कोदयो मतः ॥ ७१० ॥

भिया जुगुप्सया द्वाभ्यां सर्वे हीनाः क्रमाद्यतः ।

ततोऽन्येऽप्युदयास्तेषामेकैकस्योपरि त्रयः ॥ ८११ ॥

तत्र मिथ्यादृष्टौ—८, ९, ९, १० । ७, ८, ८, ९ । सासनं—७,
८, ८, ९ । मिथ्रे—७।८, ८।९ ।

असंयते—

शापो, आप	
७	६
८८	७७
९	८

देशे—

वद ह्यार्य	
६	५
७७	६६
८	७

मिध्यात्वं संति चत्वारः कोपाद्या वेद एककः ।
 हास्यादियुग्मयोरेकं भीजुगुप्सा दशोदयाः ॥ ७०५ ॥
 मिध्यात्वदृष्टितः प्राप्ते नास्ति संयोजनोदयः ।
 यावदावलिकां यस्मात्तस्मादन्यो नवोदयः ॥ ७०६ ॥
 इति मिध्यादृष्टौ द्वावुदयो १० । ९ ।
 मिध्यात्वं सासने मिथ्रद्वये चाद्याः क्रुधादयः ।
 द्वितीयाः पंचमे हेयास्त्रिष्वन्येषु तृतीयकाः ॥ ७०७ ॥
 सासनादिषु ९।८।८।७।६।६ ।
 सम्यङ्मिध्यात्वपाकेन मिथ्रके मोहनोदयः ।
 सम्यक्त्वस्योदयोऽन्योऽस्ति क्षयोपशमदर्शने ॥ ७०८ ॥
 सम्यङ्मिध्यात्वयोगे मिथ्रे ९ ।
 शामिकक्षायिके न स्तः सम्यक्त्वे द्वे यदा तदा ।
 चतुर्थे पंचमे षष्ठे सप्तमेऽप्युदयः परः ॥ ७०९ ॥
 सम्यक्त्वोदये यतश्चतुष्टयेऽन्योऽप्युदयो द्वितीयस्ततो
 द्वावुदयो, तत्र ९, ८, ७, ६, ७, ६ ।
 सम्यक्त्वस्योदयामावे षण्णामेवोदये यतः ।
 एक एव सदाऽपूर्वं ततः षट्कोदयो मतः ॥ ७१० ॥
 भिषा जुगुप्सया द्वाभ्यां सर्वे हीनाः क्रमाद्यतः ।
 ततोऽन्येऽप्युदयास्तेषामेकैकस्योपरि त्रयः ॥ ८११ ॥
 तत्र मिध्यादृष्टौ—८, ९, ९, १० । ७, ८, ८, ९ । सासने—७,
 ८, ८, ९ । मिथ्रे—७।८, ८।९ ।

अमंयते—

साथो	भार
७	९
८	७
९	८

देशे—

९	५
०	९
८	७

मिथ्यात्वं मति चत्वारः कोपाद्या वेद ण्कः ।
 हाम्यादियुग्मयोरेकं भीजुगुप्सा द्रोदयाः ॥ ७०५ ॥
 मिथ्यात्वदृष्टितः प्राप्तं नास्ति संयोजनोदयः ।
 यावदावलिकां यस्मात्तस्मादन्यां नवोदयः ॥ ७०६ ॥
 इति मिथ्यादृष्टौ द्वाबुदर्या १० । ९ ।

मिथ्यात्वं सासनं मिश्रद्वये चाद्याः श्रुधादयः ।
 द्वितीयाः पंचमे हेयाम्निष्वन्येषु तृतीयकाः ॥ ७०७ ॥
 सासनादिषु ९।८।८।७।६।६।६ ।

सम्यङ्मिथ्यात्वपाकेन मिश्रकं मोहनोदयः ।
 सम्यक्त्वस्योदयोऽन्योऽस्ति क्षयोपशमदर्शने ॥ ७०८ ॥
 सम्यङ्मिथ्यात्वयोगे मिश्रे ९ ।

शामिकक्षायिके न स्तः सम्यक्त्वे द्वे यदा तदा ।
 चतुर्थे पंचमे षष्ठे सप्तमेऽप्युदयः परः ॥ ७०९ ॥

सम्यक्त्वोदये यतश्चतुष्टयेऽन्योऽप्युदयो द्वितीयस्ततो द्वा
 द्वाबुदर्या, तत्र ९, ८, ८, ७, ७, ६, ७, ६ ।

सम्यक्त्वस्योदयाभावे षण्णामेवोदये यतः ।
 एक एव सदाऽपूर्वे ततः षट्कोदयो मतः ॥ ७१० ॥
 भिया जुगुप्सया द्वाभ्यां सर्वे हीनाः क्रमाद्यतः ।
 ततोऽन्येऽप्युदयास्तेषामेकैकस्योपरि त्रयः ॥ ८११ ॥

तत्र मिथ्यादृष्टौ—८, ९, ९, १० । ७, ८, ८, ९ । सासने—७,
 ८, ८, ९ । मिश्रे—७।८, ८।९ ।

असंयते—

क्षायो.	आप
७	६
८	७
९	८

देशे—

वेद	क्षायि
६	५
७	६
८	७

विना पंचाशतं द्रव्यं तानि देशे त्रयोदश ।

पष्टमसप्तमयोर्ज्ञेयं पटपंचाशं सहस्रकम् ॥ ७२६ ॥

१२४८ । १०५६ । १०५६ ।

अपूर्वेऽशीतिसंयुक्तं ज्ञेयं शतचतुष्टयम् ।

पंचाशीतिशतान्येके स्युर्द्वापंचाशतं विना ॥ ७२७ ॥

अपूर्वे ४८४ ।

सर्वाः पदबंधारख्याः प्रकृतयः ८४४८ ।

अनिष्टभेदाः कथ्यन्ते—

वेदसंज्ञ्वलनाभ्यासे द्वादश स्युर्द्विकोदयाः ।

एकोदयास्तु चत्वारः संज्ञालान्यतमोदये ॥ ७२८ ॥

एकः सूक्ष्मे भवत्येवं द्वये सप्तदशोदयाः ।

एकोनत्रिंशद्वये ते द्वाभ्यामभ्यसने सति ॥ ७२९ ॥

सवेदेऽनिवृत्ता द्विकोदयाः १२ । अवेदे त्वेकोदयाः ४ ।

सूक्ष्मलोमे एकः १ । सर्वे मिलिताः १७ । द्वाभ्यामभ्यसने

द्विकोदयेषु प्रकृतयः २४ । एकोदये ४ । सूक्ष्मे १ । पिंडिताः

२९ । पदबंधारख्याः प्रकृतयः ।

पाकप्रकृतिसंख्यायाः पदबंधा भवन्ति ते ।

पंचाशीतिशतान्याहुस्तां त्रयोविंशतिं विना । ८४७७॥७३०॥

ये भवन्ति गुणे यत्र पाकाः प्रकृतयश्च याः ।

योगोपयोगलेख्याभिस्ते गुण्यास्ताश्च यत्नतः ॥ ७३१ ॥

त्रयोदश द्वयोर्योगा दशान्यत्र त्रयोदश ।

नवैकादश ते पट्टे नव सप्त च योगिनि ॥ ७३२ ॥

इति मिथ्यादृष्ट्यादिषु पाकविकल्पाः १९२ । ९६ । ९६ ।
 १९२ । १९२ । १९२ । ९६ । मन्वेदेऽनिवृत्ता १२ । अवेदे ४ ।
 सूक्ष्मे १ । मिलिताः १७ ।

या पाकस्थानमन्व्या सा पाकभेदा निरूपिता ।
 पंचपष्टियुतं तेषां शतद्विंशत्यं मतम् । १२६५ ॥ ७२० ॥
 अष्टपष्टिः समिथ्यात्वे द्वात्रिंशद्द्वितये मतः ।
 सा पष्टिरष्टहीना सा चतुर्थे पंचमे क्रमात् ॥ ७२१ ॥
 चत्वारिंशच्चतुर्षुक्ताः प्रमत्तैतद्योर्द्वयोः ।
 अपूर्वे विंशतिर्ज्ञेयाः पाकप्रकृतयः स्फुटम् ॥ ७२२ ॥
 दशकाद्युदयानांताश्चतुर्विंशतिसंगुणाः ।
 पूर्वत्र कथिता मोहे ज्ञेयाः संख्याविशारदैः ॥ ७२३ ॥

पूर्वोदितदशकाद्युदयानां प्रकृतयो मिथ्यादृष्ट्यादिषु ६८ ।
 ३२ । ३२ । ६० । ५२ । ४४ । ४४ । अपूर्वे २० । अनिवृत्ता २१ ।
 सूक्ष्मे १ । एताश्चतुर्विंशतिगुणा यावदपूर्वे मिथ्यादृष्ट्या ८६४ ।
 ७६८ । उभयोर्मिलिताः १६३२ । सासनादिषु ७६८ ।
 ७६० । १४४० । १२४८ । १०५६ । १०५६ । ४८० । एता मिलिता
 ८४४८ ।

एतदुक्तम्—

चतुःपष्ट्या शतान्यष्टावष्टपष्ट्यात्र सप्त च ।
 मिथ्यादृष्ट्या शतान्यैक्ये द्वात्रिंशानीति षोडश । १६३२ ॥ ७२४ ॥
 मिश्रसासनयोः सप्त साष्टा पष्टीन्यसंयते ।
 चत्वारिंशानि विद्वांस शतान्वाहुश्चतुर्दश ॥ ७२५ ॥
 ७६८ । ७६८ । १४४० ।

विना पंचाशतं द्रव्यं तानि देशे त्रयोदश ।

पष्ठसप्तमयोर्द्वेषं पञ्चपंचाशं सहस्रकम् ॥ ७२६ ॥

१२४८ । १०५६ । १०५६ ।

अपूर्वेऽशीतिसंयुक्तं ज्ञेयं शतचतुष्टयम् ।

पंचाशीतिशतान्येके स्युर्द्वापंचाशतं विना ॥ ७२७ ॥

अपूर्वे ४८४ ।

सर्वाः पदबंधारूपाः प्रकृतयः ८४४८ ।

अनिष्टेर्भगाः कथ्यन्ते—

वेदसंज्वलनाभ्यासे द्वादश स्युर्द्विकोदयाः ।

एकोदयान्तु चत्वारः संज्वालान्यतमोदये ॥ ७२८ ॥

एकः सूक्ष्मे भवत्येवं द्वये सप्तदशोदयाः ।

एकोनत्रिंशद्वये ते द्वाभ्यामभ्यसने सति ॥ ७२९ ॥

सर्वेदेऽनिवृत्ता द्विकोदयाः १२ । अवेदे त्वेकोदयाः ४ ।

सूक्ष्मलोभे एकः १ । सर्वे मिलिताः १७ । द्वाभ्यामभ्यसने

द्विकोदयेषु प्रकृतयः २४ । एकोदये ४ । सूक्ष्मे १ । पिंडिताः

२९ । पदबंधारूपाः प्रकृतयः ।

पाकप्रकृतिमंशुषायाः पदबंधा भवंति ते ।

पंचाशीतिशतान्याहुस्तां त्रयोविंशतिं विना । ८४७७॥७३०॥

ये भवंति गुणे यत्र पाकाः प्रकृतयश्च याः ।

योगोपयोगलेभ्याभिस्ते गुण्यास्ताश्च यत्नतः ॥ ७३१ ॥

त्रयोदश द्वयोर्योगा दशान्यत्र त्रयोदश ।

नवकादश ते षट् नव सप्त च योगिनि ॥ ७३२ ॥

७६८।१४४०।१२४८।१०५६।१०५६।४८० । गुणिता जाता
 मिथ्यादृष्टा ११२३२।७६८०। सासनादिषु ९२१६।७६८०।
 १४४०।११२३२।११६१६।९५०४।४३२०।

पाकप्रकृतयः संति चतुर्विंशतिभंगजाः ।

पडर्गातिसहस्राणि साशति च शताष्टकम् ॥ ७४३ ॥

८६८८० ।

द्वात्रिंशत्पोडशाभ्यस्ताः पाकप्रकृतयः स्फुटम् ।

सह द्वादशभिर्ज्ञेयं सासने शतपंचकम् ॥ ७४४ ॥

सासने चत्वारः पाकाः ७, ८, ९, १० । एवं प्रकृतयः ३२ ।
 पूर्वोदितः पोडशत्रिभंगगुणयित्वा वैक्रियिकमिश्रयोगत्रयेऽप्ये-
 पिपदबंधाः ५१२ ।

पाकाष्टकगता पाष्टिः प्रकृतीनामसंयते ।

हताः पोडशभिर्भंगवेदकोपादियुग्मजैः ॥ ७४५ ॥

कर्मवैक्रियमिश्राभ्यां योगाभ्यां ताडिता सती ।

सहस्रं नव विंशानि शतानि च भवन्ति ताः ॥ ७४६ ॥

असंयतेऽष्टोदयाः ७, ८, ९, १० । ६, ७, ८, ९ । एषां प्रकृ-
 तयः ६० । पोडशभंगगुणिताः ९६० । वैक्रियिकमिश्रकर्म-
 णयोगाभ्यां हताः १९२० ।

पाकप्रकृतयो भंगरष्टपष्टिभिराहताः ।

निहतौदारिकमिश्रेण सहाशीत्या चतुःशती ॥ ७४७ ॥

असंयतेऽन्येष्वौदारिकमिश्रयोगे भंगाः ४८० । एवं निर्व्रते
 योगत्रये अन्येषु मिलिताः पदबंधाः २४०० ।

७६८।१४४०।१२४८।१०५६।१०५६।४८० । गुणिता
 मिथ्यादृष्टौ ११२३२।७६८०। सामनादिगु ९२१०।
 १४४०।११२३२।११६१६।१५०४।४३२०।

पाकप्रकृतयः संति चतुर्विंशतिभंगजाः ।

पडर्गानिमहन्नाणि माशीनि च शताष्टकम् ॥ ७३३ ॥

८६८८० ।

द्वात्रिंशन्पोडशाभ्यम्ताः पाकप्रकृतयः स्फुटम् ।

सह द्वादशभिर्भेदं मासने शतपंचकम् ॥ ७३४ ॥

मासने चत्वारः पाकाः ७, ८, ९ । एवं प्रकृतयः ३२ ।
 पूर्वोदितः षोडशभिर्भेदगुणयित्वा वैकृतिकमिश्रयोगव्ये-
 पिपदबंधाः ५१० ।

पाकाष्टकगता षष्टिः प्रकृतीनामसंयते ।

हताः षोडशभिर्भेदकोपादिषुग्मजैः ॥ ७३५ ॥

कर्मवैक्रियमिश्राभ्यां योगाभ्यां ताडिता सती ।

सहस्रं नव विंशानि शतानि च भवंति ताः ॥ ७३६ ॥

असंयतेऽष्टोदयाः ७, ८, ९ । ६, ७, ८ । एषां प्रकृ-
 तयः ६० । षोडशभंगगुणिताः ९६० । वैकृतिकमिश्रकर्म-
 णयोगाभ्यां हताः १९२० ।

पाकप्रकृतयो भंगरष्टषष्टिभिराहताः ।

निहतौदारिकमिश्रेण सहाशीत्या चतुःशती ॥ ७३७ ॥

असंयतेऽन्येष्वौदारिकमिश्रयोगे भंगाः ४८० । एवं निर्वृते
 योगत्रये अन्येषु मिलिताः पदबंधाः २४०० ।

चतुर्थे संयमेनको हन्यात्सूक्ष्मकपायके ।

त्रिसप्ततिशतान्याद्दुस्त्रिपंचाशीनि भेलिताः ॥ ७७१ ॥

७३५३ ।

चतुर्थादिगुणैः पाकाः सम्यक्त्वैस्त्रिभिराहताः ।

द्वाभ्यां पुनरपूर्वाख्ये हंतव्याः पाकवेदिभिः ॥ ७७२ ॥

चतुर्विंशतिगाः सर्वे कार्याः प्रकृतिवेदिभिः ।

अनिवृत्ता तथा सूक्ष्मे सम्यक्त्वद्वयताडिताः ॥ ७७३ ॥

असंयतादिगुणचतुष्टये उदये ८।८।८।८ । त्रिसम्यक्त्वा-

भ्यस्ताः २४।२४।२४।२४ । अपूर्वे पाकाः ४ । सम्यक्त्व-

द्वयाभ्यस्ताः ८ । सर्वे चतुर्विंशतिगुणाः ५७६।५७६।५७६।

५७६।१९२ । एते मिलिताः २४९६ । अनिवृत्तिसूक्ष्मयोः

पाकाः १७ । द्विदर्शनगुणाः ३४ । सर्वे मिलिताः—

त्रिंशद्भ्यधिका श्रेया शतानां पंचविंशतिः ।

पाकमंगाः विषोद्धव्याः सम्यक्त्वं प्रति मोहने । २५३० ॥ ७७४ ॥

सहस्रष्टयादिगुणस्थानचतुष्के ताडितास्त्रिभिः ।

चतुर्विंशतिविध्वस्ताः कर्त्तव्याः सकला बुधैः ॥ ७७५ ॥

गुणस्थानचतुष्टये पाकप्रकृतयः ६०।५२।४४।४४ । सम्य-

क्त्वत्रयगुणाः १८०।१५६।१३२।१३२ । अपूर्वे उदयप्रकृतयः

२० । दर्शनद्वयाभ्यस्ताः ४० । सर्वाश्चतुर्विंशतिमंगलाः

४३२०।३७४४।३१६८।३१६८।९६० । सर्वैक्ये १५३६० ।

अनिवृत्ता तथा सूक्ष्मे पाकप्रकृतयो बुधैः ।

सम्यक्त्वद्वितयाभ्यस्ताः कर्त्तव्याः बुद्धिशालिभिः ॥ ७७६ ॥

अनिवृत्तिसूक्ष्मयोः पाकप्रकृतयः २९ । ५

शमके धपकेऽपूर्वे बंधेऽन्त्यस्थानपंचकम् ।

उदये जायते त्रिंशत्पूर्व सत्त्वे चतुष्टयम् ॥ १९ ॥

बंधे २८।२९।३०।३१।१ । पाके ३० । सत्त्वे ९३।९२।
९१।९० ।

सप्तमेऽन्त्यक्षणेऽपूर्वो नवमो दशमस्त्रयः ।

बंधेऽत्येकं यशः शेषाश्चत्वारः संत्यबंधकाः ॥ २० ॥

१।१।१।०।०।०।० ।

अष्टमादित्रये शान्ते क्षीणे त्रिंशन्मतोदये ।

त्रिंशत्सैका च सा योगयुक्ते योगे नवाष्ट च ॥ २१ ॥

अपूर्वादिषु पंचसु पाके ३०।३०।३०।३०।३० । सयोगे
उदये ३०। ३१ । अयोगे उदये ९। ८ ।

शमकात्रितये शान्ते धपकाणामपूर्वके ।

षोडशप्रकृतिध्वंसमकुर्वत्यनिवृत्तिके ॥ २२ ॥

चतुष्कं प्रथमं सत्त्वे परतोऽतः क्षणाष्टके ।

नवमे दशमे क्षीणे सयोगे योगवर्जिते ॥ २३ ॥

चतुष्टयमशीत्यादिनिर्योगांत्यक्षणे परम् ।

श्रेया नव दश प्राञ्जिरिति नाम प्ररूपितम् ॥ २४ ॥

तत्रोपशमश्रेण्यामपूर्वादीनां चतुर्णां धपकाणामपूर्वेऽनिवृत्ति-
प्रथमनवांशे च । सत्त्वे ९३।९२।९१।९० । अनिवृत्तिक्षपक-
शेषनवांशेष्वष्टसु सूक्ष्मक्षीणसयोगनिर्योगोपातिमक्षणेषु च ।
सत्त्वे ८०।७९।७८।७७ । निर्योगांत्यक्षणे १०। ९ ।

शमके क्षपकेऽपूर्वे बंधेऽन्त्यस्थानपंचकम् ।

उदये जायते त्रिंशत्पूर्वं सत्त्वे चतुष्टयम् ॥ १९ ॥

बंधे २८।२९।३०।३१।१ । पाके ३० । सत्त्वे ९३।९२।
९१।९० ।

सप्तमेऽन्त्यक्षणेऽपूर्वो नवमो दशमस्त्रयः ।

बन्धत्येकं यशः शेषाश्चत्वारः संत्यबंधकाः ॥ २० ॥

१।१।१।०।०।० ।

अष्टमादित्रये शान्ति क्षीणे त्रिंशन्मतोदये ।

त्रिंशत्संका च सा योगयुक्ते योगे नवाष्ट च ॥ २१ ॥

अपूर्वादिषु पंचसु पाके ३०।३०।३०।३०।३० । मयोगे
उदये ३० । ३१ । अयोगे उदये ९ । ८ ।

शमकत्रितये शान्ति क्षपकाणामपूर्वके ।

षोडशप्रकृतिध्वंसमकुर्वत्यनिष्टचित्ते ॥ २२ ॥

चतुष्कं प्रथमं सत्त्वे परतोऽऽः क्षणाष्टके ।

नवमे दशमे क्षीणे सयोगे योगवर्जिते ॥ २३ ॥

चतुष्टयमंशीत्यादिनिर्योगांत्यक्षणे परम् ।

ज्ञेया नव दश प्राप्सरिति नाम प्ररूपितम् ॥ २४ ॥

तत्रोपशमश्रेण्यामपूर्वादीनां चतुर्णां क्षपकाणामपूर्वेऽनिष्टुत्ति-
प्रथमनवांशे च । सत्त्वे ९३।९२।९१।९० । अनिष्टुत्तिक्षपक-

शेषनवांशेष्वष्टसु द्वाभ्यक्षीणसयोगनिर्योगोपांतिमक्षणेषु च ।

सत्त्वे ८०।७९।७८।७७ । निर्योगांत्यक्षणे १० । ९ ।

एवं नामप्ररूपणा समाप्ता ।

तावद्धरायामिदमत्र शास्त्रं

स्थेयाच्छुभं कर्मनिरासकारि ॥ ५ ॥

त्रिसप्तत्याधिकेऽब्दानां सहस्रे शकविद्विषः ।

मसूतिकापुरे जातमिदं शास्त्रं मनोरमम् ॥ ६ ॥

इत्याचार्यवर्यश्रीमदमितगतिविरचितः पंचसंमहः समाप्तः ।

समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

सायद्रायामिदमग्रं शाखं

स्थेयाद्गुह्यं कर्मनिरासकारि ॥ ५ ॥

त्रिसप्तत्याधिकेऽन्दानां सहस्रे शुकविद्विषः ।

मद्यविकापुरे जातमिदं शाखं मनोरमम् ॥ ६ ॥

इत्याद्यायंययंभीमशमितगतिविरचितः पंचसंग्रहः समाप्तः ।

समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

सावद्वरायामिदमथ शास्त्रं

स्थेयाच्छुभं कर्मनिरामकारि ॥ ५ ॥

त्रिसप्तत्याधिकेऽद्दानां सहस्रे शुकविद्विषः ।

मद्यतिकापुरे जातमिदं शास्त्रं मनोरमम् ॥ ६ ॥

इत्याचार्यवर्यधीमत्तमितगतिविरचितः पंचमंषुः समाप्तः ।

-- --

समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

तावद्दरायामिदमत्र शास्त्रं

स्थेयाच्छुभं कर्मनिरासकारि ॥ ५ ॥

त्रिसप्तत्याधिकेऽब्दानां सहस्रे शकविद्विपः ।

मद्यतिकापुरे जातमिदं शास्त्रं मनोरमम् ॥ ६ ॥

इत्याचार्यवर्यभीमदमितगतिविरचितः पंचसंग्रहः समाप्तः ।

समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।
